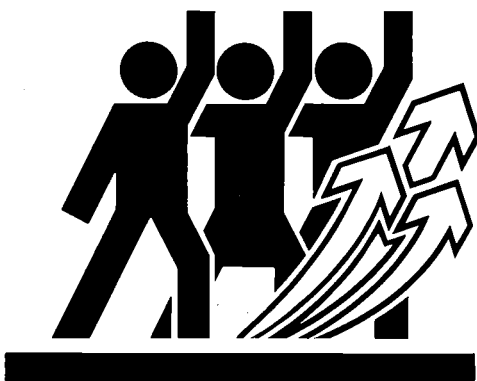

Confédération Européenne
des Syndicats

Europäischer
Gewerkschaftsbund

Den Europeiske Faglige
Samorganisasjon

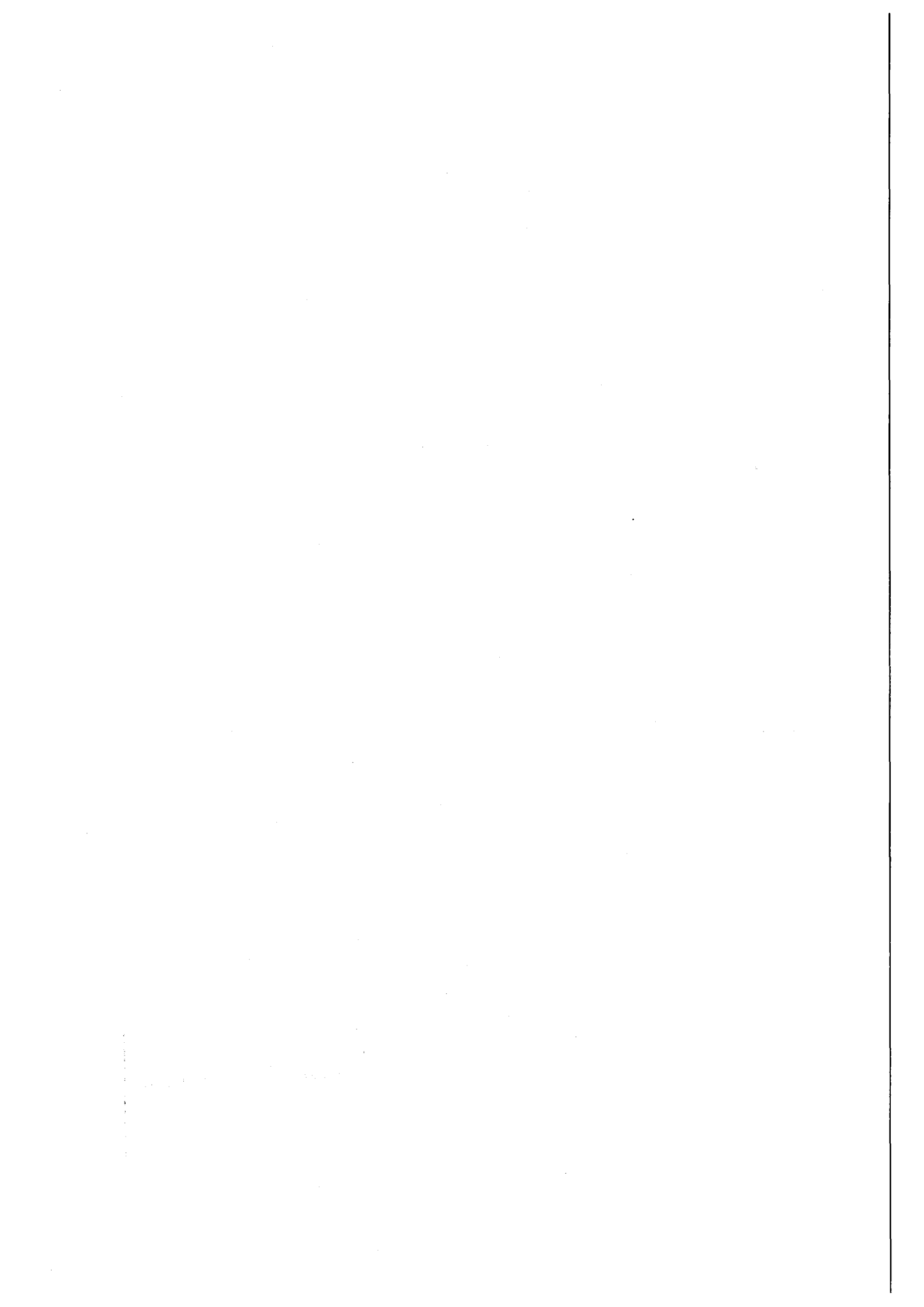
European Trade Union
Confederation

6.

**ORDINAERE
KONGRESS**

**SUPPLEMENT TIL
BERETNING OM
VIRKSOMHETEN
85/87**

STOCKHOLM, 9.-13. MAI 1988

29.-30. mars 1985

DEFS' UTTALELSE

1.
DEFS er svært tilfreds med at Kommisjonen i sitt program for 1985 innrømmer at EF har muligheter for å stimulere økonomisk virksomhet, og at den dermed slutter seg til dem (inklusive DEFS) som krever en aktiv og samordnet strategi for sysselsettingskapende vekst med sikte på å redusere arbeidsløsheten og garantere økonomisk vekst.

2.
DEFS støtter dermed hovedtrekkene i Kommisjonens program, det vil si:

- etablering av et europeisk marked innen 1992. Denne prosessen må skje parallelt med utviklingen av Europas sosiale dimensjon, da EF vil bryte sammen dersom indre konkurranse fører til sosial dumping;
- samordningen av europeisk økonomisk politikk og sysselsettingspolitikk med sikte på å avskaffe arbeidsløsheten innen to år, særlig gjennom investering i bygningsvirksomhet, offentlig virksomhet og infrastruktur generelt og med sikte på reduksjon og omlegging av arbeidstiden;
- stimulere dialogen mellom Kommisjonen, regjeringene, arbeidsgiverne og fagbevegelsen.

DEFS krever nå at Kommisjonen tar videre skritt og legger fram detaljerte spesielle tiltak som landene skal ta som en del av samordnet strategi for økonomisk oppgang.

3.
DEFS er misfornøyd med at programmet ikke nevner en rekke av Kommisjonens direktivforslag som: arbeidstakernes rett til informasjon og konsultasjon, deltidsarbeid, midlertidig arbeid, like rettigheter for menn og kvinner og anbefalingen om arbeidstid. DEFS insisterer på at Kommisjonen i første rekke sørger for at Ministerrådet vedtar disse direktivforslag i 1985 og at det også godkjenner positive action programmet for kvinner og omfattende tiltak for å hjelpe unge arbeidsløse.

4.
DEFS er enig med formannen for EF-Kommisjonen at de muligheter som ble lagt fram av det europeiske råd i Brussel 29.-30. mars må utnyttes. Det politiske startsignal for 1985-programmet må gis slik at de respektive ministerråd kan fatte rettidige direktiver for gjennomføring av programmet. Overenskomst kreves også vedrørende utvidelsen av Det Europeiske Fellesskap med Spania og Portugal. Når det gjelder det andre viktige diskusjonstema, Europeisk Samling, insisterer DEFS på at det er nødvendig å revidere de europeiske institusjoners arbeidsmåte, slik at arbeidstakernes alvorlige problemer blir tatt i betraktning i tilstrekkelig omfang.

DEFS' Erklæring til det europeiske Råd i Milano
28./29. juin 1985

Det Europeiske Fellesskap befinner seg i en avgjørende fase. DEFS mener at det ikke har annet valg enn å gå videre, utvikle og styrke handlekraften til Fellesskapet og dermed føre en effektiv kamp mot arbeidsløsheten og møte de presserende utfordringer på mange andre områder, på det økonomiske, sosiale, industrielle og teknologiske området.

Hvis Det europeiske råd i Milano enda en gang lider nederlag og ikke er i stand til å bli enig om Fellesskapets utvikling, vil situasjonen forverres:

- o arbeidsløsheten vil fortsette å stige
- o økonomisk oppgang vil la vente på seg
- o den teknologiske kløft med andre konkurrenter vil utvides
- o den allminnelige oppslutning om Europa vil avta.

Utviklingen de siste ukene tyder på nederlag. Det er ikke bare det tyske veto når det gjelder landbruksprisene, men også rådsmøtene ECOFIN, om indre marked, miljøer og spesielt sosiale saker og sysselsetting, som ikke kan vedta en politikk som tar hensyn til de sosiale aspekter. Europa vil ikke gjøre framskritt hvis det ikke tas hensyn til arbeidstakerne.

På siste kongress la DEFS fram konkrete forslag om en europeisk modell under hensyntaken til de europeiske særegenheter og full utnyttelse av menneskelige og industrielle ressurser.

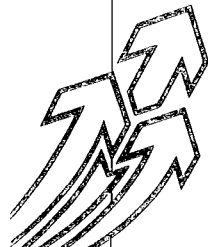
Det kreves avtaler om følgende tiltak:

- Økte offentlige og private investeringer
Det dreier seg ikke om å fremme etterspørselen. Det kreves en samordnet økonomisk sysselsettingskapende virksomhet på europeisk plan.

Vi gjentar vårt krav om økte offentlige investeringer svarende til 1 % av BNP til de vesteuropeiske økonomier. I samme forbindelse krever vi at Kommisjonen får mandat til å øke lån i ECU med sikte på finansiering av store infrastrukturelle tiltak i samsvar med konklusjonene til det siste møtet i Den Faste Sysselsettingskomité.

Tanken om å opprette et europeisk sysselsettingsfond i ECU må fremmes og utvikles. Det kan være en effektiv ordning for å vende tilbake til en politik for full sysselsetting og større solidaritet.

- Oppbyggingen av et stort industrielt og sosialt område
Oppbyggingen av et stort marked må skje samtidig med utviklingen av et sosialt Europa. Oppbyggingen kan ikke skje ved konkurranse der enkelte stater forsøker å overgå andre i konkurranseevnen på bekostning av sosiale goder, vern av arbeidstakernes helse og sikkerhet. Hvis det skal være slik, kan det ikke ventes tilslutning fra arbeidstakerne, men derimot deres faste beslutning om å blokkere et slikt prosjekt. Industri og forskning, som skaper nyutviklinger, må fremmes for å styrke Vest-Europas konkurranseevne på det internasjonale marked: Eureka-projektet er et godt eksempel og fortjener mer enn bare en debatt.
- Innføring av ny teknologi
Europa må gjøre en innsats på forskningsområdet. Dette må imidlertid skje parallelt med gjennomføring av en EF-rammeavtale for europeiske foretak og i samarbeid med sosialpartene: informasjon, konsultasjon og forhandlinger er nødvendige for at ny teknologi kan aksepteres sosialt i overensstemmelse med Ministerrådets vedtak på møtet 4. juni 1984. I denne sammenheng må Ministerrådet straks vedta Vredeling-direktivet.
- Sysselsettingspolitikk
En framtidsrettet styring av sysselsettingen må garantere at arbeidstakerne får opplæring i samsvar med nye framtidige yrker og arbeidsplasser.
- Reduksjon av arbeidstiden
Alle disse tiltak vil ikke være nok for å skape full sysselsetting: reduksjon av arbeidstiden er nødvendig og er dessuten et avgjørende skritt for å skape bedre levekår for den europeiske befolkning. DEFS krever på nytt at de direktivforslag som Kommisjonen har lagt fram om arbeidsorganisasjon (midlertidig arbeid, deltidsarbeid) straks vedtas av Ministerrådet.

– Reform av institusjonene

Alle disse forslag må realiseres sammen med en reform av institusjonene. Europa må kunne komme ut av den passivitet som i dag preger institusjonenes virksomhet. Selv om forslaget om traktaten om opprettelse av Den europeiske union ikke gir et tilfredsstillende svar på alle spørsmål, mener DEFS at det peker i riktig retning.

UTTALELSE OM DET EUROPEISKE TOPPMØTE

Desember 1987

DEFSs Eksekutivkomité:

Mener:

- at et stabilt og sikkert finansieringssystem danner selve forutsetningen for at et fellesskap kan virke effektivt;
- at all politisk kompetanse vil være uten resultater hvis ikke de finansielle midlene gjør det mulig å sette i verk en slik politikk;
- at en uendret felles landbrukspolitikk (CAP) hindrer ikke bare løsning på budsjettproblemene, men fortsatt bidrar til å favorisere de store landbruksprodusentene på bekostning av de små.

Er skuffet over:

- at det Europeiske Råds møte i København ikke førte til noen resultater;
- at Det Europeiske Fellesskap ikke en gang har et budsjett for 1988 som følge av dette nederlaget;
- at videreføringen av arbeidet med etableringen av det indre marked og et teknologisk Europa dermed ikke vil føre til resultater.

Beklager:

- at Det Europeiske Råd allerede for annen gang lider nederlag i spørsmålet om – den nødvendige – reformen av CAP;
- at en regjering aldri har forsøkt å få i stand en avtale om EFs sosiale politikk og sysselsetting, noe som er minst like nødvendig som reformen av landbrukspolitikken;
- at spørsmål om arbeidsløshet, sysselsetting, arbeidstakernes leve- og arbeidskår fortsatt blir behandlet i siste instans eller neglisjert.

Kritiserer:

- den manglende sosiale bevissthet hos regjeringssjefene og regjeringene;
- den manglende politiske vilje til å treffe et politisk valg.

Mener det er uverdigg:

- å gjemme seg bak "tekniske problemer" som egentlig er uttrykk for et politisk valg.

Minner om:

- sin uttalelse av 23./24. april 1987 om "vellykket gjennomføring av den Felles akt – nye grenser for Europa";
- fellesuttalelsen fra UNICE-CEEP-DEFS adressert til formannen for EF-Kommisjonen og formannen for EFs Ministerråd (på daværende tidspunkt W. Martens) 7. mai 1987;
- et felles telegram fra UNICE, CEEP og DEFS til formannen for EFs Ministerråd, den danske statsminister, M. Schlüter, 27. november 1987.

Krever at regjeringene gjør alt for at det Europeiske råd i februar 1988 er i stand til å enes om følgende:

- reformen av CAP,
- budsjettspørsmål, nærmere bestemt egne midler (4. kilde),
- reformen av strukturfondene og fordobling av deres midler,
- iverksetting av konkrete tiltak for gjennomføringen av samarbeidsstrategien for vekst og sysselsetting,
- etablering av en ramme for sosiale tiltak som skal ledsage det indre marked, ved anvendelse av artikkel 118a og 130 a i den Felles akt.

OPPFORDRER:

- medlemsorganisasjonene i EF-land til å fremme disse krav overfor sine respektive regjeringer, nasjonalforsamlinger og representantene i Europaparlamentet;
- de faglige bransjekomiteene, sammen med DEFS, til å rette henvendelse til de europeiske institusjonene (ECOSOC, Europaparlamentet, EF-Kommisjonen) med krav om å legge sterkere press på regjeringene.

Ber:

- Sekretariatet tilsende medlemsorganisasjonene og de faglige bransjekomiteene det nødvendige materiale for kampanjen.

DEN FASTE SYSSELSETTINGSKOMITÉ

DEFS' Uttalelse
November 1986

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon viser til sin kritikk i forbindelse av forberedelsene av det aktuelle møtet i Den Faste Sysselsettingskomité og understreker at den er villig til å videreføre dialogen med Ministerrådet innenfor rammen av Den Faste Sysselsettingskomité. Den krever derfor at Rådet viser fast vilje til å nå fram til en europeisk overenskomst om de problemer som må løses.

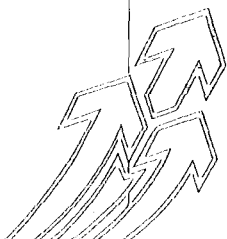
DEFS godkjenner hovedtrekkene i Kommisjonens dokument. Selv om det ikke inneholder nye viktige forslag, viser det en systematisk politikk overfor arbeidsløshetsproblemet, særlig når det gjelder langtidsledige og unge arbeidsløse. Dette har allerede en viss verdi.

Dokumentet hadde vært av større nytte om det ikke bare inneholdt en oppstilling av Rådets seneste engasjementer, men om det også gav et kritisk overblikk over de initiativ som er tatt for å redusere kløften mellom planer, realitet og resultater. Dette ville i alle tilfelle være en nyttig undersøkelse.

På den ene side mener DEFS at det kreves en konkret økonomisk politikk for å stimulere vekst og sysselsetting. Derfor har den — sammen med UNICE og CEEP — avgitt en uttalelse om samarbeidsstrategi for økt vekst og sysselsetting. På den ene side kan en ikke vente at samtlige av de mest effektive tiltak mot arbeidsløsheten, i første rekke mot langtidsledighet og ungdomsledighet, kan realiseres.

Andre konkrete tiltak kreves straks på flere områder:

- omfattende europeiske infrastrukturprosjekter,
- økte offentlige investeringer,
- reduksjon, omlegging og tilrettelegging av arbeidstiden,
- reorganisering av arbeidsmarkedet basert på framsynt styring av sysselsettingspolitikken på regionalt og lokalt nivå,
- etablering av samfunnsnyttige arbeidsplasser,
- lokale sysselsettingstiltak,
- bruk av sosial- og strukturfondenes midler til sysselsetting.

DELORS-PLAN:

“Vellykket gjennomføring av den Felles akt – nye grenser for Europa”

UTTALELSE FRA DEFS

DEFS' Eksekutivkomité, forsamlet til møte i Brussel 23.-24. april 1987:

1.

Støtter hovedtrekkene i Delors-planen, dvs. at for å unngå en ny stagnasjonsperiode og mulig oppløsning, skal Fellesskapet ved oppstillingen av framtidige budsjetter ikke bare vurdere den finansielle side, men også de oppgaver medlemstatene vil møte i framtiden og som de vil kunne oppfylle bedre gjennom en samordnet EF-politikk.

2.

Beklager imidlertid at planen ikke tar sterkt nok i betraktning det faktum at det ikke vil være mulig å etablere det indre marked hvis ikke det skjer parallelt med

- etablering av Europas sosiale dimensjon,
- utvikling av makro-økonomisk politikk som skaper økt vekst og sysselsetting,
- videreføring av en industripolitikk som tar sikte på å løse strukturproblemene.

3.

Frykter for at dersom utviklingen av det indre marked fortsetter på samme måte som nå, vil det indre marked, når det endelig er etablert, føre til negative konsekvenser for regioner som allerede står svakt økonomisk:

- målet med økonomisk samhörighet, særlig det å skape balanse mellom de nordlige og sydlige regioner i EF, må skje gjennom samordnet fellesskapspolitikk sammen med tiltak for en effektiv og egnet overføring av offentlige og private midler til de svaktstilte regionene. Fordobling av strukturfondenes midler vil ikke være nok for å nå dette mål.

4.

Insisterer på at dialogen mellom partene i arbeidslivet videreføres og utvides til sektorplan og at Kommisjonen tar de nødvendige initiativ – med nødvendig støtte i EF-lovgivningene, særlig basert på den nye og omfattende myndighet som fastlagt i artikkel 118 a i den Felles akt – for å harmonisere oppad sysselsetting, arbeidsvilkår og sosiale trygdeordninger til arbeidstakerne i EF. Dette må garantere kvinnene, enten de er sysselsatt eller ikke, like muligheter og lik behandling på arbeidsmarkedet.

5.

Insisterer på at medlemstatene, som har godkjent den Felles akt og dermed gitt Fellesskapet nye og utvidede ansvarsområder, særlig vedrørende

- det indre marked
- økonomisk og sosial samhörighet
- vitenskap og teknologi
- Det Europeiske Valutasytem (EMS)
- Fellesskapets sosiale dimensjon
- miljøområdet

nå skal gi EF-institusjonene de nødvendige midler, slik at de er i stand til å oppfylle de nye oppgavene.

6.

Understreker særlig at medlemstatene må nytte fullt ut de muligheter som den Felles akt byr på for å deblukkere Fellesskapets beslutningsprosedyre ved å benytte flertallsavgjørelser i Rådet.

7.

Gjentar et CAP må reformeres av økonomiske, sosiale og finansielle grunner, og at Rådet av landbruksministre må vedta de nødvendige tiltak i Kommisjonens forslag.

8.

Insisterer på at reformen av strukturfondene tjener til å fremme en realistisk fellesskapspolitikk, felles mål og prioriteter og til samordning av og vesentlig økning av fondsmidlene for å gjøre dem mer effektive i kampen for full sysselsetting.

9.

Er dypt bekymret over at tilpassingen til Europas „nye grenser” allerede undergraves av enkelte regjeringer som ikke handler i samsvar med samarbeidsstrategien for vekst og sysselsetting – selv om de støtter den – med det resultatet at Fellesskapets økonomi tenderer mot enda sterkere nedgang og dermed enda høyere arbeidsløshet og svekket konkurranseevne.

10.

Fordømmer på det sterkeste Ministerrådets blinde selvtilfredshet som på sitt møte i mars 1987 erklærte at den økonomiske situasjonen er tilfredsstillende til tross for at tidligere vedtatte planer ikke er realisert og mål ikke nådd.

11.

Oppfordrer medlemsorganisasjonene til at de ber sine respektive regjeringer om rask og samordnet oppfølging av samarbeidsstrategien.

12.

Bekrefter på ny Samorganisasjonens eget engasjement i forbindelse med samarbeidsstrategien som erklært i fellesuttalelsen med UNICE og CEEP av november 1986 og ber derfor disse organisasjonene til å oppfordre sine medlemmer til å respektere samarbeidsstrategiens investeringsprogram.

13.

Beslutter at det skal gis en mer detaljert uttalelse om forslagene vedrørende strukturfondene, budsjettet og det indre markeds sosiale dimensjon i Delors-planen når alle detaljer er kjent.

14.

Beslutter å foreta en grundig vurdering i mai 1988 og mai 1990, både på nasjonalt og europeisk nivå, av de framskritt som er gjort innen Delors-planen, særlig vedrørende det indre marked og den sosiale dimensjon.

DEFS' UTTALELSE OM DET INDRE MARKED

Oktober 1985

DEFS' styre foretok under sitt møte den 10. og 11. oktober 1985 en grundig og detaljert vurdering av EF-Kommisjonens hvitbok om det indre marked.

På grunn av samhørigheten i den politiske, økonomiske og sosiale situasjon har den europeiske fagbevegelse i 35 år vært talsmann for større enhet i Europa. Vi har aldri vært i tvil om vårt engasjement, og er det heller ikke nå, men vi er sterkt bekymret for at Fellesskapet, på basis av Kommisjonens hvitbok, kan bli fristet til å slå inn på en skjev og fundamentalt feil kurs i retning av denne så nødvendige enhet.

I samsvar med Milano-kongressens uttalelse (mai 1985) mener vi at styrking av det indre marked, eliminering av tollsrankene og hindringene ved grensene og videre harmonisering og standardisering i Det Europeiske Fellesskap og i Vest-Europa er nødvendig. Det kreves at EFTA-landene treffer tilsvarende tiltak og at det skjer et nært samvirke mellom dem og EF-land med sikte på å styrke hele det vesteuropeiske industrielle område.

Tiltak vedrørende det indre marked må følges opp av tiltak på det sosiale området. Det vil ganske enkelt ikke være mulig å bygge opp et virkelig Fellesskap, i ordets rette betydning, bare ved avskaffelse av nasjonale hindringer og ved ikke å skape noe i stedet for den falske tillit til den såkalte markedsmekanismen. Ingen nasjonalsamfunn er endimensjonalt, heller ikke Fellesskapet. Det betyr at Fellesskapet må stanse den dystre utvikling som har funnet sted på det sosiale området de siste årene, og at det må utvikle en politikk som garanterer at økonomiske endringer fører til bedre og mer interessant arbeid og ikke til at millioner er uten arbeid, til like rettigheter for alle og til at arbeidstakernes hardt tilkjempede rettigheter og sosiale goder styrkes og ikke svekkes.

For det annet må tiltak vedrørende det indre marked ledsages av en økonomisk politikk som sikrer generell økning i den økonomiske virksomhet og sysselsettingen og som ikke fører til en situasjon der fordelene for et område eller sektor fører til skade for en annen region eller sektor. Det pågår kontinuerlige drøftinger mellom DEFS og kommisjonsmedlem Pfeiffer om hvordan dette best kan gjennomføres.

For det tredje må utvikles en industripolitikk som ikke stopper ved landegrensene, og en politikk som fremmer utvikling og som styrker Vest-Europas konkurranseprogram på det internasjonale marked samtidig som den trykker arbeidstakernes interesser.

Hvor langt DEFS kan støtte Kommisjonens forslag avhenger dermed om de europeiske institusjonene garanterer at det parallelt med tiltak for fullføring av det indre marked også treffes tiltak for å styrke Fellesskapet på det sosiale, økonomiske og industrielle området.

DEFS skal i løpet av de to kommende månedene drøfte mer inngående disse spørsmål med Kommisjonen og andre, samt også drøfte en rekke andre spørsmål som ikke er godt nok utredet i hvitboken. Eksekutivkomiteen skal komme tilbake til saken under møtet i desember 1985.

INDRE MARKED OG ET SOSIALT EUROPA

(vedtatt av Eksekutivkomiteen under møtet 12./13. des. 1985)

Innledning

1. Gjennomføringen av Kommissjonenes forslag i Hvitboken om det indre marked gir ingen garantier for en nedgang i arbeidsløsheten og høyere levestandard. Det er en alvorlig fare for at Kommissjonens forslag, uten ledsagende tiltak, gjennom rasjonalisering og restrukturering av industrien, kan føre til enda større arbeidsløshet og enda skarpere regionale ulikheter.
2. DEFS fastholder derfor at Fellesskapet viderefører sin samordnede økonomiske politikk som garanterer en global økning av den økonomiske virksomhet og sysselsettingen og at det således ikke er mulig at en region eller sektor drar fordel på bekostning av en annen region eller sektor. I denne sammenheng overleverte DEFS EF-Kommissjonen, Rådet og Europaparlamentet sin uttalelse om den årlige økonomiske rapport for 1985-1986.
3. DEFS insisterer derfor på at Kommissjonen ikke stanser ved avskaffelse av hindringer for det frie varebyttet, tjenesteytelser og frie kapitalbevegelser, men innfører en egnet samordnet industripolitikk. Det er ikke nok å stole på de såkalte markedskreftene. En aktiv industripolitikk må garantere at Fellesskapet utvikler en industristruktur som ikke bare er internasjonalt konkurransedyktig, men tilfredsstillende menneskenes behov og virker sysselsettingskapende.
4. Det er også Fellesskapets oppgave å skape de nødvendige infrastrukturen for en balansert virksomhet innenfor det indre marked gjennom offentlige investeringer.

DET INDRE MARKED OG EUROPEISK SOSIALPOLITIKK

5. Felles regler må vedtas i Europa for at fullføringen av det indre marked ikke fører til uredlig konkurranse på bekostning av arbeidstakerne.
6. Liberalisering av varehandelen, konsentrasjon av produksjonsmidlene, åpning av markeder kan bare gjennomføres og er bare akseptabelt hvis de er ledsaget av bindende regler.
7. Fullstendig gjennomføring av det indre marked kan bare realiseres under forutsetning av at felles normer garanterer arbeidstakerne effektiv beskyttelse. Sosiallovgivningen må vurdere de resultater en produksjons- og produktivitetsøkning på det indre marked kan føre til. Det må under ingen omstendighet resultere i en svekkelse av sosialbestemmelsene. Det må derimot være i stand til å frigjøre finansielle midler for en bedring av leve- og arbeidskår. En harmonisering i Fellesskapet er nødvendig, men kan bare aksepteres dersom den sikter på framskritt..
8. Det indre marked kan bare virke demokratisk dersom fagorganisasjonene i de enkelte land og i Fellesskapet får konkret innflytelse i beslutningsprosessen på sektorvis og sentralt plan. Konkrete og solide midler må derfor stilles til rådighet slik at de kan drive uavhengige undersøkelser og forene de ansvarlige i de enkelte land på fellesskapsplan.
9. De sosiale bestemmelsene i Europa må realiseres i sammenheng med det indre marked og må dekke følgende områder:
 - (I) Sysselsetting – utdanning
 - (II) Arbeidskår og arbeidsorganisasjon
 - (III) Hygiene, sikkerhet og helse
 - (IV) Arbeidstid
 - (V) Inntekter og sosial trygghet
 - (VI) Sektorpolitikk.

I. SYSSELSETTING

10.

DEFS forslag til å motvirke arbeidsløsheten er godt kjent. De ble også gjentatt i vår uttalelse om Kommisjonens årlige økonomiske rapport. Det indre marked krever ikke desto mindre et mer effektivt arbeidsmarked.

11.

Det er ikke mulig å praktisere en arbeidsmarkedspolitik uten å kunne forutse det som vil skje i framtiden. Det er derfor nødvendig å sette i gang tilsvarende virksomhet på sektorvist plan og i sysselsettingsområder. Foretakene og tjenesteytende virksomhet må offentliggjøre sine prognoser vedrørende kvantitativ og kvalitativ sysselsetting. Disse opplysningene er nødvendige for å sette i verk en politikk for yrkesopplæring og omskolering som fører til økt sysselsetting og motvirker langvarig arbeidsløshet.

12.

Alle parter i arbeidslivet (fagforeninger, arbeidsgiverne, embedsmenn, ansvarlige politikere og representanter for finansverdenen) må knyttes fastleggingen av en sysselsettingspolitikk på lokalt plan for å fatte tiltak for å avverge arbeidsløshet (skaping av nye aktiviteter, frivillig førtidspensjonering med garanti om finansiell trygghet, kurs for opplæring og omskolering, osv.).

13.

Det er presserende at EF planlegger pilotforsøk på nasjonalt og regionalt plan og i sysselsettingsområdene i grenseregionene.

14.

EF og de enkelte land må i fellesskap opprette særlige fonds til finansiering av en sysselsettingsskapende politikk.

15.

Videre er det nødvendig med gjensidig anerkjennelse av diplomer og andre kvalifikasjonsbevis i Europa.

II. ARBEIDSKÅR OG ARBEIDSORGANISASJON

16.

DEFS mener at alle arbeidstakere må dekkes av tariffavtaler. Rettslige tiltak må treffes for å begrense alle former for uregelmessig arbeid, og ansettelsesvilkår må fastlegges idet det garanteres likestilling for menn og kvinner (midlertidig arbeid, hjemmearbeid, arbeid om lørdager/søndager osv.).

17.

Nattarbeid, som i seg selv er skadelig for helsen, må begrenses utelukkende til samfunnsnyttig virksomhet. Skiftarbeid skal bare være tillatt dersom det i kollektivavtaler er fastsatt garantier (pauser, rotasjonsperioder, arbeidstid, sosiale forhold...).

18.

Samtlige arbeidstakere må være garantert en ukentlig uavbrutt hviletid på 48 timer.

19.

Tilpassing av arbeidsorganisasjonen til nye produksjonsmetoder må forhandles mellom sosialpartene.

III. HYGIENE – SIKKERHET – HELSE

20.

Det kreves nøyaktige regler som garanterer at arbeidet skaper minst mulig skadevirkninger på arbeidstakernes fysiske og psykiske helse.

21.

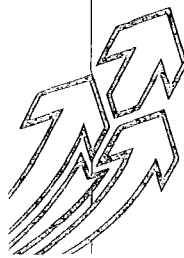
Opprettelse av komiteer for hygiene og sikkerhet må gjøres til generell regel i alle foretak og tjenestebansjer.

22.

Alle arbeidstakere, uansett deres status, skal dekkes av yrkesmedisin som må være uavhengig av foretaket.

23.

Undersøkelser må gjennomføres om hvordan helsefarlige og -skadelige produkter og produksjonsmetoder kan elimineres. Dersom det ikke er mulig å eliminere disse straks, må laveste tillatte normer fastlegges.

24.

Arbeidstakernes informasjonsrett og rett til overvåking at sikkerhetstiltak gjennomføres må garanteres. For å unngå tekniske hindringer i harmoniseringsprosessen kreves maksimale sikkerhetstiltak i samsvar med disponible tekniske kunnskaper. Arbeidstakerne må i alle tilfelle knyttes til instanser som fastlegger sikkerhetstiltak.

IV. ARBEIDSTID

25.

Arbeidstiden er en viktig faktor som kan fordreie konkurransen i et stort indre marked. Produktivitetsøkningen, særlig gjennom innføring av nye produksjonsmetoder, må ikke føre til økt arbeidsløshet, men må tjene til reduksjon av arbeidstiden.

26.

Formene for arbeidstidsreduksjon må forhandles. Harmonisering av arbeidstiden innen et stort indre marked er nødvendig for å hindre at arbeidstiden blir en konkurrerende faktor, men også for å kjempe mot arbeidsløsheten. Grunnlaget for en forsvarlig sammenlikning er den årlige arbeidstid, men harmonisering bare av den årlige arbeidstid er uakseptabelt. Normer for den ukentlige og daglige arbeidstid må fastlegges.

27.

Systematisk overtidsarbeid må avskaffes til fordel for opprettelsen av nye arbeidsplasser. Nødvendig overtidsarbeid av konjunkturmessige grunner må kompenseres med fritid med sikte på å favorisere sysselsettingen.

V. INNTEKTER OG SOSIAL TRYGGHET

28.

Det indre marked må ikke føre til en tilpassing til de laveste lønningene. Målet med det indre marked er nettopp en konstant heving av den enkeltes levestandard. All forskjellsbehandling basert på kjønn må avskaffes.

29.

Sosialtrygdene, en av de største godene i det europeiske samfunn, må stadig forbedres gjennom styrket solidaritet som er deres fundament.

30.

Opprettelsen av det indre marked må garantere alle mennesker minimale sosiale rettigheter ved sykdom, alderdom, arbeidsløshet, osv. Privatisering av trygdeordningene kan ikke aksepteres.

31.

Alle midler må tas i bruk for å kjempe mot og avskaffe fattigdom, som til tross for de gjeldende bestemmelser ikke hører opp med å øke.

VI. BRANSJEPOLITIKK.

32.

Et indre marked kunne ikke skapes dersom det ikke eksisterte en plan og prognoser for virksomheten. Det er nødvendig at det i EF opprettes industrikomiteer som grupperer arbeidsgivere og fagforeninger.

DEN SOSIALE DIMENSJON OG DEMOKRATISERING AV ØKONOMIEN

33.

DEFS går prinsipielt inn for at det skapes en europeisk juridisk ramme for foretak. DEFS har avgitt detaljert uttalelse til samtlige direktiver og direktivforslag som hittil er lagt fram. Den prinsipielle tilslutning har dog alltid vært knyttet til følgende krav.

34.

For det første: de nasjonale bestemmelsene, enten lovfestede eller fastsatt i kollektivavtaler om arbeidstakernes rett til informasjon, konsultasjon, felles opptreden eller medbestemmelse, må ikke svekkes av europeiske bestemmelser. Tvert om, lettelsene i foretakssamarbeid på europeisk plan gjør en utvidelse av disse bestemmelsene i europeisk målestokk tvingende nødvendig.

35.

For det annet: harmonisering av bestemmelsene i selskapsrett må føre til at selskapenes og foretakenes struktur og virksomhet gjøres mer transparent og at det dermed skapes de egentlige forutsetninger for en konsekvent anvendelse av konkurranserett og for en europeisk økonomisk politikk og strukturpolitikk.

36.

For det tredje: ivaretagelsen av arbeidstakernes interesser på det sosialrettslige og materielle området må garanteres når foretak i samsvar med de europeiske rammebestemmelsene begynner å drive sin virksomhet på tvers av landegrensene.

37.

Disse tre forutsetninger fører til den europeiske fagbevegelses konkrete krav om tiltak for å skape en sosial dimensjon til lettelsene i samarbeidet mellom foretak.

I. INFORMASJON – KONSULTASJON – MEDBESTEMMELSE

38.

DEFS holder ikke bare fast ved sin holdning at et direktiv om informasjon og konsultasjon av arbeidstakerne er nødvendig, men understreker også hvor viktig dette er med henblikk på å lette samarbeidet mellom foretak og med henblikk på å skape bedre forutsetninger for foretaksvirksomhet innenfor et stort indre marked.

39.

DEFS appellerer til Rådet, regjeringene og foretakene å bli klar over sitt europeiske ansvar. Rådet må vedta dette direktiv og dermed ta det første skritt for å skape en sosial dimensjon til de juridiske bestemmelsene for foretakssamarbeid.

40.

Likeledes kan de europeiske regjeringene allerede nå vise at de er rede til å bane veien for arbeidstakernes informasjons- og konsultasjonsrett på tvers av landegrensene.

41.

De europeiske foretak kan også i praksis vise hvor opptatt de er av dialogen mellom sosialpartene i Europa. Vi oppfordrer dem til å vurdere alvorlig og fordomsfritt de europeiske avtaler som det europeiske metallarbeiderforbund har inngått med et stort foretak i Fellesskapet med sikte på å skape en europeisk informasjons- og konsultasjonsstruktur. Denne oppfordring retter vi ikke bare til foretakene i Det Europeiske Fellesskap, men til alle foretak i Vest-Europa som driver sin virksomhet på tvers av landegrensene.

42.

EF-Kommisjonen har fastsatt konkrete enkelttiltak for gjennomføringen av lettelsene i samarbeidet mellom foretak i de forskjellige land: den har f.eks. allerede vedtatt en forordning om forening av europeiske økonomiske interesser, muliggjørelse av internasjonal fusjon av aksjeselskaper, harmonisering av lovgivningen om oppløsning av selskaper samt andre enkelt-direktiver, f.eks. for individuelle bransjer.

43.

DEFS gjør EF-Kommisjonen oppmerksom på at uavhengig av garantien om nasjonal informasjons-, konsultasjons- og medbestemmelsesrett – er det tvingende nødvendig å fastlegge informasjons- og konsultasjonsstruktur for arbeidstakerne i tilfelle planene om en europeisk juridiske ramme blir blokkert. En tilsvarende klausul, som kunne formuleres på liknende vis som direktiv 77/187/EF, ville garantere at utviklingen av de europeiske arbeidstakernes informasjons- og konsultasjonsrett holder skritt med europeiseringen av selskapsretten.

44.

Klausulen kunne oppheves i det øyeblikk et omfattende direktiv om informasjons- og konsultasjonsrett for arbeidstakerne trer i stedet for enkeltordningene.

45.

DEFS understreker imidlertid at dette på ingen måte er den beste løsning, men den eneste akseptable så lenge det ikke er vedtatt en omfattende ordning. Dette gjelder også de planlagte tiltak for aksjeselskaper: mulighet for fusjon av aksjeselskaper på tvers av landegrensene (forslag til 10. direktiv) er etter DEFS' syn ikke presserende. En slik mulighet må slett ikke skapes før det foreligger en omfattende ordning i overensstemmelse med det 5. direktiv om aksjeselskapers struktur og deres organers beføyelser og plikter.

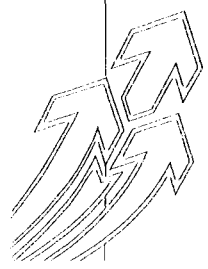
46.

Men selv det 5. direktiv, som DEFS har avgitt klare uttalelser om vedrørende dets struktur, fører ikke til at de sammensmeltede aksjeselskaper, i samsvar med det 10. direktiv, blir til europeiske aksjeselskaper. Disse hører fortsatt under den nasjonale rett i det land selskapet har sitt sete.

47.

DEFS foreslår Kommisjonen følgende:

- Behandling av det 5. direktiv prioriteres under hensyntagen til DEFS' uttalelse.
- Det 10. direktiv legges til side og omarbeides med sikte på å gjøre fusjon av aksjeselskaper til mønster for et europeisk aksjeselskap.

II. VIRKSOMHETEN TIL KONSERNER OG FORETAK MÅ GJØRES MER TRANSPARENT

48.

Det eksisterer en rekke EF-direktiver om harmonisering av rettsforskrifter på følgende områder:

- Foreleggelse av opplysninger om kapitalselskaper (1. direktiv)
- Foreleggelse av årsregnskapet (4. direktiv)
- Konsolidering av konserners årsregnskap (7. direktiv)
- Lovpliktig revisjon (8. direktiv)

I hvitboken legges fram følgende forslag på området:

- Forslag til et 11. selskapsrettslig direktiv om å frita filialer for offentliggjøring av separate årsregnskaper.
- Forslag til et direktiv om forholdet mellom foretak i et konsern (9. direktiv)
- Direktivforslag om status for banker og forsikringsselskaper.

49.

DEFS mener at fritak fra plikt til separate årsregnskaper skaper problemer og forkaster forslaget. Både for arbeidstakerne og for de nasjonale, regionale og lokale instanser er angivelsene i de separate årsregnskaper viktige for den videre planlegging av arbeidet. Det eneste alternativ er et statusdirektiv som gir en detaljert sammenfatning av opplysningene i de separate årsregnskaper i form av en europeisk oversikt over den økonomiske situasjon.

50.

Direktivforslaget om forholdet mellom foretakene i et konsern er et viktig bidrag til en europeisk utgreiing av konsernstruktur. Kommisjonen må vedta et tilsvarende forslag i 1986.

51.

Direktivforslag om statusoversikter til banker og forsikringsselskaper må sørge for å gi andelshaverne, arbeidstakerne og kundene en muligst fullstendig oversikt over forretningsvirksomheten.

52.

De opplysninger som legges fram i statusoversikter for andelshaverne og i informasjons- og konsultasjonsordninger for arbeidstakerne tar ennå ikke i betraktning de vidrekende informasjoner som offentligheten, forbrukerne, har behov for. Det kreves en egen informasjonsform for de tiltak foretakene fatter, f.eks. om miljøvern, forebyggelse av større industrielle risiki, de sosiale virkningene av deres forretningspolitikk. Det som på dette området eksisterer i enkelte land, f.eks. i Frankrike i form av oversikter over den sosiale situasjon, eller som allerede består i enkelte foretak i form av avtalefestede informasjonsordninger, kunne danne grunnlaget for de EF-rammedirektiv om offentliggjøring av opplysninger vedrørende selskaper.

III. SOSIALRETTSLIGE OG MATERIELLE KRAV

53.

De eksisterende rettsordninger, som også den europeiske domstols fortolkning viser, er ikke nok for å garantere arbeidstakerne effektiv beskyttelse.

54.

DEFS mener at direktivet om vern av arbeidstakernes interesser må utvides til å omfatte alle tilfelle der europeiske rettsordninger forutsetter bedriftsmessige endringer. Arbeidstakernes interesser i tilfelle konkurs må prioriteres.

KONKLUSJONER

55.

Før Kommisjonen formulerer konkrete forslag vedrørende fullføringen av det store indre marked, må den legge fram forslag til felles strategi på det sosialpolitiske området, for demokratisering av økonomien og gjennomføring av den sosiale dimensjon. Det er forutsetningen for at DEFS kan støtte fullføringen av et stort indre marked.

UTTALELSE FRA DEN EUROPEISKE FAGLIGE SAMORGANISASJON OM REFORMEN AV STRUKTURFONDENE

vedtatt av DEFSs Eksekutivkomité på møtet 8./9.10.1987

DEFS har allerede avgitt positiv uttalelse vedrørende grunntanken i Delors-planen for en vellykket gjennomføring av den Felles akt, der reformen av strukturfondene er et av de sentrale mål (jf. DEFSs uttalelse av april 1987 om "Delors-planen: vellykket gjennomføring av den Felles akt – nye grenser for Euroa").

Selv om det i Kommisjonens uttalelse og forslag om reformen av strukturfondene fortsatt er en rekke uløste spørsmål om fondenes statutter, ønsker DEFS å komme med noen merknader til kommisjonsforslaget.

1.

- Tatt i betraktning den økende ubalanse mellom de rike og fattige regioner, slik det står i Kommisjonens 3. beretning om regionalutviklingen,
- tatt i betraktning at det er 18 millioner arbeidsløse, derav 6 millioner langtidsledige,
- tatt i betraktning de økende ungdomsproblemer, særlig gjelder dette unge kvinner som for første gang søker arbeid basert på framtidsorienterte og anerkjente kvalifikasjoner,

erklærer DEFS at den godkjenner Kommisjonens prioriteringer, men understreker at reformen av strukturfondene generelt ennå ikke tillegges nok politisk betydning. DEFS krever derfor at DEFSs krav tas med i videreutviklingen av kommisjonsforslaget.

2.

Hvis de mål som er satt i reformforslaget skal nås må Kommisjonen straks treffe omfattende tiltak for

- gjennomføring av samarbeidsstrategien for vekst og sysselsetting;
- gjennomføring av sysselsettingsfremmede politikk og framtidsrettet planlegging av sysselsettingen;
- intensivering av investeringsvirksomheten innen rammen av en industri- og teknologipolitikk;
- at andre deler av Delors-planen gjennomføres i samsvar med de faglige krav.

Uten slike tiltak kan strukturfondenes intervensjoner til fordel for økonomisk tilbakestående regioner og regioner med industrielle strukturproblemer ikke kunne styres effektivt, heller ikke kan det ventes betydelig nedgang i langtidsledigheten og de unge i EF ikke garanteres kvalifikasjoner og arbeid. Hvis slike tiltak ikke blir gjennomført vil etableringen av det indre marked skjerpe den regionale ubalanse og føre til forverring av arbeidsmarkedssituasjonen.

3.

DEFS mener at selv en fordobling av fondsmidlene ikke vil strekke til for å skape samhørighet i den økonomiske og sosiale utviklingen. Fordobling i relle tall må garanteres. Også muligheten for å øke fondsmidlene alt etter utviklingen av det indre marked og utvidelsen av EF, må garanteres. Dette spørsmålet ble ikke løst ved tidligere økninger av fondsmidlene. I alle tilfelle er det nødvendig å øke egne midler for å skape mer effektive fellesskapstiltak for å fremme økonomisk og sosial samhørighet.

4.

DEFS er klar over at økning av strukturfondenes midler i vidt omfang er avhengig av den felles landbrukspolitikk. I denne sammenheng må man ta avstand fra oppkjøp og lagring av uønskede overskuddslagre.

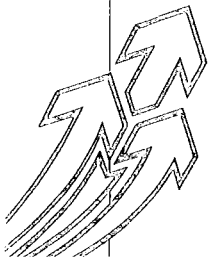
DEFS hilser velkommen Kommisjonens nye forslag om at den felles landbrukspolitikk ikke skal betraktes som et uavhengig område, men som et verktøy for den samlede landbruksutvikling som også de som er sysselsatt i landbruket skal nyte godt av. DEFS har allerede i lang tid framholdt dette.

5.

DEFS kan ikke akseptere at Det Europeiske Fellesskaps relativt svake innsats i forhold til de enkeltstatlige midler, blir motarbeidet av medlemstatene. EFs arbeid vil mislykkes hvis ikke medlemstatene fører en samordnet politikk i samme retning.

Enkelte medlemstater:

- lar fortsatt regioner forfalle før de griper inn med omstrukturering og skaper dermed på en paradoksals måte grunnlag for støtte fra EF;

- avviser programmer for framtidrettet styring av sysselsettingen og skaper dermed ny langtidsledighet, samtidig som EF på sin side griper inn med tiltak for å motvirke langtidsledigheten;
- avviser, nå som før, at regionalforvaltningen og samfunnsgrupper deltar ved utviklingen av regionale utviklingsprogrammer.

Fondenes intervensjonsmekanismer må sikre medlemstatene og de lokale myndighetene størst mulig medvirkning og ta sikte på å utvikle samordnede holdninger overfor Fellesskapets målsettinger. Hvis slike motsetninger fortsetter å eksistere, kan det settes spørsmålsteget ved målet som tar sikte på økonomisk og sosial samhörighet.

6.

Til tross for disse merknadene støtter DEFS kommisjonsforslaget om reformen av strukturfondene. De kan danne grunnlaget for en viktig debatt. Kommisjonens forslag inneholder en rekke krav som DEFS har fremmet i sine uttalelser. Spesielt gjelder dette konsentrasjonen av fondsmidlene om de sentrale oppgavene i reformprosjektet.(1)

Utviklingen i økonomisk tilbakestående regioner må prioriteres. Men fondsintervensjonene må også ta sikte på intensivering og omstrukturering av produksjonen i regioner med strukturproblemer i landbruket og industrien og på rasjonalisering og omstrukturering av landbruksproduksjonen og dermed skape det nødvendige grunnlag for bekjempelse av ungdomsledigheten og langtidsledigheten.

7.

DEFS fastholder at samtlige fellesskapstiltak må forfølge det samme mål: bevaring og etablering av arbeidsplasser. En slik politikk er påkrevd for å hindre en ny utvandringsbølge til de rikere regioner og dermed avfolkning av de kriseramte regionene. Etableringen av det indre marked må ikke skjerpe regionale ulikheter.

8.

Bare en samordnet framgangsmåte kan skape en effektiv regionalutvikling. Slik samordnet framgangsmåte skal omfatte:

- Framtidrettet styring av sysselsettingen og utvikling av kvalifikasjoner;
- investering i regionenes infrastruktur og støtte til bedrifter og private investeringer idet det tas hensyn til lokale sysselsettingsinitiativ og kooperative tiltak;
- samordning av langsiktige regionalprogrammer for å unngå en uheldig konkurranse mellom de svakere regioner under hensyntagen til utviklingen av økonomisk og sosial samhörighet i EF.

DEFS mener at Kommisjonen stanser halvveis i sine forslag mellom den aktuelle situasjon og en koordinert framgangsmåte. DEFS beklager at integrerte programmer forekommer som unntak, og ikke som primære tiltak, i Kommisjonens forslag.

9.

DEFS ser positivt på Kommisjonens forslag om at regionene skal trekkes inn i gjennomføringen av disse tiltak. Dette "partnerskapet" vil likevel ikke være effektivt hvis det bare begrenses til det administrative område.

DEFS krever samråd mellom partene i arbeidslivet og myndighetene helt fra utarbeidelsen av programmer og til den endelige vurdering av programmene på regionalt plan, over landegrensene, på nasjonalt og europeisk plan. Likeledes kan det konstateres mangel på konkrete forslag med henblikk på en effektiv gjennomføring av regionalprogrammene over landegrensene.

10.

Etablering av koordinert styring av de tre fondene for å nå de mål som reformen sikter på, trekkes i tvil gjennom Kommisjonens forslag om opprettelse av tre nye rådgivende utvalg i tillegg til de som allerede eksisterer. Den eneste fornuftige løsning er opprettelse av et koordinasjonsutvalg for de tre fondene under medvirkning av fagbevegelsen. I mellomtiden nekter DEFS å redusere rollen til Sosialfondets komité som er den eneste trepartskomité.

DEFS krever en reell medvirkning av fagbevegelsen i beslutningsprosessen på alle nivåer.

11.

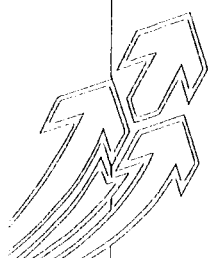
En lang rekke spørsmål gjenstår ubesvart etter Kommisjonens forslag:

- fordelingen av de finansielle midlene mellom de tre fondene,
- innholdet i framtidige programmer,
- kartlegging av regioner, spesielt regioner med tilbakegang for industrien.

DEFS skal eventuelt komme tilbake til disse spørsmål basert på spesielle krav som allerede er fremmet og er villig til debatt med de europeiske institusjonene og med EF-landenes regjeringer.

DEFS skal dessuten utnytte de muligheter som den sosiale dialog byr på.

-
- (1) DEFS uttalelse av 12. desember 1984 om regionalpolitikk
DEFS resolusjon om utviklingen av matvare- og landbrukspolitik i EF, mai 1985
DEFS uttalelse av 12. februar 1987 om reformen av Sosialfondet
DEFS uttalelse om Delors-planen: "Vellykket gjennomføring av den Felles akt – nye grenser for Europa", april 1987.

DEFS UTTALELSE

Bedring av konkurransevnen og industristrukturen i Det Europeiske Fellesskap
juni 1986

1.

DEFS hilser velkommen Kommisjonens initiativ til en debatt om nødvendige tiltak for å bedre konkurransevnen og industristrukturen(1) med sikte på å bedre den økonomiske yteevne og finne mer effektiv løsning på sosiale problemer og sysselsettingsproblemer. Debatten skal omfatte alle land i det vesteuropeiske industriområde, og ikke bare landene i EF.

2.

Debatten må ikke trekkes i langdrag. Til tross for den såkalte økonomiske oppgang, fortsetter arbeidsløsheten å øke i Europa. Som Kommisjonens meddelelse viser står Europa svakt i forhold til Japan, USA og andre land i nøkkelsektorer med høy vekst. Selv de mer tradisjonelle områder, der Europa generelt står sterkere, er stadig mer utsatt for konkurranse fra de nye industriland. Det haster derfor med utvikling og iverksetting av politiske tiltak.

3.

På den annen side kan DEFS ikke akseptere – og vi tror heller ikke Kommisjonen – å sette spørsmål ved den europeiske modell for økonomisk og sosial utvikling som sådan. Europa har riktignok store svakheter, men også stor styrke, og oppgaven i framtiden må være å gjøre bruk av denne styrken i stedet for å ty til en politikk som er rotfestet i ulike tradisjoner og som ofte er bestridt i sitt eget land.

4.

DEFS merker seg at Kommisjonens meddelelse er del av en generell refleksjon over EF's økonomiske og sosiale strategi, og at den vil omfatte en detaljert analyse av EF's strategi på det sosiale område og sysselsettingsområdet. Heller ikke her må tiden trekkes i langdrag. DEFS har flere ganger understreket at vår støtte av tiltak for etablering av det indre marked er betinget av parallelle framskritt i EF på det sosiale område.

5.

I denne sammenheng hilser DEFS velkommen at meddelelsen påpeker at det er nødvendig med dialog mellom partene i arbeidslivet, og at det er viktig å samordne anstrengelsene om en mer effektiv økonomi og om bevaring og utvikling av de sosiale framskritt. Disse punkter er likevel ikke tilstrekkelig utredet i meddelelsen.

6.

DEFS trekker følgende konklusjoner fra Kommisjonens uttalelse og fra våre egne erfaringer.

a.

Virksom strategi for å bedre industristrukturen må ha et fast og bredt grunnlag.

(I) En makroøkonomisk politikk som ikke bremser, men fremmer vekst og sysselsetting. Industrien og konkurransevnen vil ikke styrkes hvis regjeringene og de europeiske institusjonene gjør den feil og bruker restriktiv makroøkonomisk politikk som det viktigste middel for å holde inflasjonen under kontroll, balansere betalingsproblemer eller den offentlige sektors underskudd.

Kommisjonens meddelelse reflekterer den høye pris Fellesskapet har betalt for en slik politikk: stagnasjon og fall i investeringer og Fellesskapets industrielle posisjon overfor USA og Japan som siden 1973 stadig skaper større problemer.

(II) Et solid system av offentlige og kollektive tjenester er av vital betydning: både industrien og enkeltindividet vil ha fordeler av den sosiale infrastruktur og investeringsinfrastrukturen.

(III) Et av disse aspektene er utdannings- og yrkesopplæringspolitikken. Som Kommisjonen innrømmer er dette av særlig betydning da en analyse av en god industristruktur viser klart at mennesket er den viktigste av alle ressurser.

(IV) Det sier seg selv at god og egnet utdanning og yrkesopplæring ikke er nok; folk med god utdanning og yrkesopplæring vil bare da yte sitt beste hvis de kan være med i beslutningsprosessen i arbeidslivet. Den framtidige utvikling vil være atskillig sterkere basert på åndelig kraft og ikke fysisk kraft slik det har vært hittil. Heldigvis vil det etterhvert bli vanskeligere for arbeidsgiverne å tvinge folk til arbeid, og de vil måtte godta at de tar aktiv del i beslutningsprosessen. Den godt utviklede fagbevegelsen og samarbeidsformene mellom partene i arbeidslivet i Europa, vil være en av Europas sterke sider i framtiden, som i fortiden, da dette kan bidra til å garantere medbestemmelsesrettighetene.

(V) Vi er enige med Kommisjonen i at systematisk samarbeid mellom de offentlige myndighetene, arbeidsgiverne og fagorganisasjonene er nødvendig. Denne konklusjon kan trekkes etter en analyse av den japanske politikken. Dessverre omtaler ikke Kommisjonen i sin meddelelse andre erfaringer – f.eks. fra Sverige og Australia – som ytterligere støtter påstanden om at begge partene i arbeidslivet må involveres fullt ut.

b.

De offentlige myndigheter kan ikke frakjenne seg sitt ansvar på dette felt. Sikkert har regjeringene, både i USA og Japan, spilt en nøkkelrolle.

(I) Det er en illusjon å tro at markedskreftene noen gang vil fungere perfekt eller å stole på at de alene vil kunne skape den industristruktur som kreves i Fellesskapet. Kommisjonens meddelelse beretter at 300 av USA's toppforetak står for to tredjedeler av eksporten og en tredjedel for importen, og at tendensen klart går i retning av konsentrasjon, og ikke fritt virkende markeder. Dette gjelder også for Europa.

(II) DEFS ser med uro på at Kommisjonen har en tendens til å se konkurransevne og konkurranse i et forent indre marked som det viktigste redskap til endring av industristrukturen. Kraftige forsøk på å drive ut de svakeste og ødeleggelse i stedet for omlegging av kapital og ferdigheter er sløsing, finansielt og sosialt kostbart og fullstendig uakseptabelt.

(III) Det kreves en konstruktiv og ikke defensiv politikk. De offentlige myndighetene skal ikke bare være opptatt av de industrielle endringene og "krisepolitikk". De må forsøke å finne nye sysselsettingsområder, som f.eks. miljøvern.

(IV) De offentlige myndighetene må derfor få den nødvendige orientering. De må være i stand til å avdekke og takle problemer før de fører til krisesituasjon. På nasjonalt og europeisk plan skal de offentlige myndighetene gjennomføre regelmessig overvåking av utviklingstendensene på sektorvist, regionalt og bedriftsplan.

c.

DEFS har lenge hevdet at for å komme ut av lavvekst-fellen i Europa kreves samordnede offentlige investeringer for å møte både sosiale og industrielle behov. Det er viktig at de politiske tiltak som de offentlige myndigheter har adgang til står i sammenheng med hverandre, og DEFS beklager at Kommisjonen ikke har utnyttet offentlige investeringer og styring av den private sektor gjennom f.eks. forskning, avgifter, subsidier og statlig innkjøpspolitikk.

d.

Industristategien må nå lenger – fra sektorvist plan til bedriftsplan. DEFS støtter selskaper som søker europeiske løsninger og samhold mellom europeiske foretak snarere enn samarbeid mellom EF- og ikke EF-foretak. En kan ikke gå ut fra at dette alltid er ønskelig. Avtaler mellom større EF-, USA, japanske firmaer eller andre firmaer kan i realiteten ødelegge forsøkene på å skape en egen europeisk industristruktur. Det som er viktig er ikke spørsmålet om selskapenes „nasjonalitet” i seg selv, men om de har en „europeisk” adferd, dvs. om de har et seriøst forhold til Europa eller om det er slutt på kompaniskap og arbeidsplasser ved de første tegn til nedgang, og om de i sine beslutninger tar hensyn til europeiske interesser slik de er definert av de offentlige myndighetene og arbeidstakerne.

e.

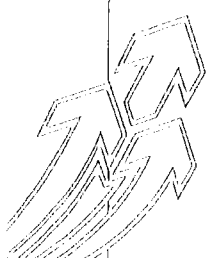
Handels- og industripolitikk må være nært knyttet til hverandre. Tradisjonelt har dette vært tilfelle, selv om noen av de ivrigste talsmenn for frihandel vil avskaffe alle tollbarrierer og andre barrierer uten begrunnelse. DEFS er selvsagt klar over farene ved proteksjonismen, og vi støtter for eksempel innledningen av en ny GATT-runde. I en slikrunde, som i tidligere forhandlingsrunder, vil våre handelspartnere forsøke å oppnå de beste vilkår for sine industrier, og Europa må gjøre det samme.

f.

Industristategien må ha europeisk dimensjon og være i samsvar med vårt syn om samarbeid mellom fagbevegelsen, arbeidsgiverne og offentlige myndigheter. Dialogen mellom DEFS og UNICE skal reflekteres på sektorvist plan. Bedre koordinering med EFTA-landene som er EF's partnere i det vesteuropeiske industriområde. Hva de europeiske organisasjonene selv kan oppnå for øyeblikket må ikke overdrives, men heller ikke undervurderes.

EUREKA-prosjektet gir visse forestillinger: på linje med dette prosjektet kunne et europeisk program for sosial forskning, som planlagt i IRIS-programmet og nå foreslått av japanerne, men med liknende midler som USA gir til romforskning, ikke bare føre til en enorm bedring av europeernes leve- og arbeidskår, men også i vesentlig grad styrke industriens konkurransevne.

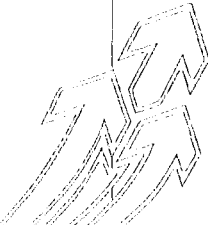
Tilsvarende koordinering er viktig: EF har f.eks. til rådighet følgende: Den Europeiske

Investeringsbank, Det nye Fellesskapsinstrument (Ortoli-initiativet), strukturfonds (sosial, regional, landbruk), rammeprogram for forskning og utvikling, konkurransepolitikk, handelspolitikk, direktiver om selskapsrett og en hel rekke tiltak for det indre marked. Nye ordninger må overveies som f.eks. offentlig innkjøpspolitikk. Problemet består egentlig ikke i manglende midler, men manglende politisk vilje – og her ligger ansvaret hos regjeringene.

7)

Tatt i betraktning den viktige rolle debatten om industripolitikk har, har DEFS besluttet å ta et spesielt initiativ ved å arrangere en større konferanse våren 1987.

(1) Med “industri” mener DEFS alle økonomiske aktiviteter i den primære, sekundære, tertiære, eller “fjerdesektoren”.

DEFS' KONFERANSE om INDUSTRIPOLITIKK

Avslutningsinnlegg av Ernst Breit DEFS' formann

London 19.-20. Mars 1987

Vår industripolitikk-konferanse nærmer seg nå slutten, og jeg har ikke noe imot å innrømme at jeg var litt bekymret over at programmet kanskje ikke ga delegatene nok tid til diskusjon. Det gledet meg derfor å se at så mange kolleger fikk anledning til å ta ordet, og jeg er også overbevist om at mange nye ideer og forslag er lagt fram. Jeg ønsker ikke å foregripe deres egne konklusjoner, men jeg tør si at denne konferansen har vært meget nyttig for DEFS. Jeg håper at den impuls konferansen har gitt vil bli omsatt til handling innen DEFS.

Ifølge overslag fra OECD var over 19 millioner mennesker arbeidsløse i Vest-Europa i 1986. Dette er det høyeste tall siden Den annen verdenskrig, og det ser dessverre ut til at arbeidsløsheten vil stige til minst en kvart million i år.

Arbeidsløsheten er særlig hard i landbruksområdene i Hellas, det sørlige Italia, Spania, Portugal og Irland, samt i områder med tradisjonelle industrier i Frankrike, Belgia, Vest-Tyskland og Storbritannia. Krisen i skipsbyggnings-, stål- og gruveindustriene og i tekstil- og bekledning-bransjen har gjort tidligere rike områder om til fattigstiftelser.

Det er blitt sagt meget om stål- og skipsbyggningsindustriene på denne konferansen, og jeg vil av den grunn få oppgi noen tall for tekstil- og bekleddingsbransjen:

Over 1 million arbeidsplasser gikk tapt i denne bransjen bare i tidsrommet 1975 til 1984, dvs. 40% av arbeidsplassene i denne industrien.

De fleste forbund i Europa må finne seg i en konservativ-liberal økonomisk politikk som tar sikte på

- å redusere den beskyttelse velferdsstaten byr på,
- å svekke fagbevegelsen og desentralisere forhandlingspolitikken,
- å gi skattelettelse til foretak og de rike.

Denne politikken tror at den er nøkkelen til å mestre de strukturelle problemer ved å la markedskreftene få fritt spillerom. Vi forkaster en slik politikk, fordi det nå finnes beviser for at den nåværende massearbeidsløshet delvis skyldes nettopp denne politikken. Og den økonomiske politikk som forfølges av Thatcher-regjeringen er et godt eksempel på dette. Vi uttrykker derfor vår solidaritet med TUC i kampen mot arbeidsløsheten, kampen for større faglige rettigheter og for en ny regjering som nok en gang vil respektere arbeidstakernes rettigheter.

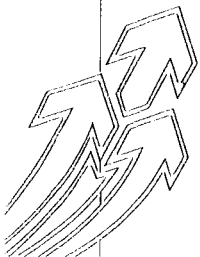
Det gikk fram av debatten igår og idag at den europeiske industri har måttet vike i konkurranse med sine japanske og amerikanske konkurrenter innen viktige industribransjer. I denne sammenheng vil jeg gjerne få lov å uttrykke min spesielle takk til våre kolleger i Det Europeiske Fagforeningsinstitutt som i sine utredninger og bidrag til våre diskusjoner helt klart har påpekt problemene med hensyn til konkurransevne. Slik jeg forstår det vil det være helt feil å si at den europeiske industri som et hele har mistet evnen til å konkurrere. Overskuddet på handelsbalansen til EF-statene med resten av verden steg fra 14.700 millioner dollar i 1970 til 59.400 millioner dollar i 1984.

Den enstemmige konklusjon på diskusjonen under denne konferansen er at hvor Europa har sakkert akterut, så skyldes dette stort sett manglende evne til nytenkning og investering. Det ble nevnt en rekke grunner til denne lave eller manglende evne til nytenkning eller investering under debatten, jeg skal ikke gå nærmere inn på disse her, men det viktigste i denne sammenheng er trolig DEFIs konklusjon at avkastningen av økonomiske aktiva fremdeles er betydelig mindre enn avkastningen av realinvesteringer. Dette har en særlig uheldig virkning på kapitalintensive produksjonsfelter med høy utviklingsrisiko.

Et problem som mange delegater nevnte — og med rette — er mangelen på teknisk opplæring og videreutdanning i Europa. Europa må ikke hvile på sine laurbær når det gjelder utdanning i tradisjonelle fag.

En ting er helt klar: det faktum at foretak i Europa er mer motvillige til å investere skyldes ihvertfall ikke lønnsenhetskostnader. Det er blitt anslått at disse kostnadene for EF-medlemslandene er 2,5% lavere enn de gjennomsnittlige kostnader for tidsrommet fra 1961 til 1973.

I min innledning kom jeg inn på det uhyggelig store fallet i sysselsettingen i de tradisjonelle industrier. Disse spørsmålene spilte med rette en viktig del av diskusjonene. Jeg håper at vi alle, til tross for våre egne vanskeligheter, nå har fått en bedre forståelse for andres.

Jeg syntes at diskusjonen angående de forskjellige sider ved fagbevegelsens krav angående en industriell politikk var meget interessant. Disse kravene kan ikke nødvendigvis overføres fra ett land til et annet fordi forholdene varierer fra land til land. Alle deltakerne forkastet kategorisk enhver politikkomlegging gjennom drastiske innstramminger.

Vi forlanger at våre lands regjeringer gir politiske garantier for at industrielle strøk skal fortsette å være levedyktige og at masseoppsigelser ikke skal finne sted selv når det viser seg uunngåelig med kapasitetsnedskjæringer. Av den grunn anmoder vi regjeringene om å ta praktiske og samordnede skritt for å skape andre arbeidsplasser i strøk som står oppe i eller overfor en krise. Landene i Europa må også ta skritt for å muliggjøre førtidspensjonering.

Jeg undres ofte om de politiske proporsjoner i våre land er balanserte. Jeg kan forstå gårdbrukernes bekymringer, de sliter f.eks. med økonomiske problemer som kan sammenlignes med problemene til stålindustrien. Avstanden med produksjon og etterspørsel stiger stadig. Men hva med de politiske, og da særlig finansielle, tiltak for å hjelpe arbeidstakerne i stålindustrien, skipsverftene eller i tekstil- og bekledningsbransjen?

Vi er kommet sammen her i London for å drøfte og, hvor nødvendig, utvikle våre videre krav når det gjelder en europeisk teknologi- og industripolitikk. Vi ønsker det faktum at Europakommisjonen har overtatt initiativet på dette området velkommen. De viktigste handlingsområder er industripolitikk — med bidrag på 6.200 millioner ECU (1986-budsjett); teknologipolitikk — med bidrag på 760 millioner ECU; programmer som muliggjør kreditt med tanke på private og offentlige investeringer; og spesielt innførelsen av det europeiske interne marked i form av bestemmelser og direktiver.

Det er klart fra våre drøftinger at det er milevis avstand mellom målsetningene til og resultatene av en europeisk politikk — et faktum som ikke helt kan tilskrives det tungroddede byråkratiet i Brussel. Politiske omstendigheter og manglende samarbeid blant EF-medlemslandene har like stor skyld for de heller skuffende resultater hittil.

Kommisjonen er klar over problemene med utilstrekkelig samordning og effektivitet, og har lagt fram et rammeprogram for forskning og teknologi, og har planer om å utarbeide forslag for en omlegging av strukturelle fond. DEFS er enige i Europakommisjonens anstrengelser for å utvikle teknologi og industripolitikken og gjøre denne mer effektiv. Og vi er absolutt imot et hvilket som helst individuelt medlemsland som av egoistiske grunner forsøker å sabotere Kommisjonens anstrengelser. Jeg tenker her både på land som tror at de kan gjøre alt sammen bedre selv, og land som ikke vil rette seg etter bestemmelsene når de setter EF-tiltak ut i livet.

Noen av dem som deltok i drøftingene kom inn på de strukturelle fond. Forslaget om f.eks. å bruke det regionale fond til investeringsprogrammer er etter min mening et meget interessant forslag. Mangelen på incentiver for miljøinvesteringer fra det regionale fond ble også kritisert. Men i rettferdighetens navn må det sies at hittil har medlemslandene ikke lagt fram et tilstrekkelig antall ansøkninger om slik hjelp.

Kommisjonen har nylig begynt å iverksette spesifikke programmer for å hjelpe strøk med tradisjonelle industrier, men det er for tidlig å si noe om de praktiske erfaringer. De tiltak som er blitt tatt hittil — samt dem som man har planer om å ta — er på ingen måte tilstrekkelige.

Vi gjentar vårt krav at bidrag fra det sosiale fond bør konsentreres om vel gjennomtenkte yrkesopplæringsprosjekter.

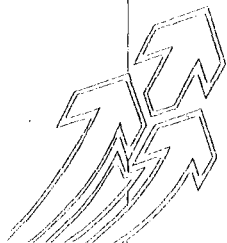
Dessverre har det hittil vært heller skralt med opplysninger om strukturelle utviklinger i Europas strøk og industribransjer. Jeg kan bare fremheve kravet om europeisk utredning på dette felt.

Deltakerne på denne konferansen var stort sett enstemmige i sin kritikk av at EF i sin teknologi- og industripolitikk har lagt ensidig vekt på kravene om konkurransevne, selv om deltakerne ikke bestred det faktum at det er viktig å styrke konkurransevnen innen visse industrigrener.

Men det som er enda viktigere enn å forsøke å ta igjen Japan på bestemte felter innen mikroelektronikken, er å ta skritt for å fremme nye felter med kvalitetsmessig vekst. Det er riktig at noe gjøres her og der for å fremme nytenkning i investering i produkter som oppfyller sosiale, økologiske og helsemessige krav. Men disse tiltakene er stort sett bare et alibi.

Når Kommisjonen fremmer teknologiske investeringer må den samtidig undersøke de sosiale virkninger av disse investeringene.

Strukturelle justeringer er lettere når den totale økonomi har den nødvendige vekstrate. Av den grunn støtter vi Europakommisjonens kooperative vekststrategi.

Vi går inn for å øke private og offentlige investeringer — dette gjelder spesielt Vest-Tyskland. Vi ønsker å bidra til en sysselsettingspolitikk gjennom vår tariffpolitikk, og vi går derfor inn for kortere arbeidstid. Det er bare på dette vilkår — og vi har alltid gjort dette helt klart — at vi kommer til å støtte tanken om “en moderat økning i reallønnen”. Lønnsbegrensninger med økende fortjeneste, men uten arbeidsskapende investeringer og uten kortere arbeidstid, er ideer vi overhodet ikke kan godta.

Vi må ikke undervurdere hvor viktig det er å få istand et effektivt europeisk internt marked. En felles valuta for hele Europa er naturligvis ikke annet enn en logisk og integrert del av slikt marked. Kommissjonen holder nå på å legge fram forslag om bestemmelser og direktiver for å avskaffe grensekontroll, men tar dessverre ikke tilstrekkelig hensyn til de sosiale krav på dette felt.

Den arbeidende befolkning må ikke gå glipp av fordelene ved det europeiske interne marked. Vi ønsker ikke et Europa som bare har høy vekst i noen få strøk, mens andre strøk sakker lengre og lengre akterut for til slutt å forsvinne under horisonten. Dette er en av de viktigste grunnene til at vi omgående trenger en aktiv europeisk industripolitikk. En europeisk teknologi- og industripolitikk må ikke bare begrense seg til EF-landene. Vi, den demokratiske fagbevegelsen fra hele Vest-Europa, ber derfor om et effektivt samarbeid mellom EF og EFTA-landene. Vi kommer under alle omstendigheter også til sterkt å forsvare interessene til fagbevegelsen i EFTA-landene i våre drøftinger med representanter fra EF-Kommissjonen.

Den sosiale dialog har spilt en viktig rolle i drøftingene under denne konferansen. Et overveldende flertall av DEFS' medlemsorganisasjoner går inn for en slik dialog. Pfeiffer fra Kommissjonen har helt rett når han sier at, når alt kommer til alt, så kan en hvilken som helst av partene forstyrre en positiv utvikling, det er bare hvis vi alle arbeider sammen at vi vil få en positiv utvikling. Den sosiale dialog skaper store vanskeligheter i mange europeiske land. Representanter for regjeringene og arbeidsgiverne ønsker ganske enkelt ofte ikke denne dialogen, eller de deltar bare for syns skyld. Men Europakommisjonen tar den sosiale dialog meget alvorlig, og vi har således fulgt Jacques Delors' initiativ.

Men det er også et faktum at med hensyn til en europeisk teknologi- og industripolitikk, så kan den sosiale dialog bare være et første skritt fram mot et effektivt, sosialt kompromiss.

Debatten på denne konferansen har også vist at det finnes avvikende meninger og en viss tvil blant DEFS' medlemsorganisasjoner når det gjelder vurderingen av mange spørsmål — noe som ikke er overraskende når man tenker på hvorledes forholdene varierer fra ett land til et annet. Av den grunn bør en rekke problemer drøftes ytterligere innenfor DEFS' ramme, og jeg vil gjerne få lov å nevne nøkkelpunkter:

- selskapslov og økonomisk demokrati — og, i denne sammenheng, også spørsmålet om hvorvidt preferensielle tiltak for å fremme sammenslåingen av europeiske bedrifter er hensiktsmessig;
- de regionale og bransjemessige virkninger av det europeiske interne marked;
- tekniske normer og den virkning disse har på arbeidstakerne, helse og miljøvern;
- europeisk monetærpolitikk og den gradvise opprettelse av en felles europeisk valuta;
- planer for ytterligere utvikling og forbedring av yrkesopplæring og videreutdanning i Europa;
- tiltak for å styrke fagbevegelsens rett til å delta, særlig i planlegging og utvikling av industri- og teknologipolitikk;
- en europeisk energipolitikk — og da særlig spørsmålet om å beskytte hjemlige energikilder.

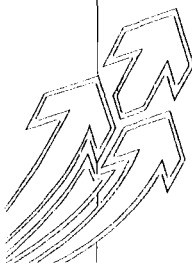
I denne sammenheng vil jeg gjerne gi min støtte til kravet for boycott av kull fra Sør-Afrika, men jeg vil sterkt understreke at vår kamp mot apartheid bare vil være troverdig hvis den er omfattende.

Yrkessekretariatene må delta i drøftingene om industripolitikkens begreper i langt større grad enn de har gjort det hittil, og jeg tror det er viktig å styrke disse sekretariatene med tanke på å definere felles krav når det gjelder industripolitikken.

Det finnes to punkter hvor det er mulig straks å trekke praktiske konklusjoner på grunnlag av de drøftingene vi har hatt under denne konferansen; vi må sette fram våre krav angående ethvert initiativ fra EF-Kommissjonens side som angår industriell politikk. Jeg tenker her på:

1. et DEFS forslag for reorganisering av de strukturelle fond;
2. presentasjon av et nytt utkast over en forsknings- og teknologipolitikk for EF.

Det hersket enstemmighet blant delegatene om at en nasjonalistisk økonomisk, industriell og teknologisk politikk ikke tjener interessene til Europas arbeidende folk. Det vi trenger er en

bredere og bedre samordning av de forskjellige politikker som følges av regjeringene i de europeiske land. Men vi ønsker fremfor alt et sterkere Europeisk Fellesskap – og dette omfatter tiltak for å utvide kompetanseområdene til europeiske institusjoner. Jacques Delors la nylig fram en plan som inneholdt seks interessante og viktige forslag. Vi må studere disse forslagene meget inngående.

Jeg støtter Mathias Hinterscheid da han sa at DEFS kommer til å uttrykke sin mening, klart, tydelig og detaljert, på dette punkt. Jeg vet ikke hvor lenge vi kommer til å ha en Kommisjon i Brussel som tar våre meninger alvorlig. La oss benytte anledningen mens vi har den.

Før jeg avslutter denne konferansen vil jeg gjerne få lov å uttrykke min oppriktige takk til Kommisjonen for Det Europeiske Fellesskap for at den hjalp oss til å finansiere dette møtet. Og selv om masse er blitt sagt om fullførelsen av det europeiske indre marked og i den sammenheng om avskaffelsen av barrierer, er det dessverre fremdeles én barriere vi må leve med, nemlig språkbarrieren. Hvis Det Europeiske Fellesskap ikke hadde et slikt godt samordnet team av tolker, så ville vi ofte være fullstendig hjelpeløse – eller ihvertfall ute av stand til å kommunisere med hverandre. Jeg vil av den grunn få lov å si spesiell takk til damene og herrene i tolkeboksene som har gjort det mulig for oss her å uttrykke oss på så mange forskjellige språk og forstå hverandre.

Men jeg vil også få lov å takke TUC for at de tok seg av det organisasjonsmessige opplegg av denne konferansen her i London, og for den gjestfrihet vi alle har nytt godt av.

Jeg ønsker dere alle god tur hjem og erklærer hermed denne konferansen for avsluttet.

juni 1986

1. DEFS stiller seg positivt til en ny GATT-runde. Fra et rent europeisk synspunkt er dette nødvendig for å hindre intensivering av handelskonflikter mellom Europa og USA og mellom Europa og Japan og for å sikre at etableringen av det europeiske indre marked, som også tredjeland vil nyte fordeler av, ledsages av liknende tiltak på verdensplan. DEFS ønsker også en ny GATT-runde som et forsøk på å skape en mer rettferdig internasjonal økonomisk ordning som kan virke positivt på utviklingslandene.
2. Således mener DEFS at fri handel, eller friere handel, ikke er et mål i seg selv, men må vurderes og dømmes ut fra om den vil bidra til å fremme tull og økt sysselsetting og til å skape høyere levestandard i Europa, i andre industriland og utviklingsland.
3. Proteksjonismen har økt som følge av den stigende arbeidsløshet, og den beste og eneste virkemiddel til å bekjempe proteksjonismen på er at regjeringene fører en samordnet politikk for økt sysselsetting og økonomisk gjenreisning. Dessverre har reaksjonen i Europa her vært beskjedent. Det er klart at en ny forhandlingsrunde ikke skal ses som den eneste eller viktigste utvei til løsning av de økonomiske og sosiale problemer i Europa og verden. Det kreves separate, men parallelle forhandlinger om en reform av det monetære system i verden og om en løsning på gjeldsproblemer og andre problemer i en rekke utviklingsland.
4. Andre tiltak må settes i verk for regulering av dem som etterhvert blir hovedaktørene i verdensøkonomien, nemlig flernasjonale selskaper. Dette betyr ikke diskriminerende tiltak overfor flernasjonale selskaper, men å sikre at de i sin internasjonale virksomhet ikke slipper unna de forpliktelser som pålegges foretak av statenes lovbestemmelser (som motytelse selvsagt vesentlige juridiske og andre fordeler). I Europa dreier det seg her om å ta en avgjørelse om Vredeling direktivet og andre direktiver om selskapsrett. På internasjonalt plan skal FN-koden om overnasjonale selskaper sluttbehandles og OECD's retningslinjer og ILO's prinsipper må gjøres mer effektive.
5. EF og EFTA er partnere i det vesteuropeiske industriområdet og for å oppnå gjensidige fordeler skal landene og institusjonene forhandle sammen i en ny runde. I EF skal medlemsstatene respektere Kommisjonens myndighet (noe som dessverre ikke alltid har vært tilfelle).
6. Drøftingene i den nye runden skal reflektere den industrielle situasjonen i Europa og en strategi for å bedre konkurransevnen og industristrukturen, Europas handelspartnere vil forsøke å oppnå de best mulige vilkår for sin industri, og Europa må selvsagt gjøre det samme. Det er også viktig at utviklingen av spesielle industrielle målsettinger skjer i nært samarbeid med partene i arbeidslivet.
7. Avtale om framtidige tiltak for liberalisering av handelen skal ledsages av mer effektive tilpassingstiltak i de enkelte land. Basisargumentet for liberalisering av handelen er at dette skaper større fordeler enn ulemper. Dessverre er disse ikke alltid likt fordelt mellom de forskjellige sektorer, industrier, foretak og dermed heller ikke enkeltpersoner. Dette problemet må reguleres gjennom tilpassingstiltak.
8. Fagbevegelsen har i lang tid gått inn for innføring av en sosialklausul i GATT-avtalen. Dette vil tvinge regjeringene til å sette i verk foregripende tilpassingstiltak og til å hindre "sosial dumping" på internasjonalt plan.
 - 8.1. Når det gjelder utviklingsland er det viktig å garantere at større partisipasjon i den internasjonale handel vil fremme den sosiale og økonomiske utvikling for deres folk. Den europeiske og internasjonale fagbevegelse foreslår derfor at følgende klausul opptas i GATT-avtalen og i andre liknende internasjonale avtaler:

"Signatarstatene samtykker i å vedta bestemmelser for å garantere overholdelsen av minstenormer i arbeidslivet som skal fastlegges av en rådgivende komité i GATT og ILO."

Normene skal omfatte organisasjonsfrihet, rett til kollektive forhandlinger, ikke-diskriminering og tvungen arbeid.

8.2.

Når det kan påvises at et land ikke har oppfylt sine forpliktelser skal GATT's/ILO's rådgivende komité anbefale regjeringen tiltak den skal sette i verk for å bedre sin politikk. Et element i dette arbeidet skal være styrking av lover og forskrifter gjennom strengere arbeidstilsyn. ILO skal også være i stand til å yte teknisk bistand, eventuelt gjennom et nytt internasjonalt sosialfond, for å hjelpe landene med å heve nivået, nærmere bestemt å hjelpe den enkelte til å finne et arbeid i samsvar med de fastsatte normene. I slutten av perioden, det vi si to år, skal det legges fram en ny rapport om virkningene av rekommandasjonene. Den andre rapporten kan eventuelt berette at landet nå oppfylder sine forpliktelser, eller at det er gjort framskritt, men at det kreves mer tid for å takle problemene, eller at regjeringen slett ikke har gjort forsøk på å etterkomme GATT's/ILO's rekommandasjoner. Bare i sistnevnte tilfelle kan det være spørsmål om handelssanksjoner.

9.

Spenning i handelsforbindelsene kan også oppstå mellom land med sammenliknbar økonomisk utvikling og styrke, når fordelene av produktivitetsøkningen konsentreres i eksport og ikke investeres til å bedre leve- og arbeidskår. Særlig i Japan hemmer arbeidsgivernes motstand mot bedring av leve- og arbeidskår regulering av landets økonomi i retning av økt hjemmeforbruk som er nødvendig for global økonomisk likevekt. DEFS støtter fullt ut Kommisjonens stadig steilere holdning overfor Japan. I tillegg til stimulert hjemmeforbruk gjennom offentlige investeringer og skattereduksjon, naturlige tiltak for åpning av hjemmemarkeder, må den japanske regjering tvinges til å bedre arbeidstakernes inntektsnivå og normene i arbeidslivet og til å redusere arbeidstiden.

10.

Det er en rekke stridigheter mellom de europeiske land, særlig innenfor EF og EFTA. Noen av dem er behandlet på bilateralt plan, for eksempel stål. Mange stridigheter har dreiet seg om landbruksspørsmål, siste gang i forbindelse med utvidelsen av EF til Spania og Portugal. Mange land fører en langt fra perfekt landbrukspolitikk, og DEFS godtar derfor at landbrukspolitikk inngår i en ny forhandlingsrunde, da en ikke har kunnet finne en løsning på de økende konflikter. De millioner mennesker som er knyttet til landbruket og beslektet virksomhet, har rett til å vente at GATT-forhandlingene vil søke de best mulige løsninger for dem og hjelpe med overskuddsproduksjonen og andre problemer.

11.

Andre viktige saker kunne tas opp i en forhandlingsrunde når den er kommet i gang, men en må likevel passe på at dagsordenen ikke blir så omfattende at hele forhandlingsrunden settes på spill.

11.1

DEFS går inn for styrking av sikkerhetsklausulen da den någjeldende klausul forplikter land som vil treffe sikkerhetstiltak, å gjøre det på multilateralt og ikke-diskriminerende grunnlag selv om problemet er skapt av et enkelt land. Resultatet av denne "purismen" er ikke at landene ikke lenger griper til sikkerhetstiltak, men at de setter i verk tiltak som de mener er nødvendige, utenfor GATT-rammen. Dermed er det ikke mulighet for en multilateral kontroll av tiltakene. Dermed er det ikke mulighet for en multilateral kontroll av tiltakene. Følgelig har DEFS støttet forslag om at det skal være tillatt å fatte tiltak mot bestemte land dersom det tas hensyn til etterfølgende kriterier:

- land som ønsker å kontrollere visse importkategorier, må forpliktes til å konsultere de berørte land før innføringen av kontrolltiltak;
- i konsultasjonsperioden må det søkes etter alternative metoder for å hindre at de innenlandske produsenter av de berørte produkter ikke lider skade;
- konsultasjonsperioden skal være av begrenset varighet (f.eks. to måneder) og eksportlandene må sørge for at det i konsultasjonsperioden ikke skjer stigning i eksporten;
- kontrolltiltakene som innføres etter konsultasjonsperioden skal være av begrenset varighet (f.eks. to år med mulighet for maksimal utvidelse til i alt 4 år);
- kontrolltiltak må ledsages av tiltak både i importland og eksportland med sikte på å skape markedsvilkår som tillater en hurtig opphevelse av disse tiltak;
- GATT skal underrettes om kontroll- og tilpassingstiltakene gjennom ajourførte rapporter som utarbeides hvert år;
- eksportlandet må ha rett til å appellere til et utvalg bestående av uavhengige eksperter utpekt av GATT etter konsultasjon med, blant andre, den internasjonale fagbevegelse. Utvalgets beslutninger skal være bindende for alle impliserte land.

11.2

En må forsøke å få i stand en avtale om ikke-konkurransmessig handel. Utbredt praksis, som f.eks. handel innenfor et foretak, produksjon av varer på lisens, byttehandel og bestemte bestemmelser for foredling av varer i utlandet, undergraver grunnlaget for et åpent handels-

system. For eksempel har handel innenfor et foretak, produksjon på lisens, tendens til å stimulere hemmelig oppdeling av markeder, salg av varer fra byttehandel til tredjeland til laveste priser og visse regjeringsbestemmelser for foredling i utlandet begrenser adgangen til markedet med nøye fastlagte framgangsmåter. Det er tvingende nødvendig at disse handelsmønstre tas opp i internasjonale handelsstatistikker, og at en ny GATT-runde fører til oppklaring, slik at det kan fastlegges tilsvarende begrensninger. I forbindelse med dette spørsmålet skal Europa oppnå resiprositet fra statshandelslandene.

11.3.

DEFS mener at de sterkeste utviklingsland, de såkalte nye industriland, etterhvert skal „rykkes opp”, dvs. de skal ikke lenger utelukkes fra visse GATT-bestemmelser (f.eks. at de kan dra fordel av bestemte handelspreferanser som bys av industriland, uten motytelser) da enkelte av dem allerede er på høyde med industriland.

12.

Til sist gjenstår det visse spørsmål som sikkert må løses før avtalen om en ny forhandlingsrunde kan fås i stand.

12.1.

DEFS er forsiktig i spørsmålet om servicefagene skal tas med i forhandlingene. Disse konstituerer halvparten av arbeidsplassene i de industrialiserte land, men de spiller mindre rolle i den internasjonale handel da mange servicefag ikke har forbindelse med handel. Det å utelukke samtlige servicefag betyr å redusere grunnlaget der landene kan inngå trade-offs, men en eventuell opptakelse av servicefagene i forhandlingene skal ikke forstås som grønt lys for deregulering. Når en ser nærmere på den ukontrollerte utvikling på de internasjonale pengemarkeder, blir det klart at det snarere kreves en avtale om sterkere regulering (“re-regulation”), særlig vedrørende etableringsretten, bestemmelser for finansielle tjenester og en fornuftig regulering og kontroll. Servicesektoren er så omfattende og endringene i sysselsettingssituasjonen kan være så markante at det er nødvendig å definere de enkelte servicefags særtrekk før forhandlingene kommer i gang. Forhandlingene skal så føres om de enkelte områder innenfor servicesektoren og det skal fastlegges spesielle tiltak i forbindelse med frykten til en rekke utviklingsland for at deres servicesektorer, som ennå befinner seg i „spebarnsstadiet” kan ødelegges ved åpning av markedene.

12.2.

DEFS er ikke helt overbevist om at det er nødvendig med fullstendig forpliktelse til “roll-back” (roll-back = skrittvis avskaffelse av bestående restriksjoner) som en forutsetning for åpning av en ny forhandlingsrunde. Dette er sikkert et sterkt argument for land som overholder avtaler inngått i tidligere runder og dermed foretar “roll-back”. En må likevel innrømme at for å nå dette i praksis, kreves forhandlinger mellom de impliserte parter. Derfor er det ikke noe hensikt med å insistere på at forumet for disse forhandlingene – en ny runde – ikke skal etableres.

12.3.

Når alt kommer til alt mener DEFS at samtlige land skal inngå en “stillstandsavtale”, dvs. unnlate innføring av nye restriksjoner ved siden av de eksisterende GATT-bestemmelser, under en ny forhandlingsrunde, da nye restriksjoner kan true ethvert forsøk på eventuelle avtaler. Hvis forhandlingene derimot trekkes i langdrag, i fem år eller mer, og dersom det ikke gjøres alvorlige forsøk på å redusere arbeidsløsheten, vil det ikke se lyst ut for “stillstandsavtalen” eller en positiv utgang av forhandlingene.

Uttalelse fra DEFS
mars 1986

Ministerrådets utvalg "indre marked" vedtok i mai 1985 en resolusjon om nye tiltak vedrørende harmonisering av tekniske lover og standardisering.

Eksekutivkomiteen reagerte på denne resolusjonen med følgende erklæring:

- avskaffelse av "tekniske" hindringer må ikke føre til at enkelte stater oppnår konkurrerende fordeler på bekostning av den sosiale sektor og vernet om arbeidstakernes helse og sikkerhet;
- fagbevegelsen vil ha avgjørende innflytelse når det gjelder de sikkerhetskrav som skal harmoniseres og på arbeidsresultatene til de tekniske standardiseringsinstitusjonene, da den vet at arbeidsgiverne spiller en avgjørende rolle i standardiseringsinstitusjonenes tekniske komiteer;
- de framtidige direktiver skal ikke hindre statene i å fatte mer avanserte sikkerhetstiltak for arbeidstakerne;
- for å nå disse mål er det nødvendig å opprette en europeisk trepartsinstitusjon som utarbeider grunnleggende sikkerhetskrav og kontrollerer at normene er i samsvar med sikkerhetskravene. En slik institusjon skal likeledes spille en rolle i forskning og utvikling av sikrere utstyr.

Videre ber DEFS om utarbeidelse av fellesskapsbestemmelser for merker og konformitetsbevis. Den krever også at det frie varebyttet skal ledsages av bestemmelser som pålegger produsentene og arbeidsgiverne større ansvar.

Siden mars 1986 er Rådet i ferd med å drøfte et direktivforslag om simple trykkbeholdere. Direktivforslaget omfatter en rekke grunnleggende sikkerhetskrav ved produksjon, installasjon og anvendelse av slike beholdere.

DEFS kan ikke tillate at et slikt direktiv begrenser rollen til arbeidstilsynet og til komiteene for hygiene og sikkerhet i bedriften ved installasjon av maskiner og utstyr.

DEFS krever derfor fellesskapsbestemmelser for sikkerhetsnormer for maskiner og utstyr som forplikter produsenter, installatører og brukere og som tar i betraktning den viktige rollen til komiteene for sikkerhet og hygiene i bedriften.

På den annen side konstaterer DEFS at en fast komité (opprettet ved direktiv 83/89), bestående av representanter fra medlemstatene og hvis oppgave er å fastslå handelshindringer, skal få i oppdrag å kontrollere at de nasjonale normer er i samsvar med de grunnleggende sikkerhetskrav. Komiteen skal også fastlegge oppgavene til standardiseringsinstitusjonene, oppgaver der arbeidstakernes sikkerhet må få høyeste prioritet.

DEFS krever på nytt at det opprettes et trepartsinstitutt som skal utarbeide sikkerhetskrav og kontrollere at disse overholdes.

RESOLUSJON OM STANDARDISERING OG HARMONISERING AV MASKINER

Vedtatt av Eksekutivkomiteen 8./9. oktober 1987

DEFS viser til tidligere uttalelser i 1985 og 1986 i forbindelse med Rådets godkjenning av resolusjonen om "nye framgangsmåter" og i forbindelse med det første kommisjonsforslaget i samsvar med disse retningslinjene.

DEFS har tidligere erklært og fastholder også i dag at:

- Avskaffelse av "tekniske hindringer" ikke må føre til uthuling av bestemmelsene om helsevern og sikkerhet på arbeidsplassen og nedbygging av sosiale goder;
- fagbevegelsen må ha reell innflytelse på direktivenes innhold og på resultatene fra standardiseringsprosessen vel vitende om at produsentene spiller en avgjørende rolle i de tekniske komiteene.
Fagbevegelsen må også kunne øve innflytelse i det faste utvalget, bestående av representanter for medlemstatene og etablert gjennom direktivet 83/189. Utvalget har omfattende oppgaver i forbindelse med sikkerhet på arbeidsplassen;
- det må opprettes et fast trepartsinstitutt for å utarbeide de viktigste krav, utpeke de områder som må standardiseres først, overvåke at normene er i overensstemmelse med de viktigste krav, følge med i den teknologiske utvikling og bidra, på grunnlag av erfaringer, til utarbeidelse av nye normer og regler;
- et fellesskapsinstrument skal fastlegge ansvaret, arbeidsmåten, oppgavene og uavhengigheten til instituttene som utsteder bevis;
- et fellesskapsinstrument skal sørge for innsamling av opplysninger om gjennomføringen av direktivet om "maskiner" og gi regelmessige oversikter om virkningen av forebyggende tiltak;
- produsenter, som urettmessig benytter seg av den frie bevegelse, skal straffes.

Det aktuelle forslaget inneholder felles bestemmelser for medlemstatene om helsevern- og sikkerhetsnormer ved konstruksjon av maskiner. Forslaget burde også omfatte preventive tiltak som skal tas i betraktning ved konstruksjon av maskiner.

DEFS understreker at det må tas hensyn til helsevern, sikkerhet og ergonomi ved utarbeidelsen av forslag om forbedring av arbeidsvilkår.

Forslaget i sin nåværende form oppfyller ikke disse kravene:

- det alt for brede anvendelsesområdet gir utøverne av planleggende og ledende teknisk virksomhet for stor frihet. Dette er ikke i overensstemmelse med eksisterende lovfestet praksis;
- utvidelsen av begrepet markedsføring til å omfatte også innføringen av maskiner i en bedrift, kan paralysere arbeidstilsynets forebyggende arbeid. I tillegg kommer også kravet til medlemstatene om å begrense kontroll vedrørende maskiner;
- mangel på europeiske normer på kort sikt, og muligheten for gjensidig anerkjennelse av nasjonale normer, vil skape forvirring og vil frata arbeidstakerne muligheten for kontroll og kollektive preventive tiltak. Dette kan føre til uakseptable belastninger på arbeidsplassen;
- etter godkjenningsreglene kan fabrikantene selv fritt velge hvordan de vil erklære at deres varer oppfyller bestemmelsene i direktivet. Det finnes ingen bestemmelser om straffeansvar og kvalitetsgaranti. Det er dermed ingen garanti for at fabrikantene oppfyller de viktigste krav, og arbeidstakerne må bære all risiko;
- hovedkravene begrenser seg til å definere prinsipper som gjelder samtlige maskiner uten at det tas hensyn til spesielle faremomenter hos de farligste maskiner som bevegelig teknisk utstyr, boltepistoler, maskiner i treforedlingsindustrien, presseinnretninger, osv.;
- manglende bestemmelser om sikkerhetstiltak for alle de faremomenter som er omhandlet – unntatt for mekanisk risiko – fører til at det blir overlatt til standardiseringsinstitusjonene å fastlegge det akseptable farenivå.

Eksekutivkomiteen krever derfor at Kommisjonen foretar følgende endringer i sitt forslag:

- utarbeide et kompleks av direktiver som garanterer sikkerhet på arbeidsplassen, som fastlegger ansvarsforholdet og som garanterer arbeidstakerne rett til opplæring, informasjon, kontroll og valg av verktøy og muligheter for å fatte preventive tiltak;
- redusere anvendelsesområdet og utelukke at maskiner, der deler er i bevegelse, er tilgjengelige for arbeidstakerne under arbeidet, bevegelige maskiner, boltepistoler, husholdningsmaskiner;
- bestemmelsene om markedsføring må gjøre det mulig å utvikle kontrolltiltak og inspeksjon på arbeidsplassen;
- den frie bevegelse for maskiner, særlig de farligste former for teknisk utstyr, må ikke tillates før de europeiske normer er godkjent;
- utstedelse av godkjenningsbevis av et tredje, uavhengig organ skal være obligatorisk for alle farlige maskiner, og et fellesskapsinstrument skal sørge for innsikt og kontrollkvalitet ved utstedelse av slike bevis.

- hovedkravene skal baseres på lovbestemmelser og ikke på beskyttelsesnormer for arbeidstakerne, særlig grenseverdien for farlige stoffer og ikke-ioniserende stråling.

Eksekutivkomiteen understreker at et slikt prosjekt er viktig for arbeidstakerne og arbeidsmiljøet. Eksekutivkomiteen mener at prosjektet danner et eksempel i bestrebelsene om etablering av et europeisk sosialområde, at det danner grunnlaget for den økonomiske og sosiale samhörighet og at det er i overensstemmelse med den Felles akt.

Med dette for øye må det etableres et europeisk trepartsinstitutt som skal sørge for at maskiner og annet arbeidsutstyr oppfyller sikkerhetskravene og som samtidig skal danne en etappe i etableringen av det indre marked. Videre skal det garantere at kravene om sikkerhet, helsevern og ergonomi trekkes inn allerede ved konstruksjonen av maskiner.

Eksekutivkomiteen ber Sekretariatet, at det i samarbeid med de aktuelle sektorer, får i stand en europeisk konferanse om standardisering og harmonisering av lovgivningen for arbeidsutstyr, særlig maskiner.

DEFS' Uttalelse
vedtatt av Eksekutivkomiteen 4./5. desember 1986

1.
DEFS har alltid støttet EF-Kommisjonens anstrengelser for å styrke den europeiske forskningsinnsatsen og vil fortsatt gjøre det, forutsatt at DEFS' sosiale krav tas fullt ut i betraktning.
2.
DEFS føler seg likevel forpliktet til å gi uttrykk for sin bekymring når det gjelder måten som forslaget til strategiprogrammet for 1987-1991, ble presentert på. Det inneholder få detaljerte opplysninger om enkeltprogrammene. Også titlene på enkeltprogrammene er endret siden det første strategiprogrammet. Dette gjør det vanskelig å foreta sammenlikninger.
3.
Vi innrømmer at budsjettene til enkeltprogrammene stort sett kan forsvares tatt i betraktning de mange problemer som Europa er konfrontert med og de begrensede ressurser som står til rådighet. Derimot er det vanskeligere å bedømme om det er balansert fordeling av ressursene på de forskjellige enkeltprogrammene.
4.
Det er riktig at det legges stor vekt på styrking og bevaring av Europas internasjonale konkurransevne. Men, er det en riktig balanse mellom slike velforankrede programmer som ESPRIT og nyere programmer som f.eks. BRIT? Det første ESPRIT-programmet ble ansett som stor suksess. Hvis dette var tilfelle, og hvis behovet for og nytten av europeisk samarbeid for de berørte foretak nå er anerkjent, burde ikke andre områder, der det ennå ikke er gjort slike framskritt, prioriteres? I det minste kan en si at det er ytterst merkelig når enkelte store foretak på området informasjonsteknologi, som kunne notere seg stor fortjeneste, og som ofte er blitt satt i forbindelse med krav om avskaffelse av offentlig inngrep i industrien, fortsatt søker om offentlig støtte til forskning og utvikling.
5.
Styrking av den internasjonale konkurransevnen kan ikke være den eneste målsetting — og Kommisjonen innrømmer dette — og like så lite skal andre mål på et vis anses for å stride mot dette (noe som enkelte ganger dessverre synes å være tilfelle). I en periode med massearbeidsløshet og store teknologiske endringer, legger DEFS særlig vekt på forskning som direkte er knyttet til de sosiale aspekter ved dette, særlig sosialforskning og samfunnsforskning generelt. Vi understreker at forskningsinnsatsen, ved siden av sine egne verdifulle resultater, også vil bidra til å skape det rette klima for internasjonal konkurransevne. Det er grunnen til at vi energisk har støttet forslaget om IRIS-programmet som omfatter informasjonsteknologi og dens anvendelse på områdene: sikkerhet, medisin, kultur og utdanning, miljø og landbruk, sosiale ytelser, trafikkplanlegging og den private bruk. Det er uakseptabelt at IRIS-programmet ikke inngår i det nye strategiprogrammet. Vi er også bekymret over at budsjettandelen som stilles til rådighet for livskvalitet, er mindre enn i det første programmet. Fellesskapet kan her spille en nøkkelrolle, for det første, fordi private foretak generelt ikke er interessert i forskning som de mener ikke er markedsrelatert og, for det annet, fordi de nasjonale offentlige myndigheter ofte foretar kostnadsnedskjæringer. I prinsippet bør 10 prosent av forskningsbudsjettet være knyttet til sosiale målsettinger.
6.
DEFS er klar over at Kommisjonen, i samsvar med Den Felleseuropeiske Akt, vil legge fram detaljerte forslag for hvert enkelt program når strategiprogrammet er vedtatt. Dermed vil også våre egne kommentarer foreligge på et senere tidspunkt.
7.
DEFS har allerede fastlagt sine viktigste målsettinger. Først skal vi sørge for at samtlige prosjekter som får offentlig støtte tar i vurdering sosiale hensyn og ikke bare industrielle og vitenskapelige interesser. Arbeidstakerne og forbrukerne konfronteres ofte med allerede "avgjort sak" når det gjelder produkter og teknikker som er vanskelig å bruke og innebærer fare for brukeren og omgivelsene generelt. Det samme gjelder produkter og teknikker med kort levetid eller som ikke kan gjenvinnes. For å hindre dette skal slike hensyn integreres i kriteriene for valg og evaluering av forskningsprosjekter.
8.
For det annet minner DEFS om uttalelser fra Ministerrådet, Den Faste Sysselsettingskomité, Kommisjonen og sine egne uttalelser om at arbeidstakerne skal informeres og konsulteres både av økonomiske og sosiale grunner og at de skal ha rett til å forhandle om innføring av ny

teknologi. Av samme grunner skal arbeidstakerne informeres om, og de skal kunne øve innflytelse på, forskning og utvikling av morgendagens teknologi. Særlig når foretak søker om offentlig støtte til finansiering av sitt forskningsarbeid, må arbeidstakerne garanteres tilsvarende medinnflytelse. Sverige viser et godt eksempel i denne sammenheng: foretak som måtte innbetale 10 prosent av sin fortjeneste i 1985 på en konto i sentralbanken, og som ønsker å bruke disse midlene til opplærings- og forskningsformål, må fremlegge en søknad som er godkjent av de aktuelle fagforbund. Både nasjonale og europeiske myndigheter må stille til rådighet midler for å hjelpe fagorganisasjonene til å styrke deres egne forsknings-, informasjons- og opplæringsprogrammer.

9.

En stor svakhet med programmet er at det ikke er ledsaget av en detaljert-analyse av resultatene fra det første programmet. Kommisjonen kan nok påstå at det er tilfelle, men dette fremgår ikke klart. Offentlig debatt om erfaringene fra det første programmet, basert på samtlige fakta, hadde sikkert ført til andre politiske konklusjoner. DEFS mener at Kommisjonen nå må gjøre større anstrengelser for å omsette resultatene fra første programmet, på en egnet og hensiktsmessig måte, både i sosialt og økonomisk henseende, til produkter og teknikker. Bedre samordning av eksisterende nasjonale forsknings- og utviklingsprogrammer med hverandre og med europeiske programmer, må prioriteres.

PROGRAM FOR LIKE RETTIGHETER OG MULIGHETER FOR KVINNER

(vedtatt av Eksekutivkomiteen 12./13. desember 1985)

INNLEDNING

1. Kongressen i London i april 1976 anbefalte Eksekutivkomiteen å utarbeide et handlingsprogram som skulle danne grunnlaget for avskaffelse av de ulikheter de jure og de facto som fortsatt består i Europa.

Nærvarende program for sysselsetting av kvinner følger opp og utvikler DEFS' uttalelse av 4. juli 1975 og resolusjonen om sysselsetting av kvinner i Europa som ble vedtatt på møtet i DEFS' Eksekutivkomité i oktober 1976.

Det omhandler spesielt problemer som yrkesaktive kvinner støter på i vårt samfunn og må derfor ses i sammenheng med DEFS' generelle politikk.

2. I samsvar med kongressens anbefaling holdt den Rådgivende komité for yrkesaktive kvinner i Den Europeiske Faglige Samorganisasjon flere møter ved utgangen av 1977 og i begynnelsen av 1978 for å utarbeide forslag for faglige tiltak som kan bidra til avskaffelse av de tallrike tilfeller av diskriminering⁽¹⁾ og ulikheter som yrkesaktive kvinner er stilt overfor og til løsning av de problemer som de daglig støter på.

Videre holdt den Rådgivende komité for yrkesaktive kvinner flere møter i 1984 for å ajourføre programmet. Det ajourførte programmet ble vedtatt av Eksekutivkomiteen.

Dette programmet inneholder minstekrav, og gjeldende rettigheter i de enkelte land må ikke innskrenkes som følge av dette programmet.

3. Forslagene i programmet omhandler følgende viktige problemer:

- sysselsetting av kvinner (sysselsettingsstrukturen, adgang til arbeid og forfremmelse);
- åpen og skjult arbeidsløshet blant kvinner;
- yrkesveiledning og yrkesopplæring;
- arbeids- og levevilkår;
- virkningene av ny teknologi for sysselsettingen av kvinner;
- kvinnenes lønn;
- diskriminering når det gjelder skatter, sosial trygghet og barnebidrag;
- problemer med barselstrygd og mennenes muligheter for medansvar i barneomsorg og hjemmet;
- kvinnen som aktiv fagforeningsmedlem med medansvar på alle plan i fagorganisasjonene og kvinnenes representasjon i beslutningsorganer for økonomiske og sosiale saker.

SYSSELSETTING AV KVINNER

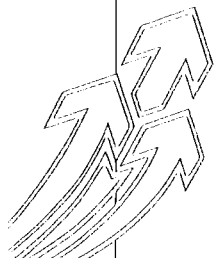
4. Den aktuelle sysselsettingsstrukturen for kvinner er karakterisert av et delt arbeidsmarked som opprettholder skillet mellom manns- og kvinnearbeid. Dette fører følgelig til fortsatt "marginalisering" av kvinner med alle dens negative følger.

5. For å fremme "like muligheter" for mannlige og kvinnelige arbeidstakere kreves det:

5.1. Anerkjennelse av at alle og enhver har rett til arbeid og mulighet til å utøve denne rett gjennom en politikk for full sysselsetting uten kjønnsdiskriminering og gjennom godkjenning av ILO-Erklæringen om at "positiv særbehandling i overgangsperioden som sikter på en effektiv likestilling mellom kjønnene skal ikke anses for diskriminerende".

5.2. Avskaffelse av oppdelingen av arbeidsmarkedet (opprettelse av ett eneste marked) for samtlige arbeidstakere.

5.3. Forbud mot annonsering av ledige stillinger rettet mot et bestemt kjønn.

5.4.

Eliminering av alle former for diskriminering mellom menn og kvinner når det gjelder adgang til arbeid og forfremmelse.

5.5.

Videreutdanning og etteropplæring på alle plan skal i samsvar med eksisterende behov og uten hensyn til kjønn.

5.6.

Fordeling av menn og kvinner over samtlige bransjer både i sekundær- og tertiærsektoren. Dette målet må nås gjennom positiv aksjon.

5.7.

Særlig oppmerksomhet må vies sysselsetting gjennom reduksjon av arbeidstiden gjennomført innenfor en rekke sektorer.

5.8.

Avskaffelse av private arbeidskontorer for formidling av midlertidig arbeid.

5.9.

Lover og forskrifter som dekker tradisjonelle og de ikke tradisjonelle kategorier hjemmearbeidere.

ÅPEN OG SKJULT ARBEIDSLØSHET BLANT KVINNER

6.

Skjønt antallet yrkesaktive kvinner har økt i løpet av de senere år i de fleste europeiske land, hersker det fortsatt undersysselsetting, eller "skjult arbeidsløshet, blant kvinner i alle land.

7.

Felles for alle land er at arbeidsmarkedet, slik det er organisert i dag, ikke er i stand til å absorbere den økte tilgangen av kvinner.

8.

Dessuten berører konjunkturedgangen kvinnene i større grad enn menn. I enkelte land er arbeidsløsheten blant kvinner ikke bare proporsjonalt, men tallmessig høyere enn blant menn. Millioner av kvinner rammes av arbeidsløsheten.

9.

I denne sammenheng må deltidsarbeid forkastes som løsning på arbeidsløsheten, samtidig som det eksisterende deltidsarbeid skal være dekket av kollektive avtaler og arbeidsrett slik at pro rata behandling når det gjelder lønn og vilkår og lik adgang til opplæring, forfremmelse, sosiale trygder osv. er garantert.

Ved utvidelse av personalstaben skal deltidsarbeidere først få tilbud om å gå over til heltidsarbeid.

10.

Aksjonen skal utvikles som følger.

10.1.

En kampanje mot fordommer og til fremme av følgende prinsipper:

På den ene side at ethvert individ har den uomtvistelige rett til lønnet arbeid, og på den annen side at kvinnene har vilje og evne til å utføre all slags arbeid, arbeid som de hittil har hatt begrenset adgang til, for å tjene til livets opphold og utvikle sin personlighet.

10.2.

Systematiske undersøkelser om kvalitativ og kvantitativ økning av arbeidsmuligheter.

10.3.

Forbud mot "frivillig arbeid" dersom et slikt arbeid kunne være betalt.

10.4.

Innføring eller utvidelse av intensivkurs i opplæring, omskolering og andre opplæringskurs på alle plan, holdt i arbeidstiden og uten tap av lønn, med sikte på å bedre yrkeskvalifikasjonene til kvinnelige arbeidstakere for å sikre deres inntreden eller gjeninntreden i arbeidslivet.

10.5.

Adgangen til alle kurs i yrkesmessig tilpassing eller omskolering må være uten aldersbegrensning for menn og kvinner.

10.6.

Oppmuntring av kvinner som søker arbeid til å delta i kurs som ikke anses å være "for kvinner" både i bedrifter og i kurs som arrangeres av de offentlige myndigheter. Slike hindringer må avskaffes i opplæringstiltak og arbeidsplasser.

10.7.

Press på arbeidsgiverne på forskjellige måter slik at de godtar å rekruttere kvinner til arbeid som svarer til deres kvalifikasjoner.

10.8.

Særlige initiativ for å hjelpe arbeidsløse kvinner til å vende tilbake til arbeidslivet ved å benytte lån og subsidier fra de nasjonale offentlige myndigheter og fra overnasjonale fonds (f.eks. Det Europeiske Sosialfond).

10.9.

Publikasjon av en "veiledning for arbeidslivet" i de enkelte land som blant annet retter oppmerksomheten mot mulighetene for kvinnes inntreden og gjeninntreden i arbeidslivet og i bransjer som tradisjonelt anses som mannsyrker og som gir en oversikt over yrkesopplæringsmuligheter og utenfostående yrkesopplæringsinstanser.

Kvinner som ikke har noe opplæring og som for første gang går ut i arbeidslivet i en mer moden alder må ikke overses.

UTDANNING OG YRKESOPPLÆRING

11.

DEFS' rådgivende komité for yrkesaktive kvinner merker seg at utdanning og yrkesopplæring for de unge i sin nåværende form ikke er i stand til å forberede de unge tilstrekkelig til deres ansvar i arbeidslivet, det sosiale liv, familielivet og det politiske liv.

12.

Selv om antallet piker på alle nivå i undervisningssystemet har økt, har det ikke vært en rimelig økning i kvinnes yrkesmessige kvalifikasjoner eller en bedre utnyttelse av deres ferdigheter. Således har det ikke vært særlig økning i antallet kvinner i ansvarskrevende stillinger eller beslutningsprosesser.

13.

Utdanningsprogrammer og pensum såvel som veiledning for piker ved deres valg av utdanning og yrkesopplæring har ikke bidratt særlig til å løse problemet med å redusere samfunnets stereotype oppfatning av kjønnene.

14.

Den rådgivende komité for yrkesaktive kvinner legger blant annet fram følgende forslag som løsning på problemet.

14.1.

Reform av utdanningsstrukturen – revisjon av pensuminnholdet med tanke på videreutdanning. Dette må for jenter og gutter omfatte opplæring i barnepleie/hjemmets økonomi og bruken av ny teknologi.

14.2.

Lærerne må få opplæring slik at de ikke forsvare den tradisjonelle oppfatning av spesielle oppgaver.

14.3.1.

Revisjon av undervisningsmateriell, skolebøker og alt didaktisk materiell i undervisningen for å skape likestilling mellom kjønnene, for å eliminere den "tradisjonelle" forestilling av menn og kvinner.

14.3.2.

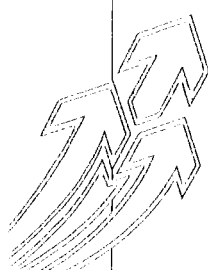
Bedre skoleforholdene slik at barn av begge kjønn kan vies oppmerksomhet samtidig.

14.4.

Innføring av en bred skala av obligatoriske fag for elever av begge kjønn slik at de unge har et stort utvalg av fagretninger og lettere kan bestemme seg for opplæring i alle kvalifikasjonsnivå i sekundære og tertiære bransjer. Elevene må oppmuntres til å velge en ikke tradisjonell utdanning.

14.5.

Innføring av fag i alle studieretninger beregnet for elever av begge kjønn som f.eks. innføring i det økonomiske og sosiale liv, i familielivet og som også omfatter problemene i arbeidslivet og gir innsikt i organisasjonen av arbeidslivet.

Kvinnelige lærere fra ikke tradisjonelle områder i arbeidslivet skal benyttes som rollemodeller.

En slik form for utdanning vil fremme en bedre ansvarsfordeling mellom menn og kvinner og vil gi kvinnene større muligheter for opplæring og for å delta på alle områder i arbeidslivet.

14.6.

Innføring av og/eller utvikling av fellesundervisning på alle utdanningsnivå (også i forskolen); det må ikke gjøres forskjell mellom jenter og gutter i oppdragelsesprosessen hjemme.

14.7.1.

Innføring av samme yrkesveiledning for gutter og jenter basert på deres evner og eventuelle forhåpninger og opprettelse av sentre for personlig rådgivning innenfor rammen av yrkesveiledning.

14.7.2.

Veiledningspersonalet må få opplæring for å kunne gi veiledning i yrkesopplæring for jenter i samsvar med deres evner og uten hensyn til den tradisjonelle oppfatning av kvinnens rolle, i yrker som står åpne på arbeidsmarkedet for begge kjønn.

14.8.

Systematisk organisasjon av omfattende informasjon (alle midler må tas i bruk, særlig massemedia) om alle tilgjengelige utdannings- og yrkesopplæringsmuligheter.

14.9.

Det må organiseres "informasjonsdager" som gir kvinnene anledning til å være til stede ved forskjellige arbeidsprosesser i bedrifter (tap av lønn og reiseutgifter refunderes av de offentlige myndigheter).

14.10.

Det må organiseres bred programmert informasjon og opplæringskurs (i fjernsyn, åpent universitet, osv.).

14.11.

Tiltak må settes i verk for å fremme kvinnenes deltakelse i administrasjon og i ledelsen av organer som er ansvarlige for utformingen av undervisnings-, opplærings- og utdanningspolitikk.

14.12.

Bedring av arbeidsmetodene til det Europeiske senter for utvikling av yrkesopplæring.

14.13.

Skape samordning mellom de offentlige myndighetene (utdanning – opplæring – arbeid), yrkesveiledningskontorer, arbeidsplassutveksling og mellom sosialpartene (fagbevegelsen og arbeidsgiverne) både på nasjonalt, regionalt og lokalt plan.

14.14.

Organisering av kampanjer for å endre oppfatningen av kvinners og menns rolle i det moderne samfunn og særlig fremme kvinnenes adgang til nye yrker og ansvarsområder.

ARBEIDS- OG LEVEVILKÅR

15.

En høy prosentsats av de yrkesaktive kvinner er sysselsatt i underordnede yrker uansett om det dreier seg om faglært eller ufaglært arbeidskraft. I tillegg kommer også husarbeidet som de vanligvis utfører. Denne dobbelte rolle resulterer i tretthet som er fysisk og psykisk skadelig.

16.

For å menneskeliggjøre arbeidslivet krever den rådgivende komité for yrkesaktive kvinner bestemmelser for samtlige arbeidstakere vedrørende:

16.1.

Avskaffelse av umenneskelige arbeidsrytmer og akkordlønn i produksjonsprosessen.

16.2.

Eliminering av de aspekter ved produksjonsprosesser og distribusjonsprosesser som forårsaker uvanlig tretthet (repetitivt, monotont arbeid eller arbeid som krever ytterst stor nøyaktighet som sliter på nervene).

16.3.
Sikkerhetstiltak til beste for samtlige arbeidstakere i alle bedrifter for å gjøre deres arbeidsplass sunnere.

16.4.
Ny vurdering av arbeidsinstruksjoner og det aktuelle arbeid gjennom en komparativ analyse.

16.5
Reduksjon i arbeidstiden slik at alle arbeidstakere kan oppfylle sine yrkesmessige, familiemessige og samfunnsmessige forpliktelser.

16.6.
Avskaffelse av systematisk overtidsarbeid.

16.7.
Avskaffelse av nattarbeid for alle kategorier arbeidstakere og usunt, farlig arbeid der det ikke er påkrevd.

KVINNENES LØNN

17.
Til tross for de anstengelser som er gjort for å utjevne differansen mellom menns og kvinners lønninger, ligger kvinnenes lønninger stort sett lavere enn menns.

18.
Da lønnsdifferensiering stadfester og fremmer "marginalisering" av yrkesaktive kvinner og er en åpenbar sosial urett, mener den rådgivende komité for yrkesaktive kvinner at tiden er inne for å kreve at det betales samme lønn for samme arbeid og økning av de laveste lønnssetningene.

19.
Ny vurdering av arbeidsplasser som sysselsetter en høy prosentvis kvinner for å sikre samme lønn for samme arbeid.

DISKRIMINERING PÅ OMRÅDET SKATTER, SOSIALTRYGDER OG BARNEBIDRAG

20.
All skattelovgivning som straffer kvinnen skal avskaffes.

21.
Den nasjonale lovgivning må tilpasses til de relevante internasjonale ordninger.

22.
Sosiallovgivningen i enkelte europeiske land avslører ofte diskriminering av kvinnene på det sosiale felt.

23.
EF planlegger flere direktiver som vil kunne avskaffe denne diskriminering.

24.
Vi må, der det kreves, legge fram forslag for like rettigheter når det gjelder sosialtrygdene. Målet må være:

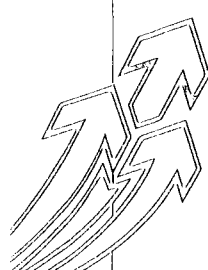
24.1.
Likestilling når det gjelder betingelsene for tildeling av trygd, fastsettelse av beløpet og utbetalingsperioden i forbindelse med:

- arbeidsløshet
- sykdom og uførhet
- pensjon, inklusive de etterlattes pensjon

24.2
Likestilling når det gjelder anerkjennelse som "familieforsørger" uavhengig av den forsikrede persons kjønn.

25.
Fagbevegelsen må undersøke mulighetene for en berettigelse til sosialtrygdene basert på prinsippet om at hver enkel person er selvstendig berettiget til forsikringsytelser.

Problemer i forbindelse med svangerskap og mennenes muligheter for å dele ansvaret for barneomsorg og hjemmet.

26.

Svangerskap er en ulempe i de samfunnsforhold som hersker i dag. Hvis denne urimelige situasjon skal avskaffes er det viktig at samfunnet innser den viktige samfunnsmessige rolle til svangerskap og foreldrenes familiemessige plikter og påtar seg de kostnader dette fører med seg.

27.

Det kreves følgende tiltak for å sikre at det ikke følger økonomiske ulemper for mødre og fedre:

27.1.

Garanti for å kunne vende tilbake til sin arbeidsplass etter svangerskapspermisjon og mulighet for å delta i kurs for videreutdanning eller omskolering i tilfelle forlenget lovlig permisjon.

27.2.1.

Legeskontroll før og etter fødselen i arbeidstiden for å sikre god helse for mor og barn.

27.2.2.

Rett til å variere arbeidstiden, uten tap i lønn, i perioden før fødselen og som gjør den vordende mor i stand til å oppveie ytterligere ulemper som følger med svangerskapet.

27.3.

Rett til lovfestet svangerskapspermisjon på minst 20 uker med full lønn.

27.4.

Garanti og utvidelse av foreldrenes sosiale rettigheter etter at barnet er født og under en eventuelt forlenget lovlig permisjon, slik at begge foreldre kan være sammen om de familiemessige forpliktelser.

27.5.

Innføring av permisjon for et familiemedlem i tilfelle barn, ektefelle, slektning eller et medlem av den nærmeste familie rammes av sykdom eller ulykke og der tilsyn er påkrevd.

27.6.

Tilsvarende sosiale lettelser som kan tilfredsstillende behov, inklusive institusjoner som kan kompensere familien.

27.7.

Opprettelse og utvikling av barnekrybber, barnehager og småbarnsklasser, daghjem og innretninger etter skoletid for barn der de er garantert hygienisk, utdanningsmessig og følelsesmessig omsorg. (Det vil si utvikling av institusjoner som skaper et miljø i tillegg til familien).

Alle barn skal ha rett til offentlig barneomsorg uavhengig av deres foreldres inntektsnivå.

27.8.

Timeplanen i slike institusjoner skal tilpasses arbeidstiden. Dette gjelder også skoletiden og tilsynet etter skoletid.

27.9.

Utvidelse av sykehus og legetjeneste for barn, hjemmehjelpstjenesten og familieassistanse.

27.10.

På grunn av den dramatiske og urovekkende situasjonen når det gjelder illegal abort, må organisasjonene, i overensstemmelse med sin livsanskuelse og moralske normer, gå inn for at det innføres bestemmelser i land der de ennå ikke eksisterer, som garanterer at foreldrene frivillig og ansvarsbevisst kan fatte sin beslutning.

Kvinner som aktive fagforeningsmedlemmer på alle ansvarsområder i fagorganisasjonene og representasjon av kvinner i økonomiske og sosiale beslutningsorganer

28.

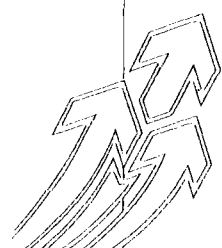
Den rådgivende komité for yrkesaktive kvinner er overbevist om at når det er tale om ansvarfordeling mellom menn og kvinner på alle felt i samfunnet, må fagorganisasjonene vise rettssindighet og treffe nødvendige tiltak for å sikre ansvarfordeling også innen fagbevegelsen.

29.

For dette formål er det viktig:

29.1.

Å opplyse arbeidstakerne om konsekvensene av utbytting av kvinner og særlig de negative følgene dette har for sosiale framskritt og arbeidsvilkår generelt;

29.2.

å gjøre det nødvendige for å opplyse kvinner hvordan faglig handling har en direkte innflytelse, ikke bare på deres situasjon som yrkesaktive kvinner, men også på deres tilværelse generelt;

29.3.

å sette i verk opplysningskampanjer på alle nivå i fagbevegelsen og på bedriftsplan om de yrkesaktive kvinners rolle og plass i samfunnet og i fagorganisasjonene;

29.4.

å organisere felles seminarer for opplysningsformål og også egne seminarer organisert av yrkesaktive kvinner med bistand fra fagbevegelsen der både kvinner og menn gjøres oppmerksom på deres eksisterende problemer og kan foreslå løsninger på basis av egne erfaringer og sin egen situasjon i arbeidslivet.

Det må arrangeres spesiell informasjon og opplæring for kvinner, dvs. kvinnekongresser/kurs i økonomisk politikk.

29.5.

Det må opprettes komiteer som står i nært samarbeid med de politiske strukturer på forskjellige nivå i fagbevegelsen for å organisere og dermed øke deres representasjon i fagbevegelsen og øke deres innflytelse på fagbevegelsens politikk.

29.6.

Sørge for en rettferdig plassfordeling mellom menn og kvinner i representasjonsorganene i bedriften og fagbevegelsen.

For dette formål må det treffes tiltak som sikrer at kvinnene ved valget eller utnevnelsen av fagforeningsrepresentanter er representert i forhold til medlemstallet.

Den ovennevnte regel må også gjelde for de nødvendige tiltak i paragraf 29.7.:

29.7.

Gjøre det nødvendige for at kvinnene avanserer til styreorganer i fagbevegelsen og ikke bare henvise dem til de vanlige "kvinnestillinger" slik at våre organisasjoner så raskt som mulig gjenspeiler arbeidslivets sanne natur og dermed er rustet til å takle problemene. I denne sammenheng må det samme gjelde i forbindelse med utnevning av sekretærer i DEFS og medlemsorganisasjonene. (Kvinnekomiteen mener ikke bare den geografiske fordeling, men også at kandidatens kjønn tas i betraktning).

30.

Tillitsmannsutdanning av yrkesaktive kvinner og opptak av flere kvinner i fagbevegelsen som aktive og ansvarlige fagorganisasjonsmedlemmer må være målet for alle landsorganisasjonene dersom en vil styrke den faglige solidaritet og konsolidere fagbevegelsen som et hele.

31.

Et middel i arbeidet for like rettigheter og muligheter på bedriftsplan er "Retningslinjer for fagforeningsrepresentanter" for iverksetting av et likestillingsprogram (Positive Action Program), utarbeidet av den rådgivende komité for yrkesaktive kvinner og anbefalt av DEFS' Eksekutivkomité. DEFS anbefaler medlemsorganisasjonene å virke for at likestillingsprogrammet gjennomføres.

Ved siden av at programmet skal utgjøre en del av de kollektive avtaler må medlemsorganisasjonene sørge for opplæring i hvordan det skal gjennomføres.

(1) Dette begrepet skal defineres slik det ble vedtatt av den Internasjonale Arbeidskonferanses 60. sesjon. Erklæringen om like muligheter for og lik behandling av kvinnelige arbeidstakere, Art. 1: "Alle arbeidstakere skal ha like muligheter og få lik behandling. Alle former for diskriminering på grunn av kjønn som hindrer eller begrenser likestilling er uakseptabel og må avskaffes".

Vedtatt av Eksekutivkomiteen 23./24. april 1987

BAKGRUNN

I de siste femten år har europeisk fagbevegelse forsøkt å finne en løsning på de problemer som den raske teknologiske utvikling fører med seg for dens medlemmer. I de fleste land har fagorganisasjonene offentliggjort rapporter bl. a. om sine mål og krav om at innføringen av ny teknologi ikke må få negative følger for fagorganiserte. Også de internasjonale yrkessekretariatene er opptatt av virkningene som de tekniske endringene fører med seg i de forskjellige sektorer. Viktige oppgaver for fagorganisasjonene i forbindelse med innføring av ny teknologi er: gjennomføring av programmer om personaletetthet, arbeidsmiljø, helse og sikkerhet på arbeidsplassen, personlig utfoldelse i yrkeslivet, arbeidstid og lønn, arbeidsorganisasjon og forhandlingsrett.

Kvinnekomiteen mener det er ytterst viktig å overvåke kvinnes situasjon på arbeidsmarkedet, særlig tatt i betraktning den raske teknologiske utvikling og slår fast følgende:

Flere undersøkelser viser at kvinnene er sterkere berørt av innføringen av ny teknologi enn menn. Grunnen er at kvinnene ofte utfører arbeid som i vidt omfang berøres av ny teknologi. Dermed er kvinnes bekymringer basert på fakta. Hvis fagorganisasjonene ikke overvåker, eller ikke kan ha medinnflytelse ved innføringen av ny teknologi, vill kvinnene være de første som vil føle de negative virkningene – som blant annet også omfatter arbeidsløshet.

Særlig kvinner med svak utdanning, som på de fleste områder i arbeidslivet (både i industrien og på kontorer, utfører rutinearbeid, risikerer å måtte bære tunge byrder i de kommende år i den teknologiske tilpassingsprosessen kombinert med kjønnsdiskriminering på arbeidsmarkedet. I et av DEFS' medlemsland, f.eks., viser statistikker at selv om kvinnene i sitt arbeid anvender computere i mindre grad enn menn, har dobbelt så mange kvinner tapt sin arbeidsplass som følge av at arbeidet er blitt overtatt av computere. I metallarbeiderforbundet i samme land utgjør kvinnene bare ca. 19% av medlemstallet. 50% av de arbeidsrområder som skal automatiseres i første omgang, dvs. de minst kvalifiserte jobber, er besatt av kvinner. Liknende utvikling kan noteres også i andre DEFS-land. Det vil kreve store anstrengelser for å unngå at kvinnene blir de skadelidende i den teknologiske utvikling. Det kreves en målrettet faglig innsats for at ny teknologi også blir brukt til å skape nye og interessante arbeidsmuligheter for kvinner.

DET ER BEHOV FOR KVINNENES ERFARINGER

Selv om det ofte kan se ut som om kvinnes situasjon er håpløs, har de i realiteten gode muligheter på arbeidsmarkedet. Tradisjonelt har menn hatt den fordel at de allerede i tidlig alder fikk vekket tekniske interesser: tekniske leker, moped, bilreparasjoner osv. Men også kvinnene kan dra nytte av sine erfaringer fra industrien og den offentlige sektor. Et karakteristisk trekk ved ny teknologi er at en må ha forstand på kontroll; prioritering, samarbeid og kommunikasjon spiller en viktig rolle. Disse kvalifikasjonene blir ofte satt i sammenheng med kvinnes kunnskaper, erfaringer og interesser. Kvinnes erfaringer fra slike arbeidsområder påvirker deres syn på arbeid og arbeidsmåter. Kvinnene er ofte det fleksible kjønn i arbeidslivet. De er i stand til (eller var tvunget til) å tilpasse sin arbeidstid og arbeid til de krav som ble stilt av omgivelsene – dvs. arbeidsgiverne, barneoppdragelse, ektemannens arbeidstid, resten av familien, osv. Derfor har de lært å være organisert – en viktig kvalitet i forbindelse med ny teknologi. Derfor burde kvinnene oppmuntres til å søke ny teknologi og industri, da det er nettopp der det er behov for deres tradisjonelle erfaringer. Kvinnene er godt kvalifisert til å finne seg til rette på arbeidsplasser som skapes av ny teknologi. Vi sikter her ikke på de enkle arbeidsoppgaver som krever minst kvalifikasjoner, men på uavhengige og kvalifiserte jobber.

FAGORGANISASJONER MÅ HA STØRRE KJENNSKAP

Ved innføringen av ny teknologi er det viktig at fagorganisasjonene beskjefter seg med kvinnes situasjon. Kvinnene må få særlig støtte og ikke minst – dette må understrekes her – også ha muligheter for å delta i forhandlingene mellom partene når det er planlegging om innføring av ny teknologi. Målet må være å skape et arbeidsmarked der alle grupper arbeidstakere – både menn og kvinner – kan gjøre bruk av sine kvalifikasjoner i et humant arbeidsmiljø og god arbeidsorganisasjon. Den enkelte må få sjansen til å forbedre sin materielle og kulturelle levestandard.

For at dette kan realiseres, krever fagorganisasjonene bedre kjennskap til kvinnes stilling. DEFS' Kvinnekomité har inngående drøftet spørsmålet om den teknologiske utvikling, særlig de områder der det kreves støtte fra fagorganisasjonene.

Opplæringstiltak er av vital betydning. Det må rettes en inntrengende appell til regjeringene om at de stiller til rådighet nødvendige finansielle midler. Samtidig skal de, i konsultasjon med fagbevegelsen, utarbeide opplæringsprogrammer, i første rekke for kvinner med kort skolegang. Dessuten kreves særlige tiltak for yrkesopplæring i bedriften for kvinnelige arbeidstakere.

Ved innføring av ny teknologi skal særlig oppmerksomhet vies helsevern, sikkerhet og miljø. Det må skapes et bedre og sunnere arbeidsmiljø. Arbeidsmiljøet må under ingen omstendighet forverres. Særlig viktig er overvåking av stressfaktorer, strålingsfare – særlig gravide kvinner – lysforhold på arbeidsplassen og arbeidsorganisasjon.

Ny teknologi har skapt muligheter for å omvandle faste arbeidsplasser til hjemmearbeid. En slik utvikling kan allerede konstateres. Fra faglig synspunkt er dette uakseptabelt. Dette kan resultere i lavere lønn, økte utgifter for arbeidstakeren selv, degradering av arbeidsmiljø og arbeidsvilkår. Andre eventuelle negative faktorer: familieproblemer, redusert faglig virksomhet.

Det kreves detaljerte opplysninger om kvinnes erfaringer og arbeidsmåter blant annet om følgende:

- Hvilke kvinnelige arbeidsplasser risikerer å bli nedlagt?
- Hvilken utdanning og hvilke kvalifikasjoner har kvinnene på disse arbeidsplasser?
- Hvilke oppgaver kunne disse kvinnene eventuelt utføre hvis de fikk videreutdanning?
- Hvilke opplæringstiltak kreves i framtiden?
- Kvinnes arbeidsformer og arbeidsmetoder.
- Kvalifikasjoner og arbeidsorganisasjon på kvinne-dominerte sektorer i arbeidslivet.
- Hvordan kunne de kvinne-dominerte sektorer få en positiv videreutvikling ved hjelp av ny teknologi?
- Det gode, moderne arbeid: hvilke utviklingstendenser og -muligheter eksisterer i de forskjellige sektorer i arbeidslivet?
- Hvilke er de største farer som truer helse, sikkerhet og arbeidsmiljø?
- Hvilke tiltak kreves for å få kvinnene til å søke ikke-tradisjonelle yrker?
- Hvordan kan fagbevegelsen motvirke at faste arbeidsplasser omvandles til hjemmearbeid?

KRAV FRA KVINNEKOMITEEN

DEFS' Kvinnekomité understreker Milano-kongressens vedtak i 1985 vedrørende ny teknologi:

“Innføringen av ny teknologi må bidra til sosiale framskritt og ikke resultere i store tap av arbeidsplasser. Den må i første rekke brukes til å produsere nye varer og tjenester og dermed bidra til skaping av nye arbeidsplasser. Kollektivforhandlinger om innføring av ny teknologi på sysselsetting, industriomlegging, produktivitet og arbeidstid må kreves. Den må bidra til å bedre arbeidsvilkårene og arbeidets innhold og styrke arbeidstakernes og faglige representanters rettigheter. DEFS krever at arbeidstakerne, gjennom sine representanter skal kunne øve reell innflytelse på alle plan før beslutninger om innføring av ny teknologi settes ut i livet. DEFS anmoder om at det straks forhandles en avtale med arbeidsgiverne på europeisk plan om plikt til konsultasjon og forhandlinger før innføring av ny teknologi. EFs institusjoner må treffe tiltak som fremmer utvidelse av disse rettighetene, blant annet ved forslag til rammedirektiv i samsvar med framgangsmåten ved tarifforhandlingene i de enkelte land. Programmer som oppmuntrer til innføring av ny teknologi og som utvikles i samarbeid med fagbevegelsen, må omfatte undersøkelser om de nye teknologiers sosiale virkninger.”

Videre understreker DEFS' Kvinnekomité at det ikke hersker tvil om at fagorganisasjonene må vie stor oppmerksomhet kvinnes situasjon på arbeidsmarkedet ved innføring av ny teknologi både på nasjonalt og internasjonalt plan. Kvinnene må oppmuntres til aktiv faglig virksomhet. Fagorganisasjonene må støtte kvinnes krav om deres rett til arbeid og utdanning. I dag har fagbevegelsen i de fleste land skriftlig fastlagte programmer for å styrke kvinnes situasjon på arbeidsmarkedet. For at programmene kan gjennomføres i praksis må fagforbundene på arbeidsplassene gjøre ord om til handling.

DEFS' Kvinnekomité har vurdert de viktigste spørsmål fra kvinnes synspunkt. Ny teknologi er en viktig sak som fagorganisasjonene må behandle i kongressperioden. På bakgrunn av ovennevnte krever Kvinnekomiteen:

- a. at DEFS og dens medlemsorganisasjoner ber regjeringene om større forskningsinnsats på området „kvinner og ny teknologi”;
- b. at DEFS følger den teknologiske utvikling og hvordan den påvirker kvinnes situasjon og

at den samler inn opplysninger om iverksatte tiltak (undersøkelser, politiske uttalelser, tariffavtaler, utdannings- og opplæringsprogrammer, osv.) i land hvis organisasjoner er tilsluttet DEFS;

c.

at DEFS og dens medlemsorganisasjoner ber om positiv aksjon fra regjeringer og arbeidsgivere slik at kvinnene får adgang til allmen grunnutdanning, særlig i morsmålet og i matematikk og slik at de får lik adgang til opplæring og omskolering i bedriften;

d.

at DEFS ber sine medlemsorganisasjoner om å intensivere anstrengelsene på området „kvinner og ny teknologi” for å bevare kvinnes muligheter på arbeidsmarkedet og for å fremme likestilling mellom kvinner og menn.

e.

at DEFS ber sine medlemsorganisasjoner oppmuntre kvinnene gjennom ulike tiltak – tilpasset forholdene i de respektive land – til å utvide deres tradisjonelle yrkesvalg.

f.

at DEFS og dens medlemsorganisasjoner reiser krav om at ny teknologi skal tilpasses menneskelige behov og kravene på området arbeidsorganisasjon og arbeidsmiljø, og at ny teknologi fremmer likestilling mellom kvinner og menn. Tekniske framskritt skal skape friere arbeid i grupper samt lette og fremme den sosiale kontakt og ansvarsfølelsen.

g.

at DEFS og dens medlemsorganisasjoner, ved innføring av ny teknologi, særlig tar i betraktning spørsmål om helse, sikkerhet og arbeidsmiljø.

h.

at DEFS prinsipielt motvirker at faste arbeidsplasser omvandles til hjemmearbeid. Men der hjemmearbeid allerede eksisterer skal arbeidstakerne beskyttes om utbytting gjennom lovfestede bestemmelser og fagorganisering.

i.

at DEFS og dens medlemsorganisasjoner virker aktivt for å garantere at de berørte kvinner deltar i forhandlingene mellom partene på alle plan når det dreier seg om innføring av ny teknologi.

Vedtatt av Eksekutivkomiteen 11.-12. juni 1987

1. INNLEDNING

1.1.

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS) og dens medlemsorganisasjoner er sterkt opptatt av forbrukerspørsmål da arbeidstakerne og deres familier også er forbrukere. DEFS og dens medlemsorganisasjoner har i mange år, både på det politiske og faglige plan, beskjeftiget seg med disse spørsmål og vet at de er de eneste som kan ivareta interessene til dem som tjener til livets opphold gjennom arbeid, og at de har den beste utgangsposisjon til å ivareta arbeidstakernes interesser som forbrukere og brukere.

1.2.

Ved siden av forbrukeravdelingens spesielle tiltak har DEFS og dens medlemsorganisasjoner alltid tatt i vurdering forbrukerinteressene på sine forskjellige faglig-politiske virkefelt. Således ble det allerede på DEFS' tredje ordinære kongress erklært at "...innenfor rammen av den økonomiske og sosiale politikk utgjør forbruks- og forbrukerpolitikken en vesentlig del av den globale faglige politikk", og at „DEFS har til oppgave å forsvare og representere sine medlemmers interesser, som produsenter, forbrukere og brukere, i og utenfor bedriften.

1.3.

Forbrukerproblemene angår arbeidstakernes og deres familiers interesser, særlig med hensyn til fremme og forsvar av kjøpekraften, helse og sikkerhet, utbedring av skader forårsaket av bestemte forbruksvarer, tilsvarende representasjon i beslutningsprosessen ved beslutninger som særlig berører deres interesser.

1.4.

For DEFS skal enhver form for forbrukervennlig politikk sikte på produksjon av varer og tjenester som tilfredsstillende individuelle og kollektive behov og som ikke sikter på størst mulig profitt. Det er mennesket, dets behov og streben som skal stå sentralt i enkeltstatlig og europeisk politikk.

1.5.

Oppbyggingen av Europa kan ikke være begrenset til det frie varebytte, den frie bevegelse for tjenesteytelser og kapitalbevegelser. Etableringen av det indre marked krever en omfattende sosial dimensjon, og beskyttelse og fremme av forbrukerinteressene skal være en del av den.

1.6.

Enten det dreier seg om avskaffelse av handelshindringer, om forskning eller utvikling eller teknisk spesifisering (standardisering) blir forbindelsene mellom Det Europeiske Fellesskap og EFTA-landene stadig mer omfattende. DEFS går inn for at disse forbindelsene utvides og intensiveres og mener at når det gjelder forbrukere, må forbindelsene i første rekke garantere strenge felles kvalitets- og sikkerhetsnormer.

2. BESKYTTELSE OG FREMME AV FORBRUKERNES KJØPEKRAFT

2.1.

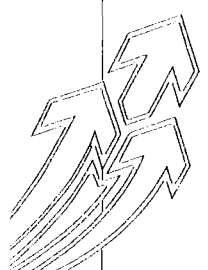
Beskyttelse og fremme av kjøpekraften til arbeidstakerne og dem som mottar sosiale ytelser må få en fundamental plass i en aktiv forbrukerpolitikk. En kan ikke være forbruker av varer og tjenester uten en kjøpekraft som tillater å tilfredsstille sine egne behov.

2.2.

Beskyttelse og styrking av kjøpekraften hører til forbrukernes tradisjonelle krav (eksempelvis bedre innsikt i markedene, prisovervåking og priskontroll med sikte på et bedre utvalg og mulighet for produktsammenlikning; utviklende tiltak må ikke bare sikte på økt produktivitet og fortjeneste, men også på bedre produktkvalitet og produktholdbarhet; produksjons-, distribusjons- og kommersialiseringsstrukturer som eliminerer profitorienterte mellommenn gjennom effektive kontrolltiltak og prissenking; avskaffelse av avgifter på viktige varer), men dertil hører også – gjennom en samordnet europeisk strategi for økonomisk vekst og full sysselsetting – motvirkning av tiltak som tar sikte på å blokkere eller redusere arbeidstakernes lønninger, motstand mot økt direkte beskatning og mot forsøk på nedbygging av lønnsindekseringssystemer og sosiale trygdeordninger, motstand mot monetaristisk politikk hvis byrder i første rekke faller på arbeidstakerne/forbrukerne.

2.3.

Beskyttelse av kjøpekraften, sysselsetting og samordnet økonomisk oppgang i Europa, har

vært fagbevegelsens fremste mål i disse år preget av krise og omveltninger. De europeiske arbeidstakere/forbrukere krever at økonomisk oppgang skjer innenfor rammen av kvalitativ vekst.

2.4.

Økt økonomisk aktivitet innenfor rammen av kvalitativ vekst vil ikke bare bidra til økt sysselsetting, og dermed til bevaring av lønntakernes/forbrukernes kjøpekraft, men er et av forbrukernes hovedkrav. En slik form for økonomisk oppgang krever et program for rasjonell bruk av energi, utvikling av alternative, ikke forurensende, energikilder, renovasjon av boliger, bedring av produktenes sikkerhet, kvalitet og holdbarhet, utvikling av produkter, produksjons- og distribusjonsmetoder idet det tas større hensyn til råvareknapphet og miljøvern.

2.5.

Den aktuelle økonomiske krise og dereguleringen av de sosiale trygdeordningene har ført til mer enn 16 millioner registrerte arbeidsledige i EF og til en "ny fattigdom". Det er derfor mer enn noen sinne nødvendig å bevare kjøpekraften mot nedgang eller stagnasjon i reallønnen. Dette problemet kan takles fra flere sider: makro-økonomisk – gjennom bevaring og etablering av arbeidsplasser; mikro-økonomisk – gjennom indeksregulering av sosiale ytelser, gjennom priskontroll, avskaffelse av skatt på viktige varer og tjenesteytelser, utbygging av viktige tjenester (offentlige transportmidler osv.); sosialpolitisk – ved å garantere samtlige borgere en minstelønn (minimex) og forbud mot at personer hvis inntekt ligger under en viss inntektsgrense, eller som ikke er betalingdyktige, nektes forsyning av elektrisitet, gass eller vann, at deres telefon stenges eller at de nektes adgang til helsetjenester.

3. BESKYTTELSE AV FORBRUKERNE ØVRIGE ØKONOMISKE INTERESSER

3.1.

Det å disponere over en viss kjøpekraft betyr ikke at forbrukernes økonomiske spørsmål er løst. Det finnes tallrike former for kommersiell praksis som kan krenke forbrukernes økonomiske interesser. Faren eksisterer særlig på områder som reklame (falsk reklame, villedende eller snikreklame), forbrukerkreditt og kjøp på avbetaling, produktgaranti og kundetjenestens kvalitet.

3.2.

Reklame er til stede overalt. Den sikter i første rekke på salg av varer og tjenester. For å nå sitt mål gjør annonsøren ofte bruk av irrasjonelle og følelsesmessige argumenter som vanligvis ikke har noe å gjøre med varens egentlige egenskaper. Det eksisterer således reklame som kan være kilde til forvirring og feiltakelse hos forbrukeren. Reklame kan betegnes for falsk når den inneholder falske informasjoner som gjennom innhold, form eller presentasjon vekker forvirring hos forbrukeren. Reklame skal være objektiv og gi forbrukeren nyttige opplysninger.

3.3.

For å avskaffe delvis misbruk av reklame må den reguleres ved lov. Slike lovbestemmelser skal fastlegge strenge straffer for all falsk reklame og dømme dem som har brukt slik reklame til å beriktige sin reklame i samme omfang samt kreve offentliggjøring av dommen. Lovbestemmelsene på dette felt skal blant annet omfatte omvendt bevisbyrde, dvs. at det ikke er forbrukeren som skal bevise at reklamen er falsk, men annonsøren skal bevise reklamens riktighet.

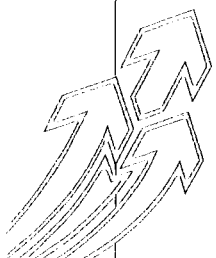
På grunn av den raske utviklingen av overføring av radio- og fjernsynsprogrammer over satellitt, er det tvingende nødvendig å vedta europeiske rammebestemmelser, især om falsk og villedende reklame. Reklame for alkoholholdige drikkevarer, tobakk, farmasøytiske midler og reklame rettet til barn må underkastes strenge bestemmelser eller forbys.

3.4.

Men ikke bare reklame kan misbrukes. Det finnes en lang rekke kommersielle framgangsmåter, særlig særbestemmelser i kontrakter, garantivilkår osv., som favoriserer leverandøren på bekostning av forbrukeren. Når det gjelder misbruk av særbestemmelser i kontrakter vises til følgende: i et masseforbruks-, masseproduksjons- og massedistribusjonssamfunn har anvendelsen av standardkontrakter fått stadig større utbredelse. Slike kontrakter redigeres på forhånd av leverandøren og er bestemt for å styrke den økonomiske og juridiske posisjon til den part som har redigert kontrakten eller bruker den. Det er derfor viktig å gjenopprette likevekt på ovennevnte felt gjennom beskyttelses- eller garantiordninger for forbrukerne.

3.5.

Forbrukernes økonomiske interesser kan fra tid til annen lide alvorlig skade på grunn av defekte varer som produsenten er ansvarlig for. Selv om det ikke foreligger en feil og selv om stadiet til den teknologiske utvikling på det tidspunkt da varen ble tatt i bruk ikke oppviste produksjonsfeil (utviklingsrisiko), må produsenten tvinges til å erstatte skaden i sin helhet som forbrukeren har lidd på grunn av varens defekt.

3.6.

Krav om utvidelse av forretningenes åpningstider og alle andre tjenesteytende foretakender gjør seg stadig mer gjeldende i mange europeiske land. Dette skaper en rekke problemer for de berørte arbeidstakerne. Problemer som forbrukerne ikke må ignorere.

DEFS er imot en urimelig utvidelse av forretningstiden. Vilkårene i dette spørsmål må forhandles med de berørte parter i samsvar med gjeldende lovbestemmelser og forhandlingsprosedyrer i de enkelte land.

Forretningsansatte må få tilsvarende opplæring og omskolering, og det kreves et tilstrekkelig antall ansatte for å yte kundene rask, personlig og kyndig tjeneste.

DEFS er dypt bekymret over den økende tendens mot tvungen deltidsarbeid som ikke er tilstrekkelig godt betalt og som oftest heller ikke tilstrekkelig dekket av de sosiale trykdeordningene.

3.7.

Salg av forsikringspoliser er en transaksjon der forbrukerne ofte stilles i en uheldig situasjon på grunn av manglende kjennskap til produkter eller til de juridiske og finansielle konsekvenser ved undertegnelse av en kontrakter. De er likeledes utsatt for skruppelløs salgspolitikk. Forsikringsagenten er det viktigste kontaktledd mellom forsikringsselskaper og klientene. Salg av forsikringspoliser skal bare foretas av personer som har tilstrekkelige kvalifikasjoner og opplæring. For å garantere at kompetanse og normer respekteres, kreves det bestemmelser om lisens og registrering av de personer som selger forsikringspoliser. Slike lisenser skal bare gis dersom vedkommende oppfyller bestemte kriterier når det gjelder erfaring, opplæring og yrkeskvalifikasjoner. Slike bestemmelser må gjelde for samtlige representanter som selger tjenester.

4. VERN OM FORBRUKERNES HELSE OG SIKKERHET

4.1.

Ifølge Kommisjonens anslag kan i Det Europeiske Fellesskap hvert år konstateres 30.000 dødsfall som kan direkte tilskrives ulykker i hjemmet. Tallet på sårede kommer opp i millioner. Ofrene ved slike ulykker er i første rekke barn (+ 50%). Ulykker i hjemmet eller under fritidsaktiviteter er den største dødsårsak i aldersgruppen 1 til 14 år (forgiftning, forbrenning, fall, elektrisk støt).

4.2.

For Den Europeiske Faglige Samorganisasjon er arbeidstakernes og deres familiers helse og sikkerhet en av den viktigste goder. Det må gjøres viktige framskritt for å forebygge og redusere ulykker i hjemmet og under fritidsaktiviteter.

4.3.

Arbeidstakere/forbrukere håndterer ofte helsefarlige produkter. DEFS fastholder på nytt sitt prinsipp om at arbeidstakeres/forbrukeres interesser alltid skal gå foran produsentens interesser.

4.4.

Gjennom grunnforskning må helsefarlige og helseskadelige stoffer erstattes med andre produkter. I mellomtiden skal alle farlige produkter, eller produkter som antas å være helsefarlige, trekkes tilbake fra markedet. Likeledes må tilleggsstoffer, som f.eks. fargestoffer, som ikke bidrar til å bedre varens kvalitet, forbys. Bare tilleggsstoffer som er nødvendige av tekniske grunner og som ikke er helsefarlige, skal være tillatt. Fagbevegelsen må vie spørsmålet om varekvalitet enda større oppmerksomhet.

4.5.

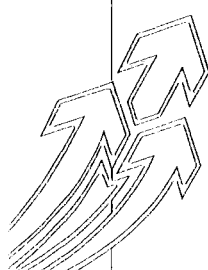
Bruken av insekt- og ugressdrepende midler og gjødningsstoffer må underkastes streng kontroll. Undersøkelsene må ikke være begrenset til et stoff, men også klarlegge virkningene av forskjellige substanser på helse og omgivelsene. I alle tilfelle må nye substanser, særlig når det gjelder næringsmidler, legemidler og kosmetikk, underkastes streng kontroll for å hindre at de skader forbrukernes helse. Den stadig økende forurensning av vann og grunnvann krever særlige tiltak for å garantere menneskene adgang til rent drikkevann.

4.6.

En viktig faktor for folkehelsen er beskyttelse mot den konstante miljøforurensning. Det kreves strenge regler mot enhver form for forurensning både på nasjonalt og europeisk nivå, og allerede eksisterende bestemmelser må tilpasses oppad til de strengeste europeiske regler. En forebyggende miljøpolitikk må garantere framstilling av miljøvennlige varer.

4.7.

For å rette på situasjonen er det påkrevd at standardiseringsinstitusjonene fastlegger normer

for kvalitet, holdbarhet og anvendelighet. Produsentene skal foreta kvalitetstests på alle nye varer som lanseres på markedet. Det skal foreta kvalitetstests på alle nye varer som lanseres på markedet. Det skal fremlegges bevis på at varene oppfyller de normer som er fastsatt av disse instansene. Av varemerkingen skal det klart fremgå at varen oppfyller normene. I hvert enkelt tilfelle skal det nøye undersøkes om det ikke kreves fellesskapsbestemmelser vedrørende merking, beskyttelse av varemerket eller varens sammensetning.

4.8.

For at forbrukerne kan ha fordeler av et indre europeisk marked, må varene som selges i Det Europeiske Fellesskap oppfylle strenge normer for kvalitet, helse og sikkerhet. Dette må være en av grunnbetingelsene for det indre marked. De samme bestemmelser må gjelde for næringsmidler.

4.9.

Beskyttelse av arbeidstakernes og deres familiers helse kan ikke garanteres uten normer og bestemmelser for markedsføring av forbruksvarer. Dette er et område der det kreves preventive tiltak. Særlig etableringen av det indre marked krever en europeisk politikk for produkt-sikkerhet. En slik politikk krever rimelig deltakelse av forbrukerne på de områder som angår dem og på alle stadier i standardiseringsprosessen og også ved utarbeidelsen av oppdrag som Kommisjonen betror CEN/CENELEC, slik at den kan øve reell innflytelse på utarbeidelsen og godkjenningen av sikkerhetsbestemmelser.

4.10.

For å garantere forbrukerne en effektiv og reell innflytelse må de offentlige myndighetene stille forbrukerorganisasjonene til rådighet nødvendige finansielle og tekniske midler, slik at de kan oppfylle det ansvar og den rolle de har på dette felt.

Det må derfor planlegges spesielle opplæringsprogrammer, slik at forbrukerrepresentantene er i stand til å ivareta forbrukernes interesser på en skikkelig måte, og slik at de får adgang til forskningsarbeider og ekspertise innen rammen av Europeiske forbrukerinstitut (Institut Europeen de la Consommation – IEC).

4.11.

Nasjonale og europeiske bestemmelser for vern om forbrukernes helse og sikkerhet, samt deres medvirkning i standardiseringsprosessen på nasjonalt og europeisk nivå, er utilfredsstillende. En global fellesskapspolitikk vedrørende produktsikkerhet må omfatte følgende faktorer:

- a. Et regelverk for produsenter og leverandører som klart definerer krav vedrørende helse og sikkerhet som varen må oppfylle for å beskytte forbrukeren;
- b. skjærping av direktivet om skadeerstatning (jf. punkt 3.5.) ved skader forårsaket av produkter slik at direktivet gjøres til et betingende eller advarende element for produsenter og leverandører;
- c. etablering av en europeisk databank for ulykker i hjemmet og som får tilført opplysninger ikke bare fra sjukehus i medlemstatene, men også fra helsestasjoner som behandler forgiftning og fra forbrukerorganisasjoner;
- d. en slik datainnsamling er ikke et mål i seg sjøl, men et objektivt instrument som gir opplysninger om risiko som følger med visse produkter, slik at det kan fattes tilsvarende tiltak, om det skulle være nødvendig, og som går så langt som å ta produktet ut av handelen;
- e. opprettelse av en europeisk instans for kontroll og overvåking av den risiko forbrukerens helse og sikkerhet er utsatt for ved bruk av produkter. En slik europeisk instans må ha rett til å foreta undersøkelser, den skal ha beslutningsmyndighet og ha rett til å fjerne og forby farlige produkter på det felles marked;
- f. forbud mot eksport til tredjeland – særlig til utviklingslandene – av varer som ikke oppfyller de europeiske normer for helse og sikkerhet, må strengt overholdes. Særlig gjelder dette insektdrepende medler, farmasøytiske produkter og næringsmidler.

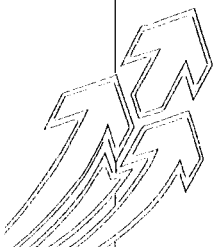
5. RETTSBESKYTTELSE AV FORBRUKERE

5.1.

Det finnes svært mange ensidige, lovstridige bestemmelser. Forbrukeren gir som regel avkall på å reise klage eller kreve skadeerstatning oppgitt overfor et rettsystem som ikke lenger oppfyller kravene til et moderne masseforbrukssamfunn, som ofte virker langsomt og er ytterst kostbart, komplisert og ikke alltid effektivt.

5.2.

Juridisk sett står forbrukeren svakere enn produsenter og leverandører. DEFS mener at det kreves en dyptgripende reform av rettssystemet for å garantere likhet for loven. I denne sammenheng må det opprettes juridiske instrumenter der forbrukeren kan henvende seg gratis og som avgir rask dom. Forbrukerorganisasjoner må kunne handle som klager i private straffesaker.

5.3.

En slik løsning krever reorientering av rettssystemet i retning av en mer åpen, demokratisk og mindre fornem arbeidsmåte og at de offentlige myndigheter viser politisk vilje til å finansiere denne reorienteringen. Reformen kreves i de lavere rettsinstanser (Justice de Paix, Kantongerecht, Amtsgericht, Tribunal d'instance, County Court osv.), slik det allerede er gjennomført i Storbritannia. Rettsprosedyrene må ta i betraktning forbrukernes spesielle problemer ved henvendelse til rettsinstansene. Juridisk bistand og rådgivning må utvides i hele Fellesskapet og være tilgjengelig for forbrukeren uansett vedkommendes bosted, også utenfor kontortid, om kvelden, på lørdager og søndager.

5.4.

Fremdeles i dag, i et samfunn basert på demokratiske prinsipper, er spørsmålet om skadeerstatning til forbrukeren en høyst usikker sak for størstedelen av befolkningen og er fortsatt et privilegium forbeholdt et mindretall. Fagbevegelsen må virke for at det for forbrukerne settes i verk ordninger for rådgivning og juridisk bistand.

6. FORBRUKERINFORMASJON og -OPPLYSNING

6.1.

Forbrukerens rett til informasjon er en grunnleggende rett. Forbrukerne som har fått informasjon og opplysning er bedre rustet til å ivareta sin kjøpekraft og helse, til å treffe et rasjonelt valg mellom varer og tjenester som bys på markedet (viktige egenskaper, kvalitet forholdet kvalitet/pris osv.) og kreve skadeerstatning for skader forårsaket av varer og tjenester. Det er de offentlige myndigheters oppgave, sammen med forbrukerorganisasjonene, til å gi forbrukeren informasjon, orientering og opplæring.

6.2.

De opplysninger som gis forbrukeren gjennom reklame, varemerking eller standardkontrakter, må tilpasses alminnelige regler og prinsipper på europeisk nivå. Opplysningene må være tydelige, leselige, utvetydige og forfattet på et språk som forstås og aksepteres av samtlige forbrukere. For eksempel ved varemerking må etiketten inneholde varefakta som opplyser forbrukeren hva han kjøper – om varens art, sammensetning, vekt, rominnhold, næringsverdi, framstillings- og holdbarhetsdatum.

6.3.

Informasjon som gis av produsenter og leverandører er sjelden objektiv og fullstendig, også når den ikke er falsk eller villedende. En måte å gjenopprette likevekten på er å la kvalifiserte forbrukerrepresentanter få systematisk adgang til massemedia. Dessuten må resultater fra sammenliknbare undersøkelser, gjennomført av statsfinanserte kontrollinstanser, i vidt omfang gjøres kjent for publikum. Spesielle utsendelser må regelmessig bringe forbrukerne informasjon om deres rettigheter og om de midler som står til deres disposisjon.

6.4.

Forbrukeropplysning for alle aldersgrupper, særlig gjennom fjernsynsundervisning, er en særlig viktig faktor. Spesiell oppmerksomhet må vies informasjon for barn og unge i førskole- og skolealderen. Forbrukeropplysning skal inngå som et ledd i allmennundervisningen, men ikke som et eget fag. Forbrukeropplysning bør innføres allerede i førskolen og fortsettes under hele skoleperioden. Emnene velges alt etter barnas alder og deres daglige livsmiljø.

6.5.

Forbrukeropplysning for unge i skolen skal gjøre dem i stand til å spille deres rolle som kjøpere og brukere av varer og private og kollektive tjenester, informere dem om deres rettigheter og den rettshjelp som står til deres disposisjon og gi dem et visst kjennskap til de økonomiske og sosiale mekanismer i det samfunn de lever i.

6.6.

Opplysning av den unge forbruker skal særlig ta sikte på å vekke kritisk sans og omfatte følgende områder: fortolkning av reklame, budsjett disponering, tvilsomme salgs- og avsetningsmetoder, informativ varemerking, kundetjeneste, medlemskontrakter, individuelt forbruk og kollektive innretninger, forurensende og ikke forurensende produksjon og forbruk, forbrukernes individuelle og kollektive aksjoner, holdning overfor massemedia, utnyttelse av fritiden.

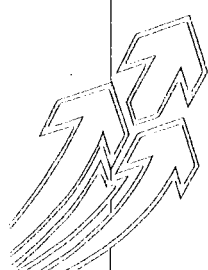
6.7.

For dette formål kreves tilsvarende opplysnings- og videreutdanningsprogrammer for underviserne.

7. KONSULTASJON OG REPRESENTASJON AV FORBRUKERNE

7.1.

Hovedinstrumentet for forbrukerkonsultasjon er EF-Kommisjonens rådgivende forbrukerutvalg. Utvalget bør forbedres i to henseender.

7.2.

Først må det stilles til rådighet flere materielle midler, fordi mange møter i utvalget og dets arbeidsgrupper i de senere år måtte avlyses på grunn av manglende ressurser. Utvalgets aktuelle budsjett er relativt beskjedent i forhold til avgitte uttalelser og tatt i betraktning det område som dekkes av det rådgivende forbrukerutvalg.

7.3.

Først må det finne sted mer systematiske rådslagninger med forbrukerrepresentanter om de forskjellige økonomiske og sosiale aspekter. I sine programmer fastholder EF-Kommisjonen at forbrukerne ikke bare skal betraktes som kjøpere og brukere av varer og tjenester til individuelt, familiens eller kollektivt bruk, men også som mennesker berørt av de forskjellige økonomiske og sosiale aspekter som de, som forbrukere, direkte eller indirekte kommer i berøring med. Med dette for øye må rådslagningene om en EF-politikk på følgende områder intensiveres: miljø, transport, energi, landbruk, økonomi, forskning, og undersøkelse av muligheten for tilnærming og standardisering.

7.4.

Forbrukerne deltar også i standardiseringsprosessen. Når standardisering spiller en viktig rolle ved etableringen av det indre marked uten å hindre det frie varebytte og tjenester, er den også av stor betydning for forbrukeren vedrørende helsevern, sikkerhet, varenes holdbarhet, bevaring og beskyttelse av omgivelsene og levekår.

7.5.

Akkurat nå deltar forbrukerrepresentanter som observatører i standardiseringsorganisasjonene CEN (for alminnelige tekniske normer) og CENELEC (for elektrotekniske normer). For å garantere en rimelig ivaretagelse av forbrukernes interesser på dette viktige felt når det gjelder deres helse og sikkerhet, må de kunne øve virkelig innflytelse i den europeiske standardiseringsprosessen og kunne medvirke ved utarbeidelsen av sikkerhetsnormer, en oppgave som EF-Kommisjonen har betrodd CEN/CENELEC.

7.6.

Det hersker stor diskresjon omkring data over ulykker som kan tilskrives forbruksvarer. Adgangen til disse opplysningene er forbeholdt regjeringsrepresentanter og EF-Kommisjonen. Disse opplysningene må også være tilgjengelige for andre berørte parter, derunder forbrukerne. Likeledes burde forbrukerne tilhøre en instans ansvarlig for kontroll med og tilbaketrekking av varer fra markedet som er farlige for forbrukernes helse og sikkerhet.

7.7.

Etableringen av et indre europeisk marked og det frie varebytte og tjenester angår samtlige forbrukere i Det Europeiske Fellesskap. Sjøl der det finnes forbrukerorganisasjoner (EF-land i det sentrale og nordlige Europa) er styrkeforholdet produsent og leverandør/forbruker klart gunstigere for førstnevnte. Situasjonen er alvorligere i landene i periferien av EF der forbrukerorganisasjonene står svakt eller i det hele tatt ikke eksisterer. Her må de europeiske og enkeltstatlige myndigheter gå inn for å styrke forbrukerorganisasjonene generelt, og særlig i landene i utkanten av EF. Dette må inngå i den sosiale dimensjon som Fellesskapet må realisere samtidig med den økonomiske side av det indre marked. I disse landene må utvikles tilsvarende programmer som finansieres av de europeiske, nasjonale og lokale instanser.

8. KONKLUSJONER

DEFS og dens tilsluttede organisasjoner, som erkjenner at fagbevegelsens oppgave er å ivareta og representere sine medlemmers interesser (som produsenter, forbrukere og brukere) i og utenfor bedriften og at beskyttelse og fremme av arbeidstakernes/forbrukernes og deres familiers interesser er en ytterst viktig del av en global faglig politikk, forplikter seg til en enda bredere aksjon på dette felt. Med dette for øye går DEFS og dens medlemsorganisasjoner inn for å gjennomføre dette programmet på enkeltstatlig og europeisk nivå, ikke bare med sikte på bedring av arbeidstakernes-forbrukernes og deres familiers leve- og arbeidskår, men også for å skape et mer balansert, rettferdig og demokratisk samfunn.

DEFS' UTTALELSE OM
DEN AKTUELLE UTVIKLING AV SELSKAPSRETT I EF

Vedtatt av DEFS' Eksekutivkomité på møtet 18./19. april 1985

1.
EFs selskapsrett utvikler seg på to forskjellige måter: samtidig som det vedtas direktiver som tar sikte på å konsentrere kapitalen, så blir direktivforslag som garanterer arbeidstakernes rettigheter lagt på is.
2.
Denne utviklingen har allerede ført til at arbeidstakernes rett til representasjon, informasjon og konsultasjon er blitt svekket. Harmoniseringen av lovgivning innen selskapsretten følger ikke av en parallell utvikling når det gjelder arbeidstakernes rettigheter.
3.
Harmoniseringen av selskapsretten kan utvilsomt styrke det indre marked og, under visse forhold, føre til at bedriftene får reduserte kostnader. Men det er nettopp når selskapsretten får en europeisk dimensjon, sett fra det indre marked, at det er absolutt nødvendig at arbeidstakernes rettigheter gis den samme europeiske dimensjon.
4.
Arbeidstakerne opplever nær sagt daglig at den bedriften de arbeider i blir kjøpt opp av en annen bedrift, enten innenfor eller utenfor EF, og at produksjonen legges om eller forandres på en eller annen måte. Det hender nesten like ofte at nasjonal lovgivning eller kollektivavtalene ikke makter å sikre at arbeidstakerne gis informasjon eller konsulteres i tide, eller slike bestemmelser blir ganske enkelt ignorert, fordi det ikke finnes noen lov innen Fellesskapet angående informasjon av og konsultasjon med arbeidstakerne. Det er helt uforståelig for arbeidstakerne og fagbevegelsen at samarbeid mellom de forskjellige foretak/bedrifter på europeisk plan gjøres stadig enklere, samtidig som retten til informasjon og konsultasjon som arbeidstakerne og fagbevegelsen har oppnådd i sine respektive land ikke gjelder EF som et hele. De europeiske institusjoner kan gi et nyttig og praktisk bidrag til europeisk integrasjon ved også å åpne landegrensene for arbeidstakernes rett til informasjon og konsultasjon.
5.
Denne rett til informasjon og konsultasjon som arbeidstakerne innen de fleste EF-land nyter godt av, enten denne retten er fastsatt ved lov eller gjennom kollektivavtaler, går langt videre enn harmoniseringsmålene til direktivforslaget om fremgangsmåter for å informere og konsultere arbeidstakere. I de fleste medlemsland ville det ikke by på noen problemer å sette direktivet ut i livet hva angår omfanget av informasjonen og det å gi slik informasjon til arbeidstakerne i tide. De land som setter seg sterkest mot innføring av en slik rett til informasjon og konsultasjon, har ennå ikke bevist at bedriftsorganisasjonen fungerer bedre uten faglige rettigheter vedrørende informasjon og konsultasjon. Vi er tvert imot av den mening at omfattende rettigheter til informasjon og konsultasjon for arbeidstakerne faktisk styrker ledelsens handlingsevne og derved bedriftens konkurransevne.
6.
På grunnlag av dette gjentar DEFS herved sitt krav om et direktiv angående fremgangsmåtene for informasjon til og konsultasjon av arbeidstakerne, og fremsetter følgende punkter med hensyn til drøftingene innen Rådet angående dette emnet:
 - 6.1.
DEFS anmoder Ministerrådet om å vedta et direktiv angående fremgangsmåtene for informasjon til og konsultasjon av arbeidstakerne før Italias presidentskap utløper.
 - 6.2.
Etter vår mening utgjør de rettigheter m.h.t. informasjon og konsultasjon som er fastsatt i direktivforslaget ikke annet enn minstekrav; krav som allerede er mer enn oppfylt ved lovgivning eller kollektivavtaler i kraft i de fleste medlemsland.
 - 6.3.
Retten til informasjon og konsultasjon må gjelde innen hele Det Europeiske Fellesskap. En faglig organisasjon som representerer arbeidstakernes interesser i en fabrikk/et anlegg, og som er sterk nok til å sikre at arbeidstakernes rettigheter overholdes, må ikke settes i en ufordelaktig stilling selv om bedriftens/konsernets ledelse holder til i et annet EF-land. Direktivets mål må være å garantere denne rett til informasjon og konsultasjon overalt innen EF på grunnlag av disse rettigheter til informasjon og konsultasjon som er vanlig og i kraft i de forskjellige land, eller – hvor slike rettigheter ikke eksisterer – på grunnlag av de minimumsrettigheter nevnt i direktivet.

6.4.

Det er et udiskuterbar prinsipp ved internasjonal lov at de lover som gjelder i et hvilket som helst land – og derfor også EF direktivene som skal utgjøre en del av landenes lovgivning – må overholdes av alle foretak, uansett hvorvidt hovedkontoret til foretaket ligger innen Fællesskapet eller ikke. Det nåværende direktiv er på ingen måte noe spesielt. Hvis et foretak ikke oppfyller sine forpliktelser, må det være fullt mulig med effektive sanksjoner.

6.5.

Direktivene er bindende, og forpliktelsene holder seg uforandret selv om direktivet tas med i nasjonale lover gjennom kollektivavtaler. Medlemslandene må ikke desto mindre se til at direktivbestemmelsene tas med innen fastsatt tidsramme – i form av lovgivning hvis ingen kollektivavtaler avsluttes, eller hvis kollektivavtalen som inngås ikke dekker alle de foretak som omfattes av direktivet.

6.6.

DEFS kan ikke godta en situasjon hvor ett enkelt medlemsland kan hindre videre fremskritt fordi dette landet har minstekrav som ikke er på linje med det som er vanlig innenfor EF som et hele. Denne politikk med minste fellesnevner er stikk i strid med målene til EF-traktaten som bl.a. tar sikte på en forbedring og tilnærming av arbeidsforhold og levevilkår gjennom fremskritt.

6.7.

I alle land som har denne rett til informasjon og konsultasjon har denne retten bidradd til å styrke de forskjellige foretaks konkurransevne. Det er på høy tid å utvide dette vellykkede begrepet til å gjelde hele EF og å omfatte så mange bedrifter som mulig i arbeidet for å skape et felles hjemmemarked.

6.8.

Vi ønsker velkommen det faktum at bestemmelser om rett til informasjon og konsultasjon i alle anlegg og på alle foretak innen EF skal behandles likt. Hvis dette prinsippet settes ut i livet, så må man huske på følgende:

For det første: fastsettelse av en terskelverdi er alltid tilfeldig. Noen av medlemslandene gir fagbevelgesen og andre organer som representerer arbeidstakernes interesser rett til informasjon og konsultasjon, selv om antallet ansatte ligger under den nedre grense på 1 000 i EF som et hele, og 150 pr. arbeidsgiver, som nå drøftes. Det ville føre til to forskjellige lovlige normer hvis alle som arbeider i multinasjonale foretak, og som nyter godt av denne rett til informasjon og konsultasjon i en bedrift i ett bestemt land, ikke omfattes av dette direktivet.

For det annet: direktivets mål må forbli å sikre at arbeidstakerne i bedrifter med en innviklet transnasjonal struktur i hvert fall kommer på like fot med dem som arbeider i nasjonale bedrifter. Hvis dette kan oppnås gjennom begrepet "personer på samme plan", så har DEFS ikke noe imot at dette begrepet innføres.

Muligheten for "by-pass" må forankres i direktivet, slik at arbeidstakerne rettslig kan kreve av moderselskapet å overholde plikter som framstår ved gjennomføringen av direktivet.

7.

Når det gjelder selskapsrett, så har EF Kommisjonen lagt fram et forslag til et Tiende Direktiv om fusjon av aksjeselskaper på tvers av landegrensene. DEFS ønsker å gi uttrykk for følgende med hensyn til dette forslaget:

7.1.

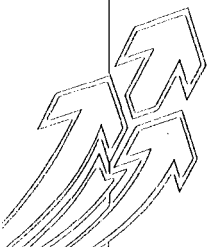
DEFS tviler på hvorvidt "helt nye aspekter" har dukket opp, slik Kommisjonens tekst hevder. Det som særlig mangler er tilsvarende bestemmelser om arbeidstakerrepresentasjon i organene til et aksjeselskap.

7.2.

DEFS er heller ikke overbevist om at dette direktivet vil bidra til "å muliggjøre og fremme samarbeid blant bedrifter som arbeider innen Fellesskapet" (Kommisjonens pkt. 2). Bedriftene har mange og forskjellige muligheter til å danne grupper og samarbeid på, og det skjer ofte at de ikke velger den løsning som rent lovlig vil være den enkleste – av interne, regnskapsmessige, konkurransemessige eller andre grunner. Muligheten for aksjeselskaper til å slå seg sammen kan være et alternativ til de eksisterende muligheter i enkelte tilfelle, spesielt gjelder dette bedrifter med forretningsadresse utenfor Fellesskapet. Men vi forstår ikke hvorledes dette eventuelt kan bidra til å styrke det indre marked.

7.3.

Dette direktivet vil ikke bidra det minste til harmonisering når det gjelder selskapsrett. Tvert imot, det føyer bare nok en mulighet til de mange eksisterende måter å danne internasjonale grupper på.

7.4.

DEFS er fullt klar over at innen bransjer/sektorer hvor det finnes et behov for store investeringer, så kan det være nødvendig at flere bedrifter slår sine ressurser sammen. Dette har vi ikke noe imot, så lenge konkurransereglene følges. Men det faktum at det ikke eksisterer noen EF-politikk når det gjelder forskning og investering, og ingen politikk angående industriell oppbygging, utgjør en langt større hindring for bedriftene enn manglende muligheter for internasjonale fusjoner. Etter DEFS mening er dette direktivet uten betydning hva angår det å styrke konkurranseevnen til europeisk industri.

7.5.

Imidlertid vil direktivet øke den rent juridiske usikkerhet fra arbeidstakernes synspunkt, der unntak som står nevnt i Artikkel 1 er helt utilstrekkelig. Etter vår mening må direktivet forlange at medlemsstatene avholder seg fra å sette direktivet ut i livet hvis slik iverksetting på noen måte kan redusere arbeidstakernes rett til å delta og til å utpeke og avsette medlemmer på de forskjellige organisasjonstrinn innen aksjeselskaper. Slik direktivforslaget nå lyder, er det ikke noe annet enn en invitasjon til medlemslandene om å begrense arbeidstakernes rettigheter hvor slike rettigheter eksisterer.

8.

På den annen side støttet DEFS forslaget til et Niende Direktiv om forretningsforbindelser, og da spesielt om grupper/konserner under høringsrunden i 1980, og understreker herved sin støtte av nevnte forslag.

8.1.

Vi ønsker velkommen det faktum at Artikkel 8.1. av forslaget av desember 1984 fastslår at det organ som representerer arbeidstakerne har rett til å gå rettens vei for utnevning av spesielle revisorer.

8.2.

Vi gjentar at det ville være ønskelig å inkludere andre bedriftsformer som f.eks. aksjeselskaper. Vi viser til vår innstilling av 1980 m.h.t. nærmere detaljer.

9.

Med tanke på de to forskjellige måter som Kommisjonen hittil har lagt fram selskapsrettdirektivene på, ber DEFS Kommisjonen om å utarbeide et praktisk program for å sikre at direktivene, som hører sammen, også legges fram og vedtas sammen. Etter vår mening bør direktivet om fremgangsmåtene for informasjon til og konsultasjon av arbeidstakerne gis prioritet. Det Niende Direktiv, som Kommisjonen enda ikke har vedtatt, kan da takles samtidig. Etter vår mening er det Tiende Direktiv nærmest uten betydning – fordelene ved dette kan diskuteres.

10.

På den annen side støtter DEFS forslaget som er blitt satt fram om utarbeidelse av et direktiv som gir arbeidstakernes krav fortrinnsrett fremfor andre krav i tilfelle av konkurs. Med tanke på det store antall konkurser innen EF – og da spesielt når det gjelder små og middelestore foretak – er et slikt direktiv absolutt nødvendig etter DEs mening.

Møtet 18. og 19. April 1985.

A. Hva er stillingen nå etter at den nye Kommisjonen har overtatt?

1.
I desember 1984 vedtok Kommisjonen forslaget til et Tiende Direktiv om sammenslutning av aksjeselskaper på tvers av landegrensene.

2.
Det foreløpige forslagsutkastet til et Niende Direktiv om forretningsforbindelser, og spesielt om grupper av selskaper (konserner), ble lagt fram for DEFS til uttalelse. Flere av medlemsorganisasjonene underrettet oss om at deres regjeringer hadde bedt dem om å si sin mening om dette foreløpige utkastet.

3.
Rådet fortsatte sine overveielser i arbeidsgrupper angående endringsforslaget om et direktiv vedrørende fremgangsmåtene for informasjon til og konsultasjon av arbeidstakere. Flere forandringer har vist seg i Rådet etter disse overveielsene.

4.
Når det gjelder skatteloven, så har EF-Kommisjonen allerede lagt fram tre forslag til direktiver i 1978.

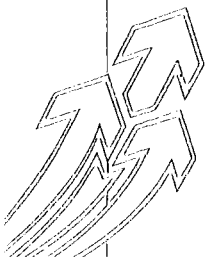
B. Stillingen til DEFS

1.
DEFS' Styre har enda ikke gjort seg opp en mening om det Tiende Direktiv.

2.
DEFS' Sekretariat la fram sin mening om det Niende Direktiv ved et rådgivende møte i 1980 med et medlem av Kommisjonen.

3.
DEFS' har flere ganger sagt sin mening om direktivforslaget angående fremgangsmåten for informasjon til og konsultasjon av arbeidstakerne, siste gang i og med offentliggjøringen av stillingen til Styret den 14.10.1983.

4.
DEFS' komité for demokratisering av økonomien drøftet ovennevnte tema under møtene 17.-18.12.84 og 5.2.85, og foreslo at en innstilling skulle legges fram for Styret på møtet 18.-19.4.85 til avgjørelse, denne innstilling skulle ta opp spørsmålet om selskapsrett og utviklingen i denne sammenheng.

DEFS' UTTALELSE OM "ARBEIDSRETT VED AVANSERT SAMARBEID
MELLOM FORETAK"

(Vedtatt av Eksekutivkomiteen 9./10. oktober 1986)

I desember 1985 satte DEFS fram presise krav vedrørende det indre markedes sosiale dimensjon. Kravene gjelder bl.a. også "lettelsener i samarbeid mellom foretak".

I mellomtiden har Kommisjonen satt fram følgende forslag:

- Forslag til 10. direktiv om internasjonal fusjon;
- Første utkast til et 11. direktiv om "publisitetsplikt til bestemte typer filialselskaper;
- Endringsforslag til direktivene 78/660/EF og 83/349/EF om årsregnskap, hhv. konsolidert regnskap vedrørende anvendelsesområdet.

Rådet har vedtatt forordningen om opprettelse av et Europeisk Økonomisk Interesfefellesskap.

DEFS uttaler følgende til nevnte forslag:

1.

Da lettelsene i foretakssamarbeid følger i form av rettsforskrifter (former, direktiver), skal også det sosiale område være bundet til rettsforskrifter. Kommisjonen har i sine forslag hittil ikke etterkommet tilstrekkelig disse krav verken tidsmessig eller innholdsmessig.

I denne sammenheng hilser DEFS velkommen både Den Økonomiske og Sosiale Komité og Europaparlamentets ytterst kritiske uttalelse om forslaget til et X. direktiv om internasjonal fusjon og ber Kommisjonen trekke tilbake forslaget i nåværende form.

2.

Lettelsene i foretakssamarbeid svekker enkeltstatenes garantier om arbeidsrett. Den blir uthulet og kompenseres ikke gjennom europeisk rett.

DEFS beklager at Rådet har vedtatt direktivet om "opprettelse av et Europeisk Økonomisk Interesfefellesskap" uten å fastlegge regler for den (sentrale) arbeidstakerrepresentasjon i tilfelle Europeisk Økonomisk Interesfefellesskap etablerer avdelinger i flere medlemstater.

3.

DEFS' medlemsorganisasjoner må virke for at gjennomføringsbestemmelsene i de enkelte land mest mulig bremser mulighetene for uthuling av arbeidstakerrettighetene.

4.

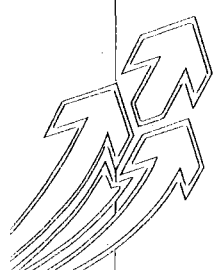
DEFS understreker nok en gang at harmonisering av publisitetsforskrifter ikke må resultere i at fagbevegelsen og offentligheten i de enkelte land ikke får tilstrekkelig informasjon om filialselskapers virksomhet. DEFS ber Den Økonomiske og Sosiale Komité og Europaparlamentet om kritisk vurdering av EF-Komisjonens forslag om XI. direktiv om "Filiatselskapers publisitetsplikt".

DEFS hilser velkommen forslaget om utvidelse av 4. og 7. direktiv som presiserer de selskapstyper som omfattes av direktivene. DEFS mener likevel at listen over selskaper er ufullstendig og at bl.a. samtlige kompaniskap og kommandittselskaper, hvis interessenter tilhører ett eller flere aksjeselskaper eller selskaper med begrenset ansvar, skal tas med. Status-forskriftene må ikke mykes opp ved at en fysisk person blir tatt med som ubemidlet stråmann.

5.

Det eksisterer ingen rapportering i EF om virkningene av lettelsene i foretakssamarbeid. EF har konsentrert seg om den juridiske side og har forsømt å utvikle informasjonssystemer som omfatter det indre markedes økonomiske og sosiale virkninger på foretaksplan.

Harmoniseringen av selskapsretten, innenfor rammen av etableringen av det indre marked, er nå i en fase der EF kunne stille opp data om foretak på europeisk plan. Dette kunne være et viktig hjelpemiddel ved videreutviklingen av det indre marked og samtidig være en informasjonskilde for partene i arbeidslivet på europeisk plan, bransje- og foretaksplan.

FELLESUTTALELSE AV UNICE-DEFS ANGÅENDE SAMARBEIDSSTRATEGI
FOR VEKST OG SYSSELSETTING – DESEMBER 1986

En dyppgående utveksling av synspunkter angående den økonomiske situasjon og sysselsettingen i EF, fant sted på møtene til den makro-økonomiske arbeidsgruppen (opprettet etter møtet mellom UNICE (arbeidsgiverne på europeisk plan), CEEP (arbeidsgiverne i den offentlige sektor) og DEFS og Kommisjonen 12. november 1985), og Kommisjonens økonomiske årsrapport for 1986-87 ble drøftet.

UNICE, CEEP og DEFS bekrefter at de er enige om grunnprinsippene ved EFs "Kooperativ vekststrategi for mer sysselsetting", og støtter den generelle tankegang bak den økonomiske politikk som Kommisjonen har foreslått i sin økonomiske årsrapport 1986-87.

De anmoder regjeringene i medlemsstatene om å gjøre sitt beste for å sikre at den kooperative strategien settes ut i livet på en effektiv måte, og erklærer at de er villige til å samarbeide.

Det ble oppnådd full eller stor enighet på følgende punkter:

1.

Til tross for den forbedring som er oppnådd når det gjelder sysselsettingen, så er arbeidsløsheten fremdeles for høy. Medmindre mer blir gjort på dette området, vil arbeidsløsheten ikke falle nok på middels sikt. Hensikten med å sette den kooperative vekststrategien ut i livet er å oppnå en betydelig og vedvarende reduksjon i arbeidsløsheten over et tidsrom på flere år. For å oppnå dette er det nødvendig å skape flere arbeidsplasser gjennom økede investeringer på grunnlag av bedre fortjeneste for bedriftene og få den europeiske økonomi mer konkurransedyktig. Offentlige investeringer spiller her en viktig rolle, uten å sette konsolideringen av den offentlige økonomien i fare på middels sikt.

2.

Opprettelsen av varige arbeidsplasser vil trues hvis inflasjonen ikke holdes nede. Et stabilt, økonomisk miljø oppmuntrer viljen til å investere. All penge- og budsjettpolitikk må styres på en slik måte at man sikrer en lav eller fortsatt fallende inflasjon. De sosiale partnere deler også en del av ansvaret for å begrense inflasjonen.

3.

Den faktiske rente må falle ytterligere, idet man tar hensyn til verdensøkonomien og sparemønsteret. Liberaliseringen av kapitalbevegelse må bidra til å kanalisere sparingen mot produktive investeringer.

4.

Det indre marked må raskt bli en realitet. Dette vil gjøre det mulig å frigjøre vekstmuligheter som vil forsterke de positive virkningene som iverksettingen av den kooperative strategi vil få på investeringer og vekst. Fullføringen av det marked må ta hensyn til sosialpolitikken og utviklingen av strukturell politikk for å styrke Fellesskapets økonomiske og sosiale samhörighet som definert i Den europeiske enhetsakt.

5.

Forskning og utvikling må fremmes og styrkes slik at Fellesskapet vedlikeholder eller får tilbake sin teknologiske konkurranseevne, dette gjelder særlig innen de høyteknologiske bransjer. Fellesskapet må også oppmuntre til iverksettingen av de store "mobiliseringsprogrammene" som tar sikte på å fremme vekst og sysselsetting.

6.

Det å bedre arbeidskraftens faglige dyktighet og yrkesmessig omskolering er viktige elementer i å utvikle sysselsettingen og konkurranseevnen til den europeiske økonomi. Opplæringskostnadene er en form for investering. Arbeidstakere på alle plan bør oppmuntres til å ta opplæringskurs.

7.

Den frie verdenshandel må sikres og utvikles innenfor rammen til GATT. Fellesskapet har et særlig ansvar på dette felt. Rent generelt må mest mulig gjøres for fortsatt å bekjempe subsidier, fordi virkningene av disse forvrenger konkurransevilkårene. I visse tilfelle kan midlertidige bilaterale eller multilaterale avtaler hjelpe til med å mestre spesifikke problemer.

8.

Innenfor rammen for den kooperative strategi må man sørge for at reelle lønnskostnader pro persona holdes under stigningen i produktivitetsøkningen en viss tid fremover i land hvor

dette allerede er gjennomført, og bør gjennomføres i andre land. Men de andre deler av strategien må iverksettes samtidig. Dette vil gi et viktig bidrag til å forbedre næringslivets inntjenings- og konkurransevne, og vil samtidig sette fart i investeringer som skaper arbeidsplasser. Det er her viktig å fremheve den relasjon som finnes mellom moderate lønnskostnader – en faktor som bidrar til større inntjeningsvne – og større sysselsetting.

9.

Aktuelle skattetiltak, utvikling av nye finansieringsformer og lettere adgang til risikokapital kan også styrke investeringene og sysselsettingen, særlig i mindre og middels store bedrifter.

10.

Proessen med budsjettmessig konsolidering har gått ut over offentlige investeringer og investeringer i infrastrukturen, og en del må innhentes på dette felt. En betydelig ekspansjon av slike investeringer vil gi et viktig bidrag til å oppnå større og vedvarende vekst, både på tilførsels- og etterspørselssiden. Slike investeringer må betraktes, ikke som en kompensasjon for manglende private investeringer, men som supplerende investeringer av generell interesse. Finansieringen kan oppnås innenfor rammen for en god og sunn budsjettpolitikk gjennom restrukturering av budsjettene og ved å bruke de budsjettmessige spillerom som allerede finnes eller som vil bli skapt av vekstprosessen. I en rekke viktige tilfeller synes det i tillegg både mulig og ønskelig å stole på privat finansiering. I denne sammenheng ble dette utdypet nærmere:

A)

Offentlige investeringer eller investeringer i infrastrukturen som er profitable i seg selv, men som ikke ville vært foretatt uten offentlig initiativ på aktuelt tidspunkt på grunn av størrelsen eller på grunn av inntjeningslengde (eksempler er tunnelen under Kanalen og lyntogsforbindelsen mellom Paris, Brussel og Köln). For investeringer av denne type er trolig privat finansiering det beste og enkleste.

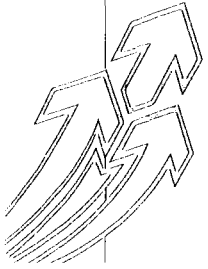
B)

Offentlige investeringer eller investeringer i infrastrukturen som er økonomisk fordelaktige totalt sett fordi de representerer en forutsetning for private investeringer eller for at bestemte land eller områder skal kunne utvikle seg. Når det gjelder investeringstype kan visse former for samfinansiering med den private sektor undersøkes nærmere, på grunnlag av strenge og nøyaktige økonomiske utregninger.

C)

Offentlige investeringer som tar sikte på å tilfredsstille rettsmessige offentlige eller sosiale behov. Avkastningen kan ikke utelukkende uttrykkes i økonomiske ord og vendinger. Prioriteringen av prosjekter på dette felt er også et politisk spørsmål. Her er det kanskje vanskeligere å forestille seg samfinansiering med den private sektor, men en slik mulighet kan ikke helt utelukkes i alle tilfelle.

UNICE, CEEP og DEFS er overbeviste om at dialog er en viktig del av den effektive iverksetting av Fellesskapets kooperative vekststrategi for mer sysselsetting. Partene er villige til å fortsette dialogen, spesielt gjelder dette spørsmål som ennå ikke er løst (f.eks. innstramningen av offentlige utgifter og reduserte skatter og tryk debidrag, tilpasningen til det finansielle marked, handels- og næringsmarkedet og arbeidsmarkedet, revidering av visse bestemmelser, mer fleksible lønnsopplegg, omorganisering av arbeidstiden, arbeidstidens varighet osv.).

DIALOG MELLOM PARTENE I ARBEIDSLIVET:
OPPFØLGNING AV VAL-DUCHESSÉ

Fellesuttalelse fra arbeidsgruppen
"Ny teknologi og dialog mellom partene i arbeidslivet"
vedrørende opplæring og motivasjon og
informasjon og konsultasjon

6. mars 1987

Som oppfølging av møtet den 12. november 1985 mellom representanter fra arbeidsgiverorganisasjoner tilsluttet UNICE og CEEP og representanter fra fagorganisasjoner tilsluttet DEFS, sammenkalte EF-Kommisjonen arbeidsgruppen "dialog mellom partene i arbeidslivet og ny teknologi" som vedtok å drøfte spesielle temaer som A) "opplæring og motivasjon" og B) "informasjon og konsultasjon".

A) OPPLÆRING OG MOTIVASJON

Følgende fellesuttalelse om opplæring og motivasjon ble avgitt av arbeidsgruppens deltakere:

1.

De slår fast at innføringen av ny teknologi ville være lønnsommere økonomisk sett og sosialt bedre akseptabelt, hvis den, blant annet, blir ledsaget av effektive tiltak for opplæring og økt motivasjon for arbeidstakere og bedriftsledelsen, faktorer som de mener er en reell investering.

For dette formål må de ansatte i bedriften, på alle ansvarsnivåer, oppmuntres til å medvirke, også gjennom personlig engasjement, i de nødvendige tilpassings- og opplæringstiltak.

2.

De understreker at yrkesopplæringen – omfattende grunnutdanning, videreutdanning og omskolering – må kunne oppfylle de krav som stilles av arbeidstakerne, bedrifter, næringslivet generelt og i særdeleshet de krav et stort felles marked kommer til å stille. Fra en slik synsvinkel, og i denne sammenheng, må det arbeid som gjennomføres av EF-Kommisjonen og CEDEFOP med utvikling av opplæringssystemer som kan sammenliknes, aktivt støttes fra begge parter i arbeidslivet og regjeringene. Gjensidig anerkjennelse av vitnemål må raskt gjennomføres i Europa.

3.

De understreker at de offentlige myndigheter har ansvaret for grunnutdanningen, basert på skole- eller grunnutdanningssystemer (1). For å garantere bedre tilpassing av utdanningen til næringslivets, foretakenes og arbeidstakernes behov, skal myndighetene, i større grad enn hittil, involvere partene i arbeidslivet.

4.

Med sikte på tilpassing av opplæringssystemene, mener de at partene i arbeidslivet må aktivt bidra til å lette overgangen fra skole til yrkesliv for de unge, særlig gjennom utvikling av fellesskapsprogrammer for pilotprosjekter. I denne sammenheng understreker de at det er nødvendig å omforme skolesystemene for å gjøre dem mer effektive – helt fra grunnutdanning til yrkeskvalifikasjoner – og mer allsidige slik at de er i stand til å gi de unge den nødvendige grunnutdanning for å lette overgangen til voksen- og yrkesliv.

5.

De mener likeledes at videreutdanning må gi arbeidstakerne mulighet for rask og kontinuerlig tilpassing til strukturendringene i bedriften, og det er i første rekke bedriften som skal gjennomføre disse tiltak. Informasjon og konsultasjon av arbeidstakerne og deres representanter vedrørende de opplæringsprogrammer som er gjennomført av bedriften skal, i overensstemmelse med nasjonal praksis, bidra til å øke arbeidstakernes motivasjon og bedre deres forståelse av endringsprosessen som bedriften er konfrontert med (2).

6.

De viser uttrykkelig til at omskoleringstiltak må gjøre arbeidstakerne i stand til å få arbeid, eller finne et nytt arbeid – som definert i ovennevnte punkt 2 – i samme bedrift eller et annet sted. I prinsippet skal bedriften, hvis arbeidstakeren fortsatt arbeider der, bære utgiftene for omskoleringstiltakene. Men de understreker samtidig at den økonomiske og sosiale side i omskoleringspolitikken krever medvirkning av de offentlige myndigheter for å garantere en balansert fordeling av utgiftene og bedre anvendelse av ressursene. Derimot skal omskoleringstiltak for arbeidstakere, som ikke lenger arbeider i den opprinnelige bedrift, finansieres av offentlige myndigheter eller bedriften som rekrutterer disse arbeidstakerne.

7.

For å gjøre videreutdanning og omskolering mer effektiv, mener de at den, særlig på regionalt og lokalt plan, skal bygges på framsynt utvikling av kvalifikasjoner og sysselsetting slik at det er samheng mellom kvalifikasjoner og de krav som stilles på arbeidsmarkedet.

8.

Når det gjelder gjennomføring av yrkesopplæringstiltak i små og mellomstore bedrifter, bør det undersøkes nærmere hvilke regler og metoder som skal anvendes for å tilpasse dem til bedriftenes egenart.

9.

Særlig oppmerksomhet må vies personer uten kvalifikasjoner som søker arbeid for første gang, særlig når det dreier seg om unge under 25 år og kvinner.

B) INFORMASJON OG KONSULTASJON

Deltakerne av arbeidsgruppen, som erkjenner at det er nødvendig å mestre og styre endringene som følge av den industrielle omlegging og gjøre dem effektive og sosialt akseptable, utstedte følgende fellesuttalelse vedrørende informasjon og konsultasjon ved innføring av ny teknologi:

1.

Til forståelse av det følgende betyr "informasjon og konsultasjon" ordning som gjelder for arbeidstakerne og deres representanter for informasjon og konsultasjon isamsvar med lovregler, tariffavtaler eller vanlig praksis i EF-landene.

2.

Deltakerne slår fast at det er nødvendig å utnytte de økonomiske og sosiale muligheter som den teknologiske fornyelse byr for å bedre de europeiske foretaks konkurransevne og styrke den økonomiske vekst og dermed skape en av forutsetningene for bedring av sysselsettingssituasjonen – særlig under hensyntagen til de ergonomiske framskritt – og for bedring av arbeidsvilkår.

3.

Deltakerne understreker at det er nødvendig å motivere de ansatte på alle ansvarsnivåer i bedriften og å utvikle deres holdning overfor endringene, balnt annet gjennom en effektiv informasjon og konsultasjon. De mener at motivasjonen vil være større hvis hele personalestaben er i stand til å forstå de økonomiske og sosiale behov for strukturendringer, ny teknologi og de muligheter endringene byr bedriften og arbeidstakerne.

4.

Deltakerne slår fast at det i de fleste EF-land og i en lang rekke sektorer eksisterer forskjellige framgangsmåter for informasjon, konsultasjon og forhandlinger. De godtar at det eksisterer ulike framgangsmåter, men mener at framgangsmåtene må utnyttes best mulig.

5.

Begge parter mener at ved innføring av ny teknologi, som har viktige konsekvenser for arbeidstakerne, skal arbeidstakerne og deres representanter informeres og konsulteres i overensstemmelse med de regler, avtaler og praksis som gjelder i EF-landene. Informasjon og konsultasjon skal skje i god tid.

I denne sammenheng betyr:

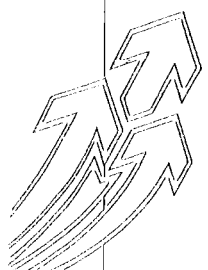
- informasjon av arbeidstakerne og deres representanter på tilsvarende nivå at de blir opplyst om planlagte endringer, om bedriftens valg og de konsekvenser dette vil føre med seg for arbeidstakerne;
- konsultasjon av arbeidstakerne og deres representanter på tilsvarende nivå å samle inn uttalelser og eventuelle forslag vedrørende konsekvensene som arbeidstakerne i bedriften vil bli konfrontert med, særlig når det gjelder den enkeltes arbeidssituasjon og arbeidsvilkår.

6.

Begge parter mener at det ved informasjon og konsultasjon i bestemte situasjoner kan være nødvendig med hemmeligholdelse eller fortrolig behandling av opplysninger for at bedriften ikke skal lide skade. Forutsetningene for hemmeligholdelse, eller konfidensiell behandling, samt kravet om at arbeidstakerne i god tid skal informeres om viktige endringer i deres arbeidssituasjon eller arbeidsvilkår, er regulert ved lov, avtaler eller gjeldende praksis i EFs medlemstater.

7.

Begge parter presiserer at informasjon og konsultasjon må lette og ikke bremse innføringen av

ny teknologi og at den endelige avgjørelse foretas utelukkende av arbeidsgiveren eller bedriftens besluttsende organer. Dette privilegium utelukker ikke forhandlinger hvis partene skulle ønske det.

8.

For å lette forståelsen av ny teknologi, fremme ervervelse av nye kvalifikasjoner og utvikle tilpassingsevnen, ønsker begge parter at det utvikles egnet opplæring både for arbeidsgivere og arbeidstakere.

I denne sammenheng ønsker begge parter at Kommisjonen bidrar til dette arbeidet.

9.

Til tross for ulike oppfatninger i spørsmålet om det er hensiktsmessig å anvende Fellesskapets juridiske instrumenter, erkjenner partene at det er ønskelig å stimulere utviklingen av informasjons- og konsultasjonsordninger i forbindelse med innføring av ny teknologi i Fellesskapets medlemsland.

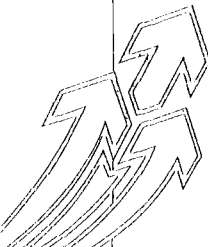
10.

Videre slår partene fast at tilpassingsevnen og fleksibilitet er i utvikling, etter ulike metoder, i hele EF.

Partene bekrefter derfor sin vilje til å videreføre dialogen mellom partene i arbeidslivet om de konsekvenser som innføringen av ny teknologi har på området tilpassingsevne og fleksibilitet, særlig med sikte på å bedre de europeiske foretaks konkurransevne og arbeidsvilkår og sysselsetting.

1) Bortsett fra hvis den formidles av bedriften.

2) CONFINDUSTRIA refererer i denne sammenheng til tariffavtalene i Italia.

FELLESUTTALELSE AV UNICE-DEFS-CEEP
OM DEN ØKONOMISKE ÅRSRAPPORT 1987/88

Brussel, 26. November 1987

1.

Innen rammen av den sosiale dialog på EF-plan har arbeidsgiverne på EF-plan (UNICE), Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS) og arbeidsgiverne i den offentlige sektor (CEEP) fortsatt arbeidet i den Makroøkonomiske arbeidsgruppe i 1987 som ble opprettet i Val Duchesse den 12. november 1985. Gruppen har hatt dyptgående utvekslinger når det gjelder synspunktene på den økonomiske årsrapporten 1987/88, vedtatt av Kommisjonen 14. oktober 1987.

UNICE, DEFS og CEEP bekrefter den enighet som ble uttrykt den 6. november 1986 angående de grunnleggende prinsippene ved den samordnede vekststrategien for mer sysselsetting, og partene er fortsatt villige til å gi sitt bidrag til denne strategien, og de anmoder medlemslandenes regjeringer om å gjøre mer for å sette strategien ut i livet.

Det er nå enda mer nødvendig å styrke samarbeidsstrategien, fordi de internasjonale, økonomiske omveltningene, sammen med de virkninger fallet i den amerikanske dollar får på konkurranse evnen til den europeiske industri, vil medføre mindre økonomisk aktivitet. Vekstperspektivene for 1988 var fra før ikke store nok til at man kunne vente en betydelig nedskjæring av arbeidsløsheten. Vekst er nå blitt mer arbeidsskapende som en følge av en lang rekke forskjellige faktorer, bl.a. utviklingen av tjenester og nedskjæring og omorganisering av arbeidstiden, hvor nye former for arbeidsavtaler har spilt en viktig rolle. Men for å oppnå den ønskede reduksjon av arbeidsløsheten kreves det en årlig sysselsettingsøkning på 1 til 1,5%. Innen rammen for Fellesskapets strategi vil dette si at det er nødvendig med en vekstøkning i BNP på 3 til 3,5%. Vi står langt fra dette målet, og regjeringene i de forskjellige land i Europa må gå langt mer positivt inn for å sette samarbeidsstrategien ut i livet.

2.

For at vi skal lykkes i å rette opp den store ubalansen i verdensøkonomien som er årsaken til krisen, og oppnå mer stabile valutakurser, må de viktigste partene i verdensøkonomien føre en langt mer samordnet politikk når det gjelder økonomi, penger og budsjett. Det bidrag som EF kan gi til dette består i å legge forholdene til rette for en større, intern vekst. En slik vekst er også i Fellesskapets egen interesse, fordi dette gjør det lettere å nå målene som også støttes av de sosiale partnere: en betydelig nedskjæring av arbeidsløsheten, realiseringen av et stort, indre marked og en styrkning av økonomisk og sosial samholdighet.

3.

Den ønskede påskyndelsen av den interne vekst kan oppnås mer effektivt gjennom en aktiv politikk som tar sikte på å bedre både tilbud og etterspørsel, framfor alt ved å øke investeringene ganske betydelig. I denne forbindelse er det helt nødvendig å ha styring over kostnadene og en bedring av salgsmulighetene. Dette er viktige faktorer for at bedrifter og investorer kan få en tilfredsstillende avkastning av investeringene. Men for å hindre at vekstøkningen avtar enda mer, må regjeringene handle langt mer beslutsomt på EF-plan. I takt med den samordnede vekststrategien for mer sysselsetting må slik handling fokuseres om følgende hovedpunkter:

a) Det første som er nødvendig er å styrke den interne veksten innen EF gjennom budsjettmessige tiltak for å redusere pliktige avgifter og øke økonomisk profitable eller sosialt nyttige offentlige investeringer på en samordnet måte. Detaljene kan variere fra land til land, alt etter forskjellige nasjonale og sosiale situasjoner. Dessuten er samlet handling absolutt nødvendig for å utvide spillerommet til medlemslandene som et hele. Parallell handling fra EFTA-landenes side ville styrke dette ytterligere.

En slik handling, som Rådets "Økonomiske og finansielle saker" kom inn på i juli 1987, synes særlig påtrengende fordi vekstøkningen kommer til å falle ytterligere som en følge av de økonomiske, finansielle omkastninger. I tillegg til de direkte virkninger en slik handling vil få på veksten, vil bare det faktum at Fellesskapet bekjentgjør at det går samlet inn for positiv handling ha en meget fordelaktig, psykologisk virkning på investorer. Rådets "Økonomiske og finansielle saker" bekreftet på nytt den 16. november 1987 ønsket om å bedre forholdene for ytterligere intern vekst som ikke ville medføre inflasjon. Dette er et skritt i riktig retning som raskt bør følges opp med konkrete tiltak.

UNICE, DEFS og CEEP minner om at de i sin fellesuttalelse den 6. november 1986 sa at det var en del å ta igjen når det gjaldt offentlige investeringer og investering i infrastruktur. Slike økede investeringer, innenfor rammen av en god og sunn budsjettpolitikk, ville gi et viktig bidrag både til tilbudssiden og etterspørselssiden og derved bidra til å oppnå større vekst. En

raskere utførelse av infrastrukturprosjekter i stor målestokk av europeisk interesse, ville være særlig aktuelle i øyeblikket for å blåse liv i etterspørselen, samtidig som Fellesskapets produksjonsmuligheter ville bli styrket. Disse prosjektene bør legges opp slik at de først og fremst bidrar til å styrke samholdet innen Fellesskapet ved å etablere kommunikasjonsnett som også kan fremme utviklingen av mindre heldigstilte områder. Ved å bedre forholdene for å mobilisere privat kapital, vil en slik utvikling ikke pålegge de offentlige budsjetter større byrde.

b) Mer stabile valutakurser er en viktig faktor for å påskynde private investeringer. På dette felt er det europeiske pengesystem verdifullt. En styrking av EMS, som enstemmig ble vedtatt av finansministrene på møtet i Nyborg den 12. september 1987, er et viktig skritt. Samtidig som et større samarbeid på det monetære felt vil trygge den stabilitet som er oppnådd hittil, så må dette også ta sikte på å legge forholdene til rette for en senking av rentesatsene. Så høye som disse nå er, virker de fremdeles som en brems på investeringsviljen, og er en byrde på offentlige budsjetter. Lavere rentesatser kan lettere oppnås så lenge den ventede inflasjon er liten. Men fordelene ved en slik stabilitet vil bare gi seg fullt utslag hvis samarbeidet styrkes og utvides til andre områder av den økonomiske politikk, og også tillater en bedring i veksten og sysselsettingen.

c) Det indre marked må raskt settes ut i livet og samtidig ta hensyn til den sosiale politikk, noe som medfører at traktatens artikkel 118 og 130 settes ut i livet, som endret av Den europeiske enhetsakt. De tre organisasjonene akter å utdype utvekslingen av idéer og synspunkter på dette punkt. Ved å åpne døren til nye muligheter for næringslivet, vil det indre marked bli en reell drivkraft til større vekst. Framskrittene hittil har vært utilstrekkelige. Riktige beslutninger må nå treffes uten å nøle for å demonstrere den ugjenkallelige vilje, og føre til en raskere utnyttelse av de investeringsmuligheter som skapes.

Makroøkonomisk politikk som breder vekstutsiktene er en uomgjengelig nødvendighet hvis det store, indre marked skal unngå å utvide kløften som finnes mellom de forskjellige områder innen EF. En sterkere vekst vil også gjøre det mulig bedre å løse bransjemessige og sosiale problemer.

Men alt dette må skje parallelt med en effektiv, strukturell politikk. I denne sammenheng må forsknings- og utviklingspolitikken og en bedring av arbeidskraftens yrkesopplæring vies spesiell oppmerksomhet.

UNICE, DEFS og CEEP støtter Kommisjonens grunnleggende synspunkter når det gjelder en reform av de strukturelle fond innen rammen for et balansert Fellesskapsbudsjett slik dette uttrykkes i "Enhetsakten: en ny grense for Europa". De mener at det er meget viktig at disse fondene økes i betydelig grad og gjøres mer effektive for å styrke Fellesskapets økonomiske og sosiale samhörighet.

TELEGRAM ADRESSERT TIL
HR. SCHLÜTER, PRESIDENT FOR EUROPARÅDET
HR. DELORS, PRESIDENT FOR EF-KOMMISJONEN

Stats- og regjeringsoverhodene har møte med Europarådet 4. og 5. desember 1987.

Fellesskapets troverdighet står på spill, og EF må ta imot de alvorlige utfordringene Fellesskapet står overfor:

- Det må definere og raskt iverksette en samlet økonomisk politikk for å løse de internasjonale, finansielle omveltningene og de økonomiske farer disse har medført.
- Den forsinkelse som er oppstått i realiseringen av det store indre marked må raskt avbøtes. Parallelt med dette må Fellesskapet gis de ressurser som er nødvendige for å styrke dets økonomiske og sosiale samhold. Fellesskapets budsjett må nyte godt av stabil finansiering på lang sikt. For å oppnå dette er det helt nødvendig med styring av landbruksutgiftene.

Under disse forhold vil det være uforståelig for UNICE (arbeidsgiverne på EF-plan), Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS) og CEEP (arbeidsgiverne innen den offentlige sektor) hvis stats- og regjeringsoverhodene, under møtet i København, ikke makter å finne fram til de midler som trenges for å komme ut av budsjetttdødvannet som Fellesskapet befinner seg i, og møtet ikke resulterte i håndgripelige beviser på at Fellesskapet er istand til å påta seg og utøve sitt ansvar i den krise som nå rister hele verdens økonomi.

Endelig er det viktig at Fellesskapets stemme blir hørt i internasjonale drøftinger, og da særlig drøftinger med USA og Japan, om på hvilken måte den europeiske samordnede vekststrategi for økt sysselsetting kan knyttes til en verdensomspennende samarbeidsstrategi.

Ovennevnte organisasjoner anmoder inntrengende stats- og regjeringsoverhodene om å treffe de nødvendige beslutninger på grunnlag av de forslag som Kommisjonen har lagt fram i sitt skrift "Enhetsakten: en ny grense for Europa".

M. HINTERSCHIED Generalsekretær for Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS)

Z. TYSZKIEWICZ

Generalsekretær for Union of Industrial and Employers Confederations of Europe (UNICE)

W. ELLERKMANN

Generalsekretær for European Centre of Public Enterprise (CEEP)

I.11 DET EUROPEISKE FAGFORENINGSINSTITUTT (DEFI)

Samarbeidet mellom DEFS og Det Europeiske Fagforeningsinstitutt (DEFI), er blitt bedret, utviklet og utvidet for å ta inn nye felter i løpet av den perioden som dekkes av rapporten.

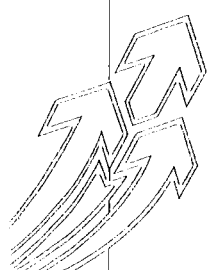
Som et forskningsinstitutt yter DEFI viktige, foreløpige utredninger til støtte for politiske beslutninger som treffes av DEFS' Sekretariat og Styre.

Grunnlaget for det positive samarbeidet mellom DEFS og DEFI er meget god innbyrdes utveksling av informasjon på forskjellige plan. Denne utveksling finner bl.a. sted innen DEFS' beslutningsorganer, Styret, Generalforsamlingen og Ekspertkomitéen. Dette samarbeidet hjelper også i høy grad av det faktum at lederen for DEFI er tilstede på møtene til DEFS' Sekretariat, Forvaltningsutvalg og Styre, mens DEFS' utredere er tilstede på DEFS' styremøter. Dermed holdes utrederne fullt underrettet om den politiske debatt som er så viktig for dem når de skal fatte avgjørelser i hvilken retning studiene og utredningene skal gå.

De vidtrekkende informasjons- og dokumentasjonsmuligheter som ytes av DEFI er benyttet til beste for DEFS' medlemsorganisasjoner, og har i høyeste grad bidradd til forståelse og solidaritet blant fagbevegelsen i Vest-Europa.

De konklusjoner som er trukket i en lang rekke internasjonale sammenligningsstudier, utført av DEFI, er i stadig større grad blitt brukt som en viktig del i utarbeidelsen av tarifforhandlingsopplegget, faglig opplæringspolitikk og generell faglig politikk i en lang rekke forskjellige land.

DEFI har gitt viktige bidrag på mange DEFS' komité- eller arbeidsgruppemøter, takket være det faktum at utrederne har vært tilstede som rådgivere. Utrederne har også gjort tjeneste som rådgivere i forbindelse med DEFS' konsultasjoner med Europakommisjonen, for Arbeidstakergruppen i den Økonomiske og sosiale komité og i forbindelse med Europaparlamentets aktiviteter.

Det grunnleggende arbeid som utføres av DEFI er blitt en viktig del av forberedelsene som gjøres av de forskjellige DEFS-komiteer på en rekke forskjellige områder som f.eks. spørsmål som angår forsvar av forfatterrettigheter, energipolitikk, økonomisk politikk, forsknings- og utviklingspolitikk, miljøpolitikk og trykdepolitikk.

Bakgrunnsrapporten til DEFS' konferanse om industripolitikken i Vest-Europa, som ble holdt i London i mars 1987, var utarbeidet av DEFI. Det samme var innledningsrapporten til DEFS' seminar om situasjonen og kravene til pensjonister i Vest-Europa, som ble holdt i Firenze i oktober 1987. I tillegg var DEFI sterkt involvert i det forberedende arbeid og drøftingene angående de fem rapportene til DEFS' Kongress som vil bli holdt i Stockholm.

I rapportperioden har DEFI utført et bredt utredningsprogram. I slutten av 1987 var i alt 31 utredninger utgitt i Instituttet Rapportserie, som tok til i 1978. Etter den siste DEFS-kongressen i 1985 er følgende rapporter utgitt – alle på minst tre språk (engelsk, fransk og tysk), mange på seks.

- Fleksibilitet og arbeidsplasser: Myter og virkelighet (mai 1985)
- Tarifforhandlinger i Vest-Europa i 1984 og utsiktene for 1985 (juni 1985)
- Tarifforhandlinger i Vest-Europa i 1985 og utsiktene for 1986 (mai 1986)
- Fleksibel arbeidstid i Vest-Europa: Egenskaper, virkning og fagbevegelsens stilling (desember 1986)
- Tarifforhandlinger i Vest-Europa i 1986 og utsiktene for 1987 (april 1987)
- Kvinnene i fagbevegelsen i Vest-Europa (juni 1987)
- Industripolitikkenes rolle i Vest-Europa – Et faglig synspunkt (oktober 1987)

Den nye serie med publikasjoner i lommeformat, under 70 sider hver, tok til høsten 1982, og leserkretsen er nå meget stor. Hver "INFO" gir en konsis oversikt over ett enkelt spørsmål som enten er av aktuell betydning eller grunnleggende viktighet for fagbevegelsen. Etter den siste DEFS-kongressen i 1985 har publikasjonene i denne serien dekket følgende emner (de fleste utgis på seks språk, i mange tilfelle med et opplag over 10.000).

- Fagbevegelsens Italia (mai 1985)
- Fagbevegelsen i Østerrike (oktober 1985)
- Teknologi og tarifforhandlinger (november 1985)
- Fagbevegelsens tjenester overfor de arbeidsløse (desember 1985)
- Lønnsutviklingen i Vest-Europa (1984-85)
- Arbeid for alle – en film laget av DEFS og DEFI – tekst og bakgrunnsinformasjon (april 1986)
- Fagbevegelsen i Spania (juni 1986)
- Fagbevegelsen i Belgia (januar 1987)
- Fagbevegelsen i Norge (januar 1987)
- Fagbevegelsen i Frankrike (mai 1987)
- Den Europeiske Faglige Samorganisasjon: En profil av DEFS (juni 1987)
- Fagbevegelsen i Danmark (desember 1987)
- Fagbevegelsen i Portugal (januar 1988)
- Fagbevegelsen i Sveits (februar 1988)
- Fagbevegelsen i Tyrkia (mars 1988)
- Pensjonister i Vest-Europa: Fagbevegelsen og krav (mars 1988)
- Lik behandling for kvinner og menn – Iverksetting av DEFS' positive aksjonsprogram (april 1988)

Seminarer og arbeidsgrupper arrangert av DEFI mellom 1985 og 1988 ga viktige opplysninger og konklusjoner som la grunnen for DEFS' innstillinger og faglige politikk. Følgende seminarer bør nevnes:

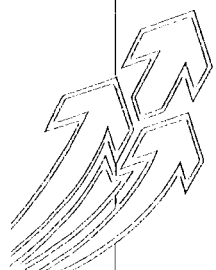
- Fagbevegelsens tjenester overfor arbeidsløse (juni 1985)
- Innføring av ny teknologi innen fagbevegelsen (november 1985)
- Innføring av ny teknologi i faglige biblioteker og dokumentasjonssentre (november 1985)
- Miljøvern og sysselsetting i Vest-Europa (juni 1986)
- Den økonomiske, sosiale, politiske og faglige stilling i Spania og Portugal (juli 1986)
- Organisering av nye, spesifikke grupper arbeidstakere i Vest-Europa (oktober 1986)

En rekke DEFI-arbeidssammenkomster bidrog på samme måte til at mange viktige faglige innstillinger og meninger ble nærmere klargjort:

- Fleksibilitet og arbeidstid (mars 1985)
- Rollen til pensjonsfond med bidrag (mars 1986)
- Forfatterrettigheter og de nye massemedia (april 1985)
- Innflytelsen til de europeiske industrikomiteer på bransjepolitikk (oktober 1985)
- Faren ved privatisering av statlige foretak og utvalgte offentlige tjenester i Vest-Europa (mai 1986)

- Samarbeid mellom nasjonale faglige biblioteker og dokumentasjonssentre i vest-europeiske land (september 1986)
- Situasjonen til pensjonister og eldre i vest-europeiske land
- Industripolitikken på nasjonalt og europeisk plan (november 1986)
- Den sosiale dimensjon til det indre marked (november 1986)
- Forholdet mellom de europeiske industrikomiteer og Europakommisjonen og de europeiske arbeidsgiverorganisasjonene (februar 1987)
- Erfaringer med nasjonale, økonomiske og sosiale råd i Vest-Europa (oktober 1987)

Den årlige aktivitetsrapport som utgis av DEFI beskriver Instituttets arbeid mer detaljert, og vi henviser alle interesserte til denne.

PERSPEKTIVENE FOR DEN FELLESE LANDBRUKSPOLITIKK
EF-KOMMISSJONENS GRØNNBOK
DEFS' UTTALELSE

vedtatt av Eksekutivkomiteen 12./13. desember 1985

1.
DEFS' fundamentale politiske retningslinjer vedrørende CAP, og dermed vår generelle holdning til Kommissjonens Grønnbok, er gjengitt i Milanokongressens resolusjon 1985.
2.
DEFS støtter likeledes uttalelsen fra Den europeiske landbruksarbeiderforbunds kongress (oktober 1985) om Grønnboken (jf. vedlegg) så vel som uttalelsen fra Nærings- og nytelsesmiddelarbeidernes europeiske komité om CAP.
3.
DEFS hilser også velkommen uttalelsen fra Den Økonomiske og Sosiale Komité (oktober 1985) om Grønnboken.
4.
Nærværende uttalelse supplerer eller kompletterer de ovennevnte dokumenter.
5.
DEFS merker seg at Kommissjonen, etter vurdering av reaksjonene på Grønnboken, skal gi et endelig forslag om spørsmål slike som eventuelle virkninger på inntekts- og sysselsettingssituasjonen til landarbeidere og landbrukere, på prisutviklingen og andre produkter enn korn, på kostnadene til direkte inntektsstøtte og på EF-budsjettet.
6.
DEFS slutter seg til Kommissjonens fundamentale spørsmål i Grønnboken, nemlig trygging av det "grønne Europa". Vi hilser velkommen innrømmelsen i Grønnboken at det er nødvendig å skape programmer for utvikling av landbruksstrukturer, særlig – skjønt etter vår oppfatning ikke utelukkende – for de fattigste regionene på linje med de integrerte middelhavsprogrammer. Dette betyr at opprettelsen av nye arbeidsplasser og økte lønninger ikke bare må søkes i landbruket selv og i de beslektede næringsmiddelindustrier, men i virksomheten i landdistriktene generelt som takket være ny teknologi nå også kan omfatte industrier og tjenesteytende næringer som tidligere måtte plasseres i tettbefolkede landdistrikter.
7.
DEFS erklærer seg enig med Kommissjonen i at større oppmerksomhet må vies bedring av landbruksproduktene kvalitet, sikkerhet og helse samt miljøspørsmål.
8.
DEFS kritiserer imidlertid at Grønnboken ikke gir en klar definisjon av landbrukets og landdistriktenes nødvendige struktur i Fellesskapet, dets medlemstater og regioner. Enkelte ganger får en inntrykk av at ved å gi prisene større frihet til å fikse deres eget nivå, automatisk vil føre til den beste struktur. Prispolitikken må endres, men det er ikke nok. Det kreves sosiostrukturell politikk og prispolitikk. Et annet sted i Grønnboken erkjenner Kommissjonen dog at bestemmelsene vedrørende landssamfunn ikke bare må være av økonomisk art, men også må reflektere den sosiale, regionale og miljømessige side.
9.
DEFS er enig med Kommissjonen i at løsningen på problemene i landbruket og i landdistriktene ikke må resultere i uakseptabel ødsling av økonomiske og finansielle ressurser. Opphopning av overskuddslagre som resultat av ubalanse når det gjelder priser og markeder er ikke et akseptabelt alternativ for CAP.
10.
Når det gjelder de mer detaljerte spørsmål i Grønnboken er DEFS enig med Kommissjonen at for å reorientere kornproduksjonen, og for å få kontroll over overskuddslagre, kreves det mer realistiske prisnivåer, og vi deler Kommissjonens bekymring når det gjelder virkningene av ekstraavgifter eller kvoter ved overproduksjon. Kommissjonen har innført slike tiltak i stedet for prisreduksjon, men feilen skal søkes hos Rådet av landbruksministre som generelt har valgt kortsiktige og ikke langsiktige løsninger.
11.
DEFS hilser velkommen Kommissjonens innrømmelse at det er behov for å utnytte mulighetene for alternativ produksjon og variere avsetningen. Skogbruk er en mulighet, men framskritt er ofte blitt blokkert av regjeringenes kortsiktige politikk og restriksjon av

finansielle midler. (Realiteten er at landdistriktene vil kreve langvarig finansiell støtte). Generelt deler DEFS EF-Kommisjonenes syn at de absolutte muligheter på disse områder er begrenset.

12.

Når det gjelder handel er DEFS enig at produsentene må dele handelsrisiki og at Fellesskapet ved de kommende GATT-forhandlinger må søke å komme fram til en avtale med sine handelspartnere om økt forbruk av hjemmeproduisert vegetabilsk fett og proteiner.

13.

DEFS støtter Kommissjonsforslaget på miljøområdet vedrørende plantevernmidler, kontroll av intensiv buskapsproduksjon og utnyttelse av jord generelt. Disse tiltak må finansieres av det generelle budsjett og ikke av landbruksbudsjettet.

14.

Til sist er DEFS også enig med Kommissjonen i at mange av de foreslåtte tiltak (strukturell tilpassing, alternativ produksjon, nye produkter, utvikling av landdistriktene, osv.) bare vil virke effektivt etter en rekke år, og at direkte inntektsstøtte må være svaret i mellomtiden. DEFS støtter spesielt kommentarene fra Den Økonomiske og Sosiale Komité på dette området.:

“Så vidt hensikten med den er å gjøre levedyktige landbrukere i stand til å overleve tilpassingen til reformer av CAP, skal den, for det første være strengt begrenset til en kompensasjon svarende til den tapte inntekt som følge av reformene; for det annet skal den ikke redusere virkningene av reformene ved å redusere produksjonen; for det tredje skal den være tidsmessig begrenset og være degressiv i gyldighetsperioden.

Så vidt hensikten er å bekjempe fattigdommen, skal den, for det første, ikke differensiere landbrukere og landarbeidere; for det annet skal den ta i betraktning ektefellenes samlede inntekt og ikke landbruksinntekten; for det tredje skal den ikke behandle folk som er beskjeftiget i landbruket forskjellig fra dem som er fattige på samme måte i andre samfunnslag i medlemstaten”.

15.

DEFS mener at Fellesskapet må bidra til finansieringen av slike tiltak og at disse skal finansieres av et utvidet Sosialfond eller andre ressurser, men under ingen omstendighet av Landbruksfondet. DEFS deler Kommissjonens frykt for en nasjonalisering av landbrukspolitikken.

DEFS' grunnprinsipper

1. Denne uttalelsen skal ikke gi en detaljert utredning av reformen av den felles landbrukspolitikk (CAP) da vår politikk er gjengitt i Eksekutivkomiteens resolusjon av 1985. Denne resolusjonen er basert på Milanokongressens resolusjon av 1985 og på politiske vedtak til Det europeiske landarbeiderforbund i EF (EFA) og den Europeiske komité for nærings- og nytelsesmiddelarbeiderforbund i IUF (ECF-IUF).

2. Disse politiske uttalelsene viser klart DEFS' engasjement i forbindelse med det "grønne Europa" og at det er behov for en felles landbrukspolitikk i EF. Andre nøkkelpunkter er å sikre:

- arbeidstakerne i landbruks- og matvareindustrien remelig inntekt og sikre at de som rammes hardest av omleggingen får den nødvendige støtte;
 - at overskuddsproduksjonen bringes under kontroll;
 - at finansiell disiplin overholdes;
 - at strukturpolitikk og ikke prispolitikk utgjør drivkraften i CAP;
 - at urettferdig forskjellsbehandling av regioner, bruksstrukturer og produkter avskaffes.
- Kommisjonens forslag om "retningslinjer" Kom (85/750)

3. DEFS øver sterk kritikk mot Kommissjonen for at den i sitt oppfølgingsdokument til „grønnboken” ikke gir en detaljert framstilling av den nødvendige sosio-strukturelle politikk. Det er særlig beklagelig at der ikke er gjort ytterligere framskritt når det gjelder innføringen av direkte inntektsstøtte.

Kommisjonens prisforslag og andre forslag for 1986-87 "Ja, forutsatt at..."

4. De manglende framskritt på viktige områder i forbindelse med reformen av CAP kompliserer ytterligere den allerede vanskelige situasjon. Inntektene og arbeidsplassene til arbeidstakerne i landbruks- og matvareindustrien er truet av overskuddsproduksjon, finansielle problemer og andre problemer og gjør situasjonen til og med verre enn siste år.

a. Priser

5. Av politiske grunner har Kommissjonen utelukket prisreduksjoner som virkemiddel for å bringe markedene i balanse. DEFS må uvillig godta at Kommissjonen sikkert har rett når den påstår at landbruksminister-konferansen ikke vil godkjenne slike reduksjoner. På den annen side er også generelle prisøkninger utelukket, ikke bare fordi de ikke ville løse problemene til de lavtlønte, men også øke overskuddet og finansielle problemer.

6. I en slik situasjon er DEFS villig til å støtte Kommissjonens forslag om "oppretholde felles priser som ble anvendt i 1985/86 for de fleste produkter" (sammen med arrangementer som utvidelse av prinsippet om medansvar og innstramning av intervensjonskjøp) forutsatt at det også innføres en strengere sosio-strukturell politik, særlig arbeidstakerne i landbruket og i matvareindustrien skal ha adgang til alle sosiale tiltak som landbrukerne har adgang til. Målet må være at arbeidstakerne i landbruket og i matvareindustrien skal nyte godt av samtlige fordeler og ordninger innen EF på samme måte som arbeidstakerne i kull- og stålindustrien, den andre store sektor i EF.

b. Bortkaffelse av overskuddslagre

7. DEFS kan ikke gi en veloverveid uttalelse vedrørende Kommissjonens planer om å redusere de eksisterende overskuddslagre, da vi ikke vet hvordan dette skal skje. Vi insisterer likevel på at uansett hvilken ordning som treffes, kreves det viktige tiltak for å unngå overskuddsproduksjon i framtiden. Ved siden av en realistisk prispolitikk krever dette en resolutt oppfølging av forslagene i grønnboken om alternativ produksjon, varierte avsetningsmuligheter og utvidede handelsmuligheter.

c. Finansielle utligningsbeløp

8.
DEFS anmoder Kommisjonen om å holde fast ved sin beslutning og sin timeplan vedrørende utligningsbeløpene.

Mellomstatlig konferanse

9.
CAP er i en krisesituasjon. Vi innrømmer at Kommisjonen har forsøkt, og forsøker å gjennomføre reformer, men at landbruksministre i stedet for å støtte disse reformer ofte motarbeider dem.

10.
Det kreves nå en politisk beslutning på høyeste plan. DEFS ber derfor om innkalling av en internasjonal konferanse som skal ha til oppgave å sikre at EF får den landbruks- og matvarepolitikk som den trenger for 1990-årene.

11.
Uten å dømme på forhånd resultatene av en slik konferanse mener DEFS at Fellesskapet trenger en felles politikk som dekker landbruks- og matvaresektoren som et hele, i stedet for bare landbruket, en politikk som er orientert i retning av økt sysselsetting, miljøvern og produksjon av kvalitetsvarer.

April 1987

Den europeiske faglige samorganisasjon

Viser til

- o Milano-kongressens resolusjon (1985) om "Utviklingen av landbruks- og matvarepolitikk i Det Europeiske Fellesskap";
- o Eksekutivkomiteens uttalelse av desember 1985 om forslagene i Kommisjonens grønnbok 1985 og uttalelse om Kommisjonens veiledende forslag og prisforslag for 1986-87;
- o politiske erklæringer fra EFA og ECF:
 - "Sosio-strukturelle tiltak - skuffelse for Europeisk landarbeiderforbund i EF";
 - "Første reaksjon fra EFA på Kommisjonens prispakke;
 - Melk- og fettpolitikk i Det Europeiske Fellesskap (brev fra ECF til EF-Kommisjonsmedlem ansvarlig for landbruk);

Beklager

- o at CAP fortsatt er i alvorlig krise da EF fortsatt produserer langt mer enn det det har behov for og ofte av en kvalitet som forbrukerne stiller seg kritisk til;
- o at overskuddet er en stor belastning for EF-budsjettet og at forsøkene på eksport eller avsetning på verdensmarkedet bare har hatt delvis heldig utgang og har vært en stor belastning for landbrukspolitikken;
- o at inntektene til dem som er beskjeftiget i landbruket-særlig landarbeidere, til tross for alt dette, fortsatt er utilfredsstillende;

GJENTAR

- o nøkkelpunktene i DEFS' politikk, dvs. behovet for å sikre at
 - Fellesskapet har en sterk, effektiv og rettferdig landbrukspolitik;
 - arbeidstakerne i landbruket og matvareindustrien får rimelige inntekter, og at de som blir rammet av de negative virkningene fra endringsprosessen, får tilsvarende beskyttelse;
 - overskuddsproduksjonen bringes under kontroll;
 - budsjettet blir strengt overholdt;
 - strukturpolitikken, framfor prispolitikken, skal være drivkraften i CAP;
 - uberettiget forskjellsbehandling av regioner, brukstørrelser og varer avskaffes

og ERKLÆRER

1.

At vitaliteten til landbruks- og matvaresektoren er for sterkt avhengig av EFs økonomi som et hele, og at framskritt når det gjelder samarbeidsstrategi for økt vekst og sysselsetting er viktig, ikke bare for å bekjempe arbeidsløsheten i byene og i landsbygdene, men også for å redusere fattigdommen, øke kjøpekraften og dermed øke forbruket av landbruks- og matvarer.

2.

AT DEFS - da det av politiske, økonomiske og sosiale grunner bare er mulig å løse landbruksproblemene og tilsvarende problemer på mellomlang sikt - er rede til å støtte Kommisjonens generelle reformstrategi, slik den nylig ble definert i dokumentet „Vellykket gjennomføring av den Felles akt: en ny grense for Europa", dvs. at tiltakene for å bedre balansen på landbruksområdet:

- restriktiv prispolitikk,
- større fleksibilitet når det gjelder garantier og intervensjonsmekanismer,
- større produsentansvar,
- skrittvis avskaffelse av MCA (grønn valuta)

skal ledsages av større anstrengelser for å fremme generell utvikling i laddistriktene og av en strengere sosio-strukturell politikk inklusive nye mekanismer for å sikre inntekter ved å holde CAP-utgiftene under kontroll, slik at de ikke øker raskere enn EFs generelle inntekter.

3.

At EF øker sin matvarehjelp til land som rammes av hungersnød og andre katastrofer, og at den omfatter flere halvforedlete og foredlete varer for ikke å undergrave landbruksstrukturen i mottakerlandene.

4.

At, selv om DEFS hilser velkommen de begrensede miljøverntiltak som landbruksministrene

vedtok 2.-3. mars, og en rekke forslag fra Fellesskapet om å redusere overskuddsproduksjonen, er DEFS ikke i stand til å godta hele pakken av forslag, da den avviker fra Kommissjonens strategi ved at bare ufullstendige og inadekvate sosio-strukturelle tiltak ble vedtatt. Dermed vil de negative virkningene for arbeidstakerne innen landbruket ikke bli eliminert, og deres arbeids- og levekår ikke bli forbedret.

5.

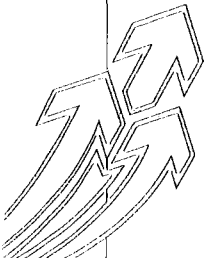
At DEFS også har seriøse forbehold for visse aspekter i Kommissjonens forslag om landbrukspriser og andre forslag i denne sammenheng for 1987-88, da virkningene av prispakken på ulikhetene mellom regionale behov, brukstørrelser og produksjonssektorer og, kanskje enda viktigere, på alternativ utnyttning av jord og alternativ beplantning til bruk for industri og energiproduksjon, ikke er tilstrekkelig analysert.

6.

At DEFS fortsatt er forpliktet til det grunnleggende prinsipp om fellesskapspreferansen, og at når det gjelder olje og fett, skal EF søke overenskomst med sine handelspartnere i GATT-runden om større bruk av hjemmeproduerte varer.

7.

At de nye landbruksforslag, lovet i Delors-planen og ønsket av landbruksministrene, skal ta sikte på å bekjempe arbeidsløsheten innen landbruket og fremme sysselsetting i byene og utviklingen generelt, særlig gjennom fullstendig utnyttning av mulighetene for vern og forbedring av miljøet. I tillegg til inntektsstøtte skal forslagene omfatte tiltak som gjør det lettere for landarbeidere, dem som arbeider i den første foredlingsprosessen og landbrukere, å få adgang til pensjonering i en tidligere alder.

vedtatt av Eksekutivkomiteen 12. februar 1987

Uttalelse om REFORMEN AV SOSIALFONDET

1.

Arbeidsløsheten rammer i dag millioner mennesker og særlig grupper som ungdom, kvinner, fremmedarbeidere og funksjonshemmede. Det har vært en drastisk økning i tallet på langtidsledige. I tillegg til de tradisjonelt struktursvake regioner har det oppstått nye problemer i industriområdene.

Følgelig krever DEFS ikke bare økning av Fondets finansielle midler, men at Fondet også gjøres til et instrument for offensiv yrkesopplæring som bidrar til økte investeringer i menneskelige ressurser, nærmere bestemt langvarig arbeidsløse og arbeidssøkende, og dermed virker stimulerende på gjennomføring av nye tiltak for omskolering og perfeksjonering, særlig i ny teknologi.

Da langtidsledigheten nå rammer både unge og voksne er vedtaket om at 75% av Fondets samlede midler tildeles unge ikke en rimelig løsning for dagens arbeidstakersituasjon. En må fortsatt gå inn for å gi de unge omfattende yrkesopplæring, slik at mange av dem ikke starter sitt yrkesliv som arbeidsløse.

2.

En ny revisjon av Sosialfondet krever større medvirkning av partene i arbeidslivet. Dette skalt skje på følgende vis:

- obligatoriske forutgående konsultasjoner på nasjonalt nivå;
- ved prosjektforslag skal konsultasjonene med partene i arbeidslivet, på lokalt og regionalt nivå, på nytt føres opp separat ved hvert prosjekt;
- arbeidslivets organisasjoner skal gis anledning til å gjøre nødvendige forberedelser med sine medlemmer, og resultatene skal legges fram på komitémøtet.

3.

Yrkesopplæring, videreutdanning og omskolering skal være Det Europeiske Sosialfonds viktigste aksjonsområder. Fondets intervensjoner skal i større grad rettes mot prosjekter som tar i betraktning EF-programmet på dette område og ved hvis utforming partene i arbeidslivet tar del både i det rådgivende utvalg for yrkesopplæring og i representantskapet i CEDEFOP. Direkte midler for etablering av nye arbeidsplasser og til selvstendige næringsdrivende må ytes gjennom andre EF finansieringsordninger. Det må legges større vekt på at de utdanningstiltak og omskoleringstiltak som finansieres av Det Europeiske Sosialfond fører til varig sysselsetting, og et viktig element i framtidige direktiver om gjennomføring av prosjekter må være kravet om at prosjektene bidrar til avskaffelse av yrkessegregasjon.

4.

Utviklende tiltak for yrkesopplæring og sysselsetting må vesentlig utvides. Derved skal det legges større vekt på å gi arbeidstakerne og deres representanter innføring og kvalifikasjoner i ny teknologi, særlig ved å fremme opplæring av sakkyndige fra arbeidstakerorganisasjoner i ny teknologi.

Forankring av sosialpartenes rolle i den felleseuropeiske akt bør gi Kommisjonen igjen den mulighet som ble avskaffet i 1983, til å finansiere utviklende tiltak etter forslag fra partene i arbeidslivet. Prosjektforslag som er lagt fram av partene i arbeidslivet må behandles i første rekke, særlig hvis de favoriserer framsynt sysselsettingspolitikk.

Europaparlamentet skal fatte vedtak om styrking av utviklende tiltak gjennom en konsekvent budsjettpolitikk – og hver gang Fondet tilføres nye midler – anordne en overveiende del til utviklende tiltak.

5.

Det kreves større samordning av EFs finansieringsordninger. I denne forbindelse skal Fondet finansiere, på regionalt og lokalt plan, de krav som ble satt fram av Den Faste Sysselsettingskomité i april 1986 om økt sysselsetting og rettidig utdannings-, og videreutdanningsstruktur for å motvirke arbeidsløsheten. Slike felles anstrengelser fra partene i arbeidslivet skal unntas fra det regionale kvotesystemet, da disse tiltak sikter på å hindre at det oppstår høy regional arbeidsløshet.

6.

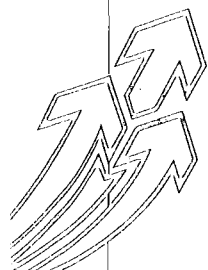
DEFS mener at kritikken mot Fondets arbeidsmåte (hvert år nye anmodninger for de samme flerårige prosjekter – stadig større budsjettnedskjæringer – og hvert år ny fastlegging av

kriterier) er berettiget. Ved flerårige prosjekter skal Sosialfondet vurdere prosjektet én gang og avsette de nødvendige midler for hele prosjektperioden.

Til nå har utviklende tiltak neppe ført til en endelig fastlegging av nye kriterier. Medlemsstatene søker heller å innføre flest mulig allerede eksisterende nasjonale kriterier for støttetildeling i Sosialfondets lover og forskrifter for å oppnå refinansiering av nasjonale tiltak. DEFS avviser denne form for refinansiering av nasjonale tiltak, da det ikke blir satt i verk supplerende tiltak, mens nasjonale utgifter blir tilsvarende redusert. Dette fører til at Kommisjonen må i større omfang gjøre bruk av systemet med fast reduksjon.

7.

DEFS ser med uro på de stadig alvorligere budsjettproblemene i EF og krever at EF-fondene, innenfor rammen av etableringen av det indre marked, gjøres mer effektive og utvides, for at det kan skje en akseptabel sosial utvikling i det indre marked.

Vedtatt av Eksekutivkomiteen 13./14. februar 1986

1.

For seks år siden advarte DEFS i sitt "Handlingsprogram for et bedre arbeids- og livsmiljø" mot den dramatiske forverring av arbeids- og livsmiljøet i Europa. DEFS understreket også at "Det ville være galt å si at utviklingen av en miljøpolitikk, kampen for full sysselsetting og retur til sterkere vekst ikke hører sammen. En av årsakene til den økonomiske krisen har vært uvitenhet om en økonomisk utvikling i hovedsak rettet mot å samle goder, ødelegge naturmiljøet og sløse med ressursene".

DEFS oppfordrer i dag alle institusjoner og organisasjoner som står bak organisasjonen av miljøåret 1987, å gjøre dette året til et vendear når det gjelder miljøpolitikk. Dette året må vise framskritt og praktisk handling og ikke nøye seg med taler og festiviteter.

DEFS beklager at Ministerrådet i desember 1985 allerede tapte noe av sin troverdighet ved å redusere beløpet for „Forsknings- og utviklingsprogrammet på miljøområdet (1986-1990)” fra 105 til 75 millioner ECU uten å vente på uttalelsene fra Den Økonomiske og Sosiale Komité og Europaparlamentet.

2.

De europeiske fagorganisasjonene har gjort det klart at de går inn for en aktiv industri- og strukturpolitikk, en politikk for kvalitativ vekst, for vern av våre naturressurser parallelt med en aktiv sysselsettingspolitikk. DEFS vil utbygge sitt samarbeid med alle politiske krefter og andre krefter i samfunnet som ønsker å realisere dette mål.

DEFS er fornøyd med at EF-Kommisjonen allerede har innbudt DEFS og dens forbund til å delta i arbeidsgruppene på alle plan. DEFS vil i disse organene arbeide for planlegging av tiltak for at miljøåret 1987 blir innledningen til en aktiv europeisk miljøpolitikk.

3.

DEFS venter at de europeiske institusjonene – EF-Kommisjonen, Europaparlamentet, Den Økonomiske og Sosiale Komité og Ministerrådet – samordner sine tiltak de tenker på å innfri fagbevegelsens krav om bedre arbeids- og livsmiljø.

DEFS hilser velkommen at Europarådet, EFTA, OECD og FN (UNEP) skal delta i forberedelsene og gjennomføringen av miljøåret.

4.

For at DEFS kan foreta en praktisk vurdering av miljøårets „suksess”, skal den presisere sine krav i handlingsprogrammet av 1980 og forene disse med sine planlagte tiltak i forbindelse med miljøåret. DEFS skal ved utarbeidelsen av sine krav innlede en bred dialog med organisasjoner som fagbevegelsen allerede har et fruktbart samarbeid med på nasjonalt og europeisk plan vedrørende miljøspørsmål.

5.

DEFS skal gjennom sitt miljøutvalg gi en klar framstilling av fagbevegelsens mangfoldige virksomhet på miljøområdet.

DEFS merker seg Kommisjonens forslag som foreligger i grove trekk:

- opprettelse av en „æres-komité”, en forbindelseskomité under ledelse av det aktuelle kommisjonsmedlem og komiteene i de enkelte medlemsland;
- tilknytning av massemedier, f.eks. tildeling av journalistpriser for de beste reportasjer om miljøvern;
- priskonkurranser for de beste miljøvernsprosjekter;
- framstilling og fremme av miljøvernprosjekter, f.eks. mot forurensning av Nordsjøen og Middelhavet med særlig vekt på hvordan disse bidrar til skaping av nye arbeidsplasser og økonomisk vekst.

DEFS på sin side kommer med følgende forslag:

- gjøre "arbeid og miljø" det sentrale tema for den planlagte journalistprisen og dermed oppmuntre også journalister fra fagforeningspressen til deltakelse;
- tiltak som fremmer behandling av miljøspørsmål i grunnskolen og yrkesskolen;
- tilknytning av de mellomregionale faglige råd som beskjefteger seg med miljøproblemer i sine grenseregioner;
- gjøre fagbevegelsens miljøprosjekter, som fører til klar forbedring av arbeids- og livsmiljøet, oppmerksom på at de kan delta i konkurransen om miljøprosjekter. Prosjektene må ikke dømmes etter deres omfang, men kvalitet.

6.

Eksekutivkomiteen ber Sekretariatet om følgende:

- komplettere og utvide DEFS' miljøprogram av 1980 slik at fagbevegelsens krav kan vedtas i god tid før innledningen av miljøåret 1987;
- opprette en "miljøkomité" som skal utføre det forberedende arbeid;
- drøfte i "miljøkomiteen" om det eventuelt skal holdes et arbeidsmøte med deltakelse av miljøorganisasjonene som allerede nå står i samarbeid med fagbevegelsen på nasjonalt og europeisk plan, og stille Eksekutivkomiteen konkrete forslag;
- koordinere fagforeningsrepresentantene i de forberedende utvalg for miljøåret på nasjonalt og europeisk plan.

Eksekutivkomiteen merker seg at enkelte utvalg i DEFS og DEFI allerede har begynt å forberede sitt bidrag til miljøåret, f.eks.:

- DEF's seminar "miljø og arbeid",
- DEFS' energikomité har i sitt arbeidsprogram tatt med aspektet "energi og miljø",
- ungdomsgruppens sommerskole i Østerrike i 1986,
- DEFS' faglige bransjekomiteer på sektorvis plan, f.eks. EMF,
- de mellomregionale faglige råd som kan yte særlig bidrag til enkelte problemer som forurensning av Nordsjøen, skogdød eller rensing av Rhinen.

FAGLIGE TILTAK I FORBINDELSE MED MILJØÅRET

Vedtatt av Eksekutivkomiteen 17./18. april 1986

Eksekutivkomiteen understreker den store betydning som de europeiske fagorganisasjonene tillegger en sysselsettingsskapende miljøpolitikk og gjentar at DEFS og medlemsorganisasjonene skal delta aktivt i foranstaltningene i forbindelse med miljøåret. Dette skal skje gjennom deltakelse i aktivitetene til de europeiske institusjonene (Europaparlamentet, Den Økonomiske og Sosiale Komité, Kommisjonen, Ministerrådet), gjennom aktiv deltakelse i de nasjonale komiteene og gjennom egne faglige aksjoner.

DEFS' Eksekutivkomité erklærte å forfølge følgende faglige informasjonspolitiske mål innenfor rammen av miljøåret:

- omfattende framstilling av emnet "arbeid og miljø" med opplysninger om hvordan miljøvern kan gi nye arbeidsplasser og sammenhengen mellom arbeidsvern og miljøvern;
- framstilling av og utvidelse av fagorganisasjonenes mulighet for å øve innflytelse på gjennomføringen av en sosialt forsvarlig miljøpolitikk på alle plan.

Eksekutivkomiteen merker seg og godkjenner følgende forslag:

1. Informasjon av medlemstatene, særlig fagforeningspressen, om den europeiske miljøpolitikk og faglige tiltak i forbindelse med miljøåret 1987.

Hovedpunkter:

- miljøvern og arbeidsplasser
- miljøvern og arbeidsvern
- faglige handlingsmuligheter vedrørende ledsagende sosiale tiltak i forbindelse med produksjonsomstillinger i bedriftene.

Forklaring

DEFS vil med disse opplysningene følge kritisk med i miljøåret for å påse om det også tas sikte på konkrete framskritt. Slikt informasjonsmaterieell kan gjennom tilsvarende finansiering også stilles til disposisjon for andre grupper og institusjoner.

2. Skaffe til veie veilednings- og informasjonsmaterieell for faglige tillitsvalgte i bedriftene.

Forklaring

Informasjonsmaterieellet skal klarlegge EF's retningslinjer, arbeidsgivernes investeringer til utvikling av europeiske normer, slik at faglige tillitsvalgte i bedriftene kan referere seg til de bedrifter der de er ansatt. Dette skal skje på europeisk plan.

Videre skal faglige tillitsmenn få opplysninger om de muligheter de har til å øve sin innflytelse på og forhandle ved oppstilling av investeringsplaner, ved produksjonsomstillinger, omskolering, videreutdanning og andre ledsagende tiltak. Da det ikke eksisterer europeiske bestemmelser på dette området, skal denne del utarbeides av medlemsforbund i de enkelte land.

3. Informasjonsaksjoner for befolkningen over landegrensene om regionale miljøproblemer i grenseområdene:

Renhold av Rhinen	(mellomregionale faglige råd Elsass, Basel, Syd-Baden Rhinen, Ijssel, Ems, Weser, Ems, Nord-Nederland)
Skogdød i Alpene	(mellomregionalt faglig råd Lombardi-Tessin-Arge Alpe)
Renhold av Middelhavet	(mellomregionale faglige råd Pyreneene-Middelhavet + italienske, greske fagorganisasjoner)
Renhold av Atlanterhavet og utvikling av turistnæringen i Vest-Spania og Portugal.	(mellomregionalt faglig råd Galicia-Nord-Portugal)
Luftforurensning	(initiativ fra Nordens Faglige Samorganisasjon)

Forklaring

De mellomregionale faglige råd har en godt utviklet struktur og gjør det mulig å utrede og klargjøre problemene i forbindelse med renhold av luft og vann på tvers av landegrensene på regionalt plan. I denne forbindelse kan en også gjøre bruk av erfaringene til de italienske fagorganisasjonene fra en flygeblad-aksjon for turister om forurensning av Atlanterhavet.

4.

Miljøprosjekter på transjeplan

Det foregår planlegging av, hhv. debatt om følgende:

“Bygning og miljø”: på basis av et handlingsprogram til det europeiske fagforbund for bygg og tre;

“Gift i hagen”: faglig samarbeidsprosjekt mellom forbundet Hagebruk, land- og skogbruk og de danske og nederlandske fagforbund;

“Skaping av arbeidsplasser i metallindustrien gjennom miljøvern”:

Europeisk metallarbeiderforbund;

“Produkt- og prosessutvikling i metallindustrien”: faglige initiativ for utvikling av alternative produkter eller teknologier på miljøområdet;

“Hjemmemarked og helsevesen gjennom en bedre næringsmiddelregulering”: EAL;

“Reduksjon av luft- og jordforurensning gjennom utbygging av den offentlige nærtrafikk”

“Regler og forskrifter for transport av farlige produkter og avfall” (transportkomiteen);

Forklaring

Prosjektene utarbeides på europeisk plan eller i samarbeid mellom flere fagforbund

5.

Framstilling og oversettelse av audio-visuelt informasjonsmaterieell

Slikt materieell skal skaffes til veie gjennom europeisk samarbeid, og fagorganisasjonenes bidrag skal oppmuntre til aktivt miljøvern.

Forklaring

Dette må kunne plasseres i alle tiltak under 1-4.

6.1.

Modellprosjekter for bedring av miljøet gjennom forhandlinger mellom arbeidsgiverne og fagbevegelsen

DEFS foreslår tre former for modellprosjekter:

6.1.

Prosjekter der det gjennom forhandlinger mellom arbeidsgiverne og fagbevegelsen kan fås i stand sosialt akseptable produksjonsomstillinger eller miljøvern fremmende investeringer (omskolering av arbeidstakerne, skaping av nye arbeidsplasser, omlegging av regionale monostrukturer, produkt- og prosessutvikling).

6.2.

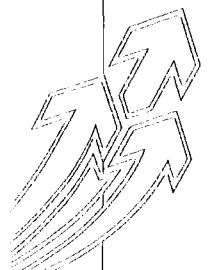
Modellprosjekter til veiledning av faglige tillitsvalgte i miljøspørsmål

Veiledning av faglige tillitsvalgte er ytterst viktig i planleggingsstadiet (vurdering av resultatene som prosjektet kan føre til) som også i gjennomføringsstadiet (de sosiale virkningene av investeringer og saneringstiltak). Prosjekter skal fremmes der fagbevegelsen har mulighet for å tilkalle sine egne eksperter for å kunne bedømme foretakets undersøkelse og forberede seg på forhandlinger.

6.3.

Demonstrasjontiltak for å fastslå den tekniske balanse

Den tekniske balanse, som det er tale om i direktivene, er allerede et kompromiss mellom det teknisk mulige og økonomisk forsvarlige. Prosjekter skal fremmes som tydelig illustrerer

hvordan anvendelsen av ny teknologi bidrar vesentlig til bedring av miljøet i de enkelte industrianlegg, særlig sanering av eldre anlegg, og hvilke kostnader de forårsaker.

Modellenes karakter innebærer at oversikten over utgifter/fordeler gjøres tilgjengelig for offentligheten og kan kontrolleres;

Eksekutivkomiteen:

- merker seg og godkjenner disse forslag som skal legges fram for EF-Kommisjonen og ber Sekretariatet også drøfte disse forslag med Europaparlamentet;
- er overbevist om at disse forslag kan gi et nyttig bidrag til miljøåret 1987 og at de derfor fortjener en rimelig finansiell deltakelse fra Fellesskapet;
- mener at det er viktig at også EFTA og Europarådet gir et rimelig bidrag fra ikke EF-land og deres fagorganisasjoner til miljøåret 1987;
- oppfordrer regjeringene enda en gang til å gi fagorganisasjonene en rimelig plass i de enkelte lands miljøkomiteer og til å gi hver organisasjon som er tilsluttet DEFS minst én plass;
- understreker at det til finansiering av de prosjekter som er foreslått av DEFS (punkt 6) skapes en egen finansieringsramme, da fagbevegelsen er meget skeptisk når det gjelder bruken av Fellesskapets strukturfonds;
- oppfordrer likevel regjeringene til at alle prosjekter som de ønsker å foreslå innenfor rammen av
- oppfordrer alle europeiske institusjoner til å sørge for at Fellesskapets engasjement i miljøvern manifesteres i bevilgning av ytterligere finansielle midler.

Vedtatt av Eksekutivkomiteen 4./5. desember 1986

INNLEDNING

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS) og dens medlemsorganisasjoner anser en strategi for bedre miljø og økt sysselsetting for absolutt nødvendig. DEFS' krav om en slik strategi for europeisk miljøpolitikk er basert på arbeidstakernes og deres familiers interesse for kontinuerlig bedring av livs-, arbeidsmiljøet og det ytre miljøet.

Den aktuelle inadekvate miljøpolitikk har ført til belastning for arbeidstakerne og deres familier på en rekke områder:

- på arbeidsplassen – arbeidstakerne, er utsatt for miljø- og helsenedbrytende produksjonsmetoder;
- ferie og fritid – tap av mulighetene for å tilbringe disse i et sunt naturmiljø og følgelig økende helsefarer;
- livsmiljøet – degradering av boligmiljøet og situasjonen i tettbebyggelser;
- økte utgifter til utbedring av miljøskader og til helsevern – noe som kunne vært unngått gjennom miljøverntiltak.

For fagbevegelsen er derfor vernet av det naturlige livsgrunnlag en egen fast målsetting. En framtidsrettet miljøpolitikk er i arbeidstakernes og deres familiers interesse.

I en periode med massearbeidsløshet – ifølge offentlige statistikker 18 millioner mennesker i Vest-Europa – er og blir kampen mot arbeidsløsheten den europeiske fagbevegelses sentrale målsettinger.

Allerede i 1980 framholdt DEFS at en effektiv miljøpolitikk vil skape nye arbeidsplasser. Erfaringene gir oss rett. (x)

Forsømt miljøpolitikk har satt i fare og eliminert arbeidsplasser der det ikke ble investert i tilpassing av industrisamfunnet til økologiske behov. Det er ikke så meget de gjeldende – i alle tilfelle utilfredsstillende – miljøvernbestemmelser i seg sjøl som har satt arbeidsplassene i fare. En aktiv miljøpolitikk hadde bidratt til å skape nye arbeidsplasser som det er tvingende behov for.

DEFS og dens medlemsorganisasjoner er overbevist om at bare en radikal tilpassing til en strategi for kvalitativ vekst kan stanse miljøødeleggelsene.

DEFS og dens medlemsorganisasjoner erkjenner at en konsekvent miljøvernpolitikk er en enorm utfordring.

DEFS og dens medlemsorganisasjoner er overbevist om at det kreves stor innsats av fagbevegelsen for å mestre denne utfordringen. Fagbevegelsen mener at en politikk for kvalitativ vekst vil gjøre det mulig

- å stanse forringelsen av naturmiljøet og mildne menneskets inngrep i naturen,
- å skape flere miljøvennlige, og dermed på lengere sikt, sikrere arbeidsplasser,
- å utvikle kvalitativt bedre og miljøvennlige produkter og produksjonsmetoder til dekning av menneskelige behov,
- å redusere til et minimum helsefarene som oppstår ved miljøskadelig produksjon både på arbeidsplassen og i arbeidstakernes livsmiljø,
- å organisere produksjonen slik at det kan garanteres den mest effektive utnytting av ressurser, særlig når det gjelder råmaterialer og energi.

Arbeidstakerne blir stadig mer bevisst over at det ikke er mulig for det enkelte land å føre en omfattende miljøpolitikk. Denne bevisstheten styrkes av det faktum at luft- og vannforurensning, og ettervirkningene av store industriulykker, ikke stanser ved landegrensene. Den økende gjensidige økonomiske avhengighet i Vest-Europa, etableringen av det indre marked i EF, fører til at nasjonal miljøpolitikk bare er mulig i begrenset omfang og bare har begrensede virkninger.

Det europeiske samarbeid må ikke svekke allerede gjeldende arbeidsvern- og miljøvernbestemmelser i medlemstatene. Tvert om må fellesskapsbestemmelsene tilpasses de strengeste normer.

Fagorganisasjonene i DEFS er derfor overbevist om at deres felles anstrengelser på alle plan i Europa om en omfattende miljøvernpolitikk vil tjene arbeidstakerne og deres familier.

Fagbevegelsen er rede til å spille en ledende rolle ved å merke opp veien for framtidens samfunn

- der produksjonen styres for å tilfredsstillte menneskelige behov;
- der bevaring og gjenetablering av naturmiljøet, bedring av boligmiljøet og kulturelle fasiliteter står sentralt ved samfunnspolitiske avgjørelser;
- der arbeids- og helsevern også er målestokk for velferd i vårt samfunn på samme måte som den materielle levestandard.

I. Miljøvern i arbeidstakernes interesse

1.

De europeiske folk anser bedring av livskvaliteten og omgivelsene stadig mer som et felles ansvar. Fagbevegelsen har medvirket i denne endringsprosessen og har engasjert seg i utviklingen av bedre livskvalitet, arbeidsmiljø og naturmiljø.

2.

Fagbevegelsens overordnede målsetting i dette engasjement var og er kampen for bedre arbeidsmiljø. I produksjonsprosessen er arbeidstakerne utsatt for farlige produksjonsmetoder, de håndterer helsefarlige stoffer og er i større grad utsatt enn befolkningen ellers da det i produksjonsprosessen tas små hensyn til miljøvern. Fagbevegelsens innsats i kampen for et bedre arbeidsmiljø, mot yrkeskreft, mot farlige og giftige stoffer, for støyreduksjon og for et bedre arbeidsmiljø, har ofte utfordret generell miljødebatt.

3.

Da de aktuelle miljøpolitiske avgjørelser tar små hensyn til arbeidsplassene, betrakter arbeidstakerne slike tiltak som angrep mot deres arbeidsplass.

Generelt kan det konstateres manglende samordning av miljøpolitikk og sysselsettingspolitikk. Utsettelse eller forhindring av konsekvente miljøtiltak kunne unngås dersom en i rett tid drøftet konsekvensene de vil føre med seg for sysselsettingen.

Det ligger i arbeidstakernes interesse

- å utvikle alternative produksjonsmetoder og produkter i rett tid hvis de eksisterende arbeidsplasser er basert på miljøskadelig teknologi;
- å planlegge regional og sektorvis produksjonsomstilling med orientering av arbeidsplasser til annen produksjon og å sikre inntektene;
- å innføre miljøbestemmelser ledsaget av konkrete programmer for etablering av arbeidsplasser, inklusive omskolerings- og videreutdanningstiltak.

4.

Livskvaliteten til menneskene i byer og industriområder er truet. Livsmiljøet i byene er preget av

- en særlig høy konsentrasjon av skadelige stoffer i luft, vann og jord,
- tett trafikk med alle dens konsekvenser for omgivelsene,
- stadig færre muligheter for sosiale og kulturelle aktiviteter (særlig i forfallende industristrøk).

Den høye arbeidsløshet og lave inntektsøkning har ført til at mange familier har færre muligheter for å tilbringe ferie og fritid utenfor byområder. Men miljøkrisen gjør seg gjeldende også på landet og turiststeder: forurensede badestrender, ødelagte skogområder og sjøer der fiske ikke lenger er mulig, vitner om den framskredne ødeleggelse av naturmiljøet. Dette begrenser arbeidstakernes fritidsmuligheter.

Det er i arbeidstakernes interesse å stanse denne utviklingen og gå inn for forbedring av omgivelsene i byene og i landdistriktene og bevare fritidsmulighetene.

5.

Arbeidstakerne og deres familier utgjør den største forbrukergruppen. Matvarer av høy kvalitet, produkter med lang brukstid, billige og gunstige offentlige transportmidler, bare for å nevne noen eksempler, er i arbeidstakernes interesse både fra forbruker- og miljøvernssynspunkt. En framsynt miljøpolitikk, som prioriterer helsevern og rasjonell utnytting av ressurser, er i samtlige forbrukeres interesse.

6.

Til tross for alle miljøvernbestemmelser eksisterer det fortsatt et system som tillater "gratis" forurensning av naturmiljøet. Følgene er at befolkningen ofte må bære kostnadene for inngrepene i naturen. For arbeidstakerne er derfor spørsmålet hvordan hindre at kostnadene for forsømt miljøvern veltes over på samfunnet. Konsekvent anvendelse av prinsippet om miljøvern og av prinsippet "forurenseren betaler" er i allmennhetens interesse.

7.

Fagbevegelsen slår fast at en omfattende og konsekvent miljøpolitikk er i alle arbeidstakeres og deres familiers interesse. Forsømmelse av miljøvern er et angrep mot arbeidstakernes interesser, da dette ikke bare forringer det naturlige livsgrunnlag, men skader direkte arbeidstakernes helse. Den nødvendige tilpassing av industrisamfunnet til miljømessige behov, under hensyntagen til konsekvensene for arbeidsplassene, arbeidsvilkår og forbrukerinteressene, er en utfordring som fagbevegelsen skal arbeide aktivt med.

Årsakene til miljøkrisen – forsømmelser fra fortiden

8.

For å utvikle en miljøpolitikk i samsvar med arbeidstakernes interesser, er det først nødvendig å fastslå årsakene til miljøkrisen og hvorfor den aktuelle miljøpolitikk ikke har kunnet hindre en radikal forverring av situasjonen.

De aktuelle vekststrategier har alltid privilegert kortsiktige prosjekter uten å tenke på de langsiktige virkningene av teknologiske og økonomiske valg. Resultatet er:

- en betydelig forringelse av miljøkvaliteten
- kontinuerlig framkomst av nye typer forurensning
- sløsing med naturressursene
- anarkistisk utbytting av jorda
- utilstrekkelige kollektive innretninger og sosiale tjenester.

Til tross for den fortsatte forverring av omgivelsene, har enkelte europeiske regjeringer ikke avstått fra deregulering. Prisverdige prinsipper som "forurenseren betaler" og iverksetting av miljøverntiltak eksisterer mer på papiret enn i realiteten. DEFS krevde allerede i 1980 streng anvendelse av disse prinsippene.

9.

Når regjeringene har satt i verk tiltak, har det som regel skjedd av tre grunner:

for det første, de åpenbare økonomiske skader som miljøforurensning forårsaker,

for det annet, befolkningens økte miljøbevissthet

for det tredje, det internasjonale press på bestemte land når forurensningen har overskredet landegrensene og forårsaket store skader i andre land.

På europeisk og internasjonalt nivå har regjeringenes mangelfulle politikk ofte resultert i kompromisser om bare det nødvendigste i stedet for å slå inn på en konsekvent miljøpolitikk.

10.

Dette reflekteres også i de mer enn 100 EF-direktiver på miljøområdet. Foranstaltningene er mangfoldige og omfatter:

- direkte produksjonsforbud (klorfluorkullstoff)
- bestemmelser om arbeidsvern (støy, asbest)
- produktnormer (f.eks. støy, forurensning fra kjøretøyer, næringsmidler)
- bestemmelser om markedsføring (merking av stoffer, forpakning)
- bestemmelser om transport av farlige varer og stoffer
- bestemmelser om bortskaffelse av avfall
- eksportrestriksjoner (hittil bare i form av anbefaling)
- EF-bestemmelser om måle- og kontrollmetoder.

Den manglende politiske vilje til å en felles miljøpolitikk har resultert i skrittvisе tiltak som har ført til:

- at det ennå ikke eksisterer en samordnet miljøpolitikk.
- at det ofte settes iverk ukoordinerte, og delvis motstridende, miljøverntiltak.

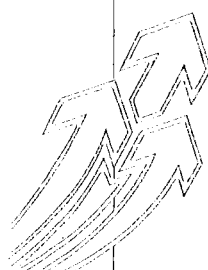
11.

Under slike forhold har det også vist seg vanskelig å få i stand en tilpassing av EF-direktiver og internasjonale avtaler som, ved siden av EF, også berør EFTA-land eller andre land i Europa og i verden og som delvis har ulike målsettinger. Internasjonale avtaler er ofte ikke bindende, og dette reduserer deres virkekraft.

12.

Det er ingen tvil om at miljøkrisen også har påvirket bedriftsstrategien. I de bedrifter og bransjer som er utsatt for stadig større kritikk på grunn av deres holdning i miljøspørsmål, har de ansvarlige i næringslivet ofte slått inn på en defensiv strategi og forsøkt, gjennom statsinngrep, å omgå kostnader.

En slik regressiv bedriftspolitikk overser de farer på midlertidig sikt når produkter og

produksjonsmetoder ikke tilpasses de miljømessige behov. En må imidlertid være oppmerksom på at også strukturendringene kan skape nye farer for omgivelsene.

13.

Da miljøet, og utnyttningen av det, ikke har noen pris, tar bedriftene som regel ikke hensyn til hvordan industriproduksjonen virker på miljøet. Da bedriftene ikke må betale noe for utnyttelse av miljøet, har det ført til at ikke den enkelte bedrift, men hele samfunnet må betale skadene. Da det ikke eksisterer noen pris for utnyttning av miljøet har dette en dobbel negativ virkning:

for det første – tilpassing til miljøvennlige produksjonsmetoder og produkter uteblir med det resultat at også investeringer til å påskynde den teknologiske utvikling uteblir. Miljøskadene øker;

for det annet – belastningen på statsbudsjettene til utbedring av miljøskader øker. Dette resulterer i at det ikke er nok ressurser til en framtidsrettet miljø- og sysselsettingspolitikk, medmindre arbeidstakernes skattebyrde blir drastisk økt. Eller – at staten gir avkall på eliminering av naturskadene.

14.

På lang sikt kan slik adferd fra bedriftenes side få negative konsekvenser for bedriften selv.

Konflikten mellom samfunnets interesse og de kortsiktige forsøk på å slippe unna utgifter, begynner å få virkninger på bedriftsstrategien på mellomlang og lang sikt jo mer miljøbevisstheten gjør seg gjeldende. Konsekvensen av denne konflikten kan være følgende:

- forlenget autorisasjonsprosess for reising av nye industristeder
- degradering av produkters, produksjonsmetoders og bedrifters image
- negative virkninger på konkurranseevnen på grunn av for sent innført miljøvennlig teknologi
- økte kostnader på grunn av sløsing med ressurser og manglende gjenvinningsvirksomhet.

Det er derfor fullt ut i bedriftenes egen interesse å unngå slike problemer og iverksette miljøtiltak.

II. Miljøkrisens virkninger på arbeidstakerne

15.

Det er ikke hensikten at dette programmet skal gi en analyse av miljøkrisens omfang. To aspekter fortjener likevel fra faglig synspunkt særlig oppmerksomhet:

- kostnadene som hele samfunnet må bære på grunn av forsømt miljøpolitikk og
- virkningene av miljøkrisen på sysselsettingen.

16.

Det foreligger ingen kostnadsoversikt over de økonomiske skader som følge av forsømt miljøvern. Disse må vurderes i europeisk målestokk. Ifølge OECD's overslag utgjør de økonomiske skader, bare gjennom luftforurensning, 3-5% av bruttonasjonalproduktet. Luftforurensning fører skader på bygninger, til korrosjon av materialer. Uerstattelige kulturelle minnesmerker, særlig i byer, er utsatt for raskere forfall. Også helseutgiftene utgjør en viktig faktor.

I tillegg kommer de økonomiske skadevirkningene av vannforurensning, bruk av naturen som avfallsplass, tap på grunn av sløsing med ressursene og redusert kjøpekraft gjennom økt produksjon av varer til engangsbruk.

17.

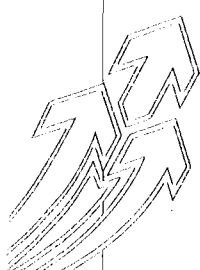
Forsømt miljøvern på enkelte områder styrker også interessekonflikter på forskjellige områder i næringslivet, f.eks.

- gratis utnyttelse av hav som avfallsplass skader turistnæringen i kyststrøk og fiskerinæringen;
- skogødeleggelser gjennom skadelige stoffer i luften reduserer skogens verdi og kan få katastrofale følger for tilhørende industrier;
- jordforurensning øker utgiftene til framstilling av næringsmidler av høy kvalitet og fordyrer produksjonen av drikkevann;
- økt korrosjon reduserer levetiden til produkter og anlegg, krever høye vedlikeholdsutgifter og reduserer bygningers verdi;
- manglende arbeids- og helseverntiltak øker mulighetene for yrkessyiddkdommer og sykefravær.

18.

Forsømt miljøvern på europeisk nivå fører til konflikt mellom landene:

- miljøforurensning stanser ikke ved landegrensene og forårsaker skader i andre land som befolkningen der må betale for;

- store industriulykker kan, som Seveso, Tsjernobyl og senest Basel, forårsake store utgifter i hele Europa og være helsefarlige for den europeiske befolkning.

Selv om DEFS i denne analysen ikke går nærmere inn på et globalt regnskap – som ennå ikke foreligger – over de skader forsømt miljøvern har forårsaket, kan det likevel stå fast følgende: forsømt miljøvern forårsaker delvis uopprettelige skader. Ved siden av direkte utgifter og økonomisk skade, oppstår store skader i samfunnet som ikke kan måles i penger. Befolkningens helse og de kommende generasjoners helse står på spill.

Miljøvern og arbeidsplasser

19.

For å verne om og forbedre naturmiljøet og livskvaliteten kreves menneskelig arbeidskraft. Det må gjøres mer for miljøet. Det er praktisk talt umulig å stille opp en global oversikt over nye eller tapte arbeidsplasser som den aktuelle miljøpolitikk har ført til. En slik oversikt ville heller ikke omfatte den regionale utvikling og gi en ufullstendig forestilling om muligheten for etablering av nye arbeidsplasser.

20.

Erfaringene viser

- at en strategi for kvalitativ vekst på miljøvernområdet globalt sett, resulterer i flere nye enn tapte arbeidsplasser. Dette utelukker imidlertid ikke at produkt- og produksjonsomlegging kan føre til tap av arbeidsplasser;
- at en aktiv miljøpolitikk fremmer utvikling og anvendelse av miljøvennlig teknologi og dermed skaper sikre arbeidsplasser i framtiden;
- at den aktuelle inkonsekvente miljøpolitikk truer eksisterende arbeidsplasser og at en konsekvent miljøpolitikk reduserer faren for masseoppsigelser.

21.

Konsekvente miljøverntiltak kan skape og sikre arbeidsplasser, f.eks. på følgende områder:

- arbeidsplasser i verkstedsindustrien og metallindustrien gjennom utvikling og produksjon av miljøvennlige maskiner og gjennom omstilling av gamle industrianlegg;
- arbeidsplasser i bygningsbransjen gjennom isolering av bygninger, energiøkonomisering, sanering og restaurasjon av bygninger og tiltak for vern mot utslipp;
- arbeidsplasser i skogforvaltning og treforedlingsindustrien;
- arbeidsplasser gjennom utvikling av miljø- og næringsmiddelkontroll og miljøtilsynsmenn i bedriften, så langt som til etablering av tilsynspersonale, f.eks. vann- og skogvoktere.
- arbeidsplasser gjennom en konsekvent utbygging av avfallsutnyttning. I EF beskjeftiger avfallsindustrien allerede 3 millioner mennesker.
- arbeidsplasser innen forskning og utvikling;
- arbeidsplasser innen eksport av miljøvennlige produkter og produksjonsanlegg;
- arbeidsplasser på produktområder som ikke skader helse eller omgivelser.

22.

Arbeidsplasser kan også skapes i sammenheng med utbedring av miljøskader, f.eks.

- i forbindelse med tiltak mot vannforurensning, konstruksjon av vannrenningsanlegg,

arbeidsplasser i forbindelse med utbedring av gamle miljøsteder.

Det er tvingende nødvendig å skape arbeidsplasser på disse områder for å ta igjen det forsømte på miljøvernområdet. På lang sikt er likevel trygge arbeidsplasser slike som er basert på miljøvennlig produksjon og ikke de som er basert på utbedring av skadene.

III. Faglige krav

Ifølge de fakta og analyser som foreligger, har fagbevegelsen klare forestillinger og krav om en europeisk miljøpolitikk.

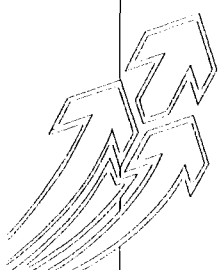
1.

For fagbevegelsen har forebyggende tiltak høyeste prioritet. Industrie- og sosialpolitiske avgjørelser må sikte på å forebygge miljøskader og ikke nøye seg med å etablere en industri for utbedring av de skader andre industrier har forårsaket.

Prinsippet om forebyggende miljøverntiltak må ikke bare garanteres ut fra vurderingen av hvordan private og offentlige investeringer vil virke på miljøet.

DEFS krever også omlegging av miljøpolitikken som går ut på

- forsiktig bruk av råstoffer og energikilder,
- å unngå avfallsdannelse mest mulig gjennom omfattende gjenvinning og gjennom produkter og prosesser som produserer lite avfall,
- å unngå, og redusere utslipp i naturen,

- vikling og awendelse av miljøvennlig ny teknologi,
- utvikling av miljøvennlig infrastruktur gjennom en egnet politikk for jordutnytting, transport, byplanlegging og boligreising,
- sikring og styrking av forbrukerbeskyttelsen med sikte på å imøte komme de relle behov,
- utnytting av naturmiljøet til fritid og reterasjon og kulturelle aktiviteter.

DEFS oppfordrer de europeiske institusjoner og regjeringene til å gjennomføre prinsippet om forebyggende tiltak for å unngå miljøskader fra begynnelsen av og for å skape miljøvennlige arbeidsplasser. Et system for undersøkelse av miljøpåvirkningene må settes i verk straks og utvides.

2.

Anvendelsen av prinsippet "forurenseren betaler"

DEFS insisterer strengt på anvendelsen av prinsippet "forurenseren betaler".

Prinsippet kan være gjenstand for saksanlegg. Saksøkere kan være enkeltpersoner eller bedrifter som retter seg etter miljøvernbestemmelsene og stater som lider skade på grunn av bedrifters eller regjeringers adferd på miljøområdet.

Det må ikke herske tvil i bedriftene om at prinsippet forurenseren betaler skal anvendes, og at de ikke kan få konkurransemessige fordeler ved å vike unna miljøvernbestemmelsene. Den enkelte bedrift må ha visshet om at det å overholde miljøvernbestemmelsene ikke vil virke negativt på bedriftens konkurransesituasjon.

DEFS går inn for å anspore den private industri til investering i miljøvern gjennom bestemmelser og avgifter, streng gjennomføring av prinsippet "forurenseren betaler" og strenge miljønormer.

I denne sammenheng krever DEFS strenge straffetiltak, også av materiell art, dersom bedriftene krenker EFs miljøvernbestemmelser som pålegges av EF-Kommisjonen og forelegges EF-Domstolen til ettersyn – mer eller mindre etter samme mønster som konkurransebestemmelsene.

3.

Anvendelse av de seneste tekniske framskritt

Fagbevegelsen går inn for

- fastlegging av miljønormer i samsvar med de seneste tekniske framskritt, og normene skal innføres i alle nye anlegg i løpet av kort tid,
- utvikling av saneringsprogrammer for eldre anlegg med konkrete frister og overholdelse av prinsippet om at forurenseren betaler,
- kontinuerlig tilpassing av de teknologiske framskritt til det høyeste teknologiske nivå.

I forskning og utvikling og markedsføring av produkter og produksjonsanlegg som gir muligheter for videreutvikling av det tekniske nivå, og også føre til fastlegging av nye normer når de fastsatte frister er utløpt, må det ikke nedlegges forbud mot markedsføring under henvisning til tekniske handelshindringer.

DEFS krever bindende miljøvernbestemmelser etter konsultasjon med fagbevegelsen.

DEFS og medlemsorganisasjonene mener at internasjonale avtaler om miljøpolitikk på et bredt grunnlag er absolutt nødvendige. Etableringen av EFs indre marked krever automatisk utbygging av EFs bindende direktiver og miljøforanstaltninger på høyeste nivå. EFTA-landenes ønske om å ta del i etableringen av det indre marked skal tas i betraktning.

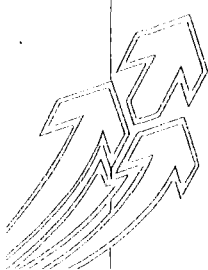
4.

Informasjons- og kontrollrett over landegrensene, undersøkelse av miljøpåvirkninger. Når investeringstiltak eller bedriftsvirksomhet fører til miljøpåvirkninger over landegrensene, krever DEFS at den aktuelle befolkning og medlemstater får omfattende informasjon og kan medvirke i autorisasjonsprosessen gjennom

- et omfattende europeisk kontrollsystem for overholdelse av miljøbestemmelsene,
- en klar regulering av domsmyndigheten over landegrensene i miljøspørsmål, inklusive ansvarsplikten, og utvidelse av EF-Domstolens direkte domsmyndighet,
- etablering av et omfattende nettverk av målestasjoner og informasjonsmetoder som garanterer befolkningen rask informasjon på tvers av landegrensene, særlig om ulykker.

- oppstilling av planer for sikkerhet og krisesituasjoner i bedrifter og for befolkningen. Fagbevegelsen skal delta i utviklingen av slike planer.

DEFS hilser velkommen tiltakene for undersøkelse av avvergelse av miljøpåvirkninger, og ønsker i denne sammenheng utvidelse av EF-direktivet på dette område.

5.
Omorientering av den offentlige støtte

DEFS er mot offentlig støtte som bryter prinsippet om at forurenseren betaler. Offentlig støtte skal bare ytes til utbedring av gamle skader når forurenseren ikke lenger kan identifiseres, videre til utvikling av miljøvennlig infrastruktur, til fremme av energioptimering i offentlige og private bygninger, til fremme av miljøvennlig teknologi som medvirker i den tekniske utvikling.

6.
Framtidsrettet miljø- og sysselsettingspolitikk

Etablering av miljøvennlige og sysselsettingsskapende industrier må fremmes aktivt. I EF skal dette skje med støtte fra EFs regional- og sosialfond. Overnasjonale aspekter og utvikling av overnasjonale miljøprogrammer må tas i betraktning. I EF bør dette gjennomføres med bistand fra Sosialfondet.

DEFS krever utvikling av regionale saneringsprogrammer som reduserer miljøskadene og, som gjennom en framtidsrettet sysselsettingspolitikk, kan mestre de konsekvenser som arbeidstakerne ved produksjonsomleggingen blir konfrontert med.

DEFS og medlemsorganisasjonene krever at det i samarbeid med arbeidstakerne og fagbevegelsen utarbeides konkrete omstillingsprogrammer som

- muliggjør produksjonsomstilling
- skaper nye sysselsettingsmuligheter på disse steder eller i disse distriktene
- gir arbeidstakerne muligheter for omskolering og videreutdanning
- sikrer arbeidstakerne deres eksistens.

7.
Utvidelse av faglige rettigheter

DEFS og medlemsorganisasjonene krever utvidet og bedre demokratisering av næringslivet innenfor rammen av kvalitativ vekststrategi. Bare hvis arbeidstakerne på bedriftsplan, på regionalt, nasjonalt og europeisk plan kan få reell innflytelse på produksjonsomstillingen kan man realisere miljøvennlig produksjon.

Med sikte på utvidelse av faglige rettigheter krever DEFS

- rett til fullstendig informasjon og konsultasjon i miljøspørsmål som vedkommer bedriften,
- rett til medbestemmelse ved avgjørelser om produksjonsomstilling og investeringer i sammenheng med nyutvikling på miljøvernområdet, især kontroll med utslipp og behandling av avfall, hver gang fagbevegelsen ber om slike rettigheter,
- rett til innsikt i bedriftens rapport til den ansvarlige myndighet om bedriftens forhold til miljøvernbestemmelsene,
- medbestemmelse ved videreutdanningsprogrammer på miljøvernområdet,
- deltakelse i forhandlinger på alle nivåer ved fastlegging av bedriftens miljøpolitikk.

DEFS krever også ansettelse av flere miljøansvarlige i bedriftene. Ansettelsen og status til miljøansvarlige skal fastlegges ved lov eller overenskomst.

Bedriftsledelsen skal informere arbeidstakerrepresentantene om miljøvern i bedriften. Arbeidstakerrepresentantene skal dessuten få anledning til å konsultere egne, uavhengige eksperter og dermed gi en arbeidstakerorientert vurdering av bedriftens politikk og dens konsekvenser for miljøet. På regionalt og lokalt plan skal arbeidstakerne ta del i forhandlinger om industrireising og i vurderingen av miljøpåvirkningene. På nasjonalt og europeisk plan skal arbeidstakerne informeres og konsulteres vedrørende miljølovgivning og offentlige investeringsprosjekter.

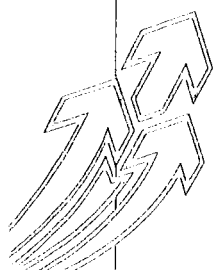
8.
Ansvar overfor den tredje verden

DEFS går inn for en intensiv dialog med utviklingslandene basert på følgende prinsipper:

- forbud mot eksport av produkter som er forbudt på det europeiske marked. Inntil dette forbudet trer i kraft, skal utviklingslandene få vetorett etter en rimelig notifikasjonsfrist.

Listen over produktene skal fastsettes etter felles overenskomst mellom EF- og EFTA-land.

- Overføring av miljøforurensende produksjonsenheter til tredjeland skal stoppes,
- Ved statsgaranterte investeringer i den tredje verden skal det foretas analyse av konsekvensene de aktuelle prosjekter vil føre med seg for omgivelsene. Hvis resultatet er negativt, skal slike investeringer avvises. Særlig gunstige vilkår skal gis investeringer som i særlig grad bidrar til miljøvennlig produksjon.
- Det er i utviklingslandenes interesse at de blir utstyrt med produksjonsanlegg av høyeste

tekniske standard slik at de kan drive aktivt miljøvern. Deres anstrengelser for å tilpasse seg det høyeste tekniske nivå, må derfor få aktiv støtte.

9.

Reorienteringen av forsteningsinnsatsen

DEFS krever en omfattende debatt og avgjørelse om forsknings- og teknologipolitikk som tar i betraktning de krav kvalitativ vekst stiller. DEFS oppfordrer de europeiske institusjonene, og særlig Europaparlamentet, til

- drastisk økning av midlene til forskning og teknologiutvikling på miljøvernområdet;
- Bevilgning av forskningsmidler til utvikling av kjerneenergiteknologi må tas opp til ny vurdering, mens utvikling av informasjonssystemer i EF om sikkerhet i eksisterende kjernekraftverk og til videre forskning på området strålingsbeskyttelse, må spille en viktig rolle.
- forskningsinnsatsen på området energiøkonomisering og utnyttning av fornybare energikilder må økes og prioriteres i forhold til utviklingen av kjerneenergi;
- særlig oppmerksomhet må vies forskning og utvikling i små og mellomstore bedrifter på miljøvernområdet og mulighetene for økt vareomsetning;
- foreta en undersøkelse om forskningsprogrammene er i overensstemmelse med målsettingene til miljøvernpolitikken.

Konklusjoner

Iverksettingen av en strategi for bedre miljø og sysselsetting krever en resolutt og samlet innsats.

1.

Strategien må takle årsakene til miljøkrisen og prioritere samfunnets interesser framfor individuelle interesser.

2.

Denne strategien trenger de nødvendige miljøpolitiske instrumenter for å legge om vårt økonomiske system. Deregulering og tillit til markedskreftene fører, som erfaringene viser, til ytterligere forverring av situasjonen.

3.

Arbeidstakerne må ha medbestemmelsesrett ved planleggingen og gjennomføringen av slik strategi.

4.

Miljøpolitiske instrumenter må brukes slik at det ikke er mulig å velte utgiftene av forsømt miljøvern over på andre.

5.

Den må, tatt i betraktning massearbeidsløsheten og miljødeleggelsene, konsentreres om etableringen av miljøvennlige arbeidsplasser og bedring av omgivelsene. De nødvendige offentlige og private investeringer må styres slik at nedleggelse av arbeidsplasser, som følge av produksjonsomlegging, kompenseres med nye arbeidsplasser på lokalt og regionalt plan.

6.

En slik strategi åpner muligheten for å organisere det indre marked på en slik måte at målet (EF-traktaten) "bedring av arbeids- og levekår" kan nås.

7.

Den styrker ikke bare Vest-Europas konkurransevne og skaper nye arbeidsplasser. Den gjør det også mulig for Vest-Europa å oppfylle sitt ansvar overfor den tredje verden.

8.

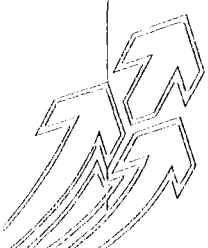
Den krever viktige industri- og miljøpolitiske avgjørelser på vest-europeisk nivå. Det kreves en koordinert miljøvernpolitikk som anvendes på forsknings- og utviklingsområdet, i utviklingen av infrastruktur og økonomisk samordning innenfor EF og med EFTA-landene.

9.

Felles framskritt i EF kan bare nås gjennom bindende rettsinstrumenter. Samtidig oppfordres EFTA, Europarådet, Det Nordiske Råd og verdensorganisasjonene til å videreføre sine anstrengelser om internasjonale avtaler.

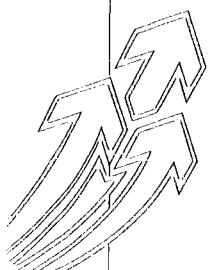
10.

DEFS og medlemsorganisasjonene skal regelmessig og fullt ut medvirke i utviklingen og gjennomføringen av den enkeltstatlige og internasjonale miljøvernpolitikk.

11.

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon har erklært avskaffelsen av miljøproblemene som et av sine sentrale målsettinger og skal innenfor rammen av det europeiske miljøår 1987 gjennomføre aksjoner på europeisk nivå for å fremme kravene i dette programmet.

(1) DEFS' program for "Bedring av livskvalitet, miljø og omgivelser"

RESOLUSJON OM
"KOMMISJONENS TREDJE HANDLINGSPROGRAM FOR SIKKERHET, HYGIENE
OG HELSEVERN PÅ ARBEIDSPLASSEN"

Vedtatt av Eksekutivkomiteen 8./9. oktober 1987

I. INNLEDNING

I begynnelsen av juli 1987 utstedte Kommisjonen en meddelelse om et nytt handlingsprogram for helsevern, hygiene og sikkerhet på arbeidsplassen. Forslaget skulle fremlegges den rådgivende komité for hygiene og sikkerhet, Luxembourg, til uttalelse.

Den raske gjennomføring av programmet skyldes sikkert at det danske formannskap ønsket å behandle dette spørsmålet i sin mandatperiode. Meddelelsen burde tjene som arbeidsdokument for det uformelle komitémøtet mellom arbeidsministre 24. og 25. september og tjene som grunnlag for en resolusjon fra det danske formannskapet for komitémøtet i desember.

Hovedargumentet beror på det nye juridiske grunnlag som settes fram i den Felles akt i artikkel 118 A og 100 A og om mulig fortolkning av de områder som dekkes av disse artiklene (f.eks. "arbeidsmiljø" i artikkel 118 A).

Tatt i betraktning at dette er et viktig prosjekt og den sterke kritikk i forbindelse med framgangsmåten for forberedelsene og konsultasjon og rollen til komiteen for hygiene og sikkerhet, samt prosjektets innhold, sammenkalte DEFS arbeidstakerrepresentantene i komiteen 3. og 4. september for å utarbeide en uttalelse fra DEFS for plenarsesjonen den 9. september.

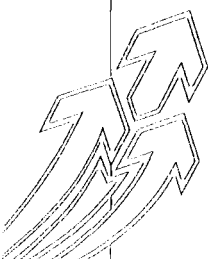
På dette møtet ble det utarbeidet en sterkt begrunnet uttalelse som så ble revidert på det forberedende møtet 8. september. Dermed er vi i stand til å drøfte med arbeidsgiverne en foreløpig felles uttalelse. Uttalelsen ble også godkjent av gruppen av regjeringsrepresentanter. Dette har vesentlig styrket den rådgivende komité for hygiene og sikkerhet overfor Kommisjonen.

II. EKSEKUTIVKOMITEENS VEDTAK

- 1) Eksekutivkomiteen har gjort seg kjent med Kommisjonens meddelelse om sitt tredje handlingsprogram for helsevern, sikkerhet, hygiene på arbeidsplassen.
- 2) Den mener at det er ytterst viktig at Europa styrkes gjennom etableringen av det indre marked og gjennom utviklingen av en politikk for helsevern og sikkerhet på arbeidsplassen. Dette skal skje ved at samtlige bedrifter, og spesielt de små og mellomstore bedrifter som trenger supplerende midler, blir tvunget til å innføre foranstaltninger som garanterer samtlige arbeidstakere de samme rettigheter vedrørende helse og sikkerhet – uansett bedriftens størrelse eller arbeidsavtalens form.
- 3) Eksekutivkomiteen fastholder at alle områder i arbeidslivet, i samsvar med bestemmelsene i artikkel 118A (arbeidsorganisasjon, ergonomi, informasjon, yrkesopplæring, konsultasjon og forhandlinger med arbeidstakerne og arbeidstakerrepresentantene), må tas i betraktning for å garantere sikre arbeidsvilkår og arbeidsmiljø som ikke påfører arbeidstakerne fysisk eller psykisk skade.
- 4) Eksekutivkomiteen understreker at de europeiske og nasjonale offentlige myndighetene skal, gjennom, lovfestede bestemmelser, garantere samtlige arbeidstakere de samme rettigheter når det gjelder helsevern og sikkerhet.

Disse rettighetene skal ikke kunne manipuleres gjennom endringer i styrkeforholdet mellom arbeidsgiverne og arbeidstakerne. Likevel kan utviklingen av den sosiale dialog og tarifforhandlingene bidra til å styrke preventive tiltak og kontrolltiltak for helsevern og sikkerhet på arbeidsplassen.

- 5) På dette grunnlag gjør Eksekutivkomiteen resolusjonen fra arbeidstakergruppen i den rådgivende komité for helsevern, hygiene og sikkerhet til sin.
- 6) Den skal be alle politiske og representative instanser, på nasjonalt og europeisk plan, om at resolusjonen tas i betraktning av Kommisjonen og Rådet i utforming av retningslinjer og prioriteringer på dette viktige området.

RESOLUSJON FRA ARBEIDSTAKERGRUPPEN I DEN RÅDGIVENDE KOMITE FOR HELSEVERN OG SIKKERHET OM KOMMISSJONENS TREDJE PROGRAM

Arbeidstakergruppen i den rådgivende komité for helsevern og sikkerhet har drøftet Kommissjonens meddelelse til Rådet om sitt program for helsevern og sikkerhet på arbeidsplassen.

I forbindelse med Kommissjonens framgangsmåte undres arbeidstakergruppen over den rådgivende komités rolle, da den vet at Kommissjonen den 27. juli 1987 vedtok meddelelsen og at det for hvert planlagt tiltak allerede er fastsatt et fellesskapsinstrument.

Arbeidstakergruppen kan ikke akseptere at den rådgivende komité ikke er blitt konsultert på forhånd som betyr nedvurdering av dens rolle som rådgivende organ.

Med hensyn til forslagetets innhold, ved siden av den kjensgjerning at det ikke er foretatt en vurdering av resultatene fra allerede gjennomførte, hhv. pågående tiltak, mener gruppen at den ikke oppfyller de oppgaver som er fastlagt i den Felles akt og i programmet for etableringen av det indre marked!

Sikkert er det at

- åpningen av offentlige markeder vil øke farene for sosial uthuling og deregulering på området helsevern og sikkerhet;
- det vil være det samme med liberaliseringen av varehandelen som kan føre til avskaffelse eller endring av bestemmelsene og rollen til instansene som overvåker belastningene på arbeidsplassen, virkningene av skadelige stoffer og anvendelsen av farlig arbeidsutstyr.

Og videre:

- Arbeidstakerne er alltid konfrontert med farer, og de farer som den teknologiske utvikling fører med seg, endrer de kontrollmetoder som blir brukt av arbeidstakerne og de offentlige myndighetene;
- endringer i arbeidsorganisasjonen og økt arbeidstempo fører med seg nye helseproblemer for arbeidstakerne, f.eks. stress, hjertekarssykdommer, problemer med kroppsholdningen, osv.;
- i denne sammenheng er arbeidstakernes og arbeidstakerrepresentantenes rett til informasjon, yrkesopplæring, konsultasjon og forhandlinger om arbeidsorganisasjon og arbeidsvilkår av avgjørende betydning på et tidspunkt da ergonomiske hensyn ved planlegging av arbeidsplasser og maskiner gjør seg gjeldende;
- i mange små og mellomstore bedrifter og firmaer som driver med leiarbeid er arbeidstakerne utsatt for større risiko, og det er en sterk utbredelse av uregelmessige arbeidsavtaler. Dette stiller arbeidstakerne i en utsatt situasjon fordi de har vanskelig adgang til informasjon og nyter mindre sosial beskyttelse.

I en slik situasjon krever gruppen at Kommissjonen i sin politiske strategi allerede nå tar i betraktning den framtidige teknologiske utvikling og de sosiale virkningene av det indre marked. Den understreker på ny den vekt den tillegger forebyggende politikk som må omfatte bindende fellesskapsbestemmelser for samtlige foretak og minner dermed om de offentlige myndigheters viktige ansvar på dette område.

Når det gjelder små og mellomstore bedrifter, som i de forskjellige land har noe annen definisjon, kreves det ytterligere midler som er tilpasset den enkelte bedrifts egenart og som garanterer samtlige arbeidstakerne like rettigheter i forbindelse med beskyttelse, kontroll, informasjon og forhandlinger.

For å realisere disse oppgavene krever gruppen at EF

- stiller til rådighet større finansielle og humane midler og at disse svarer til de forpliktelser Kommissjonen og Ministerrådet har påtatt seg og til det godkjente arbeidsprogram;
- fastlegger framgangsmåter for innsamling av opplysninger om de eksisterende forhold og strenge vurderingsmetoder for den sosiale og vitenskapelige utvikling;
- sørger for at partene i arbeidslivet – også på nasjonalt plan – medvirker i oppfølgingen av direktiver som er vedtatt av Ministerrådet (fortolkning, kontroll, vurdering av effektivitet).

Videre krever gruppen en detaljert tidsplan for komiteens arbeid, tilsvarende midler og godkjenning av prioriteringer.

For "arbeidstakergruppen" dreier det seg om – på basis av artikkel 118A og 100A i Traktaten – å gjennomføre en forebyggende politisk strategi som bidrar til å skape et tilfredsstillende arbeidsmiljø både når det gjelder arbeidets art og arbeidsorganisasjon og valg av ny teknologi. Arbeidsvilkårene skal være tilpasset arbeidstakerne både fysisk og psykisk sett.

Slik politisk strategi kan utvikles hvis bindende fellesskapsbestemmelser sørger for innføring av bedriftshelsetjeneste i samtlige bedrifter, og hvis samtlige arbeidstakere får adgang til denne tjenesten. Likeledes må arbeidstakerne garanteres et system for kompensasjon for yrkesskader og for skader fra arbeidsulykker. Dette må være basert på identiske juridiske prinsipper som for eksempel den Europeiske liste og retten til godtgjøring.

Når det gjelder den europeiske standardisering, som Ministerrådet er i ferd med å planlegge, mener gruppen at den bare kan virke positivt i den forebyggende prosess hvis arbeidstakerne får medvirke ved fastsettingen av normene. Gruppen minner om sitt krav om opprettelse av et fast trepartsorgan som skal ha til oppgave å fastlegge prioriteringer, kontrollere innholdet og sikre at bestemmelsene overholdes.

Arbeidstakergruppen ber Kommissjonen, på grunnlag av vitenskapelige undersøkelser gjennomført på internasjonalt plan, og idet den tar hensyn til tidligere uttalelser fra gruppen, i første rekke om:

- å videreføre det påbegynte arbeidet innenfor rammen av det 2. programmet og foreta en vurdering;
- å utarbeide et dokument for kjemiske stoffer som også omhandler måle- og prøvemethoder og tar i betraktning blandingssubstanser;
- å fastlegge metoder for måling av den toksikologiske virkning og sette opp lister over eksisterende og nye kjemiske produkter;
- å virke for at farlige produkter erstattes med andre;
- å utfylle listen over kreftfremkallende stoffer og prosesser;
- å analysere insekts- og ugressdrepende midler, medikamenter, støv;
- å utarbeide lister over stoffer som fremkaller misdannelser og mutasjoner og som har virkninger på forplantningsevnen;
- å ta i betraktning de farer som er knyttet til bioteknologiske prosesser og manipulasjoner;
- å ta i betraktning den stadige risiko og de neurotoksikologiske og allergiske virkninger ved fastsettelse av grenseverdiene;
- å vedta fellesskapsbestemmelser om vibrasjoner og ikke-ioniserende stråling;
- å utarbeide fellesskapsbestemmelser om forebyggelse av motoriske skader;
- å utarbeide fellesskapsinstrumenter som forplikter konstruktører av industrielle og kommersielle anlegg og bygninger til å ta i betraktning kriteriene for helsevern, sikkerhet og ergonomi. Valg av, så vel som fastleggelsen av arbeidsvilkår og arbeidsorganisasjon, skal skje i konsultasjon med arbeidstakerne.
- et rammeinstrument for sikkerhet på arbeidsplassen.

"Arbeidstakergruppen" understreker at det ved fastsettelsen av fellesskapsinstrumentene må tas i betraktning virkningene av skadelige stoffer og industriprosesser på omgivelsene.

Når det gjelder EFs forskningsprogrammer understreker gruppen forskningens økende betydning og ber om at komiteen får delta i fastleggelsen av emner og forskningsprosjekter og også får adgang til resultatene og til vurderingen av resultatene.

På dette felt, som er like viktig som helsevern og sikkerhet, er arbeidstakergruppen overbevist om at bare de offentlige myndighetene på nasjonalt og europeisk plan er i stand å sikre samtlige arbeidstakere like rettigheter, uansett bedriftens størrelse og arbeidsavtalenes form, i forbindelse med helsevern og sikkerhet.

"Arbeidstakergruppen" er også fast overbevist om at det gjennom lovbestemmelser må garanteres en ramme for arbeidsgiver-arbeidstaker-forholdet, slik at normene for helsevern og sikkerhet på arbeidsplassen kan gjennomføres så effektivt som mulig. Dermed skal arbeidstakerne og arbeidstakerrepresentantene også garanteres bedre informasjon og medvirkning ved innføringen av ny teknologi, ved bruken av nye produkter, ved planleggingen av arbeidsplasser og maskiner, på alle områder i forbindelse med helsevern og sikkerhet og ved alle de faktorer som har en avgjørende betydning for arbeidsmiljøet.

Således vil de lovgivende myndigheter og den sosiale dialog bli til utfyllende faktorer og skape framskritt i arbeidet med å skape sikre arbeidsvilkår og omgivelser.

1. Dette arbeidsprogrammet fastsetter en rekke mål på kort sikt for DEFS' samordningskomité for energi.

2. De siste årene har denne komitéen i stadig større grad tatt opp spørsmål som er av praktisk betydning for forbundene innen energiindustriene. Den har også forsøkt å samordne sitt arbeid innenfor rammen til DEFS' generelle økonomiske politikk og sysselsettingspolitikk. DEFS' arbeid når det gjelder energispørsmål må spesielt utgjøre en del av kampanjen for å få tilbake full sysselsetting, samt bedre livskvaliteten i hele Europa.

3. DEFS' generelle energipolitikkprinsipper står nevnt i DEFS energiprogram, vedtatt av Styret i desember 1980. Dette programmet danner grunnlaget for arbeidet til samordningskomitéen.

4. Punktene i dette arbeidsprogrammet utgjør komitéens siktemål i det kommende år. Arbeidsprogrammet tar ikke sikte på å dekke alle energiindustriene. Samordningskomitéen er av den mening at den ikke bør påta seg umulige oppgaver, men istedenfor konsentrere seg om utvalgte spørsmål og sikre at det arbeid som er satt igang følges opp helt fram til en praktisk konklusjon. I årets løp kommer samordningskomitéen til å overveie hvilke andre emner den bør ta opp i neste periode. Slike emner kan omfatte industrier som bare er nevnt i en bisetning i det nåværende program, som f.eks. gass, kjernekraft og kull.

5. Siktemålet har fremfor alt vært europeiske og internasjonale institusjoner, de forskjellige lands regjeringer og energiindustriene. Samordningskomitéen ønsker fortsatt å forsøke å bedre samordningen av sitt arbeid med energipolitikkinitiativene til Stål- og kullfelleskapets rådgivende komité og energiseksjonen til den økonomiske og sosiale komité.

6. Ett mål er felles for alle de felter som dekkes av dette arbeidsprogrammet, nemlig at fagbevegelsen må spille en viktig rolle i utviklingen av energipolitikk på alle plan. Fagbevegelsen må delta i planlegging og i beslutningsprosessen overalt hvor dette på noen måte berører energiindustrien. DEFS og dets tilsluttede organisasjoner er mer enn villige til å bidra på denne måte, hvor og når dette er mulig.

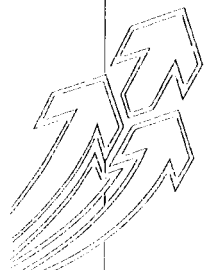
ENERGIPOLITIKK OG SYSSELSETTING

7. DEFS har som et av sine fremste mål å gjeninnføre full sysselsetting i Europa. Den energipolitikk som føres i Europa har stor betydning m.h.t. sysselsettingen på europeisk, nasjonalt og regionalt plan. Sikker forsyning til konkurransedyktige priser er også nødvendige forutsetninger for økonomisk oppgang og økt sysselsetting.

8. Samtidig gjennomgår energisektoren kontinuerlig restrukturering på grunn av de skiftende forhold i verden, og det er viktig å beskytte retten til arbeid for alle arbeidstakere innen energisektoren, og begrense mulighetene og mobiliteten til multinasjonale selskaper i Europa.

9. I tillegg må arbeidstakerne og deres faglige organisasjoner gis fulle rettigheter angående informasjon og konsultasjon ved gjennomføring av Vredeling direktivutkastet. Dette direktivet vil ikke bare garantere at alle arbeidstakerne i EF-land gis et minimum av informasjons- og konsultasjonsrettigheter; med den ordlyd som DEFS forlanger vil direktivet også gjøre det mulig for arbeidstakerne innen multinasjonale selskaper å utvide denne retten til informasjon og konsultasjon på tvers av landegrensene før ledelsen treffer noen beslutninger av betydning.

10. De omveltninger dette vil medføre gjør det enda viktigere at fagbevegelsen konsulteres når det gjelder energiinvesteringspolitikken.

11.

I slutten av 1983 gikk Davignon, som er medlem av Kommissjonen, med på å opprette og finansiere en felles forskningskomité som, sammen med DEFS' samordningskomité for energi, skulle se nærmere på energipolitikkenes virkninger på sysselsettingen. Komitéen holdt sitt første møte 30. mai 1984.

12.

For å forfølge dette initiativet videre besluttet DEFS' samordningskomité for energi at:

- felleskomitéen for forskning skulle komme sammen med regelmessige mellomrom;
- Europakommisjonen og de forskjellige lands regjeringer på regelmessig grunnlag skal gå gjennom og ta opp til ny vurdering de virkningene energipolitikken har på sysselsettingen innen den eksisterende energisektor, ny energisysselsetting og sysselsettingen innen andre økonomiske sektorer;
- alle fremtidige dokumenter angående den europeiske energipolitikk må omfatte overslag over sysselsettingstendenser og implikasjoner m.h.t. de utviklinger og forslag som dokumentene inneholder/beskriver;
- DEFS må konsulteres angående utarbeidelsen av disse overslag og de kriterier som anvendes;
- Det Europeiske Fellesskap og de forskjellige lands regjeringer og industrien må stå ansvarlige for de sosiale og regionale virkninger restruktureringen innen energisektoren har eller får; og dette ansvarsområdet må også omfatte følgene for andre industrier;
- de forskjellige lands regjeringer må støtte og opprettholde et høyt investeringsnivå innen energisektoren som en del av deres sysselsettingspolitikk;
- de nødvendige investeringer må gjøres for å sikre at Europa blir fullt istand til å konkurrere innen de nye teknologier som blir nødvendige med tanke på fremtidens energitilførsel og konservasjon;
- lignende anstrengelser må gjøres for å sikre den nødvendige opplæring med tanke på fremtidig produksjon og fremtidige tjenester.

ENERGIFORSKNING OG -UTVIKLING

13.

DEFS går fullt og helt inn for betydelige økninger i forskning og utvikling innen energisektoren i hele Europa, delvis for å bedre utnyttelsen av tradisjonelle energikilder, og delvis for å utvikle nye energialternativer.

14.

Investeringsnivået for forskning og utvikling (F&U) på energisektoren er et mål på i hvilken grad man går inn for energiindustriens fremtid. Det er viktig å fremme europeiske teknologier og energikilder med tanke på fremtiden, samt sikre en akseptabel, regional fordeling av disse investeringene. Det er fare for at de europeiske land kan bli tvunget til å importere ny teknologi, ganske enkelt fordi de har unnlatt å investere tilstrekkelig i forskning med tanke på fremtiden.

15.

Hovedmålet til F&G innen energisektoren i Europa idag må være å sikre at kommende generasjoner har flere valgmuligheter med hensyn til fleksible energialternativer og effektiv energiutnyttelse for å holde vedlike en bedre levestandard i overskuelig fremtid. I tillegg må de europeiske programmene, hvor mulig, bidra til å løse internasjonale energiproblemer ved å redusere avhengigheten av multinasjonale selskaper, spesielt i utviklingsland, og grunnleggende forskningsproblemer på lang sikt.

16.

DEFS' samordningskomité for energi går inn for at:

- Europakommisjonen og IEA regelmessig konsulterer DEFS angående europeisk F & U, og holder DEFS informert om alle fremskritt;
- de forskjellige lands regjeringer og Europakommisjonen må sende ut regelmessige rapporter om de fremskritt som gjøres innen F & U for energi, med tanke på regelmessig offentlig og parlamentarisk debatt;
- europeiske og nasjonale budsjetter for F & U innen energisektoren må ha en progressiv tendens i resten av dette århundre, og må ikke vise seg som et prosentmessig fall av BNP; denne prosentdelen må fordeles mer jevnt mellom tilbud og etterspørsel på de respektive undersektorer;
- prosjekter som tar sikte på å forbedre arbeidstakernes helse og sikkerhet innen energisektoren må gis spesiell støtte;
- prosjekter som angår miljøproblemer som har tilknytning til energitilførselen må gis spesiell støtte;
- prosjekter som fører til lavere produksjonskostnader for varer og tjenester må også gis spesiell støtte;
- både europeisk og nasjonal politisk må bl.a. ha som mål å sikre at Europa deltar fullt ut i all ny energiteknologi;

- EF og IEA gi mer støtte til prototyper og demonstrasjonsprosjekter, inkludert messer, utstillinger, refranseprosjekter osv.;
- de forskjellige lands regjeringer og internasjonale organer må gi økonomiske og annen støtte til en utvidelse av energiforskning og vitenskapelige institusjoner som har relevans til deres behov i utviklingslandene.

SUR NEDBØR

17.

Det er omgående nødvendig med handling for å redusere problemet som skyldes virkningene av sur nedbør. Dette er et felt som krever internasjonal samordning og praktiske avtaler mellom de forskjellige lands regjeringer og europeiske institusjoner.

18.

Problemene skyldes flere kilder. Kraftverk, industriproduksjon og produksjon av varme spiller en stor rolle i form av utslipp av SO₂ og NO_x. Andre problemkilder med tanke på miljøet er biler og ozon, og vanlig praksis innen skogbruk og jordbruk. Utslipp av karbondioksyd skaper også uro. Alle disse spørsmål krever handling. Det hersker uvisshet om forholdet mellom de forskjellige årsakene og disses samvirkning med andre luftforurensningsfaktorer, og det som må gjøres for å løse det endelige problemet. Det er knødvendig med mer forskning og mer teknologisk utvikling på dette felt.

19.

Problemene med sur nedbør er et generelt problem som angår hele samfunnet. Det er påtrengende nødvendig å ta praktiske og kosteffektive tiltak for å redusere utslipp og dermed den skade som skyldes sur nedbør. Fordi dette er et samfunnsproblemmå, må de forskjellige lands regjeringer og europeiske institusjoner påta seg ansvaret for å skaffe tilveie de nødvendige midler som kreves. Spørsmålet om hvorledes disse kostnadene skal deles mellom industrien og i form av generelle skatter, må avgjøres nasjonalt og drøftes innen de europeiske institusjoner. Programmer som tar opp problemet med sur nedbør byr på store muligheter for opprettelse av nye arbeidsplasser i Europa.

20.

I dette arbeidsprogrammet er komitéen mest bekymret over problemene med utslipp av SO₂, og NO_x fra stasjonære forbrenningsanlegg, selv om forskningsforslaget også må omfatte alle kilder som bidrar til sur nedbør.

21.

DEFS' samordningskomité for energi går inn for at:

- (I) øyeblikkelige tiltak må settes ut i livet av europeiske institusjoner og nasjonale regjeringer for å takle problemene med sur nedbør;
- (II) dette presserende programmet må bidra til å redusere arbeidsløsheten og ta hensyn til forholdene i de forskjellige land;
- (III) europeiske institusjoner og de forskjellige lands regjeringer må gå langt mer linn for å samordne forskning for å finne årsakene til sur nedbør og hvorledes miljøet kan forbedres;
- (IV) offentlige investeringer med tanke på en hurtig utvikling av ren forbrenningsteknologi som f.eks. virvelsjiktforbrenning må gis bredere støtte, både nasjonalt og på europeisk plan;
- (V) mens renere forbrenningsteknologi blir utviklet, må alternative programmer for utslippsskontroll settes ut i livet som et midlertidig tiltak;
- (VI) de forskjellige lands regjeringer og europeiske institusjoner må øyeblikkelig ta skritt for å utbedre den miljøeskade som allerede har funnet sted;
- (VII) dd forskjellige lands regjeringer og internasjonale institusjoner må bli enige om definitive målsettinger på dette felt.

ENERGIEFFEKTIVITET

22.

Det eksisterer store muligheter for å oppnå en langt mer effektiv bruk av energien. Dette kan i høyeste grad bidra til å bedre levestandarden og senke produksjonskostnadene for varer og tjenester. Investeringer i en effektiv bruk av energien og i skikkelig opplæring vil gi gode resultater og bedre muligheter til å skape nye arbeidsplasser. Dette vil også bidra til målsettingen til DEFS' energipolitikk om å redusere forurensningen og minske sårbarheten til de mange forskjellige organer ved å bidra til en spredning og redusere avhengigheten av importert brennstoff.

23.

DEFS' samordningskomité for energi går inn for at:

- de forskjellige lands regjeringer og europeiske institusjoner må gjennomføre omfattende programmer for renovering og oppussing av boliger, inkludert tiltak som skikkelig isolering, og kvantitative mål må spesifiseres på nasjonalt grunnlag;
- de forskjellige lands regjeringer eller lokale myndigheter må støtte investeringer i fjernvar-

- meanlegg slik at det f.eks. blir mulig å benytte spillvarme og overskytende varme fra industrien og produsere e kombinert varme og kraft;
- de forskjellige lands regjeringer og institusjoner må øke den støtte som ytes til investeringer i energieffektivitet innen industrien;
 - de forskjellige lands regjeringer og lokale myndigheter må støtte investeringer i varmepumper;
 - europeiske institusjoner og de forskjellige lands regjeringer må vedta programmer som tar sikte på å bedre effektiviteten til det totale energinett;
 - et system for registrering og merking av energiforbruket i boliger opprettes på nasjonalt grunnlag;
 - nasjonale energieffektivitetsorganer må opprettes i hvert land. Disse må na tilstrekkelige ressurser til å fremme energibevaring på en effektiv måte, samt fremme nye og fornybare energikilder, hvor disse kan komme på tale. Organene må inkludere representanter for både de sosiale partnere og energiindustrien og det skal opprettes tjenester for rasjonell energibruk på lokalt plan for befolkningen som et hele.

OLJERAFFINERINGSINDUSTRIEN

24.

Desiste årene har en kombinasjon av økning i oljeprisen og den økonomiske tilbakegangen ført til en betydelig nedgang i forbruket av mineraloljeprodukter. Følgen er at raffinerier er blitt nedlagt, eller kapasiteten er blitt redusert i stor målestokk i alle land innen EF, med et stort tap av arbeidsplasser.

25.

DEFS' samordningskomité for energi har hatt to rådgivende møter med Europakommisjonen om dette spørsmål, nemlig i juni 1983 og februar 1984. Under det første møtet stilte DEFS seg meget kritisk overfor EG Kommisjonens 1983-kommunikasjon til Rådet angående Fellesskapets oljeraffineringsindustri. DEFS gikk spesielt imot den alvorlige undervurdering av antallet oppsigelser innen industrien; det faktum at Kommisjonen godkjente oljeselskapenes rasjonaliseringsprogrammer; det faktum at det ikke ble tatt hensyn til virkningene på sysselsettingen, nasjonalt og regionalt; samt at Kommisjonen syntes å stole fullt ut på opplysningene gitt av de forskjellige selskaper, uten å konsultere fagbevegelsen. Under det andre møtet fikk EF Kommisjonen forelagt seg uttalelser fra medlemmer av DEFS og innrømmet at DEFS hadde rett på noen punkter angående sysselsetting og konsultasjon. EF Kommisjonen ga nærmere opplysninger om dette på et DEFS energiarbeidsgruppemøte i mai 1984.

26.

For å forfølge dette spørsmål videre, har DEFS samordningskomité for energi gått inn for at:

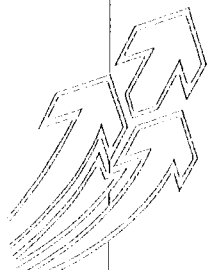
1. Europakommisjonen og de forskjellige regjeringer øyeblikkelig setter ut i livet tiltak for å beskytte kapasiteten til Europas raffinerier og petro-kjemiske industri mot urettferdig konkurranse av importerte raffinerte olje- og gassprodukter;
2. oljeselskapene må tilby alle arbeidstakere som mister sine arbeidsplasser på grunn av omstruktureringen av raffineriindustrien arbeidsplasser innen andre anlegg, hvis ytterligere nedleggelse eller nedskjæringer viser seg å være uunngåelige;
3. Europakommisjonen og de forskjellige lands regjeringer må systematisk analysere strategien til de multinasjonale selskaper for å øve påtrykk mot oljeselskapene med tanke på å få disse til å akseptere disse forpliktelsene, og ha for øyet de sosiale og regionale resultater av selskapenes politikk;
4. når nødvendig må de forskjellige lands regjeringer og Europakommisjonen garantere at de arbeidstakere innen industrien som er blitt arbeidsløse som en følge av de strukturelle forandringer innen industrien, nyter godt av effektive arbeidsmarkedsprogrammer som f.eks. programmer som skaper nye arbeidsplasser, opplæring og omskolering, flyttebidrag og sosiale arrangementer;
5. når nye forbrenningsanlegg bygges, må beliggenheten til disse være en måte å bevare og skape arbeidsplasser og infrastruktur på når oljeraffineringsindustrien omstruktureres;
6. Europakommisjonen må fortsatt konsultere DEFS og de involverte landsorganisasjonene ved utarbeidelse av Kommisjonens dokumenter angående industrien, og de endelige publikasjoner må gjenspeile fagbevegelsens synspunkter;
7. oljeselskapene må forpliktes til å drøfte sine investeringer og omstrukturingsplaner med de aktuelle faglige organer, nasjonale regjeringer og Europakommisjonen, både før alle nedleggelse eller nedskjæringer, og på regelmessig grunnlag, inkludert selskapenes politikk/programmer angående investering, forskning og ny teknologi;
8. EF og de forskjellige lands regjeringer må påta seg ansvaret for de følger alle nye avgassbestemmelser for motorkjøretøyer måtte få både rent sosialt og på sysselsettingen.

27.

På det siste møte til DEFS samordningskomité for energi i Brussel 26.-27. februar 1985 ble det besluttet straks å ta fatt på arbeidet med et DEFS forslag og program for handling innen kull-, kjernekraft- og gassindustriene. Komitéen akter å gjøre dette i nært samarbeid med de tilsluttede landsorganisasjoner og industrikomitéene.

28.

DEFS' Sekretariat og DEFS' samordningskomité for energi anmoder inntrengende Styret til DEFS om å vedta dette arbeidsprogrammet for 1985-1986.

Rekommandasjoner basert på resultatene fra en undersøkelse og et seminar organisert av Den Europeiske Faglige Samorganisasjons arbeidsgruppe Beskyttelse mot skadevirkningene av stråling

April 1985

INNLEDNING

I juli 1983 sendte Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS) ut et spørreskjema til medlemsorganisasjonene vedrørende sikkerhet og beskyttelse mot skadevirkningene av stråling i kjernefysiske anlegg. Hensikten med undersøkelsen var å samle inn opplysninger fra fagforeningsrepresentanter og tillitsmenn i kjernefysiske anlegg.

Svarene på spørreskjemaet ble redigert av DEFS' arbeidsgruppe Beskyttelse mot skadevirkningene av stråling og sammenfattet i et arbeidsdokument for et internasjonalt seminar av representanter for DEFS' medlemsorganisasjoner om emnet beskyttelse mot skadevirkningene av stråling. Seminaret, som ble holdt i Luxembourg i november 1984, ble tilrettelagt av DEFS' arbeidsgruppe i EF-Kommisjonens regi. Nærværende tekst ble utarbeidet på basis av drøftingene av nevnte arbeidsdokument på seminaret.

DEFS' undersøkelse og seminaret var i første rekke viet sikkerhetsspørsmål i kjernefysiske anlegg. En må imidlertid være klar over at arbeidstakere i andre industrier også er utsatt for ioniserende stråling og radioaktive stoffer. Dette gjelder i første rekke innen medisin og vitenskapelig forskning. Etterfølgende rekommandasjoner gjelder også forbedring av sikkerhetstiltak i forbindelse med helsefarlig stråling.

Produksjon av elektrisitet ved kjernespalting har skapt krasse politiske debatter i mange land. Fagbevegelsens syn varierer fra land til land. De europeiske fagorganisasjonene er imidlertid enige i sine bestrebelser for å bedre arbeidsvilkårene i kjernefysiske anlegg. Dette har blant annet til følge at det skjer en kritisk vurdering av utviklingen av kunnskapene om skadevirkningene av ioniserende stråling og radiologiske sikkerhetsnormer.

Rekommandasjonene er gruppert etter de forskjellige aspekter i forbindelse med sikkerhet på arbeidsplassen. Det gis en kort innledning forut for hver gruppe rekommandasjoner.

OPPLYSNINGER FRA ARBEIDSTAKERNE

I bestrebelsene for å oppnå et høyt sikkerhetsnivå er opplysninger fra arbeidstakerne av primær betydning. Opplysningene må ikke bare benyttes av fagorganisasjonene ved drøftinger og andre aksjoner på bedriftsplan eller nasjonalt plan. Arbeidstakernes erfaringer må også være en oppgave for fagbevegelsen på internasjonalt plan og brukes for å påvirke myndighetene og arbeidsgiverne for å bedre arbeidsforholdene i den kjernefysiske industri.

Rekommandasjon 1

Fagorganisasjonene i de enkelte land må gjøre DEFS kjent med erfaringene og syn til arbeidstakere i kjernefysiske anlegg slik at de kan benyttes ved forhandlinger med de europeiske institusjonene og andre normgivende instanser.

SIKKERHETSSTRUKTUR

Arbeidsgivernes elementære ansvar er å sørge for og opprettholde sikre arbeidsforhold. Dette gjelder også den kjernefysiske industri. Arbeidstakerne må få adgang til informasjon og opplæring, derunder grunnopplæring i sikkerhetstiltak og gjennomføringen av disse.

En annen forutsetning for sikre arbeidsforhold er nærvær av sikkerhetsekspertter. Arbeidstakerne må få adgang til uavhengige helse- og sikkerhetsekspertter, som praktiserende leger spesialisert i yrkesmedisin, spesialister i yrkeshygiene og sikkerhetsspørsmål. Alt etter arbeidets art må sikkerhetspersonalet foreta stikkprøver. Den av arbeidsgiveren fastlagte organisasjonsstruktur må gi arbeidstakerne anledning til å øve innflytelse på arbeidsforholdene. I enkelte anlegg har arbeidstakerepresentantene rett til å drøfte, og i enkelte tilfelle rett til å godkjenne, de sikkerhetstiltak som er planlagt av arbeidsgiveren. Slike rettigheter må også omfatte arbeidstakernes og deres representanters rett til å oppsøke uavhengige sikkerhetsekspertter.

Erfaringene viser at arbeidsgivernes produksjonsmål og hans ansvar for sikkerhet på arbeidsplassen ofte står i strid med hverandre. De fundamentale krav om rimelige sikkerhets-

forskrifter og arbeidstakernes rettigheter i denne strukturen må derfor lovfestes av de nasjonale myndighetene.

I industrien generelt, og i den kjernefysiske industri spesielt, kan det noteres en tendens blant arbeidsgiverne til å forsvare den såkalte "selv-beskyttelse". Det er en generell oppfatning at når arbeidstakerne får en viss informasjon og opplæring skal de dermed også påta seg ansvaret for sikkerheten på arbeidsplassen. Fagbevegelsen kan ikke godta slik tankegang.

Ovennevnte holdning i forbindelse med sikkerhetsforskriftene i kjernefysisk virksomhet omhandles i de etterfølgende avsnitt. Det fremgår av innledningen i DEFS' oversikt et eierforholdene i kjernefysiske anlegg, særlig når det gjelder den offentlige kontroll, har en sterk innflytelse på sikkerhetsnivået i slike anlegg. De eiendomsrettslige spørsmål i forbindelse med anlegg omhandles i DEFS' generelle politiske program.

Rekommandasjon 2

Det er først og fremst ledelsen i et kjernefysisk anlegg som har ansvaret for beskyttelse mot stråling. Fagorganisasjonene må forhandle med og øve press på arbeidsgiverne for å garantere ytterligere sikkerhet. De offentlige myndigheter må overvåke de sikkerhetstiltak som er vedtatt av ledelsen og gjennomføringen av disse.

Rekommandasjon 3

Alle arbeidstakere som er utsatt for ioniserende stråling og radioaktive stoffer må få tilsvarende informasjon og opplæring i beskyttelse mot stråling. Slike tiltak må finne sted før vedkommende arbeidstaker begynner sitt arbeid og skal grundig repeteres med jevne mellomrom. Ledelsen skal sørge for at arbeidstakerne har anledning til å benytte seg av dette.

Rekommandasjon 4

Fagorganisasjonene må strebe for offentlig kontroll av kjernefysisk virksomhet. Opplæring av de ansatte, planlegging, endringer i planene, tilsyn skal koordineres på nasjonalt plan og skal være uavhengig av anleggets ledelse og økonomiske interesser.

Rekommandasjon 5

DEFS må bruke de opplysninger som er innsamlet av de nasjonale fagorganisasjonene og la positive erfaringer i et land bidra til å bedre arbeidsforholdene i et annet land.

ARBEIDSTAKERNES INNFLYTELSE

Som nevnt ovenfor må arbeidstakerne og deres representanter, gjennom bedriftsutvalg eller komiteer for sikkerhet og hygiene, kunne øve innflytelse på sikkerhetstiltak som er truffet av ledelsen. Sikkerhet i kjernefysiske anlegg og beskyttelse mot skadevirkningene av stråling må bli en regulær sak på nevnte komiteers dagsorden.

I praksis har det vist seg at ledelsen, dersom den i det hele tatt formidler opplysninger om strålingssikkerhet og beskyttelse mot stråling, ofte gjør det bare etter anmodning og etter at vedkommende arbeid er utført.

For at arbeidstakerne skal få større innflytelse på området sikkerhet på arbeidsplassen er det nødvendig å vedta bestemmelser som berettiger dem til å gripe inn i hele anlegget, men særlig i forbindelse med arbeidsprosesser som er sterkt utsatt for stråling.

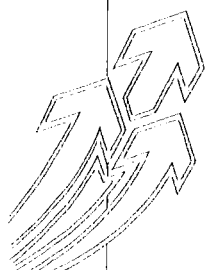
Rekommandasjon 6

Fagbevegelsen må gå inn for å styrke arbeidstakernes autoritet i komiteer for sikkerhet og hygiene. På grunn av sikkerhetstiltakenes spesielle karakter i kjernefysiske anlegg er det påkrevd at arbeidstakerrepresentantene har anledning til å få bistand fra uavhengige eksperter og kan tilkalle sine egne eksperter.

Likeledes må arbeidstakerrepresentantene få rett til å gripe inn i forbindelse med meget farlige arbeidsprosesser.

Rekommandasjon 7

Fagorganisasjonene må likeledes kunne påvirke regjeringsvedtak i forbindelse med utstedelse av forskrifter, lisenser og patenter og med tilsyn i anlegget.

NORMER FOR BESKYTTELSE MOT SKADEVIRKNINGENE AV STRÅLING

Streng sikkerhetstiltak mot helsefarlig stråling betyr å begrense stråledosen til arbeidstakerne som er utsatt for ioniserende stråling fra radioaktive eller andre kilder i kjernefysiske anlegg. Ved siden av at det kreves begrunnelse for hver arbeidsplass som forutsetter utsettelse for ioniserende stråling, må ledelsen ta de nødvendige skritt for å holde de individuelle og kollektive stråledoser så lavt som mulig (ALARA prinsippet) idet det tas hensyn til den individuelle dosisgrense.

Gjennomføringen av ALARA prinsippet kan ikke gjøres til en ren teknisk sak da det dreier seg om fastlegging av normer. Det er derfor viktig at arbeidstakerne konsulteres i forbindelse med planlagte tiltak med sikte på å redusere stråledosene. Slike konsultasjoner må lovfestes i samsvar med rekommandasjonen i foregående avsnitt.

Anvendelsen av godkjente grenser og referansenivåer for stråledosis for bestemte arbeidsprosesser er en egnet måte til å styrke arbeidstakernes deltakelse i saker angående sikkerhet i kjernefysiske anlegg.

Individuelle stråledoser må være så lave som mulig i forhold til de offisielle normene (på nåværende tidspunkt er dosisgrensen på 50 mSv pr. år). Disse doseverdiene må ikke anses som tillatte doser, men som lavere grenser for uakseptabelt stor strålingsfare.

Problemet ved vurderingen av strålingsfaren er uvissheten om dosis/risikoomregningsfaktoren. På grunn av denne uvissheten må ledelsen gjøre ytterligere anstrengelser for å redusere stråledosen, særlig for de arbeidstakere som er sterkest utsatt for stråling, som en supplerende sikkerhetsfaktor.

Det må også understrekes at det er grupper arbeidstakere som krever spesiell oppmerksomhet. Kvinnelige arbeidstakere i kjønnsmoden alder, svangre og diegivende kvinner er atskillig sterkere utsatt for strålingsfaren og må ha ekstra beskyttelse.

Rekommandasjon 8

Fagbevegelsen må stille seg kritisk med hensyn til grenseverdiene som følge av manglende kjennskap til forholdet dosis/virkning, videre med hensyn til oppfatningen av akseptabel risiko og den praktiske gjennomføring av ALARA prinsippet. Fagorganisasjonene må ikke godta at grenseverdiene anses som tillatelige doser, eller til og med doser som bør oppnås. Grenseverdier og referansenivåer godkjent av arbeidstakerrepresentantene vil garantere den lavest mulige bestråling.

Rekommandasjon 9

Ledelsen skal gå inn for å redusere den gjennomsnittlige individuelle og kollektive dosis i kjernefysiske anlegg. Det må gjennomføres systematiske undersøkelser med bestemte arbeidsplasser og arbeidsprosesser. Fagorganisasjonene må underrettes om resultatene. Særlige anstrengelser må gjøres for å redusere dosene til arbeidstakere som er sterkest utsatt for stråling. Ytterligere beskyttelsestiltak må treffes for kvinnelige arbeidstakere, og svangre og diegivende kvinner må kunne fritas for arbeidsprosesser som er utsatt for stråling.

Rekommandasjon 10

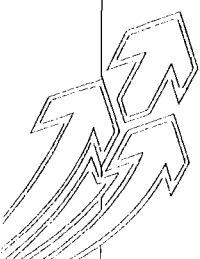
Fagbevegelsen må være særlig på vakt når generelle regler (lovgivning) drøftes om eventuell plassering av kjernefysiske anlegg. Erfaringene viser at det er atskillig vanskeligere å oppnå forbedringer på et senere stadium.

DOSIMETRI FOR ENKELTPERSONER

Det kreves registrering av dosene til samtlige arbeidstakere som direkte er utsatt for ioniserende stråling for å kunne kontrollere virkningene av dosisreduserende tiltak. Framgangsmåten ved registrering av dosene varierer fra land til land. I enkelte foretak brukes det et sentralisert system, mens det i andre overhode ikke eksisterer et slikt register.

Det er visse problemer når det gjelder registrering av stråledoser til arbeidstakere som ikke er fast ansatt og fremmedarbeidere. Disse arbeidstakere kan bli utsatt for stråling i flere anlegg, ofte i forskjellige land. Det kreves derfor nasjonale registreringssystemer koordinert på europeisk plan. Det er en forutsetning for at disse arbeidstakere kan garanteres sikre arbeidsforhold.

Dosisregisteret må inneholde opplysninger om den ytre stråledosen og antatt dosis som følge av indre forgiftning med radioaktive stoffer. Begge opplysningene må være tilgjengelige for arbeidstakeren.

Rekommandasjon 11

Et sentralisert system for registrering av den individuelle dosis må gjennomføres i samtlige land. Spesielle kompetente personer skal ha ansvaret for oppbevaringen av disse data. Det kreves bestemmelser på europeisk plan for harmonisering og koordinering av de ulike nasjonale systemer.

Rekommandasjon 12

Personer som er utsatt for stråling skal ha adgang til sitt personlige strålingsregister, og hver avsluttet arbeidsprosess i radioaktivt miljø skal føres inn i registeret.

PERSONALE FOR BESKYTTELSE MOT SKADEVIRKNINGENE AV STRÅLING

Sikkerhetsorganisasjonen i et kjernefysisk anlegg krever ansettelse av ingeniører og teknikere som har spesialisert seg på dette området og som kan stå for kontroll og tilsyn. Disse oppgavene omfatter blant annet måling av radioaktiv stråling hos den enkelte og i miljøet og kontroll med radioaktivt utslipp og radioaktiv forurensning på arbeidsplassen.

Som allerede nevnt skal sikkerhetsorganisasjonen også omfatte rådgivere i spørsmål om strålingsbeskyttelse og leger spesialisert i yrkesmedisin. Disse sakkyndige skal ha uavhengig status i foretakets organisasjon.

I enkelte land er det visse tendenser til å betro sikkerhetstiltakene til utenforstående firmaer. Dette kan være rimelig i enkelte tilfelle, f.eks. når det gjelder måling av den individuelle dosis (dette krever offentlig godkjenning!), men kravet er at sikkerhetstiltak mot helsefarlig stråling er og blir ledelsens ansvar. Alle kjernefysiske anlegg må ha sin gruppe sakkyndige i kjernefysisk sikkerhet og teknikere for å oppfylle denne oppgaven.

Rekommandasjon 13

Fagbevegelsen må insistere på at det ved samtlige kjernefysiske anlegg finnes leger som er spesialisert i yrkesmedisin og strålingsbeskyttelse og som kan gi råd i slike spørsmål. Ekspertene skal forpliktes til å bistå arbeidstakerne og deres representanter med råd. Deres uavhengige status må lovfestes.

Rekommandasjon 14

I hvert kjernefysisk anlegg skal det være et passende antall ingeniører og teknikere som har spesialisert seg i strålingsbeskyttelse.

Rekommandasjon 15

Praksis med å overlate sikkerhetstiltakene til andre firmaer må avskaffes. Fagbevegelsen må motarbeide slik framgangsmåte på nasjonalt plan. Dersom praksis skal videreføres kreves det godkjenning fra bedriftsutvalget og komiteen for sikkerhet og hygiene.

OVERFØRING AV UTBEDRINGS- OG VEDLIKEHOLDSARBEID TIL ANDRE FIRMAER

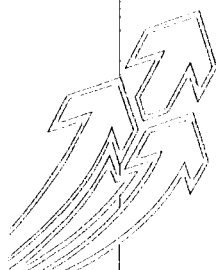
Det er vanlig at utbedrings- og vedlikeholdsarbeid i stilleggingsperiodene av kjernefysiske anlegg utføres av utenforstående firmaer. Mange arbeidstakere som ikke er fast ansatt i anlegget har dermed adgang til anlegget. Disse arbeidstakere utfører ofte arbeid i områder med strålingsfare og risikerer å bli forgiftet av radioaktive stoffer. Det er ikke uvanlig at tre fjerdedeler av den kollektive dosis i kjernefysiske anlegg inntas av arbeidstakere som tilkalles utenfra.

Det fremgår av svarene at opplysning og opplæring av arbeidstakere i kjernefysisk sikkerhet ofte er utilfredsstillende eller ikke eksisterer i det hele tatt. Disse arbeidstakere, med lav sosial status, blir av enkelte bedrifter utnyttet til å utføre arbeid med tvilsomt sikkerhetsnivå.

Dersom kjernefysiske anlegg har behov for at vedlikeholdsarbeidet utføres av andre firmaer, skal slike arbeidsprosesser bare overlates til spesialiserte bedrifter som er godkjent av myndighetene. Det er viktig at arbeidstakere som kommer utenfra er representert i anleggets komité for sikkerhet.

Rekommandasjon 16

Fagbevegelsen må kreve at særlig oppmerksomhet vies arbeidsforholdene til arbeidstakere som tilkalles fra andre bedrifter til å utføre arbeid i kjernefysiske anlegg. En må være oppmerksom på at disse arbeidstakere kan utsettes for ioniserende stråling i løpet av hele året i forskjellige anlegg.

Rekommandasjon 17

Arbeidstakere som er tilkalt utenfra må få de samme opplysninger som de fast ansatte arbeidstakere i et kjernefysisk anlegg. Likeledes skal en og samme ordning for yrkesopplæring gjelde både for de fast ansatte i et anlegg og andre arbeidstakere.

YRKESKVALIFIKASJONER

I en rekke land er det innført offisielt godkjent opplæring av personalet for sikkerhet i kjernefysiske anlegg. I opplæringen inngår også delvis obligatoriske oppfriskningskurs for å holde kunnskapene à jour.

I et av de europeiske land omfatter opplæringen plikt til å underkaste seg regelmessige eksamener. I andre land planlegges liknende tiltak. Dette betyr at en arbeidstaker kan miste sine kvalifikasjoner dersom vedkommende ikke består denne eksamen. Fagbevegelsen kan ikke godta slik praksis.

Rekommandasjon 18

Fagbevegelsen må konsulteres og skal ha innflytelse på alle offisielt godkjente opplæringsordninger. Oppfriskningskurs og videreutdanning, i lyset av utviklingen av sakkunnskap om strålingsbeskyttelse, må være tilgjengelig for samtlige arbeidstakere. Slike aktiviteter må være praktiske og effektive. Det må gjøres det nødvendige for at arbeidstakerne får anledning til å benytte seg av slike muligheter.

Rekommandasjon 19

Fagorganisasjonene må motvirke at yrkesopplæringen medfører plikt til å underkaste seg periodiske eksamener.

STREIKERETT

Moderne tekniske innretninger ved inn- og utgangskontroll kan hindre kommunikasjon mellom arbeidstakerne, deres representanter eller tillitsmenn i anlegget. Retten til å kunne ta kontakt med arbeidstakerrepresentanter må garanteres. Dette gjelder særlig i streikesituasjoner.

Under streik har det skjedd at arbeidsgiverne holder kjernefysiske anlegg i gang ved å bruke enkelte funksjonærer til å betjene kontrollsystemet. Slik praksis er i strid med sikkerhetskravene i kjernefysiske anlegg og konsensjonen. Myndighetene må forby slik praksis fra arbeidsgivernes side.

Rekommandasjon 20

Fagbevegelsen må arbeide mot restriksjoner av streikerett ved kjernefysiske anlegg. Videre må fagorganisasjonene underrette arbeidstakerne om deres faktiske rettigheter og motarbeide alle former for ensidig informasjon fra arbeidsgiverne.

oktober 1986

1. INNLEDNING

1.1

Når det gjelder økonomisk utvikling og sysselsetting er problemene med sikkerhet, miljøvern og bevaring av de naturlige ressurser av avgjørende betydning.

Energipolitikk og anvendt teknologi må tjene mennesket. De må derfor ikke vurderes bare ut fra tekniske og økonomiske synsvinkler.

De valg vi idag gjør i energi- og råmaterialpolitikk vil påvirke de kommende generasjoner, og vi skylder dem å foreta en inngående vurdering av nødvendige, større politiske avgjørelser.

1.2

Den alvorlige ulykken i Tsjernobyl rystet offentligheten og bevirket at politiske og sosiale krefter i alle land gikk til en nærmere granskning av de farer som er forbundet med produksjon av kjernekraft. Den førte også til en gjenopptakelse av debatten omkring energiproblemene i DEFS og til en revurdering av holdningen til denne saken. DEFS uttrykker sin dypeste medfølelse med arbeidstakerne ved kraftstasjonen i Tsjernobyl, med befolkningen i de omliggende områder som er blitt ofre for ulykken og med folk i andre land som har lidd under følgene av ulykken.

1.3

Ulykken i Tsjernobyl har nok en gang vist at forurensning, og spesielt fra kjernekraft, ikke stopper ved landegrensene og at politiske strukturer og internasjonale forbindelser ikke holder tritt med de teknologiske framskritt.

Det må derfor handling til på internasjonalt nivå med krav om regler som er absolutt effektive når det gjelder sikkerhet og å eliminere forurensning. Det som imidlertid er mest påkrevd er at man kommer fram til en felles holdning når det gjelder felles og bindende regler og kontrollmetoder på europeisk og internasjonalt nivå.

Det er framfor alt vesentlig at hvert enkelt land, uansett framgangen i europeisk og internasjonalt samarbeid, gjør det som er mulig for å redusere forurensningen fra de nåværende kraftstasjoner og også redusere risikoen for en miljøkatastrofe til et minimum gjennom tiltak ved hver enkelt kraftstasjon. Det kan gjøres, og det må gjøres straks.

1.4

I programmet fra 1980 for "bedring av livskvalitet, miljø og omgivelser" rettet DEFS en inntrengende anmodning om tiltak for å bringe energipolitikken mer i overensstemmelse med de miljømessige behov.

Energiutvalgets arbeidsprogram, vedtatt av Sekretariatet 18.-19. april 1985, var første skritt mot en revurdering av DEFS's politikk på dette området. Målet var å fremme effektiv energiutnytting og å finne energikilder som kunne fornyes, samt utnytte lokale mineralkilder.

I DEFS's energiprogram av 1980 heter det at "produksjon av kjernekraft kan bare aksepteres hvis det finnes gjennomførbare løsninger for å beskytte befolkningen i sin helhet samt de arbeidstakere som er direkte berørt mot å bli utsatt for stråling".

1.5

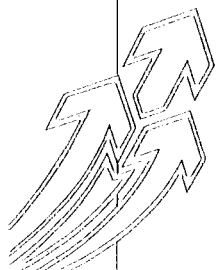
DEFS understreker nok en gang betydningen av at de berørte sosiale grupper og befolkninger deltar i beslutningsprosessen når det gjelder valg av energipolitikk, om nødvendig også i beslutninger som går over landegrensene. Framfor alt må fagbevegelsen delta på alle nivåer – europeisk, lokalt, på bedriftsnivå – og ta hensyn til forholdet mellom energi- og miljøpolitikk og økonomisk utvikling og sysselsetting.

EF bør nedsette en felles energikomité som diskuterer valgmuligheter i energipolitikken. Begge parter i arbeidslivet bør delta her.

2. EF'S ENERGIPROGRAM

2.1

EF's energiprogram har til nå lagt vekt på to hovedvalgmuligheter:
– redusere avhengigheten av råolje og naturgass (ikke mer enn 15% innen 1995)

- utvikle kjernekraft som strategisk valg (40% av elektrisitetsproduksjonen innen 1995)
- Det første punktet trues alvorlig av fallet i oljeprisene. Og nesten alle EF-land setter et stort spørsmålstegn ved det andre punktet. Den minst drastiske konsekvensen vil være at man ikke vil ha nådd EF's mål i 1995.

2.2

En for lav oljepris har en uheldig virkning på forskning og på oljeutvinningen i industrialiserte land, på energieffektiviseringen og på forskningen etter alternative energikilder som kan fornyes. Feil som ble begått i energipolitikken tidligere er nå blitt synlige:

- det var feil å ikke legge mer vekt på brensel i fast form og nye energikilder og det derav følgende behov for forskning;
- når det gjelder forsyningen av hydrokarboner var det feil å satse på forbrukermarkedet og produsentmarkedet istedetfor å søke å oppnå markedsstabilitet gjennom samarbeid. Dette ville ha fremmet fred og utvikling.

2.3

Sekretariatet i DEFS mener det er behov for å ta opp EF's energiprogram til ny diskusjon og formulere det på nytt, selv om det uttrykker EF's behov for å redusere sin avhengighet av utenlandsk valuta. DEFS's mål er å arbeide for at EF utarbeider en plan over middel- og langsiktige vurderinger som medlemslandene er enige om og som har vært gjenstand for forhandlinger med begge sider i arbeidslivet. Et slikt felles energiprogram må settes i relasjon til energiprogrammene i resten av Europa.

2.4

Framtidas energibehov må for det første ikke vurderes på en passiv måte. Det må på den ene siden tas med i betraktningen at det teknologiske framskritt fører til teknologier og produksjonssystemer som bruker mindre og mindre energi. På den annen side må vurderingene bygge på en politisk vilje til å etablere mål og midler for å rasjonalisere forbruket. Denne politiske vilje må koordineres på europeisk nivå.

DEFS mener at både Europa og EF innen 1995 vil kunne nå et høyt nivå når det gjelder økonomisk vekst, og uten at dette nødvendigvis fører til en økning i energietterspørselen. Dette kan bare oppnås gjennom direkte tiltak og handling, planlagt og koordinert i alle sektorer og med formålstjenlige juridiske instrumenter og organer som fremmer følgende:

- omfattende informasjonsprogrammer som er utarbeidet spesielt for foretakender (SME) og lokale bedrifter;
- hensiktsmessig finansiell støtte.

DEFS mener at energiøkonomiseringsindustrien kan oppmuntre til høy etterspørsel etter varer og tjenester gjennom å levere materialer og innretninger for energiøkonomisering, og slik hjelpe til med å skape hundretusenvis av arbeidsplasser.

2.5

Når det gjelder kjernekraftanlegg som nå for tiden dekker ca. 30% av energibehovet i EF (prosenttallet varierer sterkt fra land til land) mener DEFS at man ikke kan komme utenom disse kraftstasjonene for en tid framover.

DEFS mener også at den risiko befolkningen nå er utsatt for og som også angår framtidige generasjoner bare kan tolereres i en overgangsperiode, og at det derfor ikke må gis ytterligere tillatelser til å bygge nye kraftstasjoner i Europa. Dessuten må kraftstasjonene som nå eksisterer gjennomgå strenge sikkerhetskontroller og de som ikke oppfyller kravene må nedlegges.

2.6

Denne fasen bør følges av en undersøkelse over mulige arbeidsomstillinger for arbeidstakere i kjernekraftverk hvor dette er nødvendig. På det nåværende vitenskapelige stadium og på middels sikt er brensel i fast form det eneste mulige alternativ til kjernekraft. Grunnen er at det nå er mulig å garantere at det kan brukes uten å forurense og det kan t.o.m. bygges termoelektriske kraftstasjoner som drives med enten kull eller brenselolje. En fortsatt bruk av naturgass fra europeiske kilder til energiformål i Europa er en åpenbar mulighet. Alternativene brenning av kull og varme/kraft-prosessen har gode utsikter, men er ikke fullt utviklet enda. DEFS anmoder om handling og tiltak i Europa så snart som mulig på dette området.

2.7

Kommisjonen antar at de nye energikildene (vindenergi, solenergi, biomasse, geotermisk fotovoltaisk energi) ikke vil være istand til å dekke mer enn 5% av energibehovet i år 2000 (de dekker nå 2%), og anser dette som optimistisk. Denne holdningen bygger på to forhold:

- den teknologi som nå er tilgjengelig og muligheten for å utvikle den;
 - kildenes lokalisering og deres begrensede natur.
- Det er likevel mulig å tenke seg at med større innsats på forskningsområdet, lovgiving som reduserer hindringene for å utvikle forskning, og spesielt med større innsats av lokale myndigheter kan man bidra til å oppnå bedre lokale resultater.

Det er selvfølgelig også et spørsmål om investering og impulser. Dette løses lettest ved å frigjøre økonomiske midler som kan skaffes via en drastisk revisjon av kjernekraftprogrammet.

2.8

Utsiktene til å produsere elektrisitet basert på kjernekraftfusjon er fortsatt fjerne. Denne teknologien er ikke skånsom eller risikofri, men:

- radioaktivt avfall er lettere å bearbeide
- ettervirkingene er betraktelig redusert.

Det kan ikke tas en avgjørelse her før denne teknologien har nådd eksperimenteringsstadiet. Forskningsarbeidet må imidlertid trappes opp for å gjøre det tilgjengelig så snart som mulig.

2.9

DEFS mener at problemet med kostnadene og prisen på energi, spesielt olje, vil være avgjørende for den kurs energipolitikken som helhet vil ta.

For lav oljepris skaper alvorlige økonomiske og politiske problemer for produsentlandene i den tredje verden. Det fører til at oljeproduksjonen fra de industrialiserte land blir utkonkurrert fra markedet og oppmuntrer ikke til leting etter nye oljeforekomster. Dette gjør det også mindre attraktivt å bruke kull og forske etter nye energikilder.

Den kortsiktige fordelen kompenseres ikke for langsiktige skader, siden det fører til en reduksjon i verdenshandelen.

Det er i Europas interesse å skape et stabilt marked gjennom økonomisk samarbeide med produsentlandene, med fornuftige oljepriser fastsatt i en stabil valuta som f. eks. ECU. Dette ville skape gode forutsetninger for å nå fram til autonomi på energiområdet.

Til slutt understreker DEFS at energikostnadene også avhenger av de politiske valg med hensyn til behovet for å eliminere unødvendig risiko, for miljøvern og for å beskytte livskvaliteten for kommende generasjoner og økt sysselsettingsnivå.

3. SIKKERHET, MILJØ OG RADIOLOGISK BESKYTTELSE

3.1

DEFS viser til sitt standpunkt i programmet fra 1980 for å bedre livskvaliteten og miljø og omgivelser når det gjelder energipolitikk.

DEFS slo da fast at energiforskning med vilje var blitt rettet mot kjernekraft for flere tiår siden, men at arbeidstakerne og befolkningen dette gjaldt ikke hadde blitt rådspurt om valget.

Den åpenbare ubalansen mellom de beløp som ble brukt på kjernekraft og de som ble brukt på andre energikilder (solenergi, vindenergi, geotermisk energi) har holdt seg siden 1980.

DEFS står fast på sitt krav om handling for å forandre den grunnleggende orienteringen i forskningsprogrammer og i retningslinjene for arbeidet i EF's forskningssentra, og at ressursene må fordeles jevnt på alle prioriteter.

3.2

Grunnet ulykken i det russiske kjernekraftverket i Tsjernobyl fokuseres det nå for tiden spesielt på reaktor-sikkerhet. Men dette trenger ikke føre til at man overser andre (miljømessige) skyggesider forårsaket av bruk av kjernekraft.

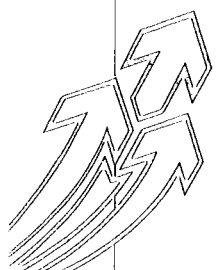
DEFS viser som før til de alvorlige faremomentene som ligger i hele materialspaltingssyklusen – fra uranutvinningen til den endelige avhendingen av avfallsprodukter – og anser det som vesentlig at man tar fullt hensyn til dette i beslutningsprosessen.

DEFS deler bekymringen for de virkninger ukontrollert industriutvikling og de valg man foretar på energiområdet har på miljø og omgivelser og på arbeidstakernes og hele befolkningens helse og sikkerhet. DEFS understreker de farer kjernekraften medfører for miljø og omgivelser, men også farene ved slike anlegg som forbruker kjernefysisk avfall samt langsiktig behandling av kjernefysisk avfall.

3.3

Tsjernobyl-ulykken og andre ulykker på denne sektoren har vist omfanget av risikoen for arbeidstakere og befolkning i tett-befolkede områder. Slike faremomenter stopper ikke ved landegrensene. De er ikke av betydning bare for helse og sikkerhet, men også for hele den økonomiske sektorens framtid.

3.4

DEFS understreker at det må tas forholdsregler som må gjennomføres i en internasjonal ramme. DEFS krever koordinert handling når det gjelder forebygging og kontroll. Dett må skje på EF-nivå, men også i videre europeisk kontekst samt i FN's organisasjoner. Fagbevegelsen i Europa ønsker å delta i denne prosessen.

3.5

En slik aksjon må garantere at det blir holdt en offentlig debatt i alle land om energivalgmuligheter og deres ettervirkninger, den må garantere at man har tilgang til informasjon og at informasjonen spres. Den må garantere rettigheter for arbeidstakerne, felles regler for helse og sikkerhet, regler for miljøvern og felles kriterier for sikkerhet i kjernekraftanlegg. Til slutt må den garantere at det blir opprettet et internasjonalt inspeksjons- og styringssystem slik at disse reglene blir overholdt.

3.6

Det som skjedde i Tsjernobyl – og før det i Seveso og mange andre steder – har vist at informasjon vanligvis holdes tilbake når det skjer en ulykke. DEFS mener derfor at selv om det ble vedtatt et direktiv etter Seveso-ulykken er det ingen garanti for at arbeidstakere eller befolkningen i Europa vil ha tilgang til informasjon om sikkerheten på farlige anlegg. DEFS krever at arbeidstakerne og befolkningen får tilgang til informasjon og at de blir fullt ut informert om den kollektive risiko ved lave strålingsdoser.

3.7

DEFS understreker at informasjon fra arbeidstakere er av største betydning for å oppnå et høyt sikkerhetsnivå i farlige anlegg. DEFS er mot enhver form for restriksjoner i den kontakt arbeidstakere har med fagbevegelsen, eller restriksjoner i streikeretten.

3.8

DEFS krever at arbeidstakernes rettigheter blir fullt anerkjent i kjernekraftanlegg. Her er det ikke tilstrekkelig bare å endre direktivet av 1981 for slik å ta hensyn til arbeidstakere ansatt i tidsbegrensede stillinger. Man må også ta med i betraktningen den rolle arbeidstakerne må spille når det gjelder organisere sikkerhets- og radiologiske beskyttelsestiltak.

3.9

DEFS ønsker å gjøre offentligheten, kommisjonen og regjeringene oppmerksomme på de nåværende forhold i anleggene i Europa hvor tallet på temporær arbeidskraft og leid arbeidskraft stiger. Dette garanterer ikke optimal sikkerhet. DEFS krever at arbeidsgiverne stanser denne praksisen.

3.10

Det eksisterer europeiske normer for å beskytte mot ioniserende stråling. DEFS har siden 1980 anmodet om en modifisering av disse normene slik at man kan få redusert lave doser til et minimum i alle kjernekraftverk og i omgivelsene. For å oppnå dette må direktivet inneholde et hierarki av grenseverdier og spesiell angivelse av lovlige grenser og referansenivå som gjengitt i anbefalingene fra ICRP og IAEA/ILO/WHO/NEA.

Når det gjelder offentligheten, må det tas hensyn til vann- og luftforurensing og risikogrupper.

3.11

Sikkerheten i de eksisterende kjernekraftanlegg må vurderes ut fra kriterier for vanlig sikkerhet og planer for kritesituasjoner som bygger på koordinering og tar hensyn til lokale forhold.

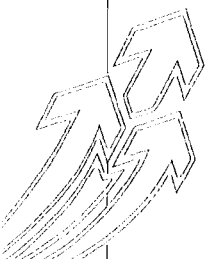
På miljør siden må det vedtas felles regler for stråling, og felles betingelser for å opprette kjernekraftverk. Det må foregå en systematisk utveksling av informasjon på alle områder som vedrører helse, sikkerhet, miljø og omgivelser.

3.12

Tilslutt anbefaler DEFS at det blir opprettet en sikkerhetskontroll-myndighet som er uavhengig av produsenter og kjernekraftfremmende interesser. Denne skal sikre at de kraftanlegg som finnes oppfyller sikkerhetsreglene.

3.13

På grunnlag av og i overensstemmelse med ovennevnte har DEFS's Sekretariat vedtatt å organisere et større forum før Europakommisjonen avslutter sin undersøkelse. De grupper og komiteer i DEFS som er direkte berørt av saken, Sekretariatet, lederen og nestlederen vil delta for å få maksimalt med publisitet og anledning for DEFS for å tilkjenne sin holdning. Videre har DEFS fore å arrangere en europeisk faglig konferanse i 1987 med deltakelse av tekniske og vitenskaplige eksperter som et viktig bidrag fra arbeidstakerne i Europa i debatten om energipolitikk og de valgmuligheter som eksisterer.

DEFS-EKSEKUTIVKOMITES UTTALELSE OM
OPPHAVSRETT TIL ÅNDSVERK

(vedtatt 13./14. februar 1986)

1.
De som skaper eller bearbeider et åndsverk (forfattere, andre utøvende kunstnere, journalister) har åndelig rett til og enerett til å råde over verket. De har råderett over sin personlige tolkning av verket eller ved annen framføring.
2.
De er innehavere av denne rett enten de er lønnstakere eller ikke og enten de har inngått arbeidsavtaler av begrenset eller ubegrenset varighet.
3.
Overdragelsen av denne rett kan ikke skje uten videre. Den må være gjenstand for skriftlig avtale med klar angivelse av rekkevidden og formålet med overdragelsen. Slik overdragelse kan ikke ha generell karakter. Avtalen må presisere formålet med overdragelsen av rettighetene og er bare gyldig når dokumentet inneholder nøyaktig angivelse av vederlaget.
4.
Når personer, som har skapt eller bearbeidet et åndsverk, skal overdra rettighetene, skal overdragelsen av rettighetene og fastleggelsen av vederlaget for deres åndelige råderett, være fastlagt i særlige bestemmelser i tariffavtaler.
5.
Overdragelse av rettigheter på ansettelsestidspunktet gjelder bare arbeidsgiverens egen direkte bruk av verket.
6.
Den åndelige råderett over åndsverket er uavhendelig.
7.
De forbund som samler inn og distribuerer rettighetene handler på vegne av sine fullmaktsgivere (nevnt i § 1). Forbundene har til oppgave å styre bruken av åndsverk på vegne av sine medlemmer som på grunn av internasjonaliseringen og kommunikasjon av de mangfoldige former for gjengivelse og bruk av verk, ikke lenger er i stand til å kontrollere alle tilfelle av slik bruk. Forbundene bør stå i nært samarbeid med fagorganisasjonene. Fagorganisasjonene skal søke å øke sin innflytelse på hvordan åndsverk og oversettelser benyttes i denne forbindelse.
8.
Vedkommende fagorganisasjoner må ha rett til informasjon, konsultasjon og representasjon i de forbund som organiserer slike yrkesgrupper, i samsvar med bestemmelsene om faglige rettigheter i de enkelte land.

Det må være større innsyn i forvaltningen av forbundene for å kunne ivareta interessene til dem som arbeider på dette felt (jf. § 1), særlig gjelder dette ivaretagelse og tildeling av rettighetene. De forbund som organiserer slike yrkesgrupper må være demokratisk valgt og dermed ha et klart ansvarforhold overfor sine medlemmer.
9.
Beløp som betraktes som "kan ikke distribueres", dvs. beløp som er bestemt for berettigede personer, men som ikke kan fastsettes, må tilfalle tiltak som er av felles interesse for de aktuelle arbeidstakerne (f.eks. opplærings- og beskjeftigelsestiltak).
10.
Utviklingen og bruken av den rekke av de nye medier reiser spørsmål om fastleggelse av hvem som skal betale vederlaget. Kabel- og satelittsendinger, inklusive direktesendinger, må betraktes som relésendinger og må betales. Når det gjelder satelittsendinger betales vederlaget av den siste sendestasjon på jorden som overfører til satelitten. Når det gjelder kabelsendinger må betalingen dekkes av kabeldistribusjonsselskapene.
11.
De internasjonale avtaler om opphavsrett må tilpasses de nye forhold som følge av ny utsendings- og gjengivelsesteknologi.
12.
EF-bestemmelsene må harmoniseres oppad og styrke mulighetene på dette område.

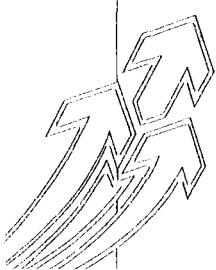

13.

I denne sammenheng kan innføring av et obligatorisk lisenssystem ikke aksepteres da det innskrenker opphavsmannens råderett og kan føre til redusert forfatterhonorar. Fellesskapsbestemmelsene må støtte og utvide ordningene for avtaler om bedre beskyttelse av interessene til arbeidstakere (både organiserte og uorganiserte) innen dette område.

14.

Innenfor rammen av tariffavtaler skal man søke å fremme interessene til nevnte yrkesgrupper.

vedtatt av Eksekutivkomiteen 12. februar 1987

Utviklingen av massemedia – TV, presse og radio, film- og videoproduksjon, de nye tekniske kringkastingsmuligheter som kabel, satellitter, er en viktig sak for den europeiske fagbevegelse. De europeiske lands mediepolitikk – men også utviklingen i ikke-europeiske land, særlig USA, – har i dag ettervirkninger på alle naboland, ja, hele Europa. Ingen land i Det Europeiske Fellesskap, ingen land i Vest-Europa, kan lenger isolere seg og motstå internasjonaliseringen av mediemarkedene og anvendelse av nye kommunikasjons- og kringkastingsmuligheter.

Om denne utviklingen vil skape fordeler i Europa, eller om den vil være en trusel mot opinions-, pressefriheten og den kulturelle rikdom, ligger i våre hender. Om denne utviklingen vil by på nye muligheter for utdanning, informasjon og underholdning gjennom en fornuftig anvendelse av moderne teknologi og utstyr, eller om mediekonsentrasjonen og et uhemmet marked vil føre til likegyldighet og en kontinuerlig strøm av billig underholdning og reklame, ligger også i våre hender.

En europeisk mediepolitikk som støtter den av mediekonserner og kabeldistribusjonsselskapers ønskede deregulering og dermed åpner døren på vidt gap for kommersielle interesser, oppgir slike muligheter og truer dermed eksistensen til og videreutviklingen av offentligrettlig kringkasting. Fagbevegelsen avviser en slik mediepolitikk. En europeisk mediepolitikk må følge de kulturelle og sosiale tradisjoner og utviklingen i Europa og krever ikke bare handel, men større demokrati. Mediepolitikken må heller ikke overse den rent kommersielle utnyttning av medier med kontinuerlig overrisling av menneskene med reklame og programmer mens den tekniske utviklingen nettopp øker mulighetene for menneskene til aktiv deltakelse i medieutviklingen. Kommersialiseringen tillater bare de kapitalsterke grupper adgang til mediemarkedet. Større demokrati kreves også for de ansatte i massemedia. Ikke bra utvidelse av informasjons- og konsultasjonsrettigheter, men også større materiell sikkerhet er forutsetningen for en mer demokratisk mediepolitikk.

De prinsipielle retningslinjer for mediepolitikken

DEFS viser på nytt til sin uttalelse av oktober 1984:

“DEFS følger med uro samfunnsdebatten om innføring og anvendelse av ny teknologi som i første rekke legger vekt på den tekniske og finansielle side og ignorerer de sosiale og kulturelle aspekter for befolkningen og arbeidstakerne.

DEFS mener at de forskjellige kommunikasjonsmidler, deres framskredne integrasjon og gjensidige innflytelse, krever at de offentlige myndigheter i de enkelte land fastlegger en politikk på dette området.

Den forestående innføring av satellittfjernsyn over landegrensene krever internasjonale avtaler og regulering av de problemer som vil oppstå i forbindelse med telekommunikasjon over landegrensene. Innføring av internasjonale lovbestemmelser, basert på prinsippene om demokrati og ytringsfrihet er uunngåelig og nødvendig.

Radio- og fjernsynsprogrammer sendt over kabel eller satellitt må være i overensstemmelse med samfunnets og særlig arbeidstakernes behov for informasjon, kultur, utdanning og underholdning. Ytringsfrihet og beskyttelse av minoriteter må garanteres.

Den aktuelle utbredelsen av privatfjernsyn, uthuling av de offentlige fjernsynsselskapers rolle og innskrenkning av deres finansielle midler må motvirkes. I denne sammenheng spiller finansiering av programmer gjennom reklame en viktig rolle.

De offentlige myndigheter må garantere at konsentrasjonen av private mediegrupper ikke utgjør en fare for befolkningens frie meningsdannelse, utviklingen av kritisk sans og kulturelle egenart i et demokratisk samfunn. De må også hindre dobbeltmonopoler som kan øve innflytelse på en avis eller et fjernsynsprogram.

Vedtektene til radio- og fjernsynsanstalter må garantere uavhengighet ved programopplegg. Fagbevegelsen krever at de offentlige myndighetene kontrollerer bruken av de kanaler og frekvenser de stiller til rådighet. Det må garanteres mangesidig organisasjon av fjernsynet, og det skal være en selvfølge at fagbevegelsens synspunkt tas i betraktning. Om nødvendig må fagbevegelsen få sendetid, slik at den kan bringe til uttrykk sine synspunkt”.

Prinsipiell kritikk av de mediepolitiske retningslinjene i direktivet

DEFS, som ivaretar interessene til de ansatte i medier, og også interessene til millioner kvinnelige og mannlige arbeidstakere, som venter at mediene formidler informasjon, kunnskap og underholdning, krever en europeisk mediepolitikk som respekterer disse prinsippene. DEFS slår fast at EF-Kommisjonen ikke har tatt nok hensyn til fagbevegelsens synspunkt.

1.
Ytringsfrihet

Ytrings- og pressefrihet er gradmålere i et demokratisk samfunn. Europeisk mediepolitikk skal ha til mål, også ved utviklingen av et europeisk mediemarked, å sørge for at disse prinsippene, som er inneholdt i alle vesteuropeiske lands grunnlov, også danner grunnlaget for en europeisk mediepolitikk. DEFS savner forankringen av disse prinsippene i EF-Kommisjonens mediepolitikk.

DEFS støtter ytringsfrihet, som garanteres av menneskerettskonvensjonen og kravet om omfattende informasjons- og opplæringsmuligheter. Massekommunikasjon må derfor åpne for fri meningsdannelse, like muligheter og selvbestemmelse. Informasjon må ikke bli til en vare.

DEFS går inn for omfattende informasjon og meningsytring i samtlige medier og for medbestemmelse i samtlige medieforetak. DEFS' medlemsorganisasjoner er rede til å realisere disse mål gjennom passende faglige tiltak."

2.
Økonomisk konsentrasjon på medieområdet

Den økonomiske konsentrasjon på medieområdet betyr innskrenkning av ytrings- og pressefriheten, særlig når det ikke eksisterer noen form for kontroll. DEFS slår fast at EF-Kommisjonens forslag ikke inneholder bestemmelser om konsentrasjon på medieområdet og krever en ny undersøkelse om hvorvidt EF's konkurranseregler er tilstrekkelige for å motvirke konsentrasjonsprosessen. Ved utviklingen av et europeisk mediemarked må garantien for og utvidelse av ytringsfriheten prioriteres foran den uavhengige informasjon ved påning av markeder.

Videre krever DEFS utarbeidelse av et informasjonsopplegg på nasjonalt og europeisk nivå for at innføringen av informasjonsteknologi kan planlegges best mulig for arbeidstakerne og hele samfunnet. DEFS krever medvirkning av fagorganisasjonene og at det tas rimelige hensyn til deres forslag innenfor rammen av et slikt informasjonsopplegg. Særlig må problemene i forbindelse med den økende avhengighet av multinasjonale informasjonskonserner, datainnflytelse over landegrensene, økende kommersialisering av informasjon og kommunikasjon, ikke reguleres av markedshensyn, men gjennom sosial planlegging.

3.
Det indre marked og mediepolitikken

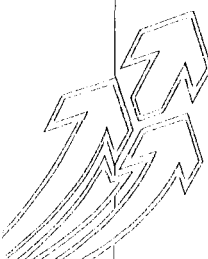
Det å stille krav om etablering av et felles mediemarked, som for hvilken som helst vare eller tjenesteytelse, betyr å la tollerne råde over kunst og kultur, informasjon og underholdning. Bevaring av det europeiske kulturelle mangfold må ikke plasseres på samme hylle som fastholdelse av en handelshindring. DEFS må dessverre slå fast at de europeiske kulturelle og menneskelige interesser bare er omhandlet i innledningen til EF-direktivet, mens det i selve direktivet, som alene er rettsgyldig, bare omhandels kabeldistribusjonsselskapers og kommersielle radio- og fjernsynsanstalters interesser.

4.
Opphavsrett til åndsverk

I sitt strev med å etablere et indre mediemarked viker EF-Kommisjonen heller ikke tilbake for å sette spørsmål ved frie forhandlinger og opphavsrett. Frie forhandlinger trues av innføringen av et obligatorisk lisenssystem som forplikter en forfatter til å godta distribusjon av hans verk til andre land til et vederlag han ikke er innforstått med. Dermed setter EF-Kommisjonen spørsmål ved sine egne prinsipper om utvidelsen av dialogen mellom partene i arbeidslivet og for utvikling av en sosial dimensjon på det indre marked. DEFS går inn for at spørsmålet løses ved en overenskomst og oppfordrer EF-Kommisjonen til å ta initiativet til en overenskomst som trer i kraft samtidig med direktivet og gjør innføringen av en obligatorisk lisens overflødig.

5.
Reklame og konkurransvilkår

EF-Kommisjonen benytter ikke anledningen til å fastlegge felles europeiske bestemmelser for reklamesendinger, og lar medlemstatene stå fritt ved fastsettelse av sendetid for reklame.

Kommersielle stasjoner kan dermed lett utnytte kabelnett i EF-land. DEFS går inn for at det fastsettes en felles øverste grense for reklamesendinger og at det fastsettes en overgangperiode der det er tillatt høyere reklameandel enn det som er fastsatt i den nasjonale lovgivning.

6. Juridiske aspekter

Også juridisk sett er det meget å utsette på i direktivforslaget. Det kreves en mer konkret utforming for å unngå fra begynnelsen av eventuelle uklarheter ved fortolkningen. Direktivet er konkret når det gjelder hovedpunktene vedrørende kringkasting av programmer i EF med en reklameandel på 15% og også når det gjelder reglene for obligatorisk lisens, mens bestemmelsene for medie- og kabeldistribusjonsselskaper sier intet om innsigelses- og kontrollmuligheter og effektive straffetiltak i tilfelle bestemmelsene blir overtrådt.

Kravene til en europeisk mediepolitikk

DEFS slår seg ikke til ro med å kritisere EF-Kommisjonens forslag. Den framlegger konstruktive forslag og krav om en europeisk mediepolitikk. Manglende europeisk mediepolitikk er en reell fare for demokratiet, opinionsrikdom, ytringsfrihet, beskyttelse av kulturelle minoriteter. Manglende europeisk mediepolitikk er en trussel mot forfatternes og utøvende kunstners råderett over deres verk og deres materielle sikkerhet. DEFS' forslag tar ikke sikte på uthuling av statenes egen kompetanse på medieområdet. Forslagene tar sikte på å hindre fullstendig deregulering gjennom etableringen av det indre marked, noe som uvilkarlig vil oppstå når de i et land gjeldende minstenormer for forbrukerbeskyttelse, reklame og beskyttelse av arbeidstakerne på medieområdet, blir erklært som europeiske normer.

En slik, rent kommersielt orientert åpning av det indre marked vil føre til at de enkeltstatlige mediebestemmelser, forvrent gjennom europeiske regler, vil bli trukket i tvil.

DEFS foreslår derfor debatt om følgende regler og forslag vedrørende en reell europeisk mediepolitikk:

Kapittel I Alminnelige bestemmelser

DEFS mener det er påkrevd å fastlegge europeiske mediepolitiske målsettinger, i første rekke bevaring av ytringsfrihet, pressefrihet, det kulturelle mangfold, i de generelle bestemmelsene. Det må også gis en klar framstilling av at bevaring av demokrati, fred og forståelse mellom de europeiske folk må danne grunnlaget for en europeisk mediepolitikk. Det er ikke mulig å skape en europeisk mediepolitikk når det allerede i de grunnleggende artiklene bare henvises til anvendelse av utsenderlandets egne bestemmelser uten at det tas hensyn til bestemmelsene i mottakerlandet.

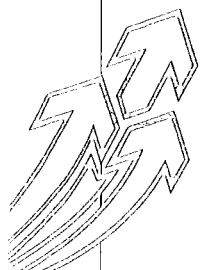
I kapitlet om "radio- og fjernsynsreklame" nøyer Kommisjonen seg med å definere at reklame ikke må gripe inn i radioens og fjernsynets funksjon som media for informasjon, kultur og underholdning. Kommisjonen må vurdere positivt medienes rolle og fastlegge tilsvarende bestemmelser. Parallelt med direktivforslaget må det stilles krav om en balansert programstruktur med fastsettelse av den minimale sendetid for informasjon, undervisning, kultur. Dermed kan det i det minste hindres at enkelte sendestasjoner etablerer monopoler og degraderer programmer til simple reklameposter. Videre slår DEFS fast at informasjonsprogrammer nærmest over alt er utilfredsstillende og at det gis stadig mindre informasjon om realitetene i samfunnet, arbeidslivet – særlig fra de berørtes synspunkt. Korrekt informasjon om realitetene i samfunnet betyr også at samfunnskraftene, dermed også fagbevegelsen, må få den nødvendige oppmerksomhet.

Det er likeledes uforståelig hvorfor et EF-direktiv ikke gir større informasjon om medlemstatene og utviklingen av den europeiske integrasjon.

Også forslagene fra det rådgivende utvalg for forbrukerspørsmål krever oppmerksomhet. Jo større rom EF-direktivet gir reklame, må også den uavhengige forbrukeropplysning få tilsvarende plass som reklame.

Kapittel II Krav vedrørende distribusjon og produksjon av fjernsynsprogrammer

DEFS hilser velkommen at direktivet fremmer den europeiske produksjonen gjennom en fast kvote. En slik kvote bør sikte på å styrke produksjonen innenfor Fellesskapet og skape nye arbeidsplasser. En ekstra produksjonskvote for EFTA-landene og Europarådets medlemsland må ikke utelukkes. Utelukkelse av nyheter, sportsbegivenheter, reklame eller tekst-tv må nøye overveies.

DEFS mener ikke det er nødvendig å fastsette en overgangsfrist til europeisk produksjon har nådd en andel på 60%.

En minsteandel på 60% skal gjelde når direktivet trer i kraft. En undersøkelse med sikte på å heve denne andelen bør følge etter en rimelig frist. Det er ingen grunn til å fritta selskaper som retransmitterer programmer ved kabeloverføring eller trådløs sending fra denne regelen.

DEFS mener at bestemmelsene i artikkel 3, som avsetter selvstendige produsenter en viss prosent av programbudsjettet, er nonsens. For det første er begrepet selvstendige produsenter- u klart. (f.eks. er et selskap der et mediekonsern har andeler en selvstendig produsent?). For det annet er bestemmelsene av en slik art at de ikke gir produsenter og kunstnere, som hittil ikke hadde etablert seg i media, selvstendige produksjonsmuligheter.

I stedet foreslår DEFS debatt om etablering av et fond til fremme av egen europeisk produksjon og som får tilført midler fra lisensavgifter og reklameinntekter. Kunstnere og produsenter i Det Europeiske Fellesskap må få støtte til selvstendig virksomhet. Et upartisk utvalg skal stå for distribusjon av midlene i samsvar med den europeiske mediepolitikkens alminnelige målsettinger. Fremme av egen europeisk produksjon, som bl.a. sikter på etablering og bevaring av arbeidsplasser, har bare da en mening hvis den støtter produsentene og produksjonen i Det Europeiske Fellesskap. I denne sammenheng er det uvesentlig hvor kapitalen til europeisk produksjon stammer fra.

Den europeiske mediepolitikk skal ha til mål å skape arbeids- og utfoldelsesmuligheter for europeiske kunstnere i EF.

Kapitel III

Radio- og fjernsynsreklame samt sponsorvirksomhet

Sendetid for radio- og fjernsynsreklame

Kommisjonen benytter ikke anledningen til å fastlegge felles EF-bestemmelser om sendetid for reklame i radio og fjernsyn. Den overlater til den enkelte medlemstat til å fastlegge sendetiden og gir dermed avkall på å definere når en kan anse at radio og fjernsyn blir undergravet som media for informasjon, kultur, utdanning og underholdning.

Artikkel 5 b gil inntrykk av at etterspørselen etter reklame i radio og fjernsyn er det avgjørende kriterium i kommisjonsdirektivet.

Ifølge artikkel 14 kan medlemstatene ikke motsette seg mottaking og retransmisjon av sendinger når den daglige reklameandel ikke overstiger 15%.

Disse bestemmelsene skaper press for medlemstatene, som har bestemmelser om en lavere reklameandel til å oppheve disse bestemmelsene. Også fra reklamesynspunkt er bestemmelsene ytterst problematiske. På den ene side blir medlemstatene, som innrømmer innenlandske selskaper en høyere reklameandel, tvunget til å innrømme også utenlandske tilbudsgivere en høyere reklameandel. På den annen side har de, gjennom fastsettelse av lavere reklameandel enn 15%, ingen mulighet for å skape de samme reklamevilkår som innenlandske selskaper. Tatt i betraktning at reklameandelen i de fleste medlemstater er fastsatt til under 15%, er dette en klar prioritering av radio- og fjernsynsreklame.

“Gjennom europeisering av radio- og fjernsynsmarkedet vil det på lang sikt ikke være mulig å hindre reklame eller med en harmonisering nedad av reklameandelen. Medlemstatene skal, som tidligere, ha rett til å fastlegge reklameandelen for innenlandske programmer. For å unngå at direktivet styrker tendensen til utvidelse av reklameandelen i enkelte land, må det allerede nå fastlegges en reklameandel på 15% som absolutt høyeste grense”.

En reklameandel på 10% betyr ved en sendetid på f.eks. 8 timer at 48 minutter går til reklameinnslag. Ved en reklameandel på 15% går 72 av den samlede sendetid til reklameinnslag. Gjennom daglig reklame på 20 minutter er f. eks. ZDF i stand til å dekke 25% av sine utgifter. Tar en i betraktning den høye egenproduksjonen til offentligrettlige selskaper, reises spørsmålet om en reklameandel på 15% virkelig er nødvendig av økonomiske grunner? Fra fjernsynsseernes synspunkt som forbrukere er 15% en meget høy sats særlig når det ikke finnes bestemmelser om den tidsmessige fordeling.

Radio- og fjernsynsreklame og målmarkeder

Et felles indre mediemarked finnes ikke på grunn av språkbarrierer. Likevel blir enkelte utenlandske markeder forsynt på grunn av mindre strenge reklamebestemmelser.

Kjennemerket for målmarkeder er

– en sendestasjons kringkastingsområde ved distribusjon til flere land;

- utsendelse på et språk som forstås i flere medlemsstater, enten det er landets offisielle språk eller om programmet overveiende består av musikk;
- innspilling på kabelnett gjennom direkte sending eller antennemottakelse

Fordreining i konkurransen kan også oppstå når nasjonale bestemmelser på et og samme marked, som omfatter flere land, tillater forskjellige reklameandeler, og i første rekke når et EF-direktiv på kort sikt tillater forsyning av markeder der det mellom landene eksisterer store forskjeller i bestemmelsene om reklame.

Bestemmelser om radio- og fjernsynsreklame

DEFS mener at bestemmelsene i artikkel 6-11 om reklameinnholdet er utilstrekkelige.

Det er ingen regler om fordeling av reklameinnslagene over den samlede sendetid. Dette er uforståelig både av forbrukersynspunkt og konkurransesynspunkt. EF-direktiver skal fastlegge reklameandelen i følgende programgrupper: formiddagsprogram, ettermiddagsprogram, barneprogram, regionalprogram, programtiden etter kveldsnyheter, kveldsprogram, nattprogram.

Artikkel 6 omhandler bare undersøkelse av reklameinnhold i radio og fjernsyn i innenlandske programmer. Dermed oppfyller denne artikkel ikke kravene om undersøkelse av reklameinnhold også i programmer som sendes over landegrensene. Overvåking av fellesskapsbestemmelsene må skje i hele Fellesskapet. I forbindelse med anmerkningene til artikkel 13 krever DEFS en klageinstans der DEFS kan legge fram forslag til debatt.

Bestemmelsene i artikkel 7 om at radio- og fjernsynsreklame skal klart kunne identifiseres som reklame og at radio- og fjernsynsreklame skal være gruppert i blokker og holdes klart adskilt fra det øvrige programmaterielle, må garantere at sammenhengende programenheter ikke avbrytes.

Til „adferdskodeks” i artikkel 8 slår DEFS fast at den – selv om kringkastingsforanstaltningene som tilhører European Broadcasting Union selv foretar restriksjoner på reklameområdet og tatt i betraktning Europarådets normer – er utilfredsstillende og ikke oppfyller normene.

Reklame skal anses som informasjon for forbrukerne. Reklame skal derfor inneholde opplysninger om de aktuelle produkter. Opplysningene skal ha utgangspunkt i nærmere definerte og objektive kriterier.

DEFS slutter seg til Kommissjonens forslag i artikkel 9 og 10 om begrensning av radio- og fjernsynsreklame for alkoholholdige drikkevarer. Det ville likevel være nyttig å ta med snikreklame og indirekte reklame. Reglene er også ufullstendige da de ikke omfatter reklame for farmasøytiske midler.

I bestemmelsene om beskyttelse av barn og unge mangler regler om begrensning, eller retttere sagt, forbud mot at barn brukes i reklame.

Et avsnitt bør tilføyes om forbud mot reklame i barneprogrammer og en halv time før og etter sendinger for barn og ungdom.

Artikkel 12.

DEFS krever at denne artikkel skal forankre prinsippet om at foretak ikke skal få noen som helst innflytelse på de deler av programmet som ikke består av reklame. Programfinansiering av andre enn kringkastingselskaper er et inngrep i programutformingen og må forbys (12 b).

Artikkel 13.

Reglene om forbud mot radio- og fjernsynsreklame om søn- og helligdager er ulogisk. Enten må medlemsstatene ha mulighet til å forby reklamesendinger på søn- og helligdager, eller dette skal forbys på EF-nivå.

DEFS foretrekker at bestemmelsene om reklamemarkedet i Europa fastlegges på EF-nivå og med streng overholdelse av forbrukerbeskyttelse. Det skal også være en europeisk klageinstans som mottar klager og tar de nødvendige skritt ved overtredelse av bestemmelsene.

Kapittel V

Opphavsrett til åndsverk

1 desember 1985 vedtok DEFS følgende resolusjon om opphavsrett til åndsverk:

1. De som skaper eller bearbeider et åndsverk (forfattere, andre utøvende kunstnere, journalister) har åndelig rett til og enerett til å råde over verket. De har råderett over sin personlige tolkning av verket eller ved annen framføring.

2.
De er innehavere av denne rett enten de er lønnstakere eller ikke og enten de har inngått arbeidsavtaler av begrenset eller ubegrenset varighet.

3.
Overdragelse av denne rett kan ikke skje uten videre. Den må være gjenstand for skriftlig avtale med klar angivelse av rekkevidden og formålet med overdragelsen. Slik overdragelse kan ikke ha generell karakter. Avtalen må presisere formålet med overdragelsen av rettighetene og er bare gyldig når dokumentet inneholder nøyaktig angivelse av vederlaget.

4.
Personer som har skapt eller bearbeidet et åndsverk, og som er lønnstakere i et offentlig eller privat foretak, skal ved overdragelsen av rettighetene og fastleggelsen av vederlaget for deres åndelige råderett være fastlagt i særlige bestemmelser i tariffavtaler.

5.
Overdragelse av rettigheter på ansettelsestidspunktet gjelder bare arbeidsgiverens egen direkte bruk av verket.

6.
Den åndelige råderett over åndsverket er uavhengelig.

7.
De forbund som samler inn og distribuerer rettighetene handler på vegne av sine fullmaktsgivere (nevnt i § 1). Forbundene har til oppgave å styre bruken av åndsverk på vegne av sine medlemmer som på grunn av internasjonalisering og kommunikasjon og de mangfoldige former for gjengivelse og bruk av verk, ikke lenger er i stand til å kontrollere alle tilfeller av slik bruk. Forbundene bør stå i nært samarbeid med fagorganisasjonene. Fagorganisasjonene skal søke å øke sin innflytelse på hvordan åndsverk og oversettelser benyttes i denne forbindelse.

8.
Vedkommende fagorganisasjoner må ha rett til informasjon, konsultasjon og representasjon i de forbund som organiserer slike yrkesgrupper, i samsvar med bestemmelsene om faglige rettigheter i de enkelte land. Det må være større innsyn i forvaltningen av forbundene for å kunne ivareta interessene til dem som arbeider på dette felt (jf. § 1), særlig gjelder dette ivaretagelse og tildeling av rettighetene. De forbund som organiserer slike yrkesgrupper må være demokratisk valgt og dermed ha et klart ansvarsforhold overfor sine medlemmer.

9.
Beløp som betraktes som "kan ikke distribueres", dvs. beløp som er bestemt for berettigede personer, men som ikke kan fastsettes, må tilfalle tiltak som er av felles interesse for de aktuelle arbeidstakerne (f.eks. opplærings- og beskjefligelsestiltak).

10.
Utviklingen og bruken av en rekke av de nye medier reiser spørsmål om fastleggelse av hvem som skal betale vederlaget. Kabel- og satellittsendinger, inklusive direktesendinger, må betraktes som relésendinger og må betales. Når det gjelder satellittsendinger betales vederlaget av den siste sendestasjon på jorden som overfører til satellitten. Når det gjelder kabelsendinger må betalingen dekkes av tele- og kabeldistribusjonsselskapene.

11.
De internasjonale avtaler om opphavsrett må tilpasses de nye forhold som følge av ny utsendings-, og gjengivelsesteknologi.

12.
EF-bestemmelsene må harmoniseres oppad og styrke mulighetene på dette område.

13.
I denne sammenheng kan innføring av et obligatorisk lisenssystem ikke aksepteres da det innskrenker opphavsmannens råderett og kan føre til redusert forfatterhonorar. Fellesskapsbestemmelsene må støtte og utvide ordningene for avtaler om bedre beskyttelse av interessene til arbeidstakere (både organiserte og uorganiserte) innen dette område.

14.
Innenfor rammen av tariffavtaler skal man søke å fremme interessene til de nevnte yrkesgrupper.

Kapittel V er på flere områder ikke i overensstemmelse med DEFS' krav.

Artikkel 17

DEFS godkjenner prinsippet om at kabeltransmisjoner på medlemstatenes nasjonale område av innenlandske utsendelser fra andre medlemstater finner sted slik at opphavsrett og beslektede rettigheter overholdes. DEFS avviser et eventuelt obligatorisk lisenssystem. Bestemmelsene er ufullstendige da ikke alle kabeltransmisjoner omfattes av fellesskapsbestemmelsene. Nettopp ved kabeltransmisjoner over telekommunikasjonsnett eller satellitt er overholdelsen av opphavsretten vanskelig. Overholdelse av opphavsrett må være forutsetningen for at retransmisjon av et program overhodes tillates.

Artikkel 18 og 19

Kommisjonsforslaget er uakseptabelt for DEFS som følge av dets grunnleggende syn på fri forhandlingsrett. Dessuten står forfatterne allerede i en økonomisk dårlig forhandlingsposisjon. De foreslåtte bestemmelsene styrker denne ubalansen til fordel for kabeldistribusjonsselskaper ved å true med en obligatorisk lisens. Obligatoriske lisenser er statlige avgifter som krenker fri forhandlingsrett. Derfor kan fagbevegelsen ikke godta et slikt forslag. Når et kabeldistribusjonsselskap kan vente at det etter den fastsatte frist på to år når sitt mål gjennom et obligatorisk lisenssystem, må en spørre hvorfor det overhode skal forhandle. Også artikkel 17 er ulogisk. Ifølge artikkel 17 gjelder forhandlingsresultatet, også i det land retransmisjon skjer, likeledes opphavsretten til utenlandske forfattere. Fagbevegelsen godkjenner bestemmelsene om at det kollegialt, parallellt føres forhandlinger for forfattere i andre land. I tilfelle en forhandlingspart strider mot forhandlinger eller ikke vil godkjenne allerede inngåtte avtaler om kabeltransmisjon av utenlandske programmer, er det ulogisk at et EF-direktiv krever obligatorisk lisens. For anvendelse av prinsippene i artikkel 17 kreves forliksbestemmelser.

Bestemmelsene i artikkel 18 skaper i utgangsposisjonen til partene i arbeidslivet, også ulike forhold for kabeldistribusjonsselskaper. Selskaper som distribuerer utenlandske programmer i den enkelte medlemstat har mulighet for å tvinge gjennom en obligatorisk lisens. De kan dermed tvinge den lovgivende myndighet til å innføre en slik lisens for denne del av markedet selv om den i prinsippet er mot obligatorisk lisens. Denne artikkel sikter dermed på innføring av obligatorisk lisens i Fellesskapet.

Følgene vil være krenkelse av den frie forhandlingsrett. Da obligatoriske lisenser som regel er lavere enn avtalefestede overenskomster, vil dette ikke bare forverre situasjonen til forfatterne – noe som sikkert ikke er i overensstemmelse med hensikten å fremme den europeiske produksjon – det vil også skape ulike markedsvilkår for kabeldistribusjonsselskapene som distribuerer innenlandske og utenlandske programmer.

Av disse grunner kan DEFS ikke godta kommisjonsforslaget.

Istedetfor lerever DEFS følgende:

- Anvendelsen av prinsippene i artikkel 17 – men uten obligatorisk lisens;
- forankring av fri forhandlingsrett og frie forhandlinger mellom partene;
- forankring av de kontraherende parters rett til å tilkalle i sine delegasjoner representanter fra forbund, bedrifter og fagbevegelsen i de land som er berørt av programsending over landegrensene;
- forankring av de kontraherende parters rett til å føre frie forhandlinger over landegrensene for markeder som omfatter flere land;
- forslag om rettslig sikring av slike kollektivavtaler over landegrensene.

Når EF-Kommisjonen legger vekt på å begunstige avtalemessige ordninger, så må den fastsette at det innen en overgangsfrist opprettes nasjonale forliksinstanser som ikke er forvaltningsinstanser og opprettes ved overenskomst. Når en avtalemessig løsning innen denne frist ikke kommer i stand, kan det anbefales en forliksinstans, som under ingen omstendighet må ved nasjonale forhandlinger. Dermed kan innføring av en obligatorisk lisens oppgis.

Dersom det er formålstjenlig er fagbevegelsen rede til å føre forhandlinger over landegrensene på dette området som oppviser en klar europeisk markedsstruktur. EF-Kommisjonen må skape rettslig grunnlag for slike forhandlinger i stedet for å undergrave fri forhandlingsrett gjennom nasjonale, obligatoriske lisenser.

Tatt i betraktning de nye tekniske kringkastingsmuligheter burde EF-Kommisjonen sørge for tilpassing av Bern-avtalen i stedet for å uthule den. EF-Kommisjonen bør bekrefte opphavsrettens ukrenkelighet i stedet for bare å nevne at den ikke må berøres (art. 20).

DEFS mener at forslaget om at krav på vederlag bare kan stilles av rettighetshavende selskaper er et inngrep i personlige rettigheter (art. 19.3.) DEFS mener at andre bestemmelser for rettighetshavende selskaper ville være nyttigere (jf. uttalelse fastsette representasjon av forfatter, på samme måte som nasjonale forlitesinstanser av desember 1985).

RESOLUSJON OM MULTI-FIBER AVTALEN (MFA)

Vedtatt av DEFS' Eksekutivkomite under møtet i Brussel den 13.-14. Februar 1986

DEFS er overbevist om at Multi-fiber avtalen (MFA), ved å forfølge sine opprinnelige målsettinger og gjennom sin utvikling, alt i alt har skapt et sunt grunnlag for ekspansjonen innen tekstil- og bekledningshandelen som har virket positivt både på industriland og utviklingsland.

Vektige argumenter taler for en forlengelse av MFA innen juli 1986 da den någjeldende avtalen utløper. En ny MFA vil:

- bidra til å sikre levebrød til 3 millioner arbeidstakere innen tekstil- og bekledningsbransjen i Vest-Europa;
- bidra til fortsatt velordnet tilpassing og restrukturering innen denne industrien uten å tilføre forbrukere og andre parter i det vesteuropeiske næringsliv;
- sikre at de største produsentland ikke treffer ensidige proteksjonistiske tiltak på bekostning av nabostatene; og
- fortsatt fremme utviklingen av tekstil- og bekledningsindustrien i de minst utviklede land.

DEFS inrømmer at innholdet i MFA krever revisjon på en rekke viktige punkter idet det skal tas hensyn til følgende:

- de minst utviklede land skal nyte større fordeler enn andre leverandører;
- avtalen må revideres slik at den klart gjenspeiler den økonomiske nedgang i de siste fem år;
- avtalen skal bidra i større grad enn hittil til å fremme framskritt i den sosiale utvikling i medlemstatene og til å redusere omfattende utbytting av arbeidskraften;
- de eksisterende handelsforbindelser skal endres tatt i betraktning tiltredelsen av to viktige produsentland til EF – Spania og Portugal.

DEFS insisterer på at en ny MFA skal ledsages av en aktiv industripolitikk for tekstil- og bekledningsindustrien i EF og EFTA.

DEFS ber Rådet, EF-Kommisjonen og EFTA-instansene ta nevnte punkter i betraktning. Disse skal utredes nærmere av tekstil- og bekledningsforbund under de kommende forhandlinger i GATT's tekstilkomité med sikte på å finne en effektiv etterfølger for den gjeldende Multi-fiber avtalen.

RESOLUSJON OM FREMMEDARBEIDERE
OG DERES FAMILIEMEDLEMMER

vedtatt av Eksekutivkomiteen 30. januar 1985

Europeiske lands systematiske bruk av fremmed arbeidskraft etter den annen verdenskrig har ført til sosiale og politiske følger hvis omfang bare kan måles i dag. Disse ble ignorert av de ansvarlige innen næringslivet og politikerne i land som innførte arbeidskraft for å sikre seg en reserve av arbeidskraft for å fremme den økonomiske ekspansjon.

2.

Land som eksporterte arbeidskraft var i første rekke opptatt av å avlaste på kort sikt sine arbeidsmarkeder. Dermed ble hele regioner dømt til forverring av underutviklingen i forhold til de mer industrialiserte regioner i Europa.

3.

I mellomtiden er disse landene selv blitt importører av ofte illegal arbeidskraft. I virkeligheten er det slik at det oppstår immigrasjon på internasjonalt plan mellom land eller regioner fra det øyeblikk det er mangel på arbeidskraft, enten nå dette er offisielt innrømmet eller ikke.

4.

Krisen førte til at de fleste europeiske regjeringer måtte høre opp med – i alle fall fra 1974 – å ty til fremmed arbeidskraft, bortsett når det gjaldt den frie bevegelse for arbeidstakerne i EF-land eller bevegelse for arbeidstakerne i de nordiske land.

Kriteriene og reglene for forening av familier er blitt gjort strengere.

5.

Stans i innføringen av fremmed arbeidskraft og det faktum at fremmedarbeiderne og deres familier fra da av er blitt en del av samfunnet i vertslandet har etterhvert avsannet myten om de europeiske, eller ikke-europeiske, folkevandrings midlertidige karakterer.

6.

Befolkningsøkningen blant innvandrerne tenderer til å begrense seg til en naturlig demografisk bevegelse; innvandrerbefolkningens unge generasjon utgjør nærmere halvparten av den innvandrede befolkning.

7.

Det er ikke lenger mulig å lukke øynene for etableringsprosessen forlengst satt i gang av denne befolkningen. Dette manifesterer seg enda sterkere hos de unge innvandrere som søker en forankring i landet der deres foreldre arbeider.

8.

Da også deres opprinnelsesland er sterkt rammet av krisen, blir prosjekter om eventuell tilbakevending til disse land, stadig mer illusorisk.

9.

I 70-årene kom det klart fram at det hadde skjedd endringer i befolkningen i en rekke europeiske land gjennom nye komponenter. Nærvær av etniske, religiøse eller kulturelle minoriteter gir våre land nå et fleretnisk ansikt, ikke bare på arbeidsplassen, men også på de mange områder i samfunns- og dagliglivet. Det krever at det utvikles kontakter og kulturell utveksling.

10.

Når en går ut fra det faktum at de fleste fremmedarbeidere som har slått seg ned i Europa vil bli der, dette gjelder særlig den unge generasjon, er det nødvendig å tenke og handle med sikte på integrering.

11.

Fagbevegelsen har alltid reagert mot spontan innvandring ledet av arbeidsgiverinteressene og har gått inn for at bruk av fremmed arbeidskraft organiseres av offentlige myndigheter under fagbevegelsens kontroll.

Fagorganisasjonene har ført tilsyn med at alle arbeidstakere, uansett deres nasjonalitet, får lik behandling på det økonomiske og sosiale plan.

12.

I dag, ansikt til ansikt med en ny virkelighet, krever DEFS av de ansvarlige politikere, regjeringer, de forskjellige internasjonale instanser et globalt politisk prosjekt, samordnet

aksjon og nøye fastlagte forpliktelser som garanterer en god sameksistens mellom folk med ulike kulturer og av ulike raser for å oppnå en harmonisk og konkret integrering av fremmedarbeiderne og deres familier i samtlige sektorer i samfunnet.

13.

Integrering av fremmedarbeiderne og deres familiemedlemmer, enten de nå stammer fra EF-land eller ikke, må topprioriteres på økonomisk, sosialt, kulturelt, utdanningsmessig og politisk plan.

14.

DEFS understreker enda en gang det ansvar som påhviler fagbevegelsen til å bane veien for integrering av etniske, religiøse eller kulturelle minoriteter i det vesteuropeiske samfunn. Den ber om å knytte folk som tilhører minoritetsgruppene i enda sterkere grad enn hittil til sin virksomhet.

A. INNVANDRERE GENERELT

15.

Samtlige initiativ som tas i forbindelse med innvandring må utvikles og vurderes i samsvar med den sentrale og viktigste målsetting – integrering.

Det må skapes en reell strategi som forener forutsetningene for en varig sameksistens mellom de innfødte og innvandrerne.

16.

Dette krever en energisk kamp mot sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ulikheter for å oppnå likeberettigelse av marginalgruppene i samfunnet uansett deres nasjonalitet.

17.

Mislykket skolegang, arbeidsløshet blant unge og kvinner, problemer i forbindelse med yrkesopplæring og omskolering som følge av rasjonslirering, restrukturering og omlegging, mangel på sosiale boliger er ikke problemer som bare rammer innvandrere. De gjør levekår vanskelig også for alle andre og skaper spenning og usikkerhet i samfunnet.

18.

For å avskaffe dette, må det gjøres det nødvendige for å utrydde fremmedhat og gjennom den daglige handling endre forholdene i boligstrøkene og på arbeidsplassene. Det må settes i verk positive tiltak for den innvandrede befolkning – særlig den unge generasjon og kvinner. Fagorganisasjonene danner et utmerket bindeledd for å skape solidaritet mellom arbeidstakerne, uansett deres nasjonalitet og for å spre denne solidaritet over til hele samfunnet.

19.

DEFS gjentar sin overbevisning om at gjenoppbygging av et høyt og stabilt sysselsettingsnivå i de europeiske land vil bidra til å skape et bedre klima for integreringspolitikken. Adgang til sysselsetting og yrkeskvalifikasjoner er en avgjørende faktor i så henseende, særlig når det gjelder den unge generasjon.

20.

Da staten etterhvert har fått større rolle som arbeidsgiver, blir det etterhvert nødvendig at fremmedarbeiderne, særlig de unge, får adgang til arbeidsplasser i den offentlige sektor, bortsett fra tilfelle der det kreves landets nasjonalitet. Særlig når det gjelder EF-land kreves det gjennomføring av Europadomstolens avgjørelse vedrørende sak 149/79 og at den gjøres gjeldende for samtlige innvandrere som er fast etablert i EF-land.

21.

Det er nødvendig for den framtidige utvikling av det europeiske samfunn å stanse dannelsen av marginale og diskriminerte enklaver som hemmer en harmonisk utvikling av befolkningen og det europeiske samfunn.

22.

I denne forbindelse har de Europeiske Fellesskap en viktig oppgave da et eventuelt positivt bidrag fra et land kunne ødelegges av motsatte tiltak og meningsdannelser som disse kunne forårsake i andre land.

23.

Likeledes er det viktig å understreke Europarådets viktige innsats på dette området, særlig gjennom Fremmedarbeidernes status, som til dags dato bare er ratifisert av en del EF-land. DEFS har helt fra begynnelsen satt fram krav om at samtlige berørte EF-land skal ratifisere og gjennomføre bestemmelsene.

24.

Muligheter for å lære vertslandets språk og nødvendig undervisning i morsmålet, som er nødvendig for de unge innvandreres identitet, må opptas i skoleprogrammer på alle nivåer for å garantere innvandrerbarn like framgangsmuligheter og fullgod yrkesopplæring, som er de viktigste faktorer for sosial og yrkesmessig integrering.

Disse undervisningsprosjektene må sikte på kulturell utveksling som er nyttig både for landets egen unge befolkning og unge innvandrere. Separerte klasser må unngås og undervisningen skal skje i samsvar med bestemmelsene i EF-direktiv 77/486 om skolegang for barn av fremmedarbeidere så vel som Europarådets forskjellige resolusjoner om disse spørsmål.

25.

Når det gjelder sosialtrygdene må de samme forpliktelser gi adgang til samme rettigheter. På dette området kreves det lik behandling mellom innfødte arbeidstakere og innvandrede arbeidstakere.

26.

Når det gjelder politiske rettigheter viser DEFS til sine tidligere uttalelser, særlig til resolusjonen fra München-kongressen og gleder seg over at enkelte europeiske land fremmer deltakelse i det politiske liv gjennom deltakelse i kommunevalg.

Innvandrerens muligheter til å delta i det politiske liv må realiseres i alle europeiske land, og særlig i EF.

27.

Likeledes må fremmedarbeiderne, som aktive medlemmer av en fagorganisasjon, kunne nyte fullt ut og utøve faglige rettigheter. De skal ha rett til å delta på samme vilkår som innfødte arbeidstakere i aktiviteter for å ivareta arbeidstakerinteressene, derunder utøvelsen av faglige mandater på bedriftsplan og i ledelsen til offentligrettslige organer der arbeidstakerne er representert.

28.

DEFS forplikter seg til å støtte nødvendige tiltak for at det på EF- og Europarådsplan gjennomføres undersøkelser av de nasjonale lovgivninger og regler på dette området for å avdekke den forskjellsbehandling som eksisterer i dag og avskaffe dette gjennom en harmonisering på europeisk plan i samsvar med de forskjellige internasjonale anbefalinger og avtaler, særlig som hører inn under ILO.

B. INNVANDRERE FRA LAND SOM IKKE ER MEDLEM AV DE EUROPEISKE FELLESSKAP

29.

Den relative samordningen av innvandringspolitikk vis-à-vis tredjeland, fastsatt i DEFS' handlingsprogram av 1976 til beste for fremmedarbeiderne og deres familiemedlemmer, og som er tatt opp i Rådets resolusjon av 9. februar 1976, er ikke blitt fulgt opp.

Denne relative samordningen må føre til en reell samordning innenfor en europeisk institusjonell ramme med deltakelse av sosialpartene.

30.

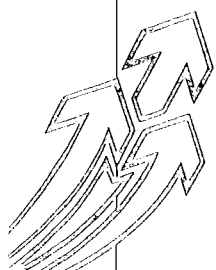
De politiske flyktningers status, særlig mottaking og situasjonen for personer som søker om status som politiske flyktninger er blitt usikker på grunn av krisen og krever en samordnet politikk mellom de europeiske land. Likeledes må det utarbeides en status for arbeidstakere fra ikke EF-land som er grensearbeidere, sesongarbeidere eller ansatt på basis av en tidsbegrenset avtale eller ansatt for å utføre et bestemt arbeid.

31.

Rett til opphold for innvandrere fra tredjeland som allerede er fastlagt i de europeiske land må være en klar garanti, og særlig når det gjelder EF-land, ikke omfatte andre betingelser enn de som er nevnt i EF-traktatene og Rådetsdirektiv 64/221. Innvandrere som har slått seg ned i europeiske land må kunne ha maksimal trygghet når det gjelder deres opphold, uten en slik trygghet er det ikke mulig å utvikle prosjekter for integrering.

32.

Innvandrere som er fast etablert i europeiske land og har rett til opphold skal også nyte andre rettigheter, særlig rett til å ta arbeid; de unge innvandrere må direkte få rett til arbeid og opphold for at de kan nyte de samme rettigheter som unge innfødte i arbeidslivet.

33.

Rett til forening av familien må garanteres i samsvar med bestemmelsene i Den europeiske konvensjon om fremmedarbeidernes juridiske status. Denne rett må gi adgang til en person som er fast etablert i et europeisk land, å gifte seg med en partner som er bosatt i utlandet.

Den effektive utøvelse av retten til forening av familien kan ikke hemmes av administrativ tvang eller mangelfull boligpolitikk.

34.

I flere europeiske land, særlig EF-land, har personer som innvandrere innenfor rammen av bestemmelsene om forening av familien, ikke de samme oppholds- og arbeidsrettigheter som de personer som er berettiget til å ta sine familiemedlemmer inn i landet.

Det må treffes tiltak for at de som nyter godt av retten til forening av familien får den samme rett til opphold og arbeid som dem som er berettiget til å ta sine familiemedlemmer inn i landet.

35.

Situasjonen til et stort antall arbeidstakere fra tredjeland er regulert ved bilaterale avtaler mellom vedkommende land og medlemstatene eller ved assosieringsavtaler om samarbeid mellom De Europeiske Fellesskap og enkelte tredjeland. Denne situasjon må endres. Fremmedarbeidere fra tredjeland, som har rett til å arbeide i EF, må nyte den samme sikkerhet som arbeidstakerne i EF entem deres situasjon er regulert ved bilaterale avtaler, assosierings- eller samarbeidsavtaler eller andre internasjonale overenskomster. Det faktum at arbeidstakere blir forskjellsbehandlet ene og alene på grunn av deres nasjonalitet kan ikke godtas. Det er desto mer uakseptabelt når det gjelder den unge innvandregenerasjon.

36.

I krisesituasjoner mottar mange arbeidstakere ikke bare sosialtrygder, men også offentlig sosial hjelp. På dette punkt er fremmedarbeidere særlig diskriminert da en rekke tiltak bare er forbeholdt landets egne arbeidstakere. Prinsippet om likestilling, når det gjelder adgang til midlene, må gjennomføres.

37.

Allerede i en rekke år er næringslivet i de europeiske land konfrontert med sterk utbredelse av arbeid som ikke er offisielt anmeldt. Dette fører til forverring av arbeidstakernes kollektive garantier: nedgang i lønninger, dårligere arbeidsforhold og mangel på arbeidsplasser, svekkelse av de sosiale trygdeordningene gjennom tap av bidrag osv. Som marginalgruppe rammes fremmedarbeiderne sterkest av denne utviklingen.

DEFS krever at det vedtas lover og forskrifter på europeisk og nasjonalt plan for å avskaffe denne farlige "arbeidsorganisering" og at det fastsettes strenge straffer for arbeidsgivere som driver ulovlig og for folk som formidler arbeidskraft ulovlig.

C. FØLGENE AV UTVIDELSEN AV EF FOR DE SPANSKE OG PORTUGISISKE ARBEIDSTAKERNE

38.

Tisllsutningen av Spania og Portugal til EF vil medføre fri bevegelse for spanske og portugisiske arbeidstakere som et element i integreringen av disse land i De Europeiske Fellesskap.

39.

Den frie bevegelse må kunne utøves uten diskriminering mellom arbeidstakerne i de tolv EF-land.

40.

Spanske og portugisiske arbeidstakere, som allerede er bosatt i De Europeiske Fellesskap på tiltredelsestidspunktet, må garanteres de samme rettigheter som arbeidstakerne fra andre EF-land.

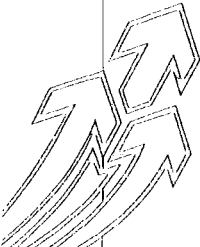
D. TILTAK I FORBINDELSE MED TILBAKEVENDING TIL HJEMLANDET

41.

Resultatene av eksperimentene med tilbakereise til hjemlandet som gjøres i dag viser klart at disse berører bare en liten del av den innvandrede befolkning.

42.

Tiltak i forbindelse med tilbakereise må ikke være et manøver for å bortlede den offentlige opinion fra de europeiske regjeringers plikt til å sette i verk en samordnet integreringspolitikk i vertslandet. Innvandreres tilbakereise til opprinnelseslandet, eller for de unge til det land hvis nasjonalitet de er i besittelse av, må være valgfri.

43.

Dette frie valg eksisterer bare dersom landene fører en reell integreringspolitikk for den samlede innvandrede befolkning på sitt territorium og dermed bekrefter deres rett til å forbli i landet.

44.

Hjelp til tilbakereise må ikke erstattes av andre rettigheter som eksisterer for innfødte i tilfelle restrukturering eller økonomiske omlegginger.

45.

Tiltak i forbindelse med tilbakereise kan bare skje innenfor rammen av samarbeidsavtalene undertegnet av EF og/eller medlemstatene med tredjeland eller en gruppe tredjeland.

Disse samarbeidsavtalene må skape grunnlag for utarbeidelse av utviklingsprosjekter som skal forhandles med regjeringene og sosialpartene i de berørte land.

46.

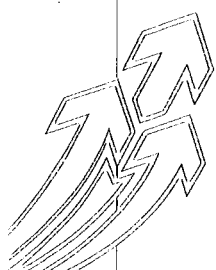
For dette formål er det nødvendig å fastlegge kriteriene for deling av utgiftene i forbindelse med den yrkesmessige forberedelse og reintegrering, så vel som finansiering av opprettelse av arbeidsplasser i innvandrernes opprinnelsesland. Dette må skje med støtte fra allerede eksisterende finansieringsordninger som Europarådets Fond for reetablering, EF's Sosialfond, Lomé-konvensjonen osv.

47.

De innvandrere som ønsker å vende tilbake til hjemlandet innenfor slike avtaler og samarbeidsprosjekter, må underrettes i detaljer om de vilkår som eksisterer i hjemlandet og må forberedes til den sosiale og yrkesmessige integrering. De må ha rett til å vende tilbake til vertslandet innen en rimelig overgangsperiode i tilfelle de har det vanskelig å finne seg til rette.

48.

Tatt i betraktning at anvendelsen av førtidspensjonsordningen, påtvunget av krisen og restrukturering av industrien, får stadig større utbredelse – ofte i sektorer som har en sterk representasjon av fremmedarbeidere – er det nødvendig at det skjer samordning mellom de europeiske land, særlig på fellesskapsplan, slik at enhver fremmedarbeider kan nyte godt av førtidspensjonsordningen, også i tilfelle han eller hun skulle vende tilbake til sitt opprinnelsesland.

Oktober 1986

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon og de 44 millioner arbeidstakere som den representerer i Europa beklager dypt det mislykkede møtet mellom Reagan og Gorbatshev. De europeiske arbeidstakerne hadde håpet på at beslutninger ville bli tatt på møtet for å realisere konkrete skritt i forbindelse med nedrustning, særlig atomnedrustning.

DEFS ber Reagan og Gorbatshev om å arrangere et nytt møte som planlagt kommende høst og videreføre forhandlingen om nedrustning.

Nederlaget i Reykjavik må ikke være noen grunn til å blokkere andre møter og en nødvendig avtale om nedrustning.

Opplysningene fra Reykjavik-møtet viser at de Forente Stater og USSR var nært ved å fastlegge vesentlige reduksjoner i mellomdistanseraketter og strategiske våpen før bruddet i forhandlingene. Det er i seg sjøl en positiv utvikling, og dette må danne utgangspunktet for nye forhandlinger.

DEFS gjentar sitt standpunkt om at rommet skal nyttes til FREDELIGE formål og ber derfor de europeiske regjeringene om å legge press på de Forente Stater for at de opphører med stjernekrig-programmet, slik at inngåelsen av en gjensidig avtale er mulig. DEFS ber de Forente Stater og USSR om å virke aktivt i dette spørsmål under nedrustningskonferansen i Geneve og prioritere forhandlingene om en avtale om forbud mot våpenkappløp i rommet.

Stockholm-avtalen viser at supermaktene kan tvinges til og overbevises om en avtale når de blir presset av andre stater som deltar i forhandlingene.

DEFS ber derfor de europeiske regjeringene om å legge press på de Forente Staters og den sovjetiske regjering for å videreføre planlagte møter og forhandlinger.

Alle land som har atomvåpen (i Europa gjelder dette Frankrike og Storbritannia) må være rede til å bidra til positivt resultat i pågående og framtidige forhandlinger.

Oktober 1986

I forbindelse med de Forente Nasjoners dag for fred den 24. oktober, fastholder Den Europeiske Faglige Samorganisasjon på nytt sitt engasjement for avspenning, nedrustning og sikkerhet. Den erkjenner at fred, økonomisk vekst, sosial rettferd og menneskelige og faglige rettigheter er gjensidig og innbyrdes avhengige.

Europas befolkning lever i fare for å bli utslettet i løpet av minutter. Den Europeiske Faglige Samorganisasjon forkaster tanken om at kjernevåpnene øker sikkerheten for de land som har slike våpen, men er tvertom overbevist om at selve eksistensen av atomvåpen innebærer fare for utslettelse av alt liv.

Rustningskappløpets økonomiske og sosiale følger er skremmende i en verden der millioner mennesker mangler det mest elementære for å leve som mennesker.

Det er derfor nødvendig at DEFS, dens 35 medlemsorganisasjoner og dens 44 millioner medlemmer i Vest-Europa legger størst mulig press på de enkeltstatlige, europeiske og internasjonale politiske instanser for å sette i verk en aktiv fredspolitikk basert på følgende krav:

1.
Endelig avskaffelse av alle kjernevåpen plassert i og siktet inn på Europa.
2.
Stans i utviklingen av våpensystemer i rommet og en rask internasjonal avtale om fredelig utnyttning av rommet.
3.
Innledning av forhandlinger om kontroll, reduksjon av konvensjonelle våpen, fjerning av kjemiske og biologiske våpen.

Selv om DEFS i dag kan konstatere en bedre forståelse mellom supermaktene, mener den at det fortsatt må gjøres store anstrengelser for å skape større tillit og dermed grunnlaget for forhandlinger om en varig avtale.

DEFS mener at Stockholm-avtalen, undertegnet 21. september i Stockholm om tillits- og sikkerhetsskapende tiltak i Europa, er et viktig skritt som viser at supermaktene kan nå til forståelse når de blir presset fra andre stater som deltar i forhandlingene.

DEFS håper det vil være mulig å bevare denne ånden til gjenopptak av forhandlingene i Wien i november 1986.

Arbeidstakerne i Europa beklager dypt det mislykkede møtet mellom Gorbachev og Reagan i Reykjavik. Arbeidstakerne i Europa hadde håpet på at møtet ville resultere i vedtak og konkrete skritt for innledning av nedrustningsprosessen, særlig av atomnedrustning.

Arbeidstakerne i Europa ber Gorbachev og Reagan inntrengende om å arrangere et nytt møte som planlagt denne høst og videreføre nedrustningsforhandlingene. Nederlaget i Reykjavik må ikke blokkere andre møter og en nødvendig avtale om nedrustning.

DEFS ber de europeiske regjeringene inntrengende om å legge press på de Forente Stater og USSR for at de viderefører de planlagte møter og nedrustningsforhandlingene.

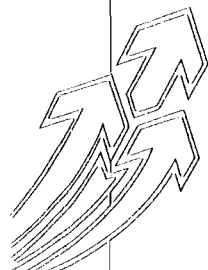
Land som har atomvåpen, i Europa gjelder dette Frankrike og Storbritannia, må være rede til å bidra til positivt resultat i pågående og framtidige forhandlinger.

I Helsinki-avtalens ånd, støtter DEFS videreutvikling av tillitsskapende tiltak og bedring av forholdet mellom Øst- og Vest-Europa.

Arbeidstakerne og befolkningen i Europa ønsker et Europa der alle land kan leve og arbeide i fred. Arbeidstakerne ønsker likeledes et Europa der fundamentale demokratiske prinsipper og menneskelige og faglige rettigheter respekteres uten unntak.

DEFS forplikter seg til å virke for bedre forståelse, tillit og avspenning og bidra på denne måten til fred og sikkerhet.

DEFS ber alle arbeidstakere i Europa om å støtte kravene om fred og nedrustning og legge

dem fram for regjeringene og internasjonale organisasjoner ansvarlige for nedrustningsforhandlingene.

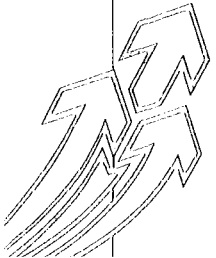
Bare arbeidstakernes felles innsats kan skape sikkerhet og fred.

La oss solidarisk kjempe sammen

for fred

for sikkerhet

for nedrustning

FRED, SIKKERHET OG NEDRUSTNING

Uttalelse vedtatt av eksekutivkomiteen – 12. Februar 1987

1.

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS) bekrefter enda en gang prinsippene om fred, sikkerhet og nedrustning som ble vedtatt på dens 5. ordinære kongress i mai 1985 i Milano. DEFS fastholder sin overbevisning om at fred, økonomisk framgang, sosial rettferd og uinnskrenket frihet til utøvelse av menneskelige og faglige rettigheter er gjensidig og innbyrdes avhengige og bekrefter at europeisk fagbevegelse går inn for avspenning og nedrustning.

1.1.

Etter kongressen i Milano har DEFS hatt møte med USA's og USSR's delegasjoner i Geneve ved forhandlingene om atomnedrustning. DEFS' medlemsorganisasjoner har gjennomført en lang rekke tiltak i sine land innenfor rammen av FNs fredsår 1986 (demonstrasjoner, fredshverkskaper, opplysnings- og informasjonskampanjer på alle nivåer) og har dermed bidratt til å bedre forståelsen av behovet for fred, sikkerhet og nedrustning.

I denne sammenheng har også spørsmålet om rasisme og bistand til den tredje verden spilt en viktig rolle.

Under kampanjen ble det stilt konsekvente krav om at de ressurser som i dag brukes til våpen og stridskrefter omkanaliseres til utvikling av et Europa med sosial rettferd og full sysselsetting – et Europa som i vidt omfang og konkret hjelper utviklingen i den tredje verden.

1.2.

Trussel mot fred er et problem som angår hele verden. Likevel er den massive konsentrasjonen av kjernevåpen på europeisk jord et særlig problem. Tatt i betraktning det nivå den teknologiske utvikling har nådd når det gjelder våpenproduksjon, kan Europa, i krigsfall, bli utslettet i løpet av minutter.

REYKJAVIK

2.

DEFS hilser velkommen at møtet mellom president Reagan og generalsekretæren for USSR, Mikhail Gorbatsjov, førte til drøfting av viktige spørsmål slik som våpenreduksjon, fullstendig avskaffelse av interkontinentale raketter og kjernefysiske mellomdistansevåpen og til sist stans av kjernefysiske prøver.

2.1.

DEFS beklager dypt at samtalene ikke resulterte i en avtale på grunn av sterke motsetningsforhold vedrørende de Forente Staters strategiske forsvarssystem.

2.2.

DEFS venter at toppmøtet, som begge statsjefene ble enige om i 1985 i Geneve, og som Reykjavik-møtet var en innledning til, vil gi konkrete resultater.

STOCKHOLM- OG WIEN-FORHANDLINGENE

3.

DEFS hilser velkommen Stockholm-konferansen om sikkerhets- og tillitsskapende tiltak som resulterte i den første nedrustningsavtale siden Wien- og SALT II-avtalen i 1979 om inspeksjons- og kontrolltiltak og som banet veien for en viktig reduksjon av konvensjonelle våpen under MBFR-forhandlingene i Wien.

3.1.

DEFS knytter også særlige forventninger til KSSE-oppfølgingsmøtet i Wien, som nettopp er startet, på alle tre områder som er fastlagt i KSSE sluttokumentet.

3.2.

DEFS oppfordrer derfor de europeiske regjeringene til å legge størst mulig press på regjeringene i USA og USSR for at de viderefører planlagte møter og forhandlinger som kan føre til nedrustning.

NEDRUSTNINGSKONFERANSEN I GENEVE

4.

Det er også viktig at nedrustningskonferansen i Geneve arbeider raskere med spørsmålet om fredelig utnyttning av rommet, forbud mot kjemiske våpen, avvergelsen av atomkrig, osv. som er av største viktighet.

4.1.

DEFS fastholder sin overbevisning om at rommet må være fritt for alle slags våpen, slik det ble fastsatt i ABM-avtalen i 1972, som senest i fjor ble godkjent av supermaktene i Geneve, og som sier at målet skal være "å hindre rustningskappløp i rommet".

4.2.

Det kan noteres framskritt ved forhandlingene om kjemiske og biologiske våpen. DEFS oppfordrer de europeiske regjeringene til å stille de Forente Stater og USSR krav om inspeksjon på stedet og formell avskaffelse av våpenlagre og produksjon. Det er også behov for internasjonal styring av offentlige og private interesser for å unngå brudd i avtalen.

ØST/VEST FORHOLDET

5.

På sin kongress i Milano understreket DEFS bestemt at det kreves bedring av relasjonene mellom Øst- og Vest-Europa i samsvar med Helsinki-avtalen. DEFS støtter utvikling av økonomiske forbindelser til gjensidig nytte for østlige og vestlige land. Alle land i Europa må leve og arbeide sammen i fred. De nye relasjoner må baseres på respekt for fundamentale demokratiske prinsipper og må fremme menneskerettighetene og faglige rettigheter.

Det er derfor nødvendig med økt deltakelse fra de østeuropeiske land i utviklingen av internasjonal handel og økonomi og i dialogen mellom utviklingsland og industriland med sikte på en effektiv nord-sør-dialog.

5.1.

Nødvendig forutsetning for varig fred er at det skapes politisk tillit og at den herskende mistillit mellom Øst og Vest overvinnes. Tillitsskapende tiltak må rekke lenger enn militære spørsmål. Ved siden av dialogen mellom politikerne er det i denne sammenheng viktig å skape kontakt mellom folk i alle land, i samsvar med Helsinki-avtalen. Alle grupper må ha anledning til å bidra fritt til initiativ som sikter på å redusere spenninger. DEFS' medlemsorganisasjoner må overveie hvordan kontakten med tilsvarende organisasjoner i Øst-Europa kan bidra til å skape forståelse og tillit og fremme de fundamentale demokratiske prinsipper.

5.2.

DEFS hilser derfor velkommen den styrkede kontakt mellom de øst-europeiske land og landene i Det Europeiske Fellesskap og relasjonene som allerede eksisterer mellom de europeiske land og EFTA og andre europeiske land. Kontakten og relasjonene er knyttet til Helsinki-initiativet om økonomisk samarbeid.

5.3.

Kontakten må muliggjøre utvikling av økonomiske forbindelser til gjensidig nytte og bedring av sysselsettingssituasjonen og økt produktivitet i de østeuropeiske og vesteuropeiske land.

5.4.

Samarbeidet må også utvides på områder som vitenskap og teknologi, internasjonal handel og økonomi.

5.5

Et annet viktig felt er miljøpolitikk, reduksjon av forurensning og krav om sikkerhet og varsleanlegg som i god tid varsler om eventuelle ulykker i kjernekraftverk både i Øst- og Vest-Europa. I denne sammenheng viser DEFS til sin resolusjon av oktober 1986 om energi, miljø og strålingsbeskyttelse.

5.6.

DEFS minner organisasjonene i Øst-Europa om deres løfte om å legge press på sine regjeringer for å avskaffe alle kjernevåpen plassert i og siktet inn på Europa, under den siste (all-) europeiske faglige konferanse i 1981. I sine tosidige forbindelser må DEFS understreke at det er nødvendig at de øst-europeiske organisasjonene godtar de ovennevnte forutsetninger for varig fred i Europa og i verden og hevder dem overfor sine regjeringer.

NEDRUSTNING OG OMSTRUKTURERING AV VÅPENINDUSTRIENE

6.

Europeisk fagbevegelse er aktivt opptatt av spørsmålet om "nedrustning og omstrukturering av våpenindustrien til produksjon med sivile formål".

Det Europeiske Fagforeningsinstitutt (DEFI) har lagt fram en utredning om dette emne, og en rekke landsorganisasjoner har lagt fram undersøkelser og praktiske forslag. Fagbevegelsen er besluttet på å gå videre, men for at dette kan være mulig, må den vite mer om

våpenindustriens struktur i de europeiske land. Det viktigste spørsmålet i omstruktureringssprosessen er ivaretagelse av arbeidstakernes rettigheter og garantier om fortsatt sysselsetting innen denne industrien.

6.1

DEFS ber regjeringene i Vest-Europa om å legge fram rapport om disse spørsmål, i samsvar med de Forente Nasjoners forslag i 1982. Til nå har bare den svenske regjering avgitt de Forente Nasjoner sin rapport.

6.2.

DEFS ber også at Det Europeiske Fagforeningsinstitutt (DEFI) utarbeider, i nært samarbeid med Det Europeiske Metallarbeiderforbund, en omleggingsstrategi. Dokumentet legges fram i 1987.

ELIMINERING AV KJERNEVÅPEN

7.

Land som har kjernevåpen må stanse moderniseringen av sine kjernevåpen.

7.1.

DEFS krever full stans av kjernevåpenprøver/-ekspløsjoner. De er moralstridige. Dette vil bidra positivt til forhandlingene om reduksjon og utplassering av kjernevåpen.

7.2.

Undersøkelser foretatt av de Forente Nasjoner, og andre undersøkelser, viser at kjernefysiske prøver har skadelige virkninger på omgivelsene, naturen, dyr og mennesker.

7.3.

DEFS ber derfor regjeringene i USA og USSR, og andre land som har atomvåpen – i Europa gjelder dette Frankrike og Storbritannia – om øyeblikkelig stans av kjernefysiske prøver og forhandle om en prøvestansavtale i samsvar med Mexico-erklæringen, vedtatt av stater fra fem kontinenter, den 6. august 1986.

7.4.

DEFS er dypt bekymret over den britiske og franske regjeringens planer om modernisering og utvidelse av deres kjernevåpenlagre. DEFS ber dem bidra til nedrustning i verden.

FORHANDLINGER

Relasjonene og atmosfæren mellom USA og USSR ved nedrustningsforhandlingene kan, hvis begge parter viser politisk vilje, føre til konkrete resultater.

De europeiske regjeringene må gripe enhver anledning som kan bidra til konsekvent reduksjon av alle slags våpen. Slik handling vil være fullt ut i overensstemmelse med de europeiske arbeidstakernes, og deres familiers, ønske.

DEFS ber regjeringene, som er ansvarlige for og deltar i nedrustningsforhandlingene, om raske og konkrete resultater vedrørende atomnedrustning. DEFS ber særlig de vesteuropeiske regjeringene bidra positivt i de pågående forhandlinger om fred og nedrustning, særlig atomnedrustning.

DEFS ber sine medlemsorganisasjoner og alle arbeidstakere i Europa om å støtte forslagene i denne uttalelsen og ber om at uttalelsen gjøres kjent for deres regjeringer.

DEFS' MÅL

1.

DEFS krever avskaffelse av alle kjernevåpen, kjemiske og biologiske våpen plassert i og siktet inn på Europa, fast reduksjon av konvensjonelle våpen og at utviklingen av våpensystemer i rommet oppgis.

2.

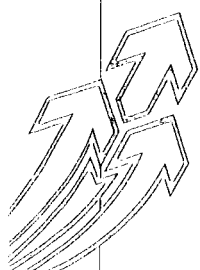
DEFS venter at toppmøtet, som begge statsjefene ble enige om i Geneve i 1985, og som Reykjavik-møtet var en innledning til, vil føre til konkrete resultater.

3.

DEFS oppfordrer de europeiske regjeringene til å gjøre deres ytterste for å presse regjeringene i USA og USSR til å gjennomføre planlagte møter og forhandlinger om nedrustning.

4.

DEFS håper at MBFR- og KSSE-forhandlingene i Wien vil føres i samme ånd som Stockholm-konferansen.

5.
DEFS ber regjeringene som deltar i nedrustningskonferansen i Geneve om å påskynde arbeidet i spørsmålet om fredelig utnytting av rommet, forbud mot kjemiske våpen og avvergelse av atomkrig.

6.
DEFS fastholder sin overbevisning om at rommet må være fritt for alle slags våpen.

7.
DEFS ber de europeiske regjeringene virke for en avtale om avskaffelse av kjemiske og biologiske våpen gjennom en inspeksjons- og kontrollordning.

8.
DEFS hilser velkommen den økende kontakt mellom de øst-europeiske land og Det Europeiske Fellesskap og andre vesteuropeiske land basert på prinsippene i Helsinki-avtalen.

9.
DEFS minner organisasjonene i Øst-Europa om deres løfte om å legge press på sine regjeringer for å avskaffe alle kjernevåpen plassert i og siktet inn på Europa, under den siste (all-) europeiske faglige konferanse i 1981.

10.
DEFS' medlemsorganisasjoner må overveie hvordan kontakten med organisasjonene i Øst-Europa kan bidra til økt forståelse og tillit og til framgang når det gjelder fundamentale demokratiske prinsipper.

11.
DEFS er besluttet på å videreføre sitt aktive engasjement i spørsmålet "nedrustning og omstrukturering av våpenindustrien". DEFS ber regjeringene i Vest-Europa avgi rapport om våpenindustrien, i overensstemmelse med de Forente Nasjoners forslag i 1982.

12.
DEFS ber alle land som har kjernevåpen om full stans i moderniseringen av kjernevåpen og av kjernefysiske prøver og forhandle om en prøvestansavtale i samsvar med Mexico-erklæringen, vedtatt av stater fra fem kontinenter, den 6. august 1986.

13.
DEFS ber om rask handling for å fjerne sult og underutvikling og for å fremme arbeidet for å sikre fundamentet for fred og nedrustning.

14.
DEFS ber særlig de vest-europeiske regjeringene bidra positivt og progressivt til forhandlingene om fred og nedrustning.

15.
DEFS ber sine medlemsorganisasjoner og de europeiske arbeidstakerne om å støtte denne uttalelsen og ber om at uttalelsen gjøres kjent for regjeringene.

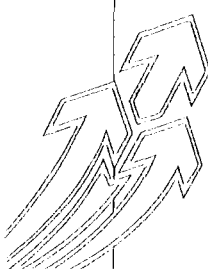
EKSEKUTIVKOMITEEN VEDTOK OGSÅ FØLGENDE FORSLAG OM PRAKTISKE TILTAK:

1.
DEFS ber om et nytt møte med de amerikanske og sovjetiske forhandlingsdelegasjoner i Geneve.

2.
DEFS ber om et møte med deltakerne på KSSE- og MBFR-konferansen i Wien.

3.
DEFS ber om et møte nedrustningskonferansen i Wien.

4.
DEFS ber om konsultasjoner med Kommissjonen for Det Europeiske Fellesskap i spørsmålet om å styrke kontakten på det sosiale og økonomiske felt mellom Kommissjonen og de øst-europeiske regjeringene.

UTTALELSE
KRAV OM STANS AV RETTSSAKEN MOT DISK – OG OM GJENINNFØRING
AV DEMOKRATIET I TYRKIA

vedtatt av Eksekutivkomiteen 12./13. desember 1985

Det er ingen bedring av situasjonen i Tyrkia når det gjelder faglige rettigheter, menneskerettigheter og demokratiet, og det til tross for sterkt internasjonalt press særlig fra fagbevegelsen gjennom Frie Faglige Internasjonale, World Confederation of Labour (internasjonale for de kristne landsorganisasjoner) og Den Europeiske Faglige Samorganisasjon, og til tross for regjeringsaksjoner gjennom Europarådet, Det Europeiske Fellesskap, Den Internasjonale Arbeidsorganisasjon og de Forente Nasjoner.

Den tyrkiske regjering synes å være lite villig til å lytte til og ta hensyn til den internasjonale opinion. Den viderefører sin udemokratiske politikk og metoder og nekter dermed folket demokrati, menneskerettigheter og faglige rettigheter.

- Rettssakene mot DISK, dens tilsluttede organisasjoner og deres ledende tillitsmenn har nå vart i fem år
- Ingen amnesti for politiske fanger
- Folket i Tyrkia nektes menneskerettigheter
- Faglige rettigheter er innskrenket og er ikke i overensstemmelse med de internasjonale normer for arbeidslivet
- Presse- og ytringsfrihet er innskrenket og er ikke i overensstemmelse med Europarådets statutter
- Den tyrkiske regjering har ikke tatt større skritt for å gjeninnføre demokratiet som definert i Europarådets statutter
- DISK's valgte styremedlemmer og medlemsorganisasjonene blir innbudt til møtene i DEFS' Eksekutivkomité og andre møter i den europeiske fagbevegelse og de vil gjerne reise ut av Tyrkia for å ta del på disse møtene, men nektes utreisestillatelse

1.

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon må derfor styrke sine tiltak og press på den tyrkiske regjering.

2.

DEFS ber derfor Europarådet og dets Parlamentariske forsamling om reelle og konkrete pressaksjoner på den tyrkiske regjering for å få den til å ta skritt for gjeninnføring av demokratiet, menneskerettigheter og faglige rettigheter i Tyrkia. Ved å unnlate dette godtar Europarådet to former for demokrati og menneskerettigheter i Europa.

3.

DEFS ber Europarådet, Det Europeiske Fellesskap og EFTA til å gjøre sitt ytterste for å øve politisk og økonomisk press på den tyrkiske regjering så lenge demokrati, menneskerettigheter og faglige rettigheter ikke er gjeninnført i Tyrkia.

4.

DEFS ber også de europeiske institusjonene og de vesteuropeiske regjeringene kreve at den tyrkiske regjering stanser rettssaken mot DISK, dens tilsluttede organisasjoner og deres ledende tillitsmenn og at DISK og dens medlemsorganisasjoner får tilbake sine beslaglagte finansielle midler og sin eiendom.

5.

DEFS skal rette henvendelse til Europarådet, Det Europeiske Fellesskap, Europaparlamentet og EFTA for å oppnå stans i rettssaken mot DISK og dens tilsluttede organisasjoner.

6.

DEFS' medlemsorganisasjoner blir bedt om å henvende seg hos sine respektive regjeringer med anmodning om stans av rettssaken mot DISK, dens medlemsorganisasjoner og deres ledende tillitsmenn.

7.

DEFS gjør de aktuelle parter oppmerksom på at DISK, dens tilsluttede organisasjoner og deres ledende tillitsmenn i Tyrkia bare utøvde normal faglig virksomhet. Den tyrkiske regjering har ikke vært i stand til (etter at rettssaken nå har vart i fem år) å legge fram beviser for at DISK har ført rettsstridig eller udemokratisk virksomhet. Likevel risikerer 78 ledende tillitsmenn fortsatt dødsstraff og 1.477 andre trues av lange fengselsstraffer.

Ifølge de informasjonen DEFS' Sekretariat har mottatt er det mulighet for "at dødsstraffen blir omgjort til 10-20 års fengselsstraff, for de andre – fengselsstraff fra 6 til 10 år."

8.
DEFS mener dette er fullstendig utålelig og anser det som en forbrytelse mot rett, demokrati og menneskerettigheter i Europa.

9.
DEFS uttrykker sin dype skuffelse og forkaster forliket som de fem land som stevnet Tyrkia for Europarådets Menneskerettskommisjon (Norge, Sverige, Danmark, Nederland og Frankrike) har inngått med Tyrkia. Kompromisset inneholder en vag formulering om "opphør av tortur", men sier intet om gjeninnføring av faglige rettigheter. Det pågår fortsatt rettssak mot en lang rekke faglige tillitsmenn som risikerer dødsstraff eller urimelig lange fengselsstraffer. Fagorganisasjonenes finansielle midler er fortsatt beslaglagt eller stjålet og deres lokaler besatt. En godkjenning av kompromisset betyr at de fem ovennevnte land anerkjenner diktaturets krenkelse av faglige rettigheter og menneskerettighetene i Tyrkia.

10.
DEFS ber alle demokratiske instanser og myndigheter å vise hvilken side de støtter.

11.
Støtter de den tyrkiske regjering som ikke viser noen tegn til demokrati, menneskerettigheter og faglige rettigheter i Europa.

12.
Eller er de rede til å forsvare demokratiet og menneskerettighetene og ta reelle skritt slik at den tyrkiske regjering til sist lever opp til Europarådets statutter og respekterer demokrati og frihet.

RESOLUSJON OM TYRKIA

vedtatt av Eksekutivkomiteen under møtet i Brussel
13.-14. februar 1986

Den tyrkiske landsorganisasjonen DISK ble stiftet i dag for 19 år siden den 13. februar 1986.

Etter militærkuppet i september 1980, som avskaffet demokratiet i Tyrkia ble det satt i verk tiltak for å knuse DISK og forfølge dens medlemmer. Over 5000 fagorganiserte i DISK ble forhørt og mange ble torturert og fengslet. Lederen av DISK ble forhørt og mange ble torturert og fengslet. Lederen av DISK, Abdullah Bastürk, og 50 styremedlemmer ble holdt fengslet i mer enn 4 år til tross for at det ikke eksisterte noen bevis på at de hadde begått forbrytelser. På samme tid ble DISK's kontorer, lokaler og pengemidler beslaglagt.

Høsten 1984 ga den tyrkiske regjering etter for det internasjonale press i første rekke fra den Frie Faglige Internasjonale, World Confederation of Labour og Den Europeiske Faglige Samorganisasjon og satte fri nærmest samtlige arresterte fagforeningsmedlemmer.

Men om lag 1500 fagorganiserte er fortsatt under rettsforfølgelse. Mange av dem risikerer dødsstraff eller lange fengselsstraffer. Militærdomstolen krever også at de skal fratras sivile rettigheter og pålegges begrenset bevegelsesfrihet for resten av livet.

Den tyrkiske regjeringens forfølgelse av fagforeningsmedlemmer er et klart brudd på artikkel 11 i Europarådets Menneskerettskonvensjon som fastlegger at alle og enhver har rett til fredelig forsamling og forening med andre, inklusive retten til å danne og slutte seg til fagforeninger.

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon, som DISK er tilsluttet, gjentar sin protest mot den tyrkiske regjeringens antifaglige politikk og ber de vesteuropeiske regjeringene og institusjonene på ny om å virke for at den tyrkiske regjering stanser rettssaken mot DISK, dens tilsluttede forbund og deres ledere.

Videre ber Den Europeiske Faglige Samorganisasjon at Europarådet annullerer det planlagte møtet til den Parlamentariske forsamling i Istanbul i begynnelsen av juli 1986. Samorganisasjonen ber om at Europarådet, regjeringene forsamlet i denne institusjon og medlemmene av den Parlamentariske forsamling blokkerer Tyrkia så lenge menneskerettigheter og faglige rettigheter ikke er gjeninnført i landet.

DEFS og dens medlemsorganisasjoner uttrykker sin respekt for det mot og den styrke som DISK-medlemmene og deres familier har vist under forfølgelsene i denne lange, vanskelige og ydmykende perioden. Den Europeiske Faglige samorganisasjon forsikrer DISK om at den vil gjøre sitt ytterste for å vise sin solidaritet og fortsatt legge press på de europeiske regjeringene og institusjonene for å få den tyrkiske regjering til å respektere demokratiets grunnsetninger og dermed gi frie fagorganisasjoner uinnskrenket virksomhet.

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon uttrykker håp om at de demokratiske krefter i Europa vil vise sitt moralske ansvar og samordne sine anstrengelser for å sikre at DISK kan feire sin 20-års dag som en fri fagorganisasjon og representant for de tyrkiske arbeidstakere.

Juni 1986

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon er dypt skuffet over Europarådets holdning overfor Tyrkia som fortsetter med å krenke menneskerettighetene og faglige rettigheter.

Før de økonomiske, politiske og sosiale forbindelsene med Tyrkia normaliseres, må de europeiske institusjonene og de europeiske regjeringene få formelt bevis på at Tyrkia har slått inn på en vei som fører til demokratiet.

Dette er hovedpunktene i appellen som Mathias HINTERSCHEID, generalsekretær for DEFS, lanserte i dag i Istanbul til deltakerne av Europarådets mini-sesjon.

I 6 år har den tyrkiske regjering ikke reagert på presset fra internasjonalt hold, særlig fra fagbevegelsen.

Den tyrkiske regjering er ikke i stand til å legge fram bevis på at de fagorganiserte i DISK har vært implisert i ulovlig eller anti-demokratisk virksomhet. Likevel risikerer 78 ledende tillitsmenn fra DISK dødsstraff og 1 477 medlemmer av DISK trues med lange fengselsstraffer i tillegg til innskrenkning av deres sivile, menneskelige, politiske og faglige rettigheter.

Forfølgelsene mot fagorganiserte i Tyrkia er en åpenbar overtredelse av Europarådets Menneskerettskonvensjon og av normene til Den Internasjonale Arbeidsorganisasjon.

DEFS og dens medlemsorganisasjoner har gjentatte ganger satt fram krav til den tyrkiske regjering om å stanse rettssaken mot DISK og dens ledere og om gjeninnføring av presse- og ytringsfrihet og frie faglige rettigheter i samsvar med internasjonale faglige normer.

“Hvis Europarådet”, sa Mathias HINTERSCHEID, “ikke virker for gjeninnføring av faglige rettigheter i Tyrkia, vil dette uten tvil svekke den tillit som DEFS' medlemsorganisasjoner har til Europarådet.”

DEFS er rede til å bidra til gjeninnføring av faglige rettigheter i Tyrkia. To ganger har DEFS bedt statsminister OZAL om et møte for å drøfte fagforeningssituasjonen i Tyrkia. Anmodningen er til dags dato ikke besvart. DEFS håper likevel at det vil lykkes å få i stand et møte i nærmeste framtid, og at drøftingene vil bidra til normalisering av fagforeningssituasjonen i Tyrkia.

NEI TIL ET IKKE-DEMOKRATISK TYRKIAS TILSLUTNING
TIL DET EUROPEISKE FELLESSKAP

April 1987

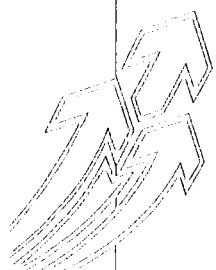
Den Europeiske Faglige Samorganisasjon går kategorisk mot Tyrkias tilslutning til Det Europeiske Fellesskap.

Trass i den såkalte „overgang til demokrati” vender den tyrkiske regjering det døve øret til det sterke internasjonale press og fortsetter å nekte det tyrkiske folk demokrati, menneskerettigheter, faglige rettigheter – slike rettigheter som er godkjent av andre vesteuropeiske land.

“Den kjensgjerning at de europeiske regjeringer har innvilget 10.000 tyrkiske borgere status som politiske flyktninger, er et klart bevis på at det ikke eksisterer et reelt demokrati i landet. Det ville være uforståelig og ulogisk om de samme land nå uttaler seg for tilslutning av Tyrkia som det trettende land i Det Europeiske Fellesskap under henvisning til at demokratiet er gjeninnført i landet”, sa Mathias Hinterscheid, DEFS’ generalsekretær.

Europeisk fagbevegelse mener at en søknad om medlemskap bare kan godkjennes dersom Tyrkia

- gjeninnfører et reelt politisk demokrati,
- respekterer menneskerettighetene
- respekterer faglige rettigheter i overensstemmelse med ILO-normene og med artikkel 11 i den Europeiske Menneskerettskonvensjon,
- avskaffer bestemmelsene som innskrenker organisasjonsrett, frie forhandlinger og streikerett,
- gir fagorganisasjonen DISK rett til å utøve fri faglig virksomhet,
- stanser rettssaken mot DISK og dens ledere.

RESOLUSJON OM POLEN
VEDTATT AV EKSEKUTIVKOMITEEN I DEN EUROPEISKE FAGLIGE
SAMORGANISASJON

April 1985

Eksekutivkomiteen beklager de polske myndigheters nye angrep mot Solidarnosc.

De alvorlige beskyldningene mot Bogdan Lis, Adam Mischnik og W. Frasyński kan bare svekke forsoningsprosessen i det polske samfunn og vekke uvilje hos de polske arbeidstakerne.

Eksekutivkomiteen krever løslatelse av Solidarnosc' ledere og ber medlemsorganisasjonene å presse sine regjeringer til å øve deres innflytelse for å få de polske myndighetene til å stanse undertrykkelsen og få dem til å respektere faglige og fundamentale rettigheter.

DEFS' UTTALELSE OM POLEN
EKSEKUTIVKOMITEENS MØTE

Brussel, 12./13. desember 1985

Under møtet i Eksekutivkomiteen den 13. desember 1985, bekreftet Den Europeiske Faglige Samorganisasjon på nytt sin solidaritet med de polske arbeidstakerne, det polske folk, med NSZZ "Solidarnosc", dens ledende tillitsmenn og medlemmer.

DEFS merker seg at det til tross for opphevelsen av unntakstilstanden fortsatt skjer forfølgelse av personer som aktivt kjemper for fri fagforeningsvirksomhet og menneskerettigheter. Skjønt 120 medlemmer og tilhengere av Solidarnosc nylig ble løslatt, er om lag 300 fagorganiserte fortsatt fengslet, og myndighetene foretar fortsatt arrestasjoner av arbeidstakere som driver faglig virksomhet. Disse blir vanligvis idømt opp til flere års fengselsstraff under de forserte rettergangsregler som er en del av den nye lovgivningen som myndighetene innførte i stedet for unntakstilstanden. Diskriminering i arbeidslivet er fortsatt sterkt utbredt, i den senere tid særlig ved høyere læreanstalter av medlemmer og tilhengere av Solidarnosc.

DEFS merker seg at flertallet av de polske arbeidstakerne, til tross for den herskende situasjon, fortsatt støtter idealene og virksomheten til NSZZ Solidarnosc og at organisasjonen, selv om den er tvunget til undergrunnsvirksomhet, fortsatt spiller en viktig rolle når det gjelder vern av arbeidstakernes interesser og deres legitime faglige rettigheter.

På fireårsdagen for militærovertakelsen ber DEFS' Eksekutivkomité den polske regjering å stanse forfølgelsene mot uavhengige fagforeningsmedlemmer, løslate alle fengslede medlemmer og tilhengere av Solidarnosc, blant andre Bogdan Lis, Wladyslaw Frasyuniuk, Adam Mischnik og Czeslaw Bielecki, å la uavhengige faglige organisasjoner drive sin legitime virksomhet, å respektere konvensjonen til den Internasjonale Arbeidsorganisasjon, som anbefalt av ILO's undersøkelseskomisjon i juni 1984, og å gjenoppta dialogen med de polske arbeidstakerne i overensstemmelse med avtalene av 1980.

DEFS' Eksekutivkomité sender også sine varmeste hilsener til formannen Lech Walesa, til styret i NSZZ Solidarnosc og organisasjonens medlemmer og til alle arbeidstakere i Polen som kjemper for sine legitime rettigheter.

UTTALELSE OM POLEN

Vedtatt av eksekutivkomiteen under møtet i Brussel
13.-14. Februar 1986

DEFS' Eksekutivkomité merker seg med tilfredshet at den absurde anklagen mot Lech Walesa er trukket tilbake. Dette viser den virkning som presset fra de vestlige fagorganisasjonene på Polens ambassadører med anmodning om visa har hatt på domstolen i Gdansk.

DEFS' Eksekutivkomité mener imidlertid at forfølgelsen av Solidarnosc' medlemmer langt fra er oppgitt, og at faglige rettigheter fortsatt krenkes i Polen. Beslutningen om at rettsmøtet vedrørende Lis, Michnik og Frasyniuk er fastsatt til den 17. februar 1986 viser at de polske myndighetene akter å ignorere uttalelsen fra DEFS' Eksekutivkomité av desember 1985 med krav om at rettssakene stanses og de avsatte dommer annulleres.

DEFS' Eksekutivkomité gjentar igjen sin fordømmelse av den polske regjerings tvangspolitikk og krever at rettssaken mot Lis, Michnik og Frasyniuk stoppes. Den gir Sekretariatet i oppdrag at det sammen med FFI og WCL legger mest mulig press på de polske myndighetene for å få dem til å gjeninnføre frie faglige rettigheter og faglige pluralisme i Polen. Den ber de tilsluttede organisasjoner om fortsatt å vise og utvikle solidaritet med Solidarnosc i sine respektive land.

RESOLUSJON OM POLEN

Vedtatt av DEFS' Eksekutivkomité 9./10. oktober 1986

DEFS' Eksekutivkomité, forsamlet i Brussel 9./10. oktober 1986, merker seg de seneste sosiale og politiske begivenhetene i Polen. DEFS anser den nylige løslatelsen av et stort flertall fengslede fagforeningsmedlemmer og politiske fanger i Polen som et positivt skritt i retning av dialog mellom arbeidstakerne og regjeringen og i retning av indre forsoning.

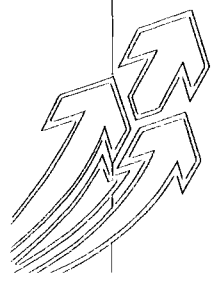
DEFS er fullt klar over at amnestiet er et resultat av den strenge holdningen til Solidarnosc selv, såvel som til DEFS og andre faglige organisasjoner i verden i dette spørsmål.

DEFS ser likevel med dyp uro på beslutningen som provinsbyrået i Gdansk offentliggjorde 9. oktober, om å erklære NSZZ' Solidarnosc midlertidige styre, oppnevnt av lederen Lech Walesa, for ulovlig.

DEFS merker seg likeledes at denne beslutningen følger like etter gjentatte skremmeaksjoner mot medlemmene av det midlertidige styret og mot andre faglige organisasjonsledd på regionalt plan i en rekke industriesentra. DEFS håper at disse aksjoner ikke reflekterer en velovevret beslutning av regjeringen om å ignorere de gjentatte tilbud fra NSZZ Solidarnosc om en konstruktiv dialog og at disse aksjoner bringes til opphør.

DEFS ber regjeringen på nytt om å benytte enhver anledning til å knytte de polske arbeidstakerne, representert av de demokratisk valgte ledere i Solidarnosc, til løsningen av de alvorlige økonomiske og sosiale problemer i landet i samsvar med Gdansk-, Szczecin- og Jastrzebie-avtalene av august 1980 som regjeringen selv anser for gyldige.

Regjeringen må straks anvende de eksisterende lovbestemmelser om faglig pluralisme i Polen og respektere arbeidstakernes organisasjonsfrihet, helt fra bedriftplanet, som er i tråd med prinsippene til Den Internasjonale Arbeidsorganisasjon.

(juli 1985)

Det europeiske råd av utenriksministre har vedtatt svært begrensede sanksjoner mot Sør-Afrika og dermed tatt et lite skritt i riktig retning.

Den Frie Faglige Internasjonale og Den Europeiske Faglige Samorganisasjon mener at disse tiltak må følges opp av en samordnet opptrapping av økonomiske sanksjoner. I denne sammenheng fordømmer de to organisasjonene Storbritannia som gjennom sin holdning har gjort det umulig å følge vedtaket om ytterligere sanksjoner.

DEFS og FFI understreker at den uavhengige svarte fagbevegelsen i Sør-Afrika godtar fullstendig økonomisk boikott av investeringer og krever desinvestering.

FFI og DEFS skal fortsatt legge press på de europeiske institusjonene for at de treffer strengere økonomiske tiltak mot Sør-Afrika, i tråd med Milano-kongressens resolusjon mai 1985 og med erklæringen "Bekjempe apartheid" vedtatt av FFIs styre på april-møtet i Washington. Denne omfatter blant annet følgende krav:

- Oppheving av investeringsgarantier, importkreditt og andre handelsfremmede tiltak;
- forbud mot nye investeringer i Sør-Afrika;
- stans av kullimport fra Sør-Afrika;
- lovgivning som stopper banklån til den sørafrikanske stat og til statlige foretak og som stopper nye lån fra IMF;
- ikke godkjenning av Pretorias ulovlige okkupasjon av Namibia og nye tiltak for å hindre ulovlig utnyttning av Namibias naturressurser;
- forbud mot import av krugerrands;
- styrke de europeiske regjeringers adferdskode, innenfor rammen av en global sanksjonspolitikk mot apartheid-regimet.

DEFS og FFI oppfordrer sine medlemsorganisasjoner at de ber sine respektive regjeringer om å styrke sanksjoner som kan bidra til eliminering av apartheid.

DEFS MOT APARTHEID

Uttalelse fra den europeiske faglige samorganisasjon under møtet i Brussel
10.-11. oktober 1985

Den politiske advarsel fra de fleste europeiske regjeringer og EF's råd av utenriksministre er blitt fullstendig ignorert av P.W. Botha og hans apartheid-styre.

Den kjensgjerning at den sørafrikanske regjering ikke har til hensikt å avskaffe sin tilflyttingskontroll i Sør-Afrika er et bevis på at den sørafrikanske regjeringens forslag til forbedringer bare er en kosmetisk operasjon.

Konsekvensene av unntakstilstanden i de svarte bysamfunn har ført til at det svarte flertall er mer underkuet enn noen sinne. Dette utgjør en alvorlig trussel mot freden i landet og mot verdensfreden. DEFS krever at unntakstilstanden oppheves straks.

Representantene for DEFS' medlemsorganisasjoner vedtok derfor under møtet i Eksekutivkomiteen den 10.-11. oktober 1985 å innlede samordnede tiltak på linje med resolusjonen vedtatt av samorganisasjonens kongress i Milano og dermed reagere aktivt på appellen fra de svarte arbeidstakerne og deres fagorganisasjoner.

DEFS ber de vesteuropeiske regjeringene, de europeiske institusjonene og alle demokratiske krefter i Vest-Europa innlede total økonomisk boikott av Sør-Afrika.

Bare en slik handling kan tvinge apartheid-styret til å oppgi politisk undertrykkelse, til å sette fri politiske fanger og fengslede fagforeningsmedlemmer og til å innlede en reell dialog med representantene for det svarte flertall.

Dette er den eneste vei mot demokratiet.

Eksekutivkomiteen ber de vesteuropeiske regjeringene, de europeiske institusjonene og alle politiske krefter i Europa om å fremme tiltak for økonomisk isolering av Sør-Afrika og lovfestet forbud mot:

- eksport av olje og oljeprodukter til Sør-Afrika
- investeringer i Sør-Afrika
- import av kull, råstoffer og forbruksvarer fra Sør-Afrika
- banklån til den sørafrikanske stat og statseide foretak
- import og salg av krugerrands
- eksport på området våpen, kjernefysikk og ny teknologi til Sør-Afrika.

Det kreves streng overvåking ved gjennomføring av disse tiltak og strenge straffetiltak dersom de ikke respekteres.

DEFS ber alle politiske ansvarlige til å oppmuntre industrien til desinvestering i Sør-Afrika og anvende sanksjoner til å støtte den styrkede EF's adferdskode.

DEFS ber sine medlemsorganisasjoner om at de straks innleder en drastisk kampanje for å påvirke sine medlemmer og informere dem om den politiske undertrykkelsen i Sør-Afrika og at de setter i gang forbrukerboikott av sørafrikanske varer.

DEFS ber de europeiske faglige bransjekomiteene om å innlede følgende aksjoner:

- nekte lossing av kull fra Sør-Afrika
- nekte transport av kull til og fra Sør-Afrika
- nekte salg av sørafrikansk valuta og krugerrands.

Eksekutivkomiteen appellerer til alle turist-, kultur- og sportsorganisasjoner om å stanse alt samarbeid med Sør-Afrika.

Eksekutivkomiteen merket seg at sørafrikanske arbeidsgivere, ut fra sine egne interesser, også fordømmer apartheid-styret.

Samtlige krav i denne uttalelsen er basert på en klar appell fra de svarte fagorganisasjonene til de europeiske fagorganisasjonene.

Vi er alle overbevist om at det er det eneste middel som kan tvinge den sør-afrikanske regjering til å avskaffe apartheid-systemet i Sør-Afrika og til å bygge opp et demokratisk system som respekterer menneskerettighetene og faglige rettigheter.

Dette er av enda større betydning da det er den eneste måten for å unngå full borgerkrig i Sør-Afrika som vil føre til ubotelige konsekvenser for befolkningen og hele regionen.

Denne uttalelsen skal tilsendes Sør-Afrikas ambassadør i Brussel, den sørafrikanske regjering, de europeiske institusjonene, europeiske regjeringer, Det europeiske arbeidsgiverforbund (UNICE) og de svarte fagorganisasjonene og andre berørte organisasjoner i Sør-Afrika.

SØR-AFRIKA

DEFS Eksekutivkomite
19.-20. Juni 1986

Eksekutivkomiteen fordømmer forlengelsen av unntakstilstanden og de seneste stormangrep mot fagorganiserte og andre ledende representanter fra den svarte arbeidende befolkning i Sør-Afrika. Den uttrykker sin solidaritet og støtte til dem som kjemper for en demokratisk regjering og fri utøvelse av faglige rettigheter og andre fundamentale menneskerettigheter. Den krever at alle arresterte fagorganiserte og andre motstandere av regimet straks løslates.

september 1986

“De ubetydelige økonomiske sanksjoner som Ministerrådet vedtok, viser at det ikke er rede til endelig avskaffelse av apartheid”, sa B. Pettersson, vise-generalsekretær for Den Europeiske Faglige Samorganisasjon i sin første kommentar til resultatene fra det europeiske utenriksministermøtet.

Fullstendig avkrefteelse av de trusler som ble uttalt under toppmøtet i Haag, viser EFs manglende politiske vilje som ikke tvinger Pretoria til å oppfylle de to viktigste krav som ble satt fram på rådsmøtet i Haag: umiddelbar løslatelse av Nelson Mandela og andre politiske fanger og anerkjennelse av den sørafrikanske frigjøringsorganisasjonen “African National Congress”.

Når EF nekter å tilføye importforbud av kull til sanksjonene med det argument at dette vil ramme de svarte arbeidstakerne, svekker ikke dette bare sanksjonenes effektivitet, men er også et bevis på EFs manglende kapasitet til skrittvis reduksjon av råvareimporten fra Sør-Afrika.

DEFS' krav om total isolering av Sør-Afrika er berettiget så lenge det sørafrikanske regimet ikke viser vilje til

- fullstendig avskaffelse av apartheid,
- endelig opphevelse av unntakstilstanden,
- umiddelbar løslatelse av fagorganiserte og andre politiske fanger,
- straks å innlede forhandlinger med de virkelige representanter for den svarte befolkning.

Disse tiltak er det eneste middel for å kunne realisere en fredelig overgang til et fullstendig demokratisk system.

DEFS ber sine medlemsorganisasjoner å øve sterkere press på de europeiske regjeringene for at de setter i verk effektive økonomiske sanksjoner mot apartheid-regimet.

“Bare gjennom strenge sanksjoner kan Europa vise at det er villig til å bidra til en fredelig løsning i Sør-Afrika, til å unngå et gigantisk blodbad og til å avskaffe apartheid-regimet”, konkluderte B. Pettersson.

UTTALELSE OM SØR-AFRIKA

Oktober 1986

Eksekutivkomiteen i Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS), forsamlet til møte i Brussel 9. og 10. oktober 86, beklager at Vest-Europa ikke er i stand til å pålegge Sør-Afrika effektive økonomiske sanksjoner som ytterligere ville øke presset på regimet med sikte på å tvinge det til en dialog med de virkelige representanter for den svarte befolkning, nærmere bestemt med lederne for den svarte uavhengige fagbevegelse, om utvikling av et demokratisk styresett og respekt for fundamentale menneskerettigheter.

Eksekutivkomiteen understreker særlig at EF-Ministerråds inkompetanse til å sette iverk avgjørende tiltak svekker Det Europeiske Felleskaps troverdighet som politisk makt til støtte for demokrati og rettferdighet i verden.

Eksekutivkomiteen er ytterst tilfreds med den positive holdning til de Forente Staters kongress som den 3. oktober vedtok en rekke importforbud som i særlig grad rammer Sør-Afrikas økonomiske interesser.

DEFS' Eksekutivkomité oppfordrer EF-regjeringene ved neste anledning under det aktuelle formannskap å vedta og sette iverk effektive tiltak som i det minste svarer til dem som er vedtatt av den amerikanske kongress, særlig forbud mot import av kull, jordbruksprodukter, tekstiler og uran, ved siden av andre tiltak som å bryte flyforbindelsen med Sør-Afrika, for å få EFs standpunkt på linje med de Forente Staters.

Eksekutivkomiteen ber andre europeiske regjeringer iverksette liknende tiltak.

UTTALELSE OM SØR-AFRIKA

Eksekutivkomiteen – 4./5. Desember 1986

Eksekutivkomiteen i Den Europeiske Faglige Samorganisasjon ber de europeiske organisasjonene og regjeringene straks innlede undersøkelser og gi uttrykk for deres dypeste uro over at tusener av mennesker er fengslet, uten tiltale og uten utsikter til en rettssak, i Sør-Afrika.

Den 12. desember 1986 har det gått seks måneder siden den sørafrikanske regjering strammet inn sitt terrorvelde. Regjeringen anklages for brutal behandling, selv tortur, av hundrevis barn. Videre er 360 fagorganiserte fengslet. FFI, WCL og DEFS lanserer felles appell til de europeiske faglige organisasjonene om at de gjør alt som står i deres makt for å legge press på den sørafrikanske regjering og tvinge den til å oppgi sin umenneskelige politikk og løslate alle dem som er fengslet i sammenheng med unntakstilstanden.

UTTALELSE FRA DEFS
KONFLIKTEN USA – LIBYA
April 1986

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon uttrykker sin dype uro over den skjerpede konflikten mellom de Forente Stater og Libya.

DEFS fordømmer på det sterkeste enhver terrorhandling og militærangrep. Den beklager at de europeiske regjeringene til nå ikke har kunnet finne det nødvendige samhold for å bekjempe og utrydde terrorismen og fatte sanksjoner mot dem som støtter den.

Den kritiserer sterkt de Forente Staters beslutning om bombeangrep mot to libyske byer. Dette bidrar på ingen måte til kampen mot terrorismen, det har ingen sammenheng med internasjonal rett, men bare stimulerer konfrontasjonene som den forsmadelige henrettelsen av gislene viser.

De europeiske institusjonene må straks gripe aktivt inn for å få til en forsoning i den aktuelle konflikten. Europeerne, direkte naboer, må ta alle initiativ for å fremme fredsutviklingen i Midt-Østen og Middelhavsområdet.

DEFS ber innstendig

- at de vesteuropeiske regjeringene samordner sine initiativ:
 - o for å utrydde terrorismen
 - o for å få den amerikanske regjering til straks å avbryte militære angrep, å få den til å trekke tilbake sin flåte fra kriseområdet og forelegge problemet for de Forente Nasjoner
 - o for å finne politisk løsning på regionale problemer – nærmere bestemt i Midt-Østen – som har ukontrollerbare følger på fred og sikkerhet
- at alle europeiske institusjoner avgir klar uttalelse mot militærangrepet og bruker alle sine muligheter for å bringe til uttrykk de europeiske folks, og særlig arbeidstakernes, vilje til fred
- at den libyske regjering holder opp med å støtte og finansiere terroraksjoner, at den stanser represalier, særlig avstraffelse av og skremser mot utenlandske borgere som arbeider i Libya og gjør det mulig for dem – dersom de skulle ønske det – å forlate landet
- at denne konflikten ikke brukes som argument for å avbryte forhandlingene om nedrustning og at USSR reviderer sin beslutning om å annullere de planlagte møter med USA.

Europa må nå bidra til å bryte voldshandlingenes onde sirkel og dermed vise sin vilje til å skape fred, solidaritet og samarbeid.

DEFS vil nøye følge utviklingen og ta tilsvarende tiltak for å ivareta de berørte arbeidstakernes interesser.

INNHOOLD

De europeiske råd – Uttalelse fra DEFS (mars 1985)	3
Det europeiske råd – Uttalelse fra DEFS (juni 1985)	4
Uttalelse om Det europeiske råd (København – desember 1987)	6
Uttalelse om Den Faste Sysselsettingskomité (november 1986)	7
Uttalelse fra DEFS om “Delors-planen: vellykket gjennomføring av Den felles akt – nye grenser for Europa” (april 1987)	8
Uttalelse fra DEFS om det indre marked (oktober 1985)	10
Det indre marked og et sosialt Europa (desember 1985)	11
Resolusjon om reformen av strukturfondene (oktober 1987)	16
Uttalelse om forbedring av konkurransevnen og industri-strukturene i EF (juni 1986)	19
Konklusjonene fra DEFSs konferanse om industripolitikk (mars 1987)	22
Uttalelse om en ny GATT-runde (juni 1986)	26
Standardisering og tekniske hindringer (mars 1986)	29
Resolusjon om standardisering og harmonisering av maskiner (oktober 1987)	30
Europeisk rammeprogram for forskning 1987/1991 – Uttalelse fra DEFS (desember 1986)	32
Program for like rettigheter og muligheter for kvinner (desember 1985)	34
Ny teknologi byr på nye muligheter for kvinner (april 1987)	41
DEFSs program for forbrukere og livsstandard (juni 1987)	44
Uttalelse fra DEFS om utviklingen av selskapsretten i EF (april 1985)	50
Resolusjon Om “arbeidsrett red avansert samarbeid mellom foretak (oktober 1986)	54
Fellesuttalelse fra UNICE-CEEP-DEFS om samarbeidsstrategi for vekst og sysselsetting (desember 1986)	55
Fellesuttalelse fra UNICE-CEEP-DEFS “Opplæring/motivasjon” og „Informasjon/konsultasjon” (mars 1987)	57
Fellesuttalelse UNICE/DEFS/CEEP om den økonomiske årsrapport 1987/88 (november 1987)	60
Uttalelse om utsiktene for den felles landbrukspolitikk (CAP) (desember 1985)	65
Uttalelse fra DEFS om CAP (april 1986)	67
Uttalelse fra DEFS om forslagene vedrørende landbrukspriser (april 1987)	69
Uttalelse fra DEFS om reformen av Det Europeiske Sosialfond (februar 1987)	71
Retningslinjer for organisasjonen av “Det europeiske miljøår – 1987” (februar 1986)	73
Faglige tiltak i forbindelse med “Det europeiske miljøår – 1987” (april 1986)	75
DEFs miljøprogram (desember 1986)	78
Resolusjon om “Kommisjonens tredje handlingsprogram på området helse, hygiene og sikkerhet på arbeidsplassen” (oktober 1987)	87
DEFSs Energiarbeidsprogram (april 1985)	90
Anbefaling om “sikkerhet i kjernefysiske anlegg i Europa” (april 1985)	95
Resolusjon om energipolitikk, miljø og strålingsbeskyttelse (oktober 1986)	100
Uttalelse fra DEFS om opphavsrett til åndsverk (februar 1986)	104
DEFSs memorandum om mediepolitikk (februar 1987)	106
Resolusjon om multifiberavtalen (februar 1986)	113
Resolusjon om fremmedarbeiderne og deres familiemedlemmer (januar 1985)	114
Fred og nedrustning (oktober 1986)	119
Felles innsats for fred, sikkerhet og nedrustning (oktober 1986)	120
Uttalelse om fred, sikkerhet og nedrustning (februar 1987)	122
Uttalelse om Tyrkia (desember 1985)	126
Uttalelse om Tyrkia (februar 1986)	128
Europarådet – faglige rettigheter i Tyrkia (juni 1986)	129
Nei til Tyrkias medlemskap i EF (april 1987)	130
Resolusjon om Polen (april 1985)	131
Uttalelse fra DEFS om Polen (desember 1985)	132
Uttalelse om Polen (februar 1986)	133
Uttalelse om Polen (oktober 1986)	134
Fellesuttalelse fra FFI/DEFS – Sør-Afrika/EF (juli 1985)	135
Uttalelse fra DEFS mot apartheid (oktober 1985)	136
Uttalelse om Sør-Afrika (juni 1986)	138
Uttalelse om Sør-Afrika (september 1986)	139
Uttalelse om Sør-Afrika (oktober 1986)	140
Uttalelse om Sør-Afrika (desember 1986)	141
Uttalelse fra DEFS om konflikten USA/Libya (april 1986)	142

